Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy.

zespół (fond) 45.
Archiwum Dziaduszyckich

<u>Część I. Rękopisy Biblioteki Poturzyckiej Dzieduszyckich.</u>

672. Teki Łukasza Głębiowskiego (IX). Protokół czynności sejmu 1788 roku. Zbiór odpisów mów, listów, manifestów, ulotek politycznych itd. z lat 1784-1792. *K. 148.*

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська бібліотека
АН УРСР
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
Фонд 672

№425

Summarische

Protokuła

Czynności Sejmu 1788 roku

nabyte za Ztsp. 200. D. 1º srp. 1844.

do Jm[ci] wielopolskiego margrabi
Myszkowskii. ordinata Pinczowskiego

1791
Lipiec 2

Mosci Panie margrabie Myszkowski.
z rzetelnym kontentowaniem do-
wiedziałemsię, iż Wmdan przytwar-
dzenie Xięzy Xiendzkich dla P[ro]u
Sandomir: y wiel: dałeś z siebie
chwalebny przykład wspot Po-
wietnikom swoim, przewodniczą
Jm dz zapisywaniu Ustawy Rą-
dowey 3[ci] maia uchwalonej, która
iak iest widomie nayuprzeyszey
opatrności Dziełem, tak bydź powin-
na, iednośći z Serdecznia naszego zasadą.
w czasie wktorym Rzplta po tylu
klęskach na nowo odżyła, widzę się
wszyscy cnotliwi tąsz się widzą
na każdo dobrey sprawy. Kiedy
Wmdan bytność Twoią szczęśliwym do zie-
dzenia umysłow wspot Powie-
trznikow powieś, spodziewamsię po
gorliwości Jego, iż do tak chwalebnego
skutecznie zachęcić potrafisz.
Dzieła ~~nie omieszkasz~~ Jegomość
wszystkich wspot obywatelow Woiwa
Sandomirskiego na następuiące
Seymiki zgromadzić się maiących.

vel

Mianie mego: myszkowskii.
w czasie wktorym Rzplta po tylu klę-
skach na nowo odżyła, widzę się wszyscy
cnotliwi tąsz się widzą na każdo dobrey
sprawy: miło mi iest słyszeć że Wmdan
ktoregoż powszechne narodu nieszczęścia

od

Spraw publicznych zdawna iuż
uważto, dziś, za szczęśliwą zniciana
losu Oyczyzny ~~nasz~~, spieszym się
na Jey ustugi, zdaiem zacnego
chwalebny przykład wszystkim Po-
wietnikom przewodniczył Jm
do zaprzysiężenia Konstitucyi 3o-
maia, którey wartość, iako oswie-
ny Obywatel, poznał i umiałeś.—
~~Spodziewamy się~~ Prosę, Wmdzia
ziebyś zdał sprawę gorliwości,
~~zachęcał~~ przedłożył dotąd chwa-
lebnego Dzieła całemu Woytow-
na Sessyi następne Zgromadze-
nemu, iako przedłożyłeś, na Ko-
misyi poprzedzoney Powiatowi
Wielkiemu.

Do Jmci: Karola Wąsowicza Łęczyc-
Ziem: Radomskiego

Kiedy okoliczności nie dozwoliły mi
konferować Wmci walnemu nie dawno
Kasztelanicu ~~Ktte~~ Radomskiego, do którey
dale przez zaszczyt swoie(m) przez relacyą endaya
Obywatelow Woytwa Radomskiego, ~~Ktumne~~ miałem
prawo; odtoczyć musiałem do innego
sposobniejszego czasu nadgrodę. Chociaż z
Zaszczytu Wmdzia, ta gdy mi się dotąd
nie nadarzała, gdy nawet z uwagi tego
klęski Wmdzia ~~dotąd~~ zakłuła, przykrość
bes, inaczey prawo rozrządzało, nie
mogę dziwić ustępuiąc się zdaniu
większego dla ozdoby Wmdzia Stanu

z woley

y potym celu offiarnicy ~~Wm~~ Mci ~~Wm~~ Panu order
orta białego; a znaidzie[c] takie
zatrzymanego w zamyśle Imienia
Wmci Panow Imć Pana Łowczego Bzyckiego v Wojewodzego
posełam Stanisze narzęc Wmci Panu order Jo
Hauintawa, obligacyą Go Wmci Panu
iako naistarszego w domu swoim
abyś mu dał potrzebną furmanką
ii naiwiętszą ieden dla obywatela
chowata, tąmy dla z interesem Ayu=
=zym y nie śmieiwii dla Jey pobu=
=liczy nam Bóg dozwolił oglądać
Goscinne zaiścia nasze. Powta=
=nie ~~Ayuszy~~ RWMcy naszey iako iest
prawdziwie cudownym Opatrznoś
Dzieiem, tako vpadek Jey nayściśnie
bytkiey sprawa, gdyśmy się nie
dali niepokoiącym Ludzi na
nowin, którym Ucieczka bunt y niewiarę
ańiby nas w dawney pogrążyć niedo
~~Powtarzanie Wmci Panu Ayuszy~~
~~Ayuszy~~, y wiecznie nii ii pobłogosła
Obywatele będą się drżeniu Ewangelium
ze mną, póty nam żadna obca
Zawiść zaszkodzić nie potrafi.
Spodziewamy się ii Wmci Pan który
tyle nas doświadczenia ie cno=
tliwych chęci, potrafisz wzaiemie
zbawienną prawdę wszystkym za=
=wsze wspiąć wzięciu świeckich.
abyś sam nigdy iescze mieć pociechę
oglądania RWMcy zupełnie swobodną
y szczęśliwą — czego Mu życzymy
sercem żywym. ———

Do Imci Wds Sandomir.

Mianie Wdo Sand: Lubo wiem że nadko
dzie Sejmiki zatrudnia y zupełnie
gorliwość umiłana, lubo wiem że do
bry sprawy zabiega gdy nie potrzeba
rozdaiko uchwoli moiey wcnocie Jego
nayuiższey na mnie będzie zawsze
wiernem bieg mu nayusilniey poleg
dnor ~~tych~~ naiszczerszych wortwa
Sandomir: obrad podług nowego Pra
prepisu odprawia się nayczęściey,
Zastawnie woli Obywatelow wybo
Deputatow Koło: y szczero zeud gdzie
dzie — Jak wtasna potrzeba nalepie
Im wszystkie przewodnicy potrafi
Wdztwa zaś uprzątnąwszy wszelki
kiego przytrzymania do zniedu
.cenia mogących obywatelskich, y
iżli tey mowi do zapewnienia Kom
tak iak ieh ~~chwalebnie~~ uczuiby Wdo
Sand: z wdz: pod chwalebną prezyden
cyą. Za cnotę mogących przyiąć
~~sieb~~ słowa, zapewni szczerze ychcia
narodu naszego, y zawsze szczerey
wszego wpływu zasługi cnoty
Teraz zapewniony całkiem że na
ii ieh radzący od obcych napaści
obawiać nie potrzeba gdy wszystka
spokojnemi y zjednoczonemi będzie
Przeto wszy Wdztwa wszystkie nie
nie siłe Jego wszystkie zastoso
y tak chwalebne Wdzie Sand: przedsię
wzięcia ~~wspomożenia~~ Starayny się
wszystkich iak naiusilniey, Kiby zgoda cy
cnoty nasze, naniezmiernieyszych oraz
fundamentach.

Kopia Listu JW. Prezwalskiego Kasztelana Witebskiego pi-
-sanego 18 Junij do JW. Suiatorzeckiego z Dobrejsur 1791.

Pismo do Mnie kochany Brzyiacielu o zdarzeney u Nas po-
-myślnie Rewolucyi, czytalisz przed mym wyrzeniem co raz no-
wemi, y co raz żywszemi przybrany farbami Obraz szczęśliw-
-ści Publicznej, ktory zostanie skutkiem y Dziełem nowey Kon-
stytucyi nazwaney, pod Dniem 3 Maja zapadłey, ułatwnić iak gdy-
-by powątpiwać zdawał się, o moiey dobrey przychylności, o
mym rzetelnym dlatych stanowku, ktorym te prawdziwie rozsą-
-dnay, y wolnych Ludzi godnay ułożyli Konstytucyą, i bytem
uprawdzie prawiwny Polskiey Tronu, umysł moy goraey,
Serce me stkliwe, zawsze mnie daley samego uwodzi; niewstydzę
się wyznać, iż nieznaiąc w Polszcze, ani prawdziwey wol-
-ności, ani Cnoty, ani Rządu, niemogłem dla moiey Oyczyzny
lękaiąc się o Jey wolność Romansowey szczęścia wystawiać przy-
-bytku, alem się potym gruntownie przekonał, iż wtalim cza-
-sie, i posrzod takich Narodow żyiemy, posrzod ktorych zupełnie
wolnym być niemożemy; i ktory ieszcze resztę prywatney wolności
postradać, aby wcałości zachować Wolność powszechną Narodu,
Stanu nieśmiertelną, Grodkow Naszych y Imie Polaka, kto-
-reby zapewne przez zawistnych Sąsiadow Naszych wydarte Nam
zostało, gdyby Wolność nieograniczona Szlachecka, ciężyła nad
wolnością Publiczną i Polityczną Narodu. Gdzie Monarcha
-cha do Stanu tak zazdrosny, co dopiero owe Szczegulne u-
-dzielne i Exkluzyyne Stanowi iednemu nadane dla uciemiężenia
i pogrzebienia swoich Braci, ktorych Ziomkow — Prawo zasta-
-pam wKonstytucyi Nowey umieszczone, maydzie niedość iasne,
i zabezpieczaiące wolność i własność nędznego kmiotka od wydzie-
-lonej na zgubę Jego dumney chciwości Szlachcica, za co Prawo
-nie ma wyznaczyć po Prowincyach y Woiewodztwach wszelkich
Kommissyi dla ułożenia kwoty powinności tak w robociznach
-iako też y opłatach, za co wszystkim wyrokiem niema Rząd za-
-bezpieczyć Chłopowi własność przez niego posiadaną, za co w
obrębie iednego Powiatu, przy iednym położeniu Topograficznym

Dobrem

B

dobremu Panu Poddany Jego robi dwa Dni na Tydzień, a resztę
Całotygodniową pracą swoią, potym i cudzą obtężony Niewolnik
wydołać niemoże, za czym w całym Kraiu Państwa nie może
być rachowan na wymiar robocizny, nie na Dnie, tak że za
-dney prawie chwili swoiey y do Siebie należącey Rolnik bydz
niemoże, i ziemie dość zimny, twardy, y bez wielkości Robotnik
ktoryby zabronił bliźniemu swemu siadzić się, i płakać
nato co mu dolega, a dobrowolni ludzie niemaią zadnego
-ści, ale czyż nawet i sprawiedliwości otrymać niebędą mogli?
Cnotliwy Człowiek nie lęka się Sądu, ten Sąd ieść tylko dla Tyra
-now straszny, a Tyran bydź biedy dobrym Obywatelom! a Mier
-zawsze ruszaiący się bez stronney sprawiedliwości, nieprzestannie
szkodzi i obala te głowy stopione pot i krew podobnychże sobie
ludzi, czynem szczerze, iż: mnieyby dbał o powstanie Stanu
Mieyskiego, gdybym widział zabezpieczoną własność Maiątku
y Życia Rolnika Nadzieie Handlu i zbytku ktory za nim
idzie wstrzymać się mogą, ale Naród bez rolnictwa ieść głu
-cha, i ciemną pustynią. Wilcy Lisiczki przyszłości zgubę i
upadek Republiky Spartańskiey, ky ugardzie i cudzym ktorych
od Mieszkańcow Lacedemonij demaskowali Głosi, myśl to Dalay
przyszłości Milionach Głosow naszych, mierzmyż się chlubić wol
-nością, mierzmyż się nazywać Narodem swobodnym? Rzymia
-nie lubo srogoś y Panowanie swoie nad Niewolnikami posuwali
aż do Barbarzyństwa; mieli przecie swoie Saturnalia, gdzie Nie
-wolnik wespół z swym Panem bawiąc się i cieszą, zdał się być
choć przez kilka godzin równy swoim Tyranom istoty, Nasze
Saturnalia iakież są? Cudzy przechodzień odzierż gorszemu hy
-bzdź i ostatniemu niewolnikowi oddane kapłany nasze, tam
się dowiesz, iak podły łakomca Szlachcica Subalterna Żyd plu
-gawy drogo przedaną krwawą ostatek zdrowia y Maiątku
wydarłszy nędznemu Kmiotkowi, bierz drżeć się z wydartym
tym on niewinności, z walczącym zdobą o Chciwość Szlachcicem
Wiary Krzyżaciu zapędom Boża, miałem do Ciebie pisać list
a nie mey zamiar Apologia Chłopow przed Pana mego wyzwa
-dzam by omyłce dla ważności Materyi.

Ja tedy Sole ulubce rozmierzam, i Wsie rozgraniczam, co gdy ukon-
-czone będzie, Dziedzictwo i własność gruntow Poddanym moim
nadam, oraz Kontrakty z nimi porządnie względem Czynszow
lub Daniszczyzny iak się Chłopom moim zdawać będzie, y przed
Sąd Sądowy lub Referendarzy podam, spodziewam się -
tym sposobem znacznie Stan fortuny moiey ulepszyć, przemysł
w Chłopach urobnieć, i ludność (: iedyne wrodło bogactw tak
prywatnych iako Publicznych :) znacznie pomnożyć, wzgledu
gdybym nawet i stracił, ufam się szczęśliwym nazwać, gdy
na moiey stronie ludzkość ryska, i gdy setka Tysięcy na moim
gruncie Dziadzych ludzi z moiey iedynie Woli swobodnemi
i szczęśliwemi zostanie znayduie, i jakem powinność uczciwego
Opatrznego, iż ta moya Wola i dobre czyny Krolow i Wodzow umie-
-sić chciała, tamci albowiem znayduią, chlubę w mnostwie
Niewolnikow, ktorych po zwyciestwie zabobą prowadzą, mnie
Niewolnikow wolnymi czynić iest porwalono. Vale et aman-
-tem Ama.

in Decemb: 1787.

Głos wolnego Polaka do swoich współ Ziomków.

Wolnych y mężnych Polaków Potomkie! Te okowy które mi w własnym Domu y na Krwią walecznych Przodków skropionych polach brzęczą, są tak lekkie że Ich śladu nawet nie czuię; albo rany nałóg boiaźni y podłości, czyliż ci już zupełnie odebrał krew pańską y duszę? — Jest kres do tego, czego gdy nieszczęście narodu dotyka, boiaźń się Jego w rozpacz zamienia y albo z orężem w ręku śmierci, albo w samym skonaniu ostatnie dla, baci wypluciem w grobie własnym wstrzęsa się y bodaia; Grecya y Kartagina porały wiarołomne, lecz dumę Zwycięzców mężnie wprzód celnemi ranami, daiąc w ofierze wolności sobie wydartey, stoły niezmierne trupów nieprzyiacielskich; Lecz bydź przykładem w Dziejach Rodzaiu Ludzkiego aby Tam postrach y bzmienia tylko Imienia Szczędzącego, obcemy z przyrodzenia swego mężny naród, bez użycia nawet oręża, w naycięższy trzymany podległości y niewoli? O nie, Nychane upodlenie umysłów, o okropny Losie człowieka który w całym swey hańbie zmaknie, cieszę się że nieszczęście Jego nie iest nayprzykrzejsze, gdyż moie życie iescze zgrożą się ..... Czekaią sprzyiaiącey nie cnoty

niewoli

niewolnikie! — masz że serce vyprawione? czegoż
ciągle vzdychasz do pory? — masz ią! .... chcieć
bydź tylko wolnym y śmiałym; za coż te życie
twoie tak kochasz? Gnębiony w domu, vrzeg-
dzony za domem, niepewny nawet tego życia
które nad hańbę, niewolę, nieostropny: prze-
kładasz. Powiedz! iakiegoż ci rodzaiu nie-
szczęścia zachowały twoy sąsiad y Tyran skoz-
tować nie dał? vrzdarł ci prawa twoie y swo-
body, odiął ci sposobność zemszczenia się krzyw-
dy twey y nieprawy, gdy kreśląc podłey swey
własney woli granice państwa twoiego, podo-
żył oraz granice y siłom twoim wyznaczaiąc
ci liczbę woyska; Grunta twoie krwią twoich
współziomków zbroczył, wsie popalił, miasta
spustoszył, a co nayboleśniey ra odarł całe-
mu światu iż Polak teraźniey szy niema ani
cnoty ani odwagi, y że się do więzów urodził
kiedy z pośrzodku wolnych ludzi, iedenaście
lat nayświetsze narodu ozdoby z podpory,
powodu bez nayminiey szego Polakowi oponę od-
ważyć się: — Weteranas Wolność okropnie ry-
knęła; — Bóg, opiekun wolnych, nieszczęście
pogroził narodowi, y srogienie powarpał Go
klęskami; Europa cała straciła Litwę dlatych
Wierzy

którzy baé się poczęli y życie nad wolność przenieśli!
ah! pokaż tey Europie że z Greckich cnotliwe
wypito Plemie, y że nie rewnymi tobie zawinili Oy-
czenie twoi, gdy mężnych y walecznych po sobie zostawili
Potomkow..... wbraiasz się ieszcze wdzięk dawnych
Sławy-Czasow zwycięzkich, koni y orężi staią się
twoią ozdobą, y zabawą; sięgasz na granice twoie
siły; widać wzięły ochotę do boiu, Duch męzny
przodkow w kożdego źrenicach y ustach osiadł;
Polak ieszcze nie skonał! — Lecz byś trzeby dość za-
łonyć abyś stoczył dumie twoich Tyranow, a iako
niewolnik, przemocy Ich stawiwszy się narzędziem,
po skończonej wojnie, krwią swoią kupił sobie
Tytuł wiernego niewolnika, lubież, śmiertna
prostoty niebacznej ofiara, byś nowych zwycię-
dzców nie wodził na mordy twoiego Tyrana? Mnie-
maszże, iż się niewola twoia odmieni, gdy potrzebna
aż nadto do łoża twoiego y wielu innych Panów
Europy Porta, poniżoną zostanie. Czyliż tak
wielkiey pomyślności zdarzeniem, nadęty twoy
łepiad, dumny y chciwy panowania, a z przypa-
dzenia chytry y okrutny zelży cokolwiek twoich
więzow, y łagodnością zaćmić gdzie teraz które
gwałtem y srogością zadał? Ah Przeboy! ktoż może
tak mieć znaią ludzi y Ich przebudki, pomyśl
=noc

ność robi ich okrutnemi, Zwycięztwa karmią Dumę
y swawolą narodów; Rząd dobry może wprawdzie
sprawiedliwość y poważanie wpośród chluby
Tryumfów y Zwycięztw zachować, iak niegdy
Rzym wielki y wspaniały czynił, groźąc raczey
ogromnym swym berłem nieprzyiacielowi lub
sprzymierzeńcowi zbuntowanemu, niżli one niszczy;
lecz albo Rząd Rzymu tak sławny, tak doskonały
może iść w porownanie z rządem twoich Tyranów? — gdzież są te obyczaie, te cnoty, ta miłość
sławy y ojczyzny w tym Kraiu, gdzie ieden na
tronie gnuśnie zniewieściałą nogą Prawa y Przywileie
Ludu, drudzy chętnie przyimuią bałwany y Kundy
aby tylko grzali słuchaiąc y pili gorzałkę. Tak
Bracia Kochani! niewolnik gdy może kogoś rozkazywać nayprzykrzey iest Jego Tyranowi. Tego się
Wam po Moskalach spodziewać należy; w tym
Kraiu gdzie Despotyzm nayprzykrzy, z którym walczyć się nie zda, pomimo nawet naylepszych dla was
chęci Panuiącego, gdzie tak odległe iest miejsce sprawiedliwości od miejsca przewinienia,
gdzie ukrzywdzony musi się przebijać przez zasłonę
Intrygi, która krzywdzącego zasłaniać będzie, mówię żeli ile iest podobieństwa możliwszych nie
będziecie mieli tyleż Tyranów, którzy Was tak iak da-

Konay

Takowey Dzierżawca poddanych sobie ſpokoyno, że
zwyczaiu iescze bardziey nieli ze skromnością gu=
bić będą. Osiągnie waszym Orężem wzpaniałe Mo=
ſkwa, naywyższy stopień Sławy do którego Naród
dojść może: będziecież spokoyniey w Domach,
Koronowaney za granicą? — Król króla waszego
Pozer Moskiewskie czyliż Stałego po skończonej
Woynie wyjedzie z Warszawy? Czyliż prześta=
nie urzędy rozdawać, Skarbem szafować, Mał=
żeństwa koiarzyć y rozwodzić? — wasze Dobra
czyliż przestaną być Folwarkiem Woyska
Moskiewskiego? — Zabronicież Im gdy głód gro=
zić zacznie Ich prowincye zabierać wam wa=
sze Urodzaie, y przyniesie wam zato głód
y choroby? — wczyniże się Los wasz istotnie
odmienie? — Stracicie w zapędzie zbytecz=
nowanej odwagi błędną nadzieię w ustach,
iż gdy wniścani w tę Woynę zostaniecie,
Szable wasze trzymaiąc przymuszeni zwy=
ciężcow Porty aby nam w nadgrodę Krwie
Naszey wodoszczyzne ustąpili; — Lecz czyliż
będą Moskale tak skromni aby sobie całey nie
przypisali Sławy, y czyniże zdołamy drugich

ogro=

ogromnych Sąsiadów, do których mocy krwią naszą
pomożemy, przymuszeć do ustąpienia nam brzeci
Lepio, nie nieprzyjaciele zdobytych? — Niech
wyprowadzim w pole 30,000: — Miarkuię po krwi
ktora tore w ciele moim, iaka płynie w żyłach
wspod ziomków moich; Myśl y serce niedoszła
Sławy rozpalone na placu boju przynosząc nie
potrafiemy zapewne przewidywać niebezpieczeń-
stwa ani liczyć Nieprzyiaciela, gdzie będzie wiele
zyskać chwały, y od naydzielnieyszych pod Słońcem
Ludzi gwyrnanie Nam serca y odwagi, tak że na
bey letarzu, gdzie 10 cio moskalow lub niemcow
zginie, tamże z dwóchset Polakow krwo dwie-
dziesie z pola Zwoyowiska powroci; Gdy przete
czyć iedna wropka bohatem Turcyna, drugą od
chowb y nieczystych wyginie, zdołamy Serepta,
garstka, przepisywać Prawa y Cesarza Krakatau
mocnieyszym nierownie od nas Turcyą, rzym Porty?
Nie, Polacy! — Sława wasza zgodna iest z potrzebą
y Interesem Krajowym; wstyd byłby Synow Tyra-
nom, honor naywiększy te marne y nikczemne
Życie oddać Sławie y Oyczyznie; Trzeba albo
zemrzeć, albo do szczęśliwego powrocić Zdrowia,
nie nasz przodka, lepiey nie żyć, niż żyć podług
y szyderonym: — Chcieycie tylko wszyscy, rzecz

ij

iż Zwycięstwa od chorągwi y Sztandarów swoich nie odstępią; całey Europy Lida nie zniszczy Narody, które w własnych się gruzach zagrzebać jednomyślnie przedsięwzięły bronić Praw y Swobód swoich; Żądaliście Żony? ta wam dzisiay Ojczyzna: nie tracicie czasu!..... Naród który umie kochać Cnotę y wolność wzbudzi podziwowanie y szacunek w innych Narodach; — Nazwiście mnie Nieprzyjacielem tey wolności dla Ktòrey tylko żyję, jeżeli przeprzedzenie nie będzie fałszywe: Na pierwsza wiadomość że Polacy podnieśli oręż na swoich Tyranów y ginąc za wolność, jedni przez granice Sławy która uwieńczy wszystkie zamysły Państwowego Mocarstwa, drudzy przez litość nad nieszczęsnym a uciśnionym Narodem dadzą wam wsparcie y pomoc, a trzeci wam nayblizszy będzie tak mocny wsparciem swoim y pomocą swoią obcemi, zamiast prachetny wolnych ludzi całą swą siłą wesprzeć będzie. Porzućcie Domy, Żony, y Dzieci wasze, coż wam po tych wszystkich wygodach, po tych kosztownych zbytkach narzędziach? w wasnych czystości serach

Jemmy

dawny Przychodzień ich ciężka; wasze Zdanie za
Składem ich Zgonosci; — Wy wolni z Wy Stanie
nie wzdrygaiecie! — Kochajcie! Macie Synow
kochanie tę Krew krwi waszey, Zechcecie Im
niepewny maiątek z Życia zostawić? mozecie
się odważyć dać Im do dziedzictwa panuiącą
hańbę z podłości waszey? — niepryiaciele
Wasi mowią Wam: Prawda..... Lecz wy wolni
yuknywodzni; — wposrodku nieprzyiaciół
w własnym kraiu Strzeżeni iesteście.... Tak
byli Lacedemonowie, lecz mieli Serca y chcieli
mieć Oyczyznę, — wzgardzili Życiem. Wol-
nemi zostali. Zwycięzcy! cnyliż ani ieden
w moim narodzie, nie odważy się być Zdrajcą!
Uzbroiony półmilionowym woyskiem Tyran
Zachodni Zadrzał iednak, widząc niecierpiącą
odwagę y nienawiść do woli wszystkich Ele-
=ktorandrynów, odebrane Im Prawa powrócił,
bo strasna iest y naydrobniejsza osada wkto-
rey wszystkie giną za Oyczyznę i Rodziny
y Kupcy, iarzmem Długim y niezasłużoną gnie-
cieni wypędzili za dalekie Oceanu wody bitnych
Brytanów Półki: — Będziemy się zawsze patrzeć

y nie

y nie nie widzicie? — Przykład męstwa innych Narodów, nie że do serc nasuplnie wam? ktoż was zapewnił że to życie które na placu Sławy y Zemsty waszey poniesiecie że, wypłynie pod prętem swawolnego tyrana nie wyżionecie? — wrak wczoray polecie y przymierza z Wami, wzięli wam Senatorow, wczoray polecie krew waszych wzpółziomkow pod Jch obuchem płynęła w Siechanowie y na innych miejscach; nie masz więc nad czym myśleć; — czyli nie będziecy żyjmą niż będą pod tym! — — Krzyknęli wszyscy rozpaczy głosem: — „Mściwi oprawcy nasi! niewola „ktorey nas trzymaią Nada nam się nie „znośna! — okrutni! oddaycie wolność y „sprawiedliwość nam wydartą, lub odbierzicie „życie y serca, które w łonie matek dla wol„ności wzięliśmy, Lecz wprzódy, koyszym „krwi waszey wypleniem te nasze życia za„płacicie. (Za cisnęli) Prawnuki tych samych Kolaków „ktorzy widzieli przy wozach swoich, okutych „Carów waszych. — Giniecie iako Ofiary „wolności znieważoney, lub ciała nasze gro„

„ grzeczni Obywatele Polerycie! a ieżeli Was
„ zwycięzcy nie zdołamy, przynaymniey
„ wam nie zostawiemy iak tylko głuchą Pusty-
„ nię, wtenczas zamiast gmachów y Osad, nie-
„ gdy waszych milliwych Zabaw zgrzo-
„ ią się będą, iako naywspanialsze Cnoty
„ y Wolności Oltarze! ....."

Głos JW. X. Józefa Sapiehy Marszałka Konfederacyi Lit.
na Sessyi Dnia 9. Października roku 1789—

8. Słyszałem tu ustawiczne narzekania, że Sejm
Nasz wziął na siebie postać Kommissyi
Woyskowey, ale gdy ta Magistratura iest
w trwożliwości, aby Jey nie nagannie Działań,
zkąd iasnego dla siebie przepisu Prawa,
nie można innego przedsięwziąć sposobu,
iak ogólnie obiągszy rzeczy, oddalać tę ma-
teryą do Jey urządzenia, a wrócić się do Wła-
ściwych Sejmowi Czynności. Tu czytał Pro-
iekt przez siebie ułożony w treści: żeby
Kommissya Woyskowa Exekucyi Praw
pilnuiąc dostrzegała, aby Zaciągi Kawale-
ryi Narodowey w zupełnym były Komple-
cie, aby zlecała Rotmistrzom fortragować
Chorążych, aby Brygady były
rozdzielone, z porządku w nich zupełnie uskut-
kowany, aby Czwarta Dywizya lubo ieszcze
niemaiąca swego Kommendanta wcześnie
dislokowana była = / W Własnym interesie
mówiąc, trwożliwie usta otwieram, Co się tycze
Korpusu poddanego mojey Kommendzie.
Korpus Inżynierow, który w obcych kra-
iach na trzy dzieli się gatunki, Polowy, For-
teczny y Geograficzny, iuż dziś powinien za-
cząć robotę w delineowaniu Mappy całego
Kraiu, bom to od Wkmci słyszał, że Kray,
który nie wie o swoiey ludności y nie ma Map-
py ten ~~wi~~ nie wie o wielu potrzebnych

Koniecznie okoliczności. Już w części to Dzieło kosztem Oboki udatwione, chciałbym aby zupełnie Mappa całego kraju przez Korpus Inżynierów odrysowana była. Względem powracaiących z Zagranicznej Służby Kodakow rzeliśmy, co do Kawaleryi Narodowej, Rotmistrze między Niemi zostali pomieszczeni, rozumiem: że w Regimentach y w trzeciey Części zastąpią mieysce. Co do Korpusu Artylleryi, wyrzekliśmy Prawem, że z Cudzoziemcy mogą będź przypuszczeni, kilku może potrzebowai będziemy, resztę mieyść zastąpi ta Szkoła Rycerska, która kosztem Oboki zadożona staraniem Jego wzrost swoy doskonały wzięła, y gdy mi za Korpus moy odpowiedzieć przyjdzie, oświadczam, że wszystkich z Korpusu, Kedwie iednego z Zagranicy fortragować będę, tam niezapomnieni zostana z Pazii Oboki, bo słuszności każe, aby ta Szlachetna Młodzież swoie miała mieysce; widziemy z Nich y w Woysku y w Kole Naszym dystyngwiących się Talentami, więc o zostawienie dla Kadetow y dla Paziow Czwartego Awansu upraszać będę. W Korpusie Kadetow znayduią się ieszcze wielu zdatnych do służby: JJ. Jurowski, w siedmioletnią

Woynę

Woyne odprawid, ktory przy Korpusie Ka-
detow był nayexercytowanieyszym, tego y
Jmść Komarnickiego względom WKmci y WW
Stanom polecam. Znayduią się też tacy,
na których lata y zasługi wzgląd mieć
należy, iakoto: Jmść. Ciszewski tym nay-
więcey Dobrodzieystwa świadczyć godzien;
ktorey przez edukacyą, wydaią Obywatelów
Krajowi użytecznych. Ostatni wniosek
moy tycze się osobistości, ale mnie nie wstyd
tego wyznać publicznie, że naywięcey za
chwała spływaiąca z doskonałości Szkoły
Rycerskiey, okrywa Jo Xiąża Jmć Czartoryskie
go Woźta Lubelsc. Za mu winienem moią edu-
kacyą, y wielu tu tak w Woysku, iako y w
Ławach Prawodawczych do podobnego temu
Mężowi długu przyznaią się. Od niego za
pierwszego w Korpusie Officyera wybra-
ny, y zatrudniaiący się Edukacyą Korpu-
su Kadetow, iest Jmść Budkownik Wodziński
ktory dwadzieścia kilka lat natym Urzę-
dzie zostaiąc, od początku Korpusu Kadetów
liczyć może w Nichże samych, tysiąc świad-
ków, Zasług Talentow y prac swoich, gdy
dzisiay nie posunął się do wyższego stopnia
trzeba pomyślić żeby wiecznie natym sto-
pniu nie został. Śmiem dopraszać się
WKmci WW Stanow zatym Officyerow Imie-
niem wszystkich edukuiących się Kadetow
Imieniem Całego Kraju na ktory z tey

Edukacyi

do biografii
Ks. Lagiewskiego
przez

Edukacyi zyczywaią liczne uczyłki, aby dwans na nayprzedsze zawiadowane Szczęście byłmu zapewniony=

Tegoż dnia JW. Xięzę Czartoryiski Woiewoda Lubelski:

Winienem z z Urzędu, winienem z z Osoby dać świadectwo w tym mieyscu, gdzie iest mowa o Korpusie Kadetów, za którego utworzenie winien Naród wdzięczność Wam, niczym innym to Korpus wypłacać się nie pragnie iak dostarczaniem Kraiowi takich Subiektow, które w każdym rodzaiu y do każdey Cywilney powinności, talenta posiadaią sposobne, Chluba ztąd rozciąga się na tych, którym iest powierzona Dyrekcya tego Korpusu. Iak dalekosiutki odpowiedaią chęciom moim, tego nadto cenić nie umiem, ale świadectwo winienem oddać tym co w podziemna pracowali, z których Xże Marszałek Konfederacyi Lit: wymienił. Niech mi się Jego rekommendacya proprzeć godzi, tym bardziey że Ci, bez żadnego zamiaru nadgrody pracowali, te względy teraz Im wyświadczone, zachęcać będą Innych staranność. Wyraziy Xia Marszałka Konfederacyi Lit: nadto były dla Mnie podchlebne, ale chlubą iest dla każdego Zgromadzenia wpisać się takim Mężem iakiego.

iakiego w Osobie Xcia Marszałka Konfe-
deracyi Lit. widziemy. Mniey Jatam
przykładaiem starunku, gdzie ziarno na
bujną rolę rzucone, obfite z siebie wydało
plony, nad czym rozwodzić się nie mam
przyczyny, bo: ubi rerum testimonia ad-
sunt, verbis non opus est: Łączy się
tylko zwnieśieniem Xcia Marszałka
Konfederacyi Lit. aby pierwsze zawało-
wane Szczęstwo było zapewnione dla
JW. Wodzinskiego -

Odezwał się na to Król JMć: Naychętniey temu
dogodzę Żądaniu Seymuiących Stanów, bo
iest sprawiedliwe.

JW. Kublicki Poseł Inflantski Z strzegł izby kom-
mijya Woyskowa więcey względu miała
dla zasłużonych, niż zadawnionych w
służbie.

JMść. Marszałek Seymowy Zagaił czytanie trzech
Projektów JP. Pinskiego, Poznańskiego
z Xcia Marszałka Konfederacyi Lit. do
iednego zmierzaiących celu — które gdy
JP. Sekretarz przeczytał. JMść. Mar-
szałek Seymowy oświadczył: Ieżeli
zaydzie zezwolenie Stanów, to te trzy
Projekta prześle do Kommijyi woysko-
wey, aby ta w dalszym ciągu wyciągnio-
ne z nich myśli swoie, Stanom Seymu-
iącym podała, — na co nastąpiła zgoda.

E Projekt ten znayduie się w Kom: Woyskowy pr. d. 6. Xbr 1789.

9. 12 Stycznia 1790 Warszawa

15

Jaśnie Wielmożny Mości Panie Kolego y Kochanny Dobrodzieiu

Jeżeli z żalem y boiaźnią przyszło Nam często Seymować nie widząc przytomnych wielu Kolegow, zwiększyła się Nasza troskliwość w miarę ważności traktowanych Materyi, y do tego przyszła Skarpina, że w moment prawie nayważnieyszy dla Ruskiey liczby Posłow wprowadzaiący Stany N: Pana aby chciał zasekwestrować Sessyą do dnia 8. Lutego wtaiąc iż gorliwość wszystkich na ten Dzień sprowadzi, aby Nam w zupełney przy Decyzyi nieważnieyszych Materyi znaydować się Reprezentacyi. Nam zas Marszałkom zlecony został rozpisać Listy do wszystkich Kolegow zakliniaiąc ich na nitość Oyczyzny, ktorey losy dzisiaiemy się maią, aby bez żadnego zawodu na dzień przeznaczony zlecheć chcieli. Dowodniaiąc więc danego Nam rozkazu zapraszamy JW W Pana Dia iżby na czas rozpoczęcia Obrad Seymowych pospieszyć do Warszawy nieodmiennie raczył. Sami zas mamy honor zostawać z wielkim poważaniem

JW W Pana Dobrodzieia

Naynizszemi Sługami

Stanisław Małachowski Marszał:

Kazimierz Ian: Sapieha

Marsz: Ad

List ad: marszałków sejmu ordynaryjnego wzywaiący posłów do gorliwego bronienia interesu w pomnożeniu rejestrowego

Copie de la Lettre de S. E. Mr. le Baron d'Elmpt Général en Chef au Service de Russie, à S. E. Mr. le Satatin de Russie en datte du 18 9bre 1767. de Stetjow

N.

Monsieur.

Comme la nouvelle se confirme de toutte part, que l'Ennemi est intentioné d'entrer et de piller la Pologne, le service de mon auguste Souveraine m'enjoint de m'adresser à V.E. pour savoir les mesures qu'Elle prendra dans ce cas là. avec les Troupes qu'Elle comande. Si Elle agira de concert avec le corps de Troupes sous mes ordres, si Elle aura besoin de mon appui, ou si Elle agira séparement, et quel Plan d'opération en ce cas là Elle aura formé, afin que je puisse savoir à quoi m'en tenir et prendre les mesures nécessaires avec mes Troupes. C'est surquoi je prie V.E. très instament de me donner un eclaircissement de sa part pour être plus apportée, et pour pouvoir me former le plutôt en corps.

Je changerai ces jours ci ma position actuelle, en gagnant du Terrein en avant, appuyant ma droite à Lipowiec, ma gauche à Monasterzyske, occupant en avant vers ma droite Woronowice et Piorow, vers le centre Niemirow et Piczary, vers ma gauche Brandow Kropiwna, Ladyrjn Krasne Basta et Charowata. Le Général en chef Kaminskoy occupera Humani et se joindra à ma gauche. Le Général en chef Comte de Stolypin aura sa position entre Chmielnik et Cyrulka se joignant à ma Droite. Je n'ai

Lul jenerała rosyjskiego zapytujący, o ile ja...
...o pore w nocnym Krolu dziadz z swem wojskiem ...
...nocnych o porzyg swego wojska

Je n'ai pas voulu manquer de donner avis des susdits arrangements à V. E. pour qu'Elle puisse prendre des mesures en conséquence. c'est en attendant au plutôt une reponse que j'ai l'honneur d'être etc.

Copie de la Reponse de S. E. M. le Palatin de Russie à la susdite Lettre en datte du 20 9bre de Grodnitsk.

Monsieur. II.

J'ai eu l'honneur de recevoir la lettre que V. E. a jugé à propos de m'ecrire par la quelle Elle me demande les mesures que je prendrai dans les circonstances présentes, et comment agiront les Troupes de S. M. le Roi et de la Republique de Pologne qui sont confiés à mes ordres. Désirant donc satisfaire V. E. j'ai l'honneur de lui communiquer le précis de mes ordres qui sont „ de couvrir les parties des Frontieres qui avoi-
„ sinent à la Turquie, de m'opposer à l'invasion des
„ Brigands, de tacher à maintenir la tranquillité
„ de ces Provinces limitrophes, et en cas que l'armée
„ de S. M. l'Impératrice s'approchât pour couvrir
„ les susdittes frontieres, de me replier avec mes postes,
„ et prendre mes quartiers pour être propre à cou-
„ vrir cette partie des frontieres qui ne seroit pas oc-
„ cupée par les Troupes Imperiales. „ Il m'a été enjoint ~~de~~ en même temps de m'adresser à S. E. M. le Feld maréchal Cte de Romanzow vers le quel j'ai envoyé le colonel de mon Regiment, en

lieu

lui détaillant de même quelle espèce de conduite on a 17
été prescrite. Présumant que les contrées répondantes
ici à la situation d'Ocrakow, de Bender, et de Choim
seront les plus intéressantes pour les Troupes de
S. M. Imp.le je crois pouvoir poster ma division dans
l'étendue des frontières depuis Jampol, jusqu'à Ja-
rossow inclusivement, ce qui comprendroit Miastkow-
ka, Tomaszpol, Druzya et Szarogrod. — Et comme
V. E. m'annonce dans sa lettre qu'Elle poussera
son aile gauche vers Basta et Chasqowata, je
la prie de vouloir me faire savoir, le jour que ses
Troupes s'y rendront afin d'en pouvoir à tems
retirer les miennes ne voulant pas que la fron-
tière du Pays, reste vuide et exposée. Dès que
l'officier envoyé chez S. E. le Feldmaréchal Cte de
Romanzow sera de retour ainsi qu'un courier que
j'ai expedié à Varsovie, et que j'attends à tout mo-
ment, je me ferai une fête de pouvoir prendre de
vive voix avec V. E. les arrangements ultérieurs
et lui prouver personnellement l'Estime et la
considération etc.

Ce pie de la Reponse du Feld M.l Cte de Romanzow au Ban
latin de Hunie. en datte de 9bre 1787.

12. C'est avec un plaisir infini que je vois V. E. concourir
au but auquel les troupes de S. M. Imp.le et celles de S. M. le
Roi et la Rep: de Pologne sont destinées. L'amour de la Patrie
étant la marque distinctive de toutes les actions de V. E. de
même

même le zèle à prouver son attachement aux intérêts de S. M. V.te me persuadent avec raison que dans la circonstance présente les justes mesures que sa sagacité lui suggérera ne peuvent que servir utilement un Pays confié à sa garde. L'amitié dont V. E. daigne m'honorer et que je tâche de mériter par celle que je nourris pour Elle, me font désirer qu'une heureuse issue soit l'unique terminaison de toutes ces entreprises. à en juger par ce qui m'est notoire, je m'imagine qu'il n'est guerres possible de faciliter dans un endroit quelconque de l'Ukraine Polonoise l'approvisionement et les fourrages de nos Troupes, et que les moyens de les faire subsister, sont les mêmes dans toute l'étendue de ce Pays — Le choix des Quartiers pour celles de S. M. et de la Reine qui sont aux ordres de V. E. dépend d'Elle, quant à la distance qu'elles peuvent occuper la direction sur Mohilow et Mscislow, ~~[illegible]~~ (pour qu'en cas de besoin elles puissent se porter jusqu'à Kamieniec d'un côté, et jusqu'à la frontière sèche de l'autre,) ne serait pas mal prise. — V. E. n'ignore pas que souvent on abuse des fausses alertes; je veux bien croire que cette invasion dont les Turcs menacent la Pologne en est une aussi, ne voulant qu'imposer par là, à ceux qui se mettroient en devoir de s'opposer à leur pillage. Nonobstant cette reflexion j'ai enjoint à M.r le G.l Baron d'Elmpt de communiquer et de coopérer avec V. E. et même de la secourir si le cas l'exige. M.r le Lieut.t de Sobtykow doit entrer incessamment avec son corps dans cette même partie de la Pologne et je ne tarderai pas, à m'y rendre aussi, dès que j'aurois pourvu à l'approvisionement des Troupes, je m'empresserai d'autant plus à le faire sans délai que je ne saurai jouir assez tôt de l'heureux moment qui peut me mettre à même de prouver à V. E. par les faits, et en attendant lui réitérer de vive voix les assurances de la parfaite estime de

13.

1785
13

Wypis z Xiąg Grodzkich
Zamku Zytomierskiego —

Roku Tysiąc Siedmset Osmdziesiąt Piątego
Mca Sierpnia Dwudziestego Szostego Dnia

Na Urzędzie Grodzkim w Zamku JKMci Zytomierskim przede
Mną Janem Kamieńskim Namiestnikiem Przysięgłym Grod-
kim Powiatu Zytomier.go Xięgami niniejszemi Grod: Zytomier.
W domowym oczekuiąc Zaciszu Chwili ktoraby istotney dla Oyczy
zny dozwoliła Postugi, JW. Hetman W.Kor. spodziewał się iż
przynaymniey będzie mogł używać bez przerwy Życia spokoyne
go Stodyczy, Ale Los okazał że nayusilnieysze Starania często krot
bywaią daremne. — O mil Sto od Warszawy Znayduiącyse wmi-
wco nie wpływaiący Tenze JW. Hetman WKor. mimo że niebył do
Jurisdykcyi Marszałkowskiey w niczym pociągany, ani w żadney nie
Zostat wymieniony Jndukuie, Znalazł przeciw Jmieniu swoie w Dekre
cie Sądow Kryminalnych pod Dniem 15. Marca Roku bieżącego
znalazł wspomnienie Winy ktorey szlachetna Dusza nietylko po-
pełnić, ale y pomyślić nie umie. Czym rownie zadziwiony iako y do
Gruntu Serca przeięty; Agdzie idzie o honor miłości nieuznaiący
w ocaleniu Onegoż, następuiących czyni Ostrożności, Jezeli Bezpie
czeństwo publiczne ma być celem y Zamierzeniem Prawa wszystkich
Stanow, Onych maiące Jurysdykcyę, powinny rownie gromić Wypad
ki jak bronić Niewinności. Nieszczęśliwy bowiem już Zamek Kray.
gdzie uniknienie Winy nie czyni wolnym od kary. Tu niech Nikt
nie mowi że żadna nie Znayduie się wtożona na JW. Hetmana WKo
wyż wzmiankowanym Dekretem, bo niemasz prozniey iak ta, kto-
ra, zadaie w naymnieyszym Punkcie dotknięcie dobrey Sławy, a
Chęć prawda że JW. Hetman WKor. co do Teraźnieyszości nad to
iest wtey mierze zabespieczony przez całe Życia swoiego Postem
powanie, y przez te dla Majestatu gorliwości Dowody, w Ktorym
Dni swoie, Zdrowie y Maiątek mosł na Ofiarę, Lecz daleka Po-
tomność zastoną Dawności maiąc często krotukrytą Prawdę, tylko
z Pism w Aktach umieszczonych Onej dochodzić będzie; Za nala-
zszy w Kryminalnym Dekrecie wzmiankowane Jmie JW. Hetma
na WoKor. Kto wie czy nie wmieście, że Względ szczegulnieyszy
dla Niego wstrzymał od dalszey Prowokacyi mogący Za czymi
y wtedy hańbą okryte Popioły ktoż bronić potrzebuie od tak sromo-
tney

Protokuł Xiąg Grodzkich Zamku Zytomierskiego Roku Tysiąc Siedmset Osmdziesiąt Piątego Mca Sierpnia Dwudziestego Szostego Dnia

Na Urzędzie Grodzkim w Zamku JKMci Zytomierskim przede Mną Janem Kamieńskim Namiestnikiem Przysięgłym Grodzkim Powiatu Zytomierskiego Xięgami niniejszemi Grod: Zytomier. W domowym oczekuiąc Zaciszu Chwili ktoraby istotney dla Oyczyzny dozwoliła Postugi, JW. Hetman W.Kor. spodziewał się iż przynaymniey będzie mogł używać bez przerwy Życia spokoynego Stodyczy, Ale Los okazał że nayusilnieysze Starania często krotkie bywaią daremne. — O mil Sto od Warszawy Znayduiącysie wmiwco nie wpływaiący Tenże JW. Hetman WKor. mimo że niebył do Jurisdykcyi Marszałkowskiey w niczym pociągany, ani w żadney nie Zostat wymieniony Jndukuie, Znalazł przeciw Jmieniu swoie w Dekrecie Sądow Kryminalnych pod Dniem 15. Marca Roku bieżącego znalazł wspomnienie Winy ktorey szlachetna Dusza nietylko popełnić, ale y pomyślić nie umie. Czym rownie zadziwiony iako y do Gruntu Serca przeięty; Agdzie idzie o honor miłości nieuznaiący w ocaleniu Onegoż następuiących czyni Ostrożności, Jezeli Bezpieczeństwo publiczne ma być celem y Zamierzeniem Prawa wszystkich Stanow, Onych maiące Jurysdykcyę, powinny rownie gromić Wypadki jak bronić Niewinności. Nieszczęśliwy bowiem już Zamek Kraygdzie uniknienie Winy nie czyni wolnym od kary. Tu niech Nikt nie mowi że żadna nie Znayduie się wtożona na JW. Hetmana WKowyż wzmiankowanym Dekretem, bo niemasz prozniey iak ta, ktora, zadaie w naymnieyszym Punkcie dotknięcie dobrey Sławy, a Chęć prawda że JW. Hetman WKor. co do Teraźnieyszości nad to iest wtey mierze zabespieczony przez całe Życia swoiego Postempowanie, y przez te dla Majestatu gorliwości Dowody, w Ktorym Dni swoie, Zdrowie y Maiątek mosł na Ofiarę, Lecz daleka Potomność zastoną Dawności maiąc często krot ukrytą Prawdę, tylko z Pism w Aktach umieszczonych Onej dochodzić będzie; Za nalazszy w Kryminalnym Dekrecie wzmiankowane Jmie JW. Hetmana WoKor. Kto wie czy nie wmieście, że Względ szczegulnieyszy dla Niego wstrzymał od dalszey Prowokacyi mogący Za czymi y wtedy hańbą okryte Popioły ktoż bronić potrzebuie od tak sromotney

sramotney Plamy, ieśli ta wczesnie starta nie zostanie. Pot
pierwszy prostą drogą chcebydź nawet od Każdego Posądzenia
wolnym, Idzie JW: Hetmanowi WKor. o tę Ktorey wszystką po
święcił Stanęł, idzie o Zaszczyt Krwie y Potomkow, Ktorym do
bre Imie y swoie Zasługi za nayciężmeysze pragnie Zostawić
Dziedzictwo, idzie o godne Postąpienie, o zaszczyt tego Urzędu
Ktoren zawsze był twierdzą Oyczyzny y Króla, ale nigdy ozdo
dę nieznał podziałki. Y ztych to Powodow JW: Hetman WK: czy
ni mnieysze Obziatowanie wzwyż wzmiankowanego Dekretu
co do punktu Osoby Jego tyczącego Ktorym bez wpływania w spra
we, y bez naymnieyszego Obwieszczenia tak niesłusznie wzmian
kowanym został, bo ta iest sprawiedliwości twierdza, że Praw
każe z Dowodow y Odwodow sądzić, a niewinnie Potępionym
pro indebita Vexa Satysfakcyą naznacza Konstytucya 1454. y
1505. Kary przepisuie na niesłusznie y potwarliwie Pozwa
iących JW: Hetman WK: niemoże Jak. zyskać na Nikim, bo Nik
mu Pozwu nie poktadał, y Dziś niewie na Kim swoiey pozo
stawać krzywdy Konstytucya 1586. naznaczyła Ukaranie Woz
nych zdradliwie Pozew poktadaiących. Jedna z nayważnieyszych
Jurysdykcyi bez przypozwu w Kryminalnym Dekrecie
pierwsze w Kraiu osoby mieści Prawo 1586. Zeznań, Świa
dkow, Ktorzyby ex Auditu słyszeli, y mieścić nie każe; a Wy
rok Sądowy Jurysdykcya Marszałkowska wymienia nie
tylko nieprawne, ale Obie w Sprawie Zeznania, a wymienia
tym niesłusznieyszy iedne, gdy drugie słusznie opuszcza Uni
wy Sejmow 1561. 1565. y 1776. Sprawy Crimen Laesae M
zostawiaią Sądom Sejmowym oddaią, Ktorym przez 1565.
Prawo, y Sprawy Honoris Obywatelow są poruczone.
Sąd Kryminalny Marszałkowski mimo, że mu Konstytucya
1768. tylko podług Artykułow Marszałkowskich postę
pować dozwala, przywłaszcza Zaskarzenie o Machinacyą p
Życie Krolewskie nie odsyła Jeytam gdzieć Prawo każe a
że ią w swoim mieści Dekrecie, w Ktorym skoro o Krym
nalną Rzecz idzie, choćby z pochwałą być umieszczonym
niemoże być mitą, bo Oczyszczanie sama myśl Posądzenia
twarzyć może. a tym wszystkim osobiście dotknęty JW:
łączyć, gdy niemiał tak szczęśliwy aby Jo otwarcie Kto o
uwinął

obwiniat, y pozwolit Jemu się oczyszczać, oraz dochodzić Krzywdy
swego honoru, gdy tylko zdradliwie y potajemnie iest udany. — Ale
Udanie w Aktach publicznych zostało umieszczone, gdy Zadekla
rowanie Niewinności JW: Hetmana przez Jaryzdyktyę Marszałkow
ską iest bezsilne, bo w Sprawie Ktorey rozpoznawać niema mocy,
gdy niewie z Kim y gdzie ma czynić, gdy na Koniec Sam Sędzieć
cyfrąc swego nie może Dziela, Odwołuie się do zgromadzonych
Rzpltey Stanow, y na mocy Praw wzwyż cytowanych, idzie do
właściwego w tey mierze Ustawy Krajowemi wskazanego Zrodła,
to iest na Sejm następuiący. W Bciągu Zaś zeby Jego Niepilność
nie obwiniała go na mocy tey Maxymy: Że Kto milczy winnym
się uznaie; Niesie do Akt publicznych niemyszą Protestacyą
Ktorą naprzod składa u Tronu Twoiego Miłosierney Panie, gdzie
bowiem pewniey iak u Niego szukać może Zaswiadczenia tey
Cnoty y tey poczciwości, Ktorey w kilkonastoletnich Usługach dla
wał Dowody. Zaszczycony Szacunkiem Waszey Krolewsk. Mości
od Lat naymłodszych, zaszczycony Jego łaską y Jego ufnością
od momentu w Ktorym osiągnął Koronę wolnego Narodu
w czasie burzy, y niepomyślney chwili, Sam Jeden na czele ma-
tey garstki ważył wszystko na dowod wierności dla Majesta-
tu, nie spodziewaiąc się pod ow czas, ażeby takowy przyszć mogł
Moment, w ktorymby o niey mogł Kto powątpiwać; Lecz kiedy
Zdarzenie tak nieszczęśliwą przymiotło porę, wzywa wsparcia
W. Kr. Mci dla stałości przeszłą abyś zasiadłszy na czele Na-
rodu raczył bydź Obrońcą honoru Jego Ktory Nasi zasługuiąc
Swoie Jemu poswięcał Życie. — Przeswietny Senacie cum Mi
nisterii, y przezacny Stanie Rycerski, z Ktorych w iednym ma
szczęście JW: Hetman WK zasiadać, w drugim Wiek cały służący
czyznie y Krolowi dobre sobie Zasługiwał Imie. Do Was nayst
szney z swoią udaięsię Skargą, honoru iednego Członka, całego
dotykać powinien Zgromadzenia, dziś co Jeden doznawa, może
Jutro czekać Innego, do Was należy nieuinnie ucisnionych swo
rać; Sprawiedliwość iest Zasadą Spokoyności, y szczęścia Narodu,
pokazuiesię Cudem o Jey Zachowanie; Niech obrazi Postanowienia
Sejm maią w Zlecenia, aby w Kryminalnym Umieszczony Dekre-
cie JW: Hetman WK: mocą Prawa z Niego wymazany Zostat, Wszak
nie nowego domaga się Przykładu, bo takowego iakich się Znayduie
wiele w danych y teraźnieyszych Konstytucyach, Żąda tego Dobroć
stwa

dobrodzieystwa y tey słuszności którą Wiela przed Nim otrzym
to, Y w tym zamierze mnieyszą czepiąc Pilność, o zamieszcz
nie siebie Nieprzypozwanego w Dekrecie Sądow Marszałkow
skich, o w mieszanie w sprawę do ktorey nienależał, o rzuco
na siebie cienia Plamy iakoweyssi Zbrodni Zamystu, na ktore
wspomnienie wzdrygaią się, o wprowadzenie Go w posądzenie
Nieuinności dla Majestatu, przy ktorego Dobru jako y Oyczy
zny ginąć zawsze gotow. Na koniec o bezprawne w tey cał
kategorji w Zawrtych Wyrazach Opisanie JW. Hetman W
iak nayuroczyscey żali się y manifestuie. Franciszek
Xawery Bramicki Hetman Wielki Koronny: Z ktorym
Xiąg y Ten Wypis pod Pieczęią Grodzką Zytomierzką
wydany. Pisan w Zamku JKr. Mci Zytomier.

Rzeplinski V.R.

/L.S./

14.

O pomnożeniu Woyska.

Prowincya W. X Litew. łącząc gorliwość swoią z Prowincyami Koronnemi, w obmyślaniu Dobra Kraiowego, pragnie znosić się z niemi, y pozaiemna myśli y Projektow do tego celu zmierzaiących utrzymywać Kommunikacyą; żeby po zobopolnym porozumieniu się łatwiey sza po tym, przy decydowaniu nastąpowała zgoda: y w tym to zamiarze ma honor z Sessyi swoiey Prowincyonalney przesłać niniey sze przełożenia.

Że nayważnieyszym z teraźnieyszych Obrad Seymowych obiektem iest pomnożenie Woyska, do takiey liczby, któraby Narodowi obronę y poważanie zabezpieczała, tudzież vstanowienie Dochodow Publicznych w takiey ilości, aby na vtrzymanie tego Woyska zupełnie dostarczaiących były; Prowincya W: X: Lit: iak na Auxilia Woyska iednomyślnie się zgadza, tak nieszczędząc maiątkow własnych, chce z nich uczynić Dobru powszechnemu ofiarę y przyimie na siebie chętnie też same Podatkowania rodzaie, Koronie podlegaiące będą.

Żeby zaś wystawione dla obrony Kraiowey, dla ocalenia własności y bezpieczeństwa Obywatelskiego, Woysko przykrym, y uciążliwym nie było; Sądzi Prowincya W: X: L: D: istotną y naywiększą potrzebą to by Karność tego Woyska, bez względu na Osoby, y Rangi, naymocniey, y nayelo

składniey

nayclokładniey obwarowana byłaby. Zdaie
się iey przeto, ażeby w Każdym Woie
wodztwie, lub Powiecie, w którym Regi
ment lub Konsystencya mieć będzie, był posta
nowiony Sąd Cywilno-Woyskowy z Pię
ciu Osob złożony: to iest trzech Cywilnych
a dwuch Woyskowych, w którym Cywil
na ma prezydować. — Takowy Sąd ma
odwłoczna czynićby Sprawiedliwość w zda
rzonych przewinieniach Żołnierza przeciwko
Osobie Cywilney iakiegokolwiek bądź Stanu
Jakoteż w przypadku nadeyścia prozby
powania sobie Officierow względem Se
meynow, którzy zapewnie mniey ochron
niani być mogą, gdy dawno od Obywa
telow im przystawieni zostaną z uchwał
nych w Kraiu Kantonow; a których Do
zercya nietylko by Woysku osłabienie, ale
nawet Kraiowi depopulacya sprawiła.

O Drogach pu
blicznych

Woysko Kraiowe gdy będzie w tey
Liczbie, Która wyprowadzony Krainey
nalne Sessye, wystarczy zapewne na po
nowanie granic, y na strzeżenie bezpie
czeństwa wewnętrznego, a Konsystencye
po Woiewodztwach Regimenta, mogą
ieszcze pożyteczna Kraiowi czynić usług
gdy w czasach od musztry wolnych, robie
niem lub naprawianiem drog Publicznych
zatrudniane będą. Te zaś Gościńce ma
ią Woiewodztwa oznaczone być mogą
Zapobiegaiąc, aby dla Drog, y Robot przy
tnych używane nie było Woysko. Co Żo
nierzowi naszemu od pracy wziętemu y

do nie

niey przywykłemu, przykrością być niepowinno, y owszem zachowa go w zdatności do pracy, czyli w potrzebie posługi Woyskowey, czyli też w gospodarskiey, gdy od służby uwolnionym będzie.

Wolnoś dla żołnierza 10 Art niniejszy

Że zaś Każdego Obywatelu nadzieja iakiekolwiek nadgrody powinna być okazaną; równie Żołnierzowi, po odbytey dziesięcioletniey służbie może być przyznana wolność Która niemniey iemu, iako y Jego Potomstwu służyć ma.

Powstrzymanie od zbytku

Zastanawiaiąc się nad różnemi sposobami pomnożenia Dochodu publicznego. Prowincya W: X. Lit: uznała; że iednym z nayobfitszych tego dochodu z źródłem, mogło by być silne y skuteczne powstrzymanie się z zbytkiem podług dawno powziętey prawdy; Wielkim bogactwem iest oszczędność. Jeżeli zaś któremu narodowi; to naszemu, ieżeli w których okolicznościach, to naywięcey w teraźnieyszych, oszczędność iest potrzebna.

Troiaki iest rodzay zbytków, Jeden nad potrzeby Produkta Kraiowe Konsumuiący, a ten pochodzi z nierówności maiątków, bydź nieuszkadzaiąc Dochodowi Publicznemu nay mniey szkodliwym być powinien gdyż się Gruntuie na wolności Każdego Obywatela, którey stodycz iest twierdza y ubezpieczeniem rządu, Drugi sprowadzeniem zagranicznych Towarów, za które wysyłać musiemy takowe Produkta, które ludność y obronę Kraiu utrzymuią, a onych zmnieyszenie do Kraiu istotnie przynosi zubożenie.

w Liczbie

w Liczbie z prowadzonych Zagranicznych Rzeczy, gdy wiele iest, bez Których Kray nasz w cale się obeyść niemoże wiele znowu innych, bez których Obeyść by się niemogło tyllko z niemałą przykrością wielu Osob przywykłych do ich używania, a po trzecie, wiele takich, bez Których w cale by się obeyść można. Przeto na te trzy gatunki Includity troisty wymiar podział Zavadzenia, Umiarkowania lub zakazu. —

Zavadzenie wiąże się do pierwszey Klassy Rzeczy Koniecznie potrzebnych, cakiemi są Sol, Aptekarszczyzna, Towary niektóre do Kraiowych manufaktur potrzebne, y tym podobne —

Umiarkowanie do drugiey Klassy Rzeczy niekoniecznie w prawdzie potrzebnych, ale iuż w zwyczay weszłych, całkiemi są różne Rękodzieła do ubioru należące się, a modzie niepodległe, tudzież Wina, Likwory, Kawa, Jedwabie, in Crudo etc. Zprowadzenie, takowych Produktow, lub ewentualne użycie dużo się zapewne zmniey szy gdy Prawo trudniey szym go uczyni. Ale nayważniey postrzeganym owszem w całe zakazanym powinien, by był ten zbytek który się tycze trzeciey Klassy Rzeczy, bez których w cale by się obeyść można, całkiemi są Jedwabie wyrabiane, wszelkie Rzeczy modzie podległe, Pociągy, Meble, Szkła, Farfury. Gatunek ten zbytku iako nayważniey Kosztownemu, y niestałemu władaniu mody podlega, tak odięciem tey

Panowania

Panowania nad umysłami, nay prędzey
uskromionym być może —.

Ustanowione Województwie Mon
duny iuż były założyły w Polszcze pier-
wsza oszczędności zasadę; potrzeba tylko aże
by daley y powszechniey rozszerzona została,. Zapłaci chętniey y stawniey Obywatel,
podatek dla Obrony własnego Kraju, gdy
uwolnionym zostanie od haraczu, Który na
Jego Maiątek rzmaite Kupcy wkładaią —
z powodzaiąc mu; to nowości zapomniane,
to Szlita, Które Kray nasz lepiey iak obce
robić może, to farfury, Których własna
Ziemia iest sposobna dostarczyć, gdy Za-
bytki pewne będą odbyte; toż mówić
można o wielu innych Rzeczach podobne
go gatunku, należy więc aby Narod za-
pobiegł, ile możności wychodzeniu pie-
niędzy z Kraju, a tym samym zalatwił
sobie podatkowanie —.

Naybrudniey podobno będzie zaradzić
zbytkowi mody, Które w innych Kra-
iach, niewa powszechnie Stanu, y Obrony
u tey Płci, która tam Stroiami, a u nas
cnotą y chwalebna miłością Oyczy-
zny zwykła się podobać. Do Tey
więc Płci udać się można w upo-
ieniu, że zechce równo z nami uczynić
Kraiowi Ofiarę, niech by te matki
tak godnych Synow Oyczyzny, te Da-
my od których pierwsze wzięliśmy
wychowanie, chciały się same zaią
ułożeniem Projektow, iak by zbytkowi

w Stroiach

w Stroiach, wynalezieniem narodowe
go ubioru, lub Ograniczeniem Zbyt
kow mody, zabiezeć można; Nie wy
razamy tu żadnych myśli naszych,
bo wielbiemy y szanujemy nad to Ie
Płeć, Ktoreyśmi tyle winni, ale bardzie
pewni iesteśmy, że po naradzeniu się
do kładnym z Kommunikacyi wzaiem
nej, Samez Damy, z któremi nie
gła by się znieść Jasnie Wielmoz
Marszałkowa Seymowa, ułoży sto
sowny Projekt, Który do wiadomosci
zgromadzonych Rzpltey Stanow
podany, przyiętym zapewnie zosta
nie, nie tylko z approbacyą, ale y
z oświadczeniem nayczulszey wdzię
czności, Która wsławi y ugrunt
ni Wiek, Naród, y Ich Osoby, nay
znakomitsze te są w Kraiu Epochy
w Których wszystkie bez różnicy Sta
ny ubiegaią się nayśilniey nie do ra
tunku Oyczyzny, bo te Oyczyznę
można iuż mieć za uratowaną, w
Której Obywatelach wydaie się miłość
y mocna chęć dobra Kraiu; ale do
uskutecznienia wszelkich potrzebnych
poprawy.

15.

25

Papier znaleziony w Kościele OO Dominikanow, ktory Kaplica Moskiewska nazywaią. Resultatum nad Ostatniey Sessyi.

Chociaż niegodziwa Indulata przeciwko stronie Hetmanowi z strony Xcia Poninskiego, była pełna impostury fałszu y kalumnii, iednakże widziemy że tali skutek czyni, iako sobie ten zły Człowiek obiecywał, niektorzy Przyiaciele Nasi będąc przytomnemi na Sądach, zdaią się iuż mieć gotowe, zarazona niesprawiedliwemi zarzutami, z ktorych Nasz Patron nieorozumiał się usprawiedliwić y wyexplikować. Po skończonych tedy Sądach, rozeszła się zła o nas opinia, między wszystkich Postow, dlatego nayposłuszni Nasi Przyiaciele zaczynaią stygnąć y wiązać się do przeciwney Partyi

Niemasz inszego sposobu do odzyskania iednych, a oswiecenia drugich, nad ten ktorym na wczorayszey Sessyi uradzili, ażeby ze wszystkiemi zaraz Seliretna negocyacya, y otwarcie kommunikowanie Projektu całego, Ktokolwiek z nich ma honor y rozum, musi się łatwo nieznacznie zadeklarować, iako przedtym zobaczy, iż czy on będzie z nami albo nie, zawsze skutek projektu pewny y niezawodny, tak dalece: że ani Przyiaciela pomocy niepotrzeba, ani Nieprzyiaciel zatrzymać go niepotrafi

Że zaś nikt słowom wierzyć niebędzie y niepowinien, więc trzeba cały projekt podać na piśmie z tą iednakowo ostrożnością, aby go nikomu nieprzekazować do przepisywania, chybatalnie mu Postow ktorzyby przysiągł na honor y poczciwość nieodstąpić od Nas y Seliretu dotrzymać. Dlatego JW Hetman powierza czterech Originałow z podpisem swoim Czterem Osobom, to iest JW Wadowskiemu Woiewodzie Sieradzkiemu. JO Xciu Jmci Marszałkowi Konfederacyi Litt. JW Mierzeiewskiemu y Kurdwanowskiemu, ktorzy obowiązuią się mocą teraźnieyszego wrocić narad Originały do Reki JW Hetmana po skończonych Negocyacyach swoich, ale nateń łonieć że chociażby między Przyiacielami znalazł się tali, niegodziwy Człowiek, ktoryby śmiał łupią rozpublikować, tedy takiego Zdraycę odesłemy y rozpublikowania łupią do licznych Potwierdzeń

Chcąc aby ta przedsięwzięta Negocyacya Sprawowana była w iednakowym sposobie myślenia, w iednakowey słow osnowie, bez żadnych inszych przydatkow y obietnic, dlatego go przytaczamy zaraz krotka instrukcya

Iuo Oświadczyć należy Jmieniem JW Hetmana każdemu Przyiacielowi wszelkiey wdzięczność, y wszelkie vsługi na czasie Jego zawołanie, Jeżeli zaś natym politycznym oświadczeniu przestawać nie zechcą y zimno go przyimowac będą, w tedy —

w nayiawszych

w nayżywszych wyrazach zaredzać można dla Niego tak[ą] [s]zczerość, iakiey On [n]ie spodziewać ani imaginować niemoże, będąc o Projekcie informowanym

2do Przełożyć delikatnie należy, iż powierzać wszystkim projektu niemożna, ponieważ Sekret wszędzie iest dziwą każdey rostropney czynności — Ale iak przedtem Przyiaciel b[ę]dzie na swoy honor y powinność obowiązek dochowania Sekretu, tedy niepowinna żadna planta bydź dla niego tayemnicą

3tio Zaraz niebawiąc trzeba się spieszyć z uprzedzeniem, że JW Hetman, nieufa Przyiacielowi tym końcem, aby go expronować na cudzą nienawiść, albo żeby po nim wyciągać iakich wspathow na poparcie plantij swoiey, ponieważ projekt bez dnego cudzey Instancyi, iest Sam w sobie tak pewny y niezawodny, że skutkiem go, ani Sejm przezwodzić niemoże, ani go JW. Marszałek Konfederacyi Koronn[ej] z całym swoim rozumem obalić niepotrafi.

4to Żeby zaś nikt wiernie ciepłych dla Siebie nieurodzaiem się Kondycyi, wiec należy powiedzieć, że JW Hetman żąda tey iedney baczności, ażeby Przyiaciele Jego nie wiązali się do zdania przeciwney Partyi, która chociaż się zdaie Ludziom że coś stałego budu[je], przecież rozedrzeć potrzeba, że buduie na lodzie, a przeto za naymnieyszym błysku[iem] polaku mię[dzy] woiuiącemi Potencyami, cała budowla Jegowa u[p]aść musi, dlatego przestrzega JW Hetman, ażeby się żaden Jego Przyiaciel n[ie] łączył z temi, którzy chcą się z wszystkich z sobą topić. Bo gdyby nawet przeciwko wszelkiemu podobieństwu górę wzięli, duma[ł]a Ich cnota całkiem na nich obowiązała, szczęście Polski sprzyiaiąc[e]y ezcą, z odrzuconością Oyczyzny i laurowym kontentować się wieńcem — Wszystko tedy do utracenia nie dos[ł]ania z niemi, a z nami przeciwnie — Wszakże[m]y w naygorszych Rzpltey[ch] sach, o sobie y o Przyiaciołach naszych niezapominali, a zapewne w lepszy[m] uszczęśliwość potrafiemy, ale to widocznie sam projekt każdemu dowiedzie. —

5to Nawstatek po odprawieniu z rzeczonemi Posłami konferencyi, cała Negocyacya na tym kończyć się powinna, ażeby poznawszy dobry Charakter Przyiaciela, wciąg[n]ąć go zaraz, w iak naymocnieysze przymierzenia y asekuracye, a gdy tym sposobem zostanie przyiazny Sekret zabezpieczony, pokazuiąc dopiero natenczas imieniem JW Hetmana wzaiemne zaufanie, przeczytać mu należy na pisany Projekt, y na Przyiacielskie żądanie Kollegow swoich relatyfikować y exwiecić

Projekt y Sposoby

Projekt y Sposoby Jego Exekucyi

Iuno Jux się z tym oświadczył Cesarz y dał rękę Xciu Potemkinowi, mowiąc nie umrę pośi Ciebie nieobacze na Tronie Polskim. Wkrotce potym przyrzeczenie Cesana, stanęła ugoda między Nim, a Naiiaśnieyszą Jmperatorową przez tąkowąą Konwencyą mocą ktorey obligował się Cesarz w Sześć miesięcy po ratyfikacyi Traktatu postać do Polski 100 tysięcy Woyska trzema kolumnami. Pierwsza złożona z 40 tysięcy przeszedłszy na Kraków, dzieli się ma na dwie Dywizye, iedna przeydzie ku Wielkiey Polszcze a druga kwaterować się będzie w Woiewodztwach Krakowskim y Sendomirskim Druga kolumna przydzie od Zamościa złożona z 30 tysięcy do Lublina, y kwaterować się będzie w całym Woiewodztwie Lubelskim y Jego okolicach. Trzecia Dywizya złożona z 30 tysięcy przydzie po Woiewodztwach Podolskim y Wołyńskim, y tączyć się będzie z Woyskiem Jmperatorowey około Berdyczowa.

Xcie Naiiaśnieysza Jmperatorowa delikatnowała dać pod Kommendę Xcia Potemkina 80. tysięcy, y wszystkiemi skarbami swoiemi pomaga do osadzenia Go na Tronie Polskim, to całe woysko ma się dzielić na dwie kolumny. Pierwsza przydzie do Woiewodztwa Kiiowskiego, druga przez Woiewodztwo Polskie do Litwy, osadziwszy Woiewodztwo Kiiowskie y Bracławskie częścią małey Woyska. dla spokoyności w kraiu od burzliwych Obywatelu, reszta Korpusu maszerować będzie prosto ku Warszawie.—

3cie Xtokowski umie kontentować, mechanizmu rożney Potencyi, ktorąby Jnteres przymusił popierać się o Tron Polski z dwoma złączonemi ręcami. Jurzyn po zawarłym Traktacie schowawszy w pochwy Szable, iuż Jey więcey nie dobędzie nuże Potencyey z Autorem swoiey wojny czynić potrzeby.

4te Woysko Polskie nie iest tam bydź może w stanie obronić granicę, y niedopuszczać aiżeby dwa Woyska złączonego nie wtargnęły do kraiu. Naypierwey dzielić na Dywizye niepodobna małey garstki Woyska. Powtore skupić go razem na Ukrainie przeciwko Moskwie niebezpiecznie, ponieważ Cesarzey wrzawszy tył przez Woiewodztwo Bracławskie, przerwałby im przeprawę do Polski, będąc tedy tym sposobem otoczeni, niemogliby się między Saluować, tylko w Polesie Kiiowskie, gdzieby z głodu pomarzli— ale chociażby Pan Jenerał Artyleryi Koronney naylepszey dla Dywizyi swoiey znalazł pozycyą, tedy JW Hetman obiawszy Jeneralną Kommendę na fundamencie konstytucyi 1768. szukałby takiey sposobu vformowania Jego Dywizyą, wzięciwszy Rezydencyą między Jpowszechnym, a mieiąc dostęp całą

Sztab osadzony

Sztab osadzony swoiemi Kreaturami, potrafiłby Woysku uczynić niecnym.

5to Rozumieć zaś że Krol Pruski będzie bronił Polaków, to iest imaginacya Przeciwników naszych śmiechu godna. Cóż Krolowi Pruskiemu, czy Piotr czy Paweł będzie Krolem Polskim. Żaden Monarcha nieprzyczyna Woyny bez perspektywy Woiowac razem z Moskwą y Cesarzem bez żadnego przytłu, niebyłoby rozumna polityka, y to iest dosyć iawno. Ale gdyby y to niebyło, gdyby Krol Pruski tak ustawiony poczciwością swoią stanął na Obronę Polaków, dość nam będzie Krzałowo Moskiewskich, dość kurdwanowskiego y Prażowskiego Ordynku by tych Niemcow za morze przepłoszyć, ettymczasem tchurzowate Szlachty Kossze, Suchodolski, Mierzeiewski y Sapieha Seym batamucić będą, y krew w Jch bespiecznie przelewać. My za powrotem wszystko po Żołnierskiemu zatrzymamy

6to Krol z całym Garnizonem swoim Warszawskim nieobroni się 15. tysięcy Woyska Moskiewskiego, z którym zawsze Sam Xżę Potemkin, obleguiąc aby ustąpił Jemu z Tronu za to, że nieumiał na Nim sprawować się, według woli Naysmiesszey Imperatorowey Jmci. Cóż tu niepewnego?

Juz Jeżeli idzie o Konwokacyą y Elekcyą, są to tylko Ceremonie niepotrzebne, które iedną mocą bydź insztrym wynalazkiem zachowane. Nasz prawo obeydzie się bez Prymasa y Jego Uniwersałow publikuiących Interregnum. Potym bowiem Szlachcic zamiast bronić swoich Prywilejow, będzie miał dosyć do mydlenia w Dobrach, iak się ma obchodzić z Żołnierzem Cesarskim y Moskiewskim, iak przedtym tedy Jeden z Nich przyjdzie po Libertacyą do Xcia Potemkina, tak wszyscy za Nim Gromadami przychodzić będą, a przez to uczciwszy y nadewszystko Libertacyą y zatargi, łatwo z nich robić można Konwokacyą y Elekcyą zaraz. Otwarte są wrota, które się otworzą do fortuny y do wszystkich honorow dla Przyjaciół naszych. Wszakże to łatwo do mydlić się może, iak nam łatwo będzie Starostwa w Xięstwa zamieniać, iak Trybunałami władać, iak dla Przyiaciela f. bo cóż dla Przyiaciela niewolno? tego lub tamtego zasądzanowawszy z Fortuny obedrzeć, y tak łatwym sposobem przysługą nadgrodzić. Nie mowię o Urzędach Kontraktach, premiiach o Woysku, które naturalnie po skasowaniu Kommissyi Woyskowey z Samowładną władzą w Jednego Hetmana Wielkiego Koronnego Polskiego znayduiące się będzie. Tego Kwaterami uciśniemy, temu przykremi Woyska tłoczącą, drugiego upatrzonego zrabujemy, nastraszymy łotrza, sprzątniemy zuchwałego. Drzeć przed Nami będą wszyscy, cała już Szlachta hasłem Dla Przyiaciół wszystko uczyni. Nie dla Siebie tedy Jw Hetman żądał tey władzy, ale ią przymie iedynie, by Przyiaciół mogł uszczęśliwić, y Jch ta

ułaskawić

własnie nie Jego iest Interesem.

Mieniejszy Projekt nadeie rozterznąć sposoby do tatwiejszey Jey Exekucyi, wiedzieć potrzeba, że cała kwestya zawisła na tym, ażeby wszystkie zamysły Przeciwney Partyi powzięć można w odbiorze, dlatego Przyiaciele nasi powinni się sprzeciwiać każdym uniesieniom, ażeby się Seym poty ciągnął na frasunkach, poki się Wojna nie skończy. Wolno radzić piorunować y odpisywać Moskwie, ale nie robić. Niechay każdy woła o Podatki na 100. tysięcy Woyska, które nigdy nie będą, ale ktokolwiek Podatkom sprzeciwi się, zaraz Go Moskalem zrobić można. Wszakże ubogi nie da, zabogaty się, zmądrzeie y stabszym zostanie.

Źle się, iuż dosyć stało, że pozwoliliśmy na Deputacyą do ułożenia formy rządu, trzeba było dopomnieć się, o wyznaczenie drugiego z Prymasów naszych do Pana Chełmskiego. Już słychać że Sekretnie radzą o Sukcessyi dla Domu Saskiego, nieletniey radzą że chcą deklarować Tron Sukcessyonalny przez Konstytucyą Seymową, y otwierdzić ią mocą przyszłego Traktatu między Potencyami Woiuiącemi — Ten Sposob wywrociłby cały Nasz Projekt, gdyby Cesarz y Moskwa przymuszona była pozwolić na to. Ale do zapobieżenia takiemu Niebezpieczeństwu iszcze są dwa sposoby. Pierwszy obwieścić wszystkie Województwa o zuchwałości Posłow uzurpuiących Przywileie samemu tylko całemu Narodowi służące, z których iest ieden naydelikatnieyszy, Wolne Obranie Krolow. Potym obiaśnić że zawsze Polacy umieli Sukcessyi Tronu, ponieważ to iest pierwszym stopniem do Absolutyzmu. Nastatek koniecznie starać się potrzeba, ażeby zburzywszy Obywatelow, przypowiadnąć Jch do Manifestow, przeciwko Posłom swoim, że się, wahyli niemaiąc Instrukcyi decydować Tron Sukcessyonalny. Drugi sposob zrobić rewolucyą w Kawalerii Narodowey, przypominaiąc Jm że im Szlachectwa nie stracili służąc w Woysku ieżeli tym koniem zaciągnęli się, żeby bronili wolności. Niechayże Jey teraz bronią przeciwko zamachom spodlonego umysłu Posłow, którzy chcą Sasom oddać w Sukcessyą Tron Polski.

Ktokolwiek tedy z Prymasow naszych ma Influencyą po Woiewodztwach, niechay w nay mocnieyszych wyrazach pisze y donosi Obywatelom. Watpić niemożna żeby ten zapęd przeciwney Strony, niemiał domowego zamieszania sprawić, y zatrudnić ułożenie Sukcessyi aż do końca Woyny.

Jeżeliby mimo tego rzekli Polacy że Sukcessyą koniecznie dla własnego Jch szczęścia iest potrzebną, tak z nimi mowić należy. Wszelki kto chce żyzeń Sukcessyi w Polszcze takiemu temu daiemy przyczynę. Iuż odnawiaiącego się za każdą Elekcyą zburzenie

Kraiu

Kraiu. 2do Że od Wielwo narzuconej Nam iuż Sąsiedzi Krolow, y narzucac bę
będą. 3tio Ji zaczęcia poczynaią od podziałowey Sąsiadow ciągoty, ieżeli się, kto
na Polskie dziedzictwa, stanie. Ważność tych przyczyn każdy czuć powinien
lecz nie idzie zatym zeby Dom Sasku był, nie tem któremu Korone, Sukcessyom
nie odsądzić można. Wzrok choć Xiąże Peterskun Dzieci niema, ma Następcę
po Kądzieli. Między temi podtuty Prawa Piasta należy oznaczyć, y w Domu
Jego Koronę zabezpieczyć. Wtedy dopiero doznaią, Przyiaciele Nasi, dla kto
rych osłanie JW. Hetmana nieład, ciężar taki przyiąć będzie musiał — Czy
teyże y z Brunświkiem na Tronie, czy z Sasem.

Postanowienie się na teyże o iest Jurata fidei. Do. należących do Rządu Rzeczypospolitey.

16.

Kiedy we teymie teraźnieyszym vżywaią się wyrazy przeciw ich istotnemu znaczeniu, dlatego aby sobie tychsza powszechna wątpliwość lub wprowadzenia w błąd nayprostsze vmysły należy zastanowić się, kiedy zdania i rady Seym Stanowiących osób mogą mieć powagę Jurata fidei a kiedy nie maią się należy, tedy niezgodne z postanowieniem Ogrzymie Wiary: np:

Gdyby Zasiadaiący w Seymie popełnili wyraźnie Interes Moskiewski dobitego, aby gdy niemoże vtrzymać tego Państwa panowania Moskwy, ubezpieczyć przynaymniey na przyszłość zapobiedz dla niey podrost ey postępuie sobie podług obowiązków poprzysiężonej wiary: Jak: broniąc Wierzenia tych Państw, aby Starozakonnej Synowi nieprzemodził nie otrzymuiąc tych samych Praw Fraktatowych które Moskwa na ostatku nadwiła w Roku 1768 y 1773.

Roku 1768 Artykuł osobny przyiął Moskwa prawa Kardynalne, ktorych prawo przeciwne iest tych brzmienia: „Jak nayuroczyściey oświadczamy i zaręczamy, że przeciwne wolne vnanymitate Obietnice Królow w Zupełney mocy nayuroczyściey zostawać ale też żeby pod żadnym pretekstem y w żadnym czasie Innowiercy albo Synowi Kościoła Wschodniego w Państwach naszych dopuszczane być niemogły.

Nieiest to Interesem Moskwy, aby Cudzoziemcy Synowi Kościoła Wschodniego w Państwach Kardynalnych 1768 Roku nowszych stanowisk się znaydowali co byłoby to Samey Moskwy Interesem, dla tych przyczyn Jest Moskwa Obowiązana vstawicznie Pilnie Fraktatu pomiiaca, Dobrego Sąsiedztwa, Przyiaźni, Gwarancyi Traktatu Nowszego &c. a przeciw to nie Jest Interesem Moskwy y całym iest Interesem Rzeczypospolitey.

Jurata fidei

Iurata fide tobiego Argumenta zarzucac niemozna, bo Mo
skwa prawdziwa była pod chlebie Wszystkim naszym Wolnosciom
była tyllko w skarbie Zamiast w Exercitu bezpieczne umieszczo
Stale nie niegmuszkowa Siura Pułkownika pomiatca kiedy
zyskała liberum exercitium dla Dyscyplinę, nic iey niegmie
szkadzaia Wolnosci i Swobodzie Obywatelskiey, Mowic iak
się oniemi obeyść. Nale Wszystkie Srebrogalony i Zaszczyty ponadz
rable, ponadz liberum veto Swiętobliwie w Prawach hardzonych
zachowane. Ale cozby było Mosznie Rozdzielna Iron Sukces
syny. Bogdy tego, aby raz Polska dobrze już Moskwa prze
stanie nazawsze w Polszcze panować, już niebędzie mogła pano
wać na Ludzi y Maiątki Obywatelskie, niebędzie mogła
przez Polskę przemawiać Zadnych Wojsk na Zapalenie Woy
ny w Europie. Stale Stanowczy Zamordowanie w Polszcze pod
Krwiami Obcymemi dobrze przez nadzorney Straży niedopu
przestawienia Sobie Ludzi całego tego kraju, osadzenia naszego
Tronu swych Faworytow postrzeże się, iż niemożna dalej myślić
aby Korona Polska mogła być kiedy pomiędzy tego w Moskwie Do
mu Dziedziczną, nareszcie niebędzie tak Smiało zapalac nieprzyiacie
wojny, bo przy Sukcessyonym Tronie, nie Potrzeby iey zapewne
częstokroć od Ludzi prostym Polski, i chuperdai owe tryumfy
Krwawemi nakiemi.

Jakiego niepojmiemy iurata fide ale na to Miejsce dowodzą fide Gra
tulatorowych. że Moskwa tobie miała Zamysły, iale wnosisz. Do
niedawnego nas nauczyło, że pod Obcym krwiem opuściła swe
Zwycięztwa podbiciem kraju naszego; Obyczaiey bez przestannie
w Polszcze nagadzały się, zwycięstwy Rekruty prowincyały zawsze
były zaciągane kommendy, do Zabierania Lud na Dzieci
ich w kraye Moskiewskie, do obstrzegania Włosow na głowie Kobiet
do przędzenia Rekruty przez nie Sukien, i innych krzywdliwych
usług, którym wszystkie Prawa hardzone 60 na przeszłe niebędą.

Dalej

Coż daley contra justatem fidem fides Praw tralitelowych mowi?
Ale że było że bato Teuffe interessem Mosciny mi pomnia dolelium
aby się niedawiło ochulonej myslic, a nayboiey aby o Elektorze
Saskim na zawsze zapomniało, Obacmy Prawa tralitelnie V. L.
fit. 62. Artykuł II §. 1 w Nowach. Nie bydzie napotym
nikt mogł bydz obrany Krolem Polskim i W Xiem Litew skim
tylko Ziuf. Rodowity Szlachcic y Possessyonat w Kraiach Rzpltey
Co za podchlebne Prawo! Jakoż wiela Aristokratem Polskim zawrocia
moje głowę. Niech np. Imperatorowa Mosciuszka przymierzy
komu na głowę koronę, niech mu iemu z przyiemnym uśmiechem
powie: Żeby mu przystała bydz Krolem, niech go zapewni, że on
iest nayprzodniey szy na Krola po śmierci dzis panuiącego Stanisła-
wa Augusta, niech mnego posadzi przy Sobie w Stolu, i więcey ny
ni dla niego grzeczności; iakoż Szlachcic Rzymskiemu, iuż teraz
znich będzie się miał za przyszłego Polskiego Krola, Wszystcy
zaś będą gorliwie interessa Mosciuszki pozustał, aby się ogromnie
dobrocerymu Spełniła Wieszcba. Co mnie po Sobie prawa
tralitelnego § 2go w Nowach; Szlachcic y Wmiłowanie zeszłego
Krola, nie będą mogli immediate po Oycu lub Dziadzie ich
zostali Krolami, lecz przynaymniey trzeba będzie prawie dwoch
pokoleń dotego, aby byli Legitimi. Co za Wniosek złego Prawa, ale
Zepsowanego Umysłu po Dziadzie na Ojca wnosić niemoże; lecz chociaż
z Miłosierdzia Electora Saskiego Szlachcicom Polskim uznali niemoże
być za Legitimi a ja mowię, że nawet i Szlachcicom Polskim mogli
by chociaż wtenczas kiedy się Krow Jagiellońska i Sobieskiego, urodził
z tych nadali extra aequalitatem. Gdy tego Electii Saskiemu Tralitato
rowi od Tronu oddalonym zostali, a Moscowskie granicące z nami
niedogodzą, na wzgledzie sobie przyiscie dotkniony Polskiey, leczby tego
zona Mu się dostać Spadkiem Szlachcic rodowitey, ale Szlachcia
nie przynosiła, tak jak JW. Kicinski w Mowie swoiey dowiodł.
Jedna tylko zachodzi, wiele by pomiędzy Szlachtą nie miało się Nieporozumienia
Polemikiem Saxonskiej, Dziedzic Xiążęcy, Pan Wielkich znaczących familiami

spokrewnionych?

spadrewniony? Lecz mi zaraz jurata fide odpowiedz że Xięże Jmć niejest
rodowity Szlachcic a te mowy Indygena a Cesarz mowi o rodowitey Szla-
chcie, Jakiej iest w Samey rzeczy; lecz gdyby też obligowane abytało z Sowy
iaciot Xia Jmć jurata fide oddał Szlachectwa Jego wypowiedzieć, a przypo-
wiem okazało Się że on jest Szlachticem Holsteim z familii Sonderburgskiey
Coźby z tąd wypadło? Lecz Xięże Jmć iest Sonderburgiem, a nawet
familia Jego nayduże Się od Cesarza w Holsce, pręte in casu Faleium
Ducis Sonderburgensis Cesarz, nalieżałoby jurata fide dowieść Się, Solemni-
nowi nie dowierzony niepieśliwie a może słusznie depremować
Tillkudrie iest tysięcy Woyska, i stądzie Bilety do Jana Jeperand Sprawcy
Stuchaymyz Swego Brandenburgskich, oddalaiąc tym sposobem
nazadse Sukcessya Tronu Holsteiny, i ubespieczaiąc nazadse Cesarza
Electiam, postanowieniem, za Cesarz wiecznie, iż Brat Rzeczypospolitey
zostanie zawsze wolny, niedependiący, Nalezący Się z Stanu Senatorskiego
mianowicie z Herbu z Senatu i z Stanu Rycerskiego.
W tym Cesarz zupełny iest obraz Wolności ieden Moskwa Holsteiny
nadaie. Oddalaiąc Sukcessya przez Domu Holsteńskiego
Linie panuiącey, ma Się rozumieć, żeden Dom panuiący Brzeg Stanu
Xięstwa i nayprzod przez Gesarowanego przez Dependencyą Holsteiny od Moskwy
przez Senatu przez Ambasadora Warszawskiego rezydiącego, a licencyą przez
pro pendente ad Regimen merentem przez Sukcessyą Sobie Cesarzowi Holsteiny.

Mowi dalej Cesarz: Coronam Electiam postanawiamy dla
Cesarzowskich Sawarstwa Jmć Sukcesyą Jmć dalsze Krew Cesarza
Brat Rzeczypospolitey Zostanie nazawsze wolnym i niedependiącym
tylko od Gabinetu Rossyiskiego, od Rozkazu ambasadora Moskiewskiego
dochodzi bez żadnych Sobie dwóch Brachium militare od Tillkudrieskiego
a Woyska Moskiewskiego raz na wsi Holsce Konnych Stuiących.

Są to prawdy Rzeczy nieuayrzeczone względem Moskwy powiedziane
Dlatego bych też jurata fide nieważano Się przytoczyć, Zwłaszcza ten
czas teraz, chwa Zartem ostrzymana iest Influencya Moskiewska do
Interessu Holsteiny, ale za wszem Cesarz nasz Electio nie tylko oraz, bez nas
sobie może na brzeg bez żadney Ceremonij i Solicitudinis podzwy dalszy.

Dybytę tylko

Gdybytes tilo jurata fide cytował Prawo pod Rotuem 1607. tytuł
Asseturacya na odwyżie Kradzieży, które prawo było dosyć ieżone i zawar
w Roku 1609. pod tytułem: Delaracya Asseturacyi na odwyżie Kradzieży
tych: zupełnie zniesione: gdyby nasto jurate fide podczas Dowo
dzenia ac Testimonij, czy prawd: które przytoczył, miały być uprzed uby
lone, niż się przystępuje do Decyzyi o Universale względem Subie
ctu? Zaiste tak Rzecz w Rzeczy pospolitey mogłby być
uwieczony jurate fide od Wszystkich, nietylko iako Czterech
Miesięcy Roku, lecz iako drugiey połowy, że nikt nie ma się do
dzieie w Woluminach naszych Zenadto, gdzie idzie o przepadek
Interessów Posiadaiących, tam trzeba prawd Zniesione prawnie
dowodzić powinien.

Doniedawna zaś Ju jurate fide w Sądzie informować niemogą
się dla przedłużenia kardego z Dowodów odsyłam do Vol. II.
gdzie nayprzod z mocy Prawa Roku 1593. pod tytułem
Asseturacya na odwyżie Kradzieży, którym to prawem dowodzi
lecz jurate fide Zastrzeżono Sądowi, ale ten, i prosz
zaraz aby w tym że Trybunale Woluminie, roku 1666.
pod Tytułem: Delaracya Asseturacyi na odwyżie Kradzieży
za zgodą wszech Stanów dali delaracyą: Ji jako ten Edykt
dopuszcza tylko Czasu, Który, tak po Expirowaniu tego, tam
o nayczęstszego czasu, żadnego inspektorum dowodu nie niemie
się wiąże Prawa wspomnione dopiero, żadnym naszym prawem
nieuchylone, do owego biłdzie fides jurate przywiodła. Jakoż
dobrze wiesz można żeby sądowi conjektura na Zgubę Przysłu
szy tworzyła, w Zamierze aby od strzeżyć Credytorów Debito
rów, od przeciwienia biegłych dalszego podobno nayczęściey że biegły
nie spieszą się na prawach Kradzieży tych przez Pozwy dawnych
Bolitez spowodzić się temu, że jest w Narodzie Polskim Zwy
czaiony? Dlatego też dziwno się zapytać Prawnie czy tam
dowody na dalszy Trybunały zostały, czyli po zwoli wybrać jedną
nadal familią z Prawem Hasłyszeć.

Niech się każdy bezstronnie zastanowi co to iest za Akt nie szczęśliwych Dobrach za siad Jurata fides i na Jednie Niebezpieczeństwo pzdra nas Obrony Religiny. Dobro to Interes Wasz lub Interes. Inszy Akt natura Ewangelii obrzędy, mowi przez Usta pogrzebiącego żony niewiasty, aby się z pomarłą nie mowił Duchem Arbitrom rozmawiającego o Sukcessyi i Religij Trumna. Bóg Wiesza Bóg Inkwizycja &c

Przyiaciela Króla pruskiego

List do Stanisława Aug. Króla Polskiego w maiu pisany Roku 1788. 17. 88

Budzic ospały narod, ktoremu twarda gnuśności, ociężałe dawno powieki nazrudzu, aby zobaczył nieboszczestwo w ktorym zostaie, dobywac go z zgubnego letargu, w ktorym go zbytek, rozkosz, chęc spanoszenia się, y bolesna utraty maiętnosci grzęz, aby przeszerzywszy postrzegł nareszcie, co się w iego Oyczyznie, co się około niey dzieie, iest to pierwszy mu podac ratunek, y pochwycic ręce go na zawsze toni, iest to dopełnic powinności Obywatela. Wtakim to tamy celu mowiemy pismie, a osobliwie owego gorbatego Głos Polaka, ktory rozumiem iż do Tronu WKM dosiędł, ale tego dewizą przytłumic martwe duszę na swoie niestrzęsienie, ieżeli pierwsi w narodzie śmiało mu się odbic niedowolą, w ten czas kiedy chciwy zysku pożytkuiąc z nieruchomości Jego, iuż mu nayspiesznieysze wydarł siedliska, y nowym ieszcze łupieżstwem grozi.

Dobrze iest K.P. Stworzonemu dodawac serca narodowi, dobrze iest pocieszyc go y oswiecic, zeby zebrawszy wszystkie swoie ktore ma siły, mogł ieszcze powstac z tey śmiertelney niemocy, ale aby mu tym pewniey zdrowia Jego sprawic nadzieię, trzeba mu pomoc, trzeba mu dobrego podac ręki, ktory WKM potrzebuiący wspaniałey duszy swoiey siły, z tey go choroby nayskuteczniey wydzwignąc potrafiąc. Tyś wodzem tego narodu Miłościwy P. Ty mu swoie czynnes starania, Tyś mu do wszystkiego dobrego pierwszy dac przykład powinien.

Na czym się bardzo a osobliwie naszego narodu naywyższe siła budzą, na tym dziś u nas zupełnie zbywa. Ufność Narodu szczerego w Królu, y Króla w Narodu, iedno myślności, i gorliwość dobro publiczne są to bardzo narodu naymocnieysze ogniwa, ktore go z iednę więżą, nieprzełamanym cnoty, są to naygruntowniejsze iego filary, na ktorych całość swoię wspierają, nayprzeciwniejszey burzy oprzec się mogą, y nigdy się nadac pochylic. Choć tych cnot w narodzie naszym nielobaczamy, potym bardzy obywatel o całości Oyczyzny, słusznie rozpaczac powinien.

Naród twoi K.P. cnotliwy, i gorliwy, iuż tak sobie niemowy hańby z nieczułości wystawia, że wolałby raczey śmierć swoię razem z Jestestwem utracic, niżeli w niey dłuższy zostawac. Lękac się nawet należy, aby ta Matka nieczułości, icyo nieczułości, na rzecz mu niespłodziła srogiey rozpaczy, ktora cnotliwie pędzy z sobą niezrozmyślne i gwałtowne czynności, nayokropnieysze skutki po sobie zostawia, a tych się iey osobliwie należy, gdyby go WKM. opuścił, y iedno z nim myśli niechciał. Idzie zgoła o tym narodzie M.P. po tych osobach, ktore przed sobą codziennie widzisz. Cnota w głębi kraiu zostaie, i stroni się rozpustnego Miasta, a wszystkie cienie, iako dla siebie milsze, y bezpieczniejsze do spoczynku przekłada. Naród ten mowię, K.P. dotąd iak obłożony, nie nie czyni co czynic. Obraca oczy na WKM. ale WKM iak przedtym zawsze, tak i teraz nadto mu się zdaiesz ulegac obłudnościom, zdarzenia że z tego podległości układu, ktory sobie za Prawo obrałeś, nie widzi przez całe Panowanie twoie tylko niezręczności same wypływaiące dla kraiu, ktore mu grożą ostatnim upadkiem. Oglądasz się na WKM. ale mu nie ufa, bo widzi, że sam nadto umiesz cierpieniem. Oglądasz się na WKM. ale mu nie ufa, bo widzi, że sam nadto umiesz cierpliwie znosic niewoley że sam żadney ufności nie pokładasz w narodzie, kiedy za Jego życzeniami nie idzie. Czy to Seym extraordynaryiny złożysz, czy na innych co stanowić nowego, albo sobie co wyrabiać, czy to dac komu urząd, lub nawet kogo łaski swoię zaszczycić, nie narodu, nie siebie, ale i siebie i swego Narodu nieprzyiaciela, pytasz się i radzisz, prosisz o powolenie y pomoc, i bez niego nic czynic nie możesz. Nie ufa a mowię naród ten M.P. bo widzi że oprocz niezręczności publicznych, niesprawiedliwości y przemocy w kraiu dopuszczasz, grożą zapisane u siebie w czarną Xięgę Obywatelów, ktorego sobie na Seymie niechcąc tym być widzisz, y ieżeli się co nim szlachetnego umysłu znayduie iszcze iakie cnocie, powalasz go prześladowaniem osłabić, y zgubić. Bo widzi że w Senacie tak bardzo pomnożonym od Ciebie, dawnieyszych, i doświadczonych osob nayspokoyniejszym zbiorze, Majestatu Królow i narodu nayświetnieyszy ozdobie, nayprzemyślnieyszym zdrowey rady zrodzie, dziś przez wybor do niego osob, na ochydę podanych, pokazałeś bez duszy niewolnicze ciała, ktorzy nadętością swoią, ogromne wypełniaią krzesła, kiedy sami Izbie Posłowie y wolności grożą. Bo widzi że pierwsze familie, do ktorych się Polacy dla Przodkow ich, y własnych w Oyczyznie zasług, przywiązali, i przyzwyczaili, od siebie oddalasz, dotrzymawszy, y pomnieyszą uciskasz, a nikczemnych, byle by Ci tylko powolnemi byli, do siebie wzięcie i wyniesienie

wyprzedzasz

wyższasz. Na co się patrząc cnotliwy, a od Ciebie całe opuszczony, y nielubiony Obywatel, smutnie dorzuca, że się nie starasz o miłość, ani o serce narodu, ale aby się tylko Ciebie obawiał. Y cóż że takie y tym podobne postępki, (z których długi rozbiór niewchodzi:) narodowi temu nie mają się być podeyzerane? Kiedy przez nie oczywiście widać, iakie z gwałtownych chęci W.M. zamiary? Y cóż że ich tedy naród czuć i uważać niepowinien? Za tych postępków (: ieżeli z ogólnego wyboru czynię:) na które się całe powszechności patrzy, to nie dla tego żeby Ci W.P. nie były, ale żebym Ci W.P. nieufności z Tobie narodu, iawne przyczyny obiaśnił. Takież się to odmiennością W.M. wypłacaią narodowi temu, któremu winnemi, który Ci w sprawiedliwości swoiey dobrodziystwy tyle razy obdarzał? Dla którego oni to Króla tyle kiedy uczynił? Pokarmiesz mu oczywiście W.M. nieufność swoią, za co? O to iż ci się dobrowolnie wzbranie udzięcznego, co sobie gwałtem y przemocą u niego wymogłeś. Wiadomo ze tego tyle sejmów, a osobliwie od nayschamelowszey Roku 1776 i tyle Konfederacyi Rady nie ustaiących. Naród nasz przynaymniey to u świata ma chwały, że wszystko królom uczynione praw tych dotrzymał, których Jm nad siły pozwolił. Jakoż ma być trudniejszym o ich nadanie W.M. będzie niżeli w stanie Rycerskim, przykład mu z siebie do naśladowania podałeś. O toż W.P. nie czyni się zwłaszcza jednomyślności w Narodzie, niszczy się powszechności wzaiemna, a będzie wypędzona z Obywatelstwa, kiedy tylko o siebie myśli. Z tąd chciwości, zazdrości, niesprawiedliwość y Drudzy powstaią z tąd y gorliwości obywatelskiey o dobro publiczne gasnie.

Jednakowoż dobry ten nasz naród, lubo mu cudzego prawa do Twoiey miłości nie dawaiąc przez tego że Polak, cześć i cześć z kroci Twego, dziś jeszcze ze łzami oczy na Ciebie obraca. Przywyczaiony będąc wielbić i kochać swych królów, dziś od nich opuszczony będzie się być naymocniej z nimi związany na zawsze. Od Ciebie tedy W.P. wszystko zawisło, Ty go więc radę wesprzeć, Ty swym przykładem wzbudzić w nim cnotę Obywatelską, Ty dodać mu mocy, ciał, serca, ochoty, y nadziei do wydźwignienia się z tey tego niedoli, ieżeli go prowadzić, a nie gwałtem ciągnąć zechcesz: ieżeli z nim używać będziesz prawa tego, którego Ci nad siły pozwolił, a do którego nayściślejszego zachowania we wszystkim przykład mu z siebie dać pierwszy powinieneś. Jest to w naturze ludzkiey nieścierpiąc bezprawney od drugiego niewoli; Wszystkie się dla człowieka kunsztowne kaydany, ale od drugiego złożone, są nayniezmożniey szczególnie Który by był tak niebaczny Obywatel, żeby za swoią wolnością, chciał życie dla tego życie aby sobie w domu wtrąconym nowe niewoli uchwalił? Ale Ty W.P. znaiąc co wolność, ieżeli umieć czuć, y cenić, słodycz przodowania w wolnym narodzie, nayprędzey ma dogodzisz, ieżeli go miłością własną, y narodu prowadzić będziesz. Ieżeli tedy W.M. czujesz tę prawdę: że kiedy w naszym narodzie nie masz ufności narodu ku królowi, ani królowi ku narodowi, niemasz za tym jednomyślności, i że to iest nayprzewrotnym Jego nieszczęściem, a przekonany iestes, chociaż tylko z tego com wyżey powiedział, że sam tey nieszczęścia nayprzykrzey przyczyny, spodziewam się że iako król mądry, y kochaiący swą Oyczyznę: czynić się u świata zaszczycić pragniesz: iako pierwszy nasz w spot obywatel, którego wymierzenie nieprzytłumiło iuż cnotliwości tey, abyś się nad ich ludzkim y uczciwych swych współbraci niewzruszył, abyś iako dobry syn niezadrżał niewolą swey Matki tak kunsztowną, którą Ci tak starannie w wnętrznościach swych wychowała, i dotychczas czuje ie dobrocznie swemi piersiami karmi; iestem znowu pewny, że pierwszy do wolności ręki, abyś sobie jednak u tego narodu ufność, a jednaż ią łatwo przywiązanie pierwszemu z nim zachowaniu się, a tak dopiero staniesz się wielkim królem i cnotliwym Obywatelem, ieżeli z przymiotami rozumu łączyć będziesz postępki, które o przymiotach dobrego serca Twego przewiadczać go będą, i dla powszechnego dobra Oyczyzny własne, i Familii Twey pożytki będziesz umiał poświęcać. Za co mu W.M. nie masz obiawiać swych widoków, ieżeli masz iakie z dobrem Twego narodu. Wszakże bez niego nie dobrego dla niego uczynić niemasz. Za co masz co onemu, y bez niego czynić? Naród ten W.P. ufać ci będzie, ieżeli znowuż z nim w spolny związek czynności, ieżeli mu szczere pragnienie, wspolney ufności pokażesz, ieżeli się o dobro Jego

starać

starac, i sprawiedliwości w nim przestrzegac zechcesz, ieżeli się z krwią Twoią pogodzisz. Bo ktoś by do Krwi y do serca Twego bez krzywdy Twoiey pierwsze nad nię mogł mieć prawo? ieżeli się z pierwszemi poiedynku, ze wzdychaniem się złączysz, i zwiążesz, zwolasz do siebie celniejszych, y o poprzednicych się okoliczności z teraźniejszych naradzisz. Naród ten N.P. ufac ci będzie, koniecznie, ieżeli ile nayprędzey sposobem złożysz sejm extraordynaryiny, a w ogłoszeniu go, mac mu y wolność zupełną powrocisz, oraz zalecisz, aby na niego uczynił wybor od siebie Posłow tych, w których by oświeceniu, cnocie, i gorliwości naywyższą ufność polikadał, których nie W.K.M. ale naród obierac powinien. Sprawcy W.K.M. ufność w nim y przeciwko, kiedy Ci się opowiadaiących do Posłuchu Pretendentow nie słuchasz, ale do Narodu odrzucac będziesz, a przynaymniey ich popierac, i utrzymywac niezechcesz, iak zwyczaynie do tych czas na Sejmy, na Trybunały, na Magistratura, i inne urzędy obieranie bywa. Niepodobnością ich dla W.K.M. ale cnotę obywatelską nam ich zalecac powinna. W obieraniu na funkcye Osob udawanie się bezprawne, które sobie W.K.M przywłaszczasz, oraz ieżeli zdatności swoią Obywatela, znaiącego dobre stan swego Prawa, i granice władzy W.K.M. dziwi, gorszy, y sprawiedliwe uraża, i w tym do tego wiedzie, że albo mniey sobie warzysz przewagę W.K.M. Posłow się czyni, co powagę Twoią N.P. cnie y upadac pozwala, albo widzisz dla cnotliwego y prawdziwego Patryoty, do ustaw publicznych zamknięty drogę, przez chciwych, podłych, y swego zdania niemaiących ludzi, których popierasz, o przemocy W.K.M. naygorszemu opinię, i ciężkę w głuchą się zagrzebnie niecynności, na cały Oyczyzny trwoge. Sprawcy W.K.M. ufność w tym narodzie, ieżeli zwołanemu na Obrady publiczne, udawac się o obieranie Konsyliarzow, ani ich Regestrach: których pod Tytułem Dworskiego chodzisz utrzymywac nie będziesz, osobliwie teraz w teraźniejszym czasie, gdzie nie Figurantow, ale Osob świadczących i pierwszych w Narodzie do tey Rady, rownie iak Konsiarzow potrzeba, ieżeli czynności Rady oddawac będziesz pod ścisły Examen, i do niego nie nowych, nie podeyrzanych ludzi, ale wiernych, doświadczonych, o dobro publiczne gorliwych wybierac będziesz; Cnotliwy Rada chlubę swoią zasadzay nie na tym dziele prawie, które złych y dobrych w przod chwali, wprzod dobrego się zachowania na urzędzie, dac im każe świadectwa, nie ieden się z nięgo usprawiedliwi, w którym zły człowiek, pewną dla siebie znayduie obronę, y które to za nim zdaie się mowie, co niegdyś Agezylausz za Nieprzyiacielem pisał, ieżeli: Słowa są Pegaz, Niczyiego żadnego niepopełnił występku, uwalniacie go dla sprawiedliwości, ieżeli żadnego popełnił, uwalniacie go dla miłości, słowem uwalniacie go. Nie na takich to prawie dobry Konsyliarz ale na ścisłych, i publicznych, swych czynności roztrząśnieniu, nadgrodę czystego sumienia y zdania swego budzi. Niech się zły wstydzi, i cierpi, niech cnota ma swoią pochwałę, iest to sprawiedliwości, a poki tey nie będzie, poty nasz kraiu szczęśliwym być nie może.

Przyiaciele iednak należy na obronę W.K.M. iż tego nie ma honoru znać, z zbliska. Ten niepotrafi w czynnościach Twoich sprawiedliwego czynu oddziału, i chętnie nagrodzić wiele tych kroków podaie, które były racyey słuszney z rozumnego, niż zepsutego serca Twego. Losem to iest serc miłośnich, iż kiedy im się zdarzy odstręczenie od siebie cnotliwe dzieci, czuią konieczne potrzeby być kochanemi, zwracaią własną cnotę i starania, ku pozyskaniu, i przywiązaniu sobie tych, których się tkliwemi na niemiłości swoią być spodziewaią. Ci zaś nayczęściey czego W.K.M. doznawszy, cieszą się z podanej sobie okoliczności, a na zwodnym pozorze, przychylney cnotości, budzą własney korzyści nadzieię, wzgląd ich starania, aby tamtych cnotliwych, pilnie od siebie oddalić, a sami oblężone serca opanowac mogli. Znaią przytym małość swoią, która w ocznym tych zamiarach, stałaby się tu samym nieprzełamaną przeszkodą, spuszczaią w W.K.M. własnej z Bohaterowi odwagi, która umie z miłości nawet własney, chętnie uczynić ofiarę, żeby dopiąć wielkiego celu uszczęśliwienia swoiey Oyczyzny, a zatym nie tego N.P. honoru, nie Oyczyzny dobra, ale słusznego dobra w radach swych upatrzyć, i aby cnotę zamknąć, y własny dogodzić mogli ambicyi, upędzaią się za mylnemi wyniosłości swoiey, które chcą przywieść do skutku, pod pozorem publicznego dobra, i nayczystszey sprawiedliwości, kiedy ci łamac prawa narodowe, rzucac nieszczęście zwiększyli y obowiązki wzgl Braci, własny narodu, y całą Oyczyznę gubią, y naygorszą drogą obierac ci dadzą, wszystko to zaś pod pozorem i Imieniem Twoiem, wykonywaiąc, służnie do Ciebie wzdych Narodowi czynią.

Król bez rady

Krol bez rady i pomocy w żadnym narodzie wydziać nie może, od tego cały dar panowania jego zależy, aby sobie obrał nayleprzy. Że się może widzieć Twoie M.P. niegadzały z Narodem, że ci. wstręt do niego niektore niesmaki czynity, niechciałes mu zatym ufać, nie Jego ale mylnych, i gwałtownych przyiaciół Jego szukałes rady, więcey odtąd o sobie, niż o nim myślec zaczęłes; Ztąd niedbania nawet dobrego dla narodu upadła, ztąd Twoie omyłki, a Jego przytłuc nieprzyiaciele; Wolałbym raczey abyś zawsze był chodził za zdaniem swoim, abyś w duchu stanego trzymał; Cnota nayprzeszcu mysl Twoia nayleprzey była, ktorey gdybyś się tylko był stale trzymał, była by Cię od wielu błędow uchroniła. Po mimo innych przykładow, latwo się o tym M.P. przekonasz, gdy sobie wspomnisz na ow fatalny dla siebie i narodu moment, podpisanie zaboru krain. Iaka zbawienny, iaki cnotliwy, iaki Obywatelski wyszedł był (: od nayważnieyszych y nayleprzych krolew naszych niezrady myślow! Duszy Twoiey wyrzuty, ktorym był zabranamu na ten czas ~~tortur~~ Ludwi ogłosił: że wolałbyś aby Ci wprzod ręke uciekły niżeliby ci miał do podpisania go sięgnąc. O swięte słowa zaraz[illegible] wrazi zgłosem spłoszony, Bogdaj by ten cały nieszczęsie i hanby na siebie zagarnął, ktoci był na ten czas przeniewierne poradził, Bogdaj by ten dzień dla Polski z nieugłębioney wiecznosci nigdy się nie był wypadł; Bogdaj by go ciemna nieparnisz w sobie zatopiła.

Masz teraz W.K.M. z przeszłego czasu na przyszły przestrogi. Zachęcone nadołężnosc się narzy poleneye, mimo zapewnienia go i Jego podroży, myślę podobno o nowym zaborze. Pewno iest przynaymniey w krainie wiesci tych, tym bardziey trwożliwych, że nie w nich niepodobna go niemasz. Lepiey im wierzyc i zapobiegac, niż wgnieney ciężkiey potym zostawac niezgrabności, i niedowiarstwie. Teraz był dopiero W.K.M. potrzebnat, i narod potrzebnat, ieżeli to żyzno, i cnule bierzesz, ieżeli na ocaleniu krain, wolnosci, i honoru Jego stawę swoię budujesz. Nie się bez Ciebie nayuszneyszy P. bez potwierdzenia i postanowienia Twoiey tey, y całego narodu hanby nie mogło. A co tamtę plamę starasz się chociaznosciami zatrzec, to od tey bo zawsze prawdziwey, nie by Cię wymowic nie mogło. Co mowię przeszły był wygladzić, ieżeliby teraz mestwo Twoie, stałose, i rezolucyą, ktorey czasu w Hanie Rycerskim wielkie czynitey niedbania, pokazał. Narod Cię wspierac, narod przy Tobie ginąc, abyś go tylko zam niedbzpił. Narod abyś mu tylko swoie zaufanie pokazał, iść za Tobą cieło za swym Oycem wszędzie pragnie; ktorey ludy dzieci Oyca swego w gorzkim razie odstępiły? Pokaż się tylko ich Oycem, aby w przeciwnym trefunku Oycu razem niewinowano z dziećmi, ieżeli ich w cnocie utrzymuie, ieżeli sobie na ich miłość zasłużyć nieumiał.

Czas iest tedy M.P. na tych się poznac, co iedynie dla pożytku swego obiato W.K.M. kroszą. Teraz zwycięzyć nie szerc, ale chciwość panowania, i tam prowadzi gdzie dla siebie większy y bezpieczniejszy zysk widzi. Iaki ten szlachetny duszę, i zdanie miec może, ktory z nayważnieyszą podłością podzielność i honor, dla iakiegokolwiek nagrody, lub blasku pozwięcał. Iak ten mowię ma swoi majątek i życie na niepewny los, za Ojczyznę podawac, ktory ie tak drogo kupuie; Herezdr się M.P. dziś co mam czynic, ani tych, ktorzy Obywatelstwo swoie, i duszę za stracone Cudzoziemskich Mocarstw przedaią, ktory niezgrabności krain za nayważnieyszą korzyść mają, upatrzuią dla siebie czasu zysku w rozerwaniu Jego, ktory wynieśienia Imienia y fortuny swoiey na zdradzie Ojczyzny y na nieznocie zasadzaią. Strzeż się ich M.P. iak owego gadu, ktory mają swe istnienie z biału nieznoty, tym iest Narodu zi szkodliwszy, im większy wzrost z niego bierze; Ci mowią wszyscy zdrowy Ci rady dać nie mogą, bo sami w sobie zarazę noszą. Radz się bardziey całego narodu, Bo zdrowie maią o czynic? ieżeli nie z nim? a w nim radz się tych cnotliwych Obywatelow, ktorzy stawę Bo kow swoich zasrzegaią, ktorzy pozwalaią swoi majątek z Dziadow i Pradziadow, nie żadną po dłością i niesprawiedliwością nabyty, od Nich przykład wzięli, iak go, iak Ojczyznę y się ią stawę, utrzymac i zachowac maią. Radz się tych mowią zacnych ludzi, ktorzy w cię, i daleko od zarażonego wycheszani miasta, wiedzą iak wolnosć swoią cenić mają; ktorzy nieubogacą się za prozną chwałą, Orderami i Ubiorami, wszystko to dobro w swo iey podległosci, i nieskazitelnym sumnieniu znayduią. Ci to są ludzie nieprzebitą Ojczyzny tarczą; Na tych to się cała moc i siła narodu wzpiera. Ci to są gotowi każdego czasu krew z życia za Ojczyznę wylewac; Ieżeli ich mały masz liczbę, ale doświadczonych i wypróbowanych, ludzi do tych czas powszechnemu Religii i Obywatelstwa wprowadzic oprzec się mogli. Ale te ich liczbę M.P. powiększyć w krotce, ieżeli cnocie przywrocisz szacunek, ieżeli się od nieznoty rozerwaniu będziesz

Będzie

Będzie ich może dosyć, do posięgnienia Sąsiedzkich Potencyi chciwości, będzie przynaymniey dosyć, do zaprzania, y pokazania nieodrodney waleczności od dawnych Polaków, a będzie ai nadto do ocalenia honoru naszego. Straszne to iest chociaż dla naymocniieyszey Potencyi hasło: Zwyciężyć lub umrzeć. a straszniieyszu daleko rospaczy, bo wiá, że kto życiem swym gardzi całego staie się Panem.

Trzeba zatym nayzeźniey szey Panie iak nayprędzey dayemu, a na nim uchwały Woyska, iak tylko być może nayvyższe, pobiérać ludzi z kraiu pod pozorem zbiegów, i: lubo z nieczułością porwolonego prawa: do reszty mieszkańców nieyszczęścia y nieoprzytomnę. Porzuć wsiako stanieny się powaźaneni, y sobie vygodnemi. Przydzy nas kłoć w tey woynie nubać będzie, i przydzy w tey znuerye coś będziemy, a znuerye nam koniecznie potrzeba. Jakiesi było to było zastąpienie nasze, wszystkie iey pomocy kosztá, i hazardy, aby kto cinoy z niey pożytkował, a nam się tylko bolesna utraty własnego w podziele dostała. Trzeba wsiako abyśmy przynaymniey sami postawili się w stanie strzeżenia granic naszych, bo się obawiać należy, aby te Mocarstwa, lubo nie prozione, lubo tak nie gręczne, że się nawet nie prosiły o pozwolenie w nasze kraie, i ledwie nam tylko o tym doniosły, niechciały potym za strzeżenie onego, z nadgrodą sobie po części Polskie krainy rozbierać.

Infanteryi Regimenta kompletować, i na wzor zagranicznych, mocnemi poczynić należy. Officierowie dzisiejsi do nich wystarczyć mogą; Kawaleryi zaś, oprócz powiększenia Pułków, i Pułków, iak nayściśley nowey ustanowić potrzeba. Kraj nasz rozległy, równy y otwarty, tey więcey niż pierwszy, osobliwie do Obrony naszey potrzebuie. Bo o wszystkim tym boku, abyśmy go wydawać mogli, ani myśleć nam można. Ten wnosić kosztuie, i artellerye mocne, i dobre wyćwiczone, czego my wcale nie mamy, ale moglibyśmy tylko nieprzyiacielowi wyciągnąć, i niszczyć, głodem morzyć, z czasu i społeczności nie dáiąc.

Trzeba żeby mu aby podatki ustáyć, polskiego N.P. nieprzyiaciel do reszty kraiu nie spustoszył, nierządnie, albo się sam Obywatel z niecierpliwości, z przymusu obcowania sobie niewoli, nie rozsypie, y od Ciebie się nie oddáley. Prawdziwy Obywatel nie będzie żałował, dzielić część maiątku swego, dla ocalenia reszty, kiedy go WKM. prosiwszy, i sam widzieć będzie, że nie na gratyfikacye, nie na stupendia, a osobliwie w teraźniejszym czasie niepotrzebnych Patentów, dla Pułków obcych, przepysznie ich meblowania, y inna tak marne, iak i niepotrzebne wydatki, ale na ocalenie Ojczyzny, obrony wolności, y utrzymania W.K.M. y narodowego honoru, użyte będą.

Niechcę ia tu daley prapisywać, co i iak na tym żeymie układać się powinno; lepiey to WKM z narodem widzieć będzie. Chciałem tylko tego przestrzec potrzeby, bo się iak prędkie spieszenstwo w całości onego znayduie. Chciałem Ci tylko N.P. przestrzec, że iedynie ku Twey miłości wzaiemney, iednomyślności, y gorliwości o dobro kraiu nie mogę, toć się zdam do tego i z Twą radą domagą, nayściśley przyłożyć. Pobudzaiąc N.P. namiętnościami zła dliwym, złym ludziom, bezbożnictwu, y rozwrotności narodu, aby go uczynić powolnym, iest to w nim rozpalić żądze rozpustnego bogactwa, y miłość prożnego blasku, a zatym czynić go leniwym, podłym, fałszywym, z niewieścieiącym, y do żadney pracy niezdatnym, niszczyć w nim zasady obyczajności, i Religii, nieszczęściu nieznosłym jego, aby w nim wyborowe nie sfanatyczyć, iest to true go talentów, odeyść mu do złego oktadni hamulce, iest to rozwolnić wszystkie obowiązki jego, i do wszelkiey zbrodni szerokę mu drogę otworzyć. Tłumić w nim geniusz, i Inturyzem Narodowy, wypuszczać zwyczaie i obyczaie kurcząwe, wytrzebiać w nim wrodzone Mu przymioty, które go od innych narodów rozniły, aby go z swoimi wadami oswoić, iest to gasić w nim miłość Ojczyzny, oziębić przywiązanie do kraiu, y w domu własnym tworzyć go cudzoziemcem, któremu nie wiem czy się WKM. powinszuie. Mythy to iest bardzo układ dogodzić do iakiego kolwiek celu, bo taki twor ludzi, bez cnoty, bez honoru, bez serca i duszy, do niczego zdatnym być nie może. Jest to poniewolnie kwestia Zdrowie jego w cudzym, na ciebie baczeniu? Czy niedobrze go uczuie cierpliwie znosząc a ieżeliby go WKM. chciał lepiey do swego przyposobić, to naprzód bez pozwolenia y pomocy Sąsiedzkich potencyi nigdy do tego przyjść niepotrafisz, a potym sam z jak wypas, nigdybyś nie mógł wyzuć się cnotney, iedno z tą suknią kroleuską, za którą Ci trzymaią, y na którą pilna dać baczenie; Patrzayże teraz Królu, iak być się obdartym i obnażonym wypotrzebnym, i potamtym swoim wydawał.

Ale wiekiey to się widok cnotny zapędzam? Nie N. P. chcieyby mię Cz. kto naygorszym wystawiał, zawsze utrzymuię się myśl to heroiczna duszy Twoiey nie bała; Niemasz bezpieczniieyszey drogi dla WKM. iako dobroci, sprawiedliwości, i Cnoty. Tę cię sama wdzięczność serc zniewolonych, do słuchaczni powziętych zamysłow z wielbieniem poprowadzi. Tę Cz. tylko stałość, odwaga i mężtwo wieść mogą, do dawno pożądaney od narodu mety, gdzie cię statwa z nieśmiertelności wieńcem ręką podaie. Jeżeli tedy WKM. szczerze się o tę sławę starasz, ieżeli nię prawdziwie zaięty masz duszę, nie budui się ony na zmiłuey y podłey chwale zdaszczibow, i innych współczesnych Pochlebcow, ale na przyszłości, i poznych po nas wiekach, ieżeli się chcesz mieć trwałą, budui ię na Cnocie, ieżeli ię chcesz mieć nieśmiertelną.

Naród Cz. N. P. postawił na tym cię tron, naród u Ciebie dał ci pierwieństwo, wiedzie sam wszą nayleppiey, że ci to tylko do niego /: ieżeli chcesz wypnąć z honorem swoim przyczynił prawdziwe y nayuroczystsza dała prawo, że go nadzieią szczęśliwości cześć, że mu uroczyście przed Bogiem y światem przysiągł, Prawa iego, swobod, wolności, y kraiu przestrzegać; Stroni się zatym aby Boga i ludzi nie zawiódł. Lękaią się sądu ludzi, bo masz przykład chociby tylko z Cesarzow Rzymskich, o których prawda mimo nayslawnieyszych Pisarzow, y do podchlebstwa nayzdatnieyszych, zawsze się w nayprzeyrzystszey wielki przedziera będzie, gdyż wiemy dziś, co y iak o ktorym sądzić należy. Lękay się nade wszystko nayważnieyszego sądu onego Pana, który serca Twego i Duszy nayskrytsze słychaiąc, w tym nawet momencie, gdy to pismo czytasz, przeniknie, a ten by sprawiedliwym niebył gdyby złych nie karał, dobrym nieodpłacał, którym Ci nie poddał narodu, ale tylko powierzył.

Przyimuy łaskawie WKM. od kochaiącego wolności i Polski Obywatela, gorliwości wyrazy, które nie żadna niechęć, ale nayszczersza o dobro publiczne troskliwość, dyktowała. Wcześnie w prawdzie, a nie w żółci pióro maczałem, lubo wiem że się dziś iedno za drugie bierze, i naylepsze myśli opale tłomaczone bywaią. Dawnieyszey otwartości i szczerą prawdą, z dobrem kraiu zalety u kraiow naszych Obywatelow czyniły, dziś mu ieść y śmiałość do cnoty odięcia, z którą się nawet ukrywać musi; Że mysli moie wraz z sobą, poddaię pod nogi WKMci.

Prawda niepochlebna.

---

18. List krola Pgo Pruskiego do Stanisława Augusta Króla Polskiego z powinszowaniem Tronu Roku 1764 pisany.

Wasza krolewska Mc. maiąc koronę z wolney Elekcyi, nie zas z Urodzenia, powinien na to pamiętać, że świat bardziey uważać będzie czyny Twoie, niżeli postępki któregokolwiek Monarchy, nad co nie słuszniejszego być niemoże. Jedność dziedzicznie panuiących słuszniey iest samego tylko poleceniem; Naród po takim popełnieniu tego się tylko spodziewa /chociaż by dalekie wzięcy życzyć należało/ czym przyrodzenie szczęśliwych ludzi obdarza. Lecz po tym ktory z stanu zwyczaiu, z poddanego na Tron wyniesiony został, którym wolnemi głosami obrany, żeby nad temi panował, którzy go z pośrodku siebie wybrali, po tym tego wszystkiego żąda, i spodziewać się należy, co koronę iednaią, i dobrą może. Wdzięczność dla Poddanych iest najdroższą cnotą wolnie obranego Monarchy, gdyż po Bogu im naywięcey winien; Dziedziczny Monarcha nieprzywiązuie postępowania siebie tylko niestarey nabawia, lecz wolnie obrany zniewala takowe i poddanych. Inna sobie podchlebiać się WKM wybuchnąć tey mowy powolności, która emanuiąca go szczerości pochodzi. Najprzyiemniejsze cnoty obrazu iest racey przepowiedzieć niewiem, czem WKM niezmylnie będziesz, niż nauką czem być powinieneś. Wie.

Fryderyk.

MOWA 19.

Jasnie Wielmożnego JMci Kochanowskiego Chorążego Sandomę na Seymiku Dnia 8mo Lutego 1790 Roku.

Przeczytany Uniwersał Województwu naszemu przesłany od JW Xięcia Marszałków Seymowych, już nas Oświeca i przełożywa do jak wysokiego pomyślności Stopnia dochodzą Czynności Seymu teraźnieyszego. Dziękuymy Opatrzności Naywyższego Rządcy Świata, że Ojczyznie naszey tak szczęśliwa zdarzyła pore do podźwignienia się z gruzów, y Obalin, że natchnął Seymuiących Mężów, Duchem jedno-myślney gorliwości i miłości Ojczyzny.

Ma sobie czego powinszować Województwo nasze, że z Grona swego tak wielkiego wybrało Męża JWci Stanisława Małachowskiego Referendarza Kor na pierwszego Posła, który jedno-myślna ~~prawie~~ zgoda Stanu Rycerskiego odebrawszy w Ręce swoie Stur Seymu teraźnieyszego, dopro wadza Ojczyznę naszą do tak szczęśliwego Portu. = Jego prawości, Jego wspaniałości Duszy, Jego trwałości y Cnocie naywięcey winna będzie Ojczyzna nasza swe uszczęśliwienie. — Jego starania y mądrey troskliwości jest dziełem że Kray nasz nie sposobem Sąsiadami Niderlandzkim, ale sposobem spokoyney y rostropney gorliwości — zrzuciwszy z siebie Jarzmo Moskiewskiego Despotyzmu, pod którym Kray y Tron uginać się musiał, do tego Lustru i wspaniałości przychodzi, że Europeyskie Państwa, które nami dotąd pogardzały, Dziś ~~pragną~~ poszukuią Aliansu bez którego i nay. waleczniejsze Państwo w zupełney dzisieyszey Europy polityce zostać by długo niemogło, tym prędzey Kray nasz zgruzowany zagwarantowanym nierządem znikąć by do reszty musiał.

Oddaymy sprawiedliwość y Posłom od nas wybranym, że z utratą zdrowia y majątków swoich, zaiął miłością Ojczyzny, ofiarowawszy się na Jey usługi trwaią w jednomyślney gorliwości o dobro i uszczęśliwienie Ojczyzny

Do nas teraz Obywatele należy, doszłuiąc słodkich owoców Jch prac w Uniwersale nam przesłanych odpowiadać gorliwością jedno-myślnością tak Sławiennym Czynom Stanow Seymuiących. Niechay gdzie chcą

Chytra Zagraniczna przemoc wypuszcza swe Zadło Niezgody, mieszaiąc ono swym jadem Serc y umysłow nas Sandomirzanow. = Mamy Cnotę y Zodawość tey truciznie, milsza Nazdemu Sandomirzanowi, krwawo wypracowana Nagroda, niż Moskiewski Rubel. — A jeżeli w innym Okrągu Swiata takowy znayduie się Sprzedaynik niech go Sioron Sprawiedliwosci nayswyższey z całym Swiatem Stworzeniem. —

Przyszedł ten Czas szczęśliwy że umiemy rozpoznać fałszywy Katolicyzm od rzetelnego ten to mowię fałszywy Katolicyzm, który od dawnych Czasiow, chwytaiąc się popularnych Bretexłow a swoiey dogadzaiąc Ambicyi gubił Kray, krzątał Tronem. = Szczęśliwe chwile wydane z Ust Nay. Stanisława Augusta Król z Narodem Naród z Królem: za ktorym Woysko Zagraniczne pierzchnęło z Polski, Rodacy pod Znaki Chorągwiane w krotkim zgromadził się Czasie ku Obronie Kraiu y Tronu, wyostrzony Nóż Schizmatycki na rozlew krwi Katolikow stępial, y schował się, niech zapali Serca nasze do naypomyślnieyszey Jednomyślności, niech oddali od każdego z nas skrupulatne myśli, bo to bez podeyrzenia bydź by niemogły. = Nieszperaymy w Nay. znaczeniach Nayswyższey Opatrzności, która widocznie Kray nasz dźwigaia, oddaymy Losy nasze dalszym Jey wyrokom.

Przypomnieymy sobie Seymy 1768 y 75 R. w Czasie których Lona Oyczyzny zabierali Senatorow y Posłow, Prawa gwałtem narzucano, Kray rozbierano, Maiątki Obywatelskie rabowano Sanaytami, Jednym Słowem, Kraydany niewoli na Naród wrzucono itę Gwarancyą nazwano; wystawiwszy więc sobie te nieszczęśliwe Seymy kto zimną krwią zapatrywać się może, w dziele Seymu dzisieyszego, kto Jego Nayswyższym uszanowaniem uwielbiać niezecha? kto szemrał y murzył przeciw niem odważy się? Chyba ten ktoremu milsza niewola jak wolność y Sława Narodu,

Obracam mowienie moie do Ciebie Jw Wojewodo Sandomirzacny Weteranie, godny Senatorze, cnotliwy Obywatelu, znosiłeś wraz z nami ucisk na Oyczyznę spadaiące, czułeś y znałeś niedolę Kraiu, przywiodą nam teraz do zakoszłowania Godności z ustanowionego Prawa o Komisiach Woiewodzkich, tego Prawa, nad którym Państwo ~~Zagraniczne~~ obcych

Gabinety

Gabinetu z podziwieniem zastanawiała się, poznawając w nim istotną wolności y bezpieczeństwa każdego Polaka zasadę.

Nie mamy tu więcey do czynienia, tylko wyraziwszy per Laudum wdzięczność y uwielbienie wszelkich czynności Sejmu teraźnieyszego, przystąpić do Elekcyi Kommissarzów Cywilno Woyskowych do Elekcyi których o podanie Kandydatow z mieysca mego upraszam Brzeskich Powiatow.

Czuie chluber swoie Woiewodztwo Sandomirskie, że przy Sterze Obrad Seymu
ważnieyszego, w przed widzi pierwszego Posła Swego ze wezwaniu
tego Męża do usługi publiczney przygotowali przyczyne Radości
Kraiu, y Mutkow dla Oyczyzny pomyslnych, a pragnąc aby ta
czułość nasza doszła do Potomności zlecamy niniejszą ustawą
Jw Marszałkowi Koła Rycerskiego Seymiku dzisieyszego, aby
tłomaczem myśli naszych będąc oświadczył Listem Imieniem Woiew
pisanym Jw. Marszałkowi Seymowemu y Konfederacyi Generalney Kor
oraz Godnym Posłom od nas wybranym, tak szacunek poważania
y wdzięczności w którym trwa i trwać będzie Woiewodztwo nasze
w Potomne Czasy.

MOWA.

Jw Branickiego Hetmana W. Kor. po głosie Jw Jerzmanowskiego Posła Lęczyckiego miana na Sejmie Dnia 3. 9bra 1786 Roku.

Nikt solenniey nie zamowił sobie głosu W.P. iak Ja, bo na Dniu wczorayszym u Tronu Wielki.

Losem iest moim, że miechęć życzliwi mi nie raz nad przyiaźń służyła, tak ieś moią i dzisieysza Sytuacyą.

Głos na dniu wczorayszym słyszany, lubo mnie nie wymienił, czysto iednak iak strzała był do mnie wymierzony — ostre onego wyrazy czule mnie dotykaią winieńcem zatym wtey mierze W.K.M. i Stanom Rzeczypltey zgromadzonym wytłumaczyć się iawnie.

Mowiono ziem niewdzięczny, ziem powszechnego burzyciel pokoiu, ziem zasiewacz tego ziarna, z którego same niesnaski i niezgody wyrastaią.

Nigdy niewdzięcznoś mowie nie była występkiem, bo znam wdzięczności ceny i granice, nigdy Duch niespokoyności mną nie władał, i musze dawnieyszych zasięgnąć czasow, bym się usprawiedliwił z rzuconey wtym na mnie potwarzy.

Raczyła sobie W.K.M. wspomnieć że przywiązanie moie do Jego osoby poprzedziło wyniesienie Jego na Tron, że na to iedynie Stanisław Jes Polak, pomimo związkow, które mnie tęczyńty z Królewiczem Jmcią Karolem Xiążęciem Kurlandzkim, poświęciłem W.K.M. Przyiaźń Jego wraz z usługami i nadzieią u Poprzednika W.K.M. Augusta III. u którego wtedy służbę Generała Adjutanta sprawowałem.

Dzieląc odtąd losy W.K.M. w naycięższych towarzyszyłem mu razach, ią-

tkiemi

iakiemi byty naow czas Regimenye Trybu-
tow, gdzie nie tylko Fortunę tozyę, ale i zy-
ważyć przychodziło—

W czasie bez-krolewia będąc Starostą Italic-
staraiem z całą ziemią na Obronę Wł.
a powierzoną mi woyska kommendo
własnym podczymoratem kosztem, wczas n
mnie nie znayduie na Liście tak licznie sz
wanych naow czas Senatu. Przyiazn m
sama wiodła, a obrawszy Go krolem z
Przyiaciela wiernym zostałem podanym

Zamieszki które po koronacyi nastąpiły, mnie tyl
podały porę okazania nie pospolitego przy
wiązania mego do osoby Wielm. bo
bytcie kto z krewnych, z Braci Wielm
wystawionym na Hazard uszczerbku wo
iego maiątku? bytcie kto.? ktoryby moż
iak ia wraz z życiem Przykroć sto Tysięcy
po czym pozostałey mi Intraty na Offic
Dostoieństwa i całości Majestatu—.

Nie świadczyć tego i ta nieszczęsna w życiu m
im Epoka. gdzie moc przypięzania dost
tak mnie uniosła daleko, że znikto przeko
nie, a ia nieszczęsna na Rodzinow podnio
rękę.— wzywam tu na świadectwo Jw. Ko
lewskiego Woź Sieradzkiego, a mogłbym
wnieć wezwać gdyby tu był przytomny.
Jmć Sapiehy krayczego Lit., niech pow
dzą, czyli im się z niemi iako krewny obe
dzić? czyli iak głowny zaraz się niepr
iaciel—?

Wysłany od Wielm za Granicę, robiem Go wpr
przez Jmć Pana Mickiewicza Sekr. adiu
da Wielm. o rozbiorze krayu ostrzegłem,
że moie doniesienia wiary nie znalazły,
że lekce były ważone. Srzodkow do zap
dzenia złemu nie użyto, i kray zasiad
rozebrany—

Za powrotem do niego wrociłem się do Kwate
dy powierzonego mi woyska, baczność m
do wewnętrznych rozruchow lub Straży
nie

Granic kraju obracaiąc, wkroczenia do nich Jene-
ratowi de Abbon bronić chciałem, wtym za-
miarze przystałem do ostatku; Jawnym tego
co mowię bydź dowodem przięte niektore
Listy przez wspomnionego Jw. Wdę Sieradzkiego,
więc będąc podeomnionym za bydź pada-
sem wolności, czynąc się mylnym, Granice
Polskie otwartemi zostały, rady moie skut-
ku nie wzięły, a przy nich możeby oca-
lały bydź—

Wtak ciężkich oyczyzny razach, ten ieszcze wolność
podałem i radziłem srzodek, ażeby się ubar
podług dawnych i wodawskich Traktatow
do Dworow Francuzkiego i Angielskiego, sam
się tey podeymuiąc Negocyacyi. Wypła-
tes mnie Wmć Pan moy Miłey do tychże
Dworow, zapewnites że wprzod nie pod-
piszesz, naten Seym, ktory był naygor-
szym dla oyczyzny ciosem Universałow,
pokli przezemnie do wspomnionych Dworow
uwiadomienia nie odbierzesz. Zaledwie mi-
nąłem nasze Granice, alie wyszły Universa-
ły, smutnym mnie zadumieniem na-
wieść uderzyła, ktora wraz nadzieie, i
wszystkie traktowania zerwała srzodki.
Smutki tego wystania, mnie się tyllo dale-
mniey srodze; Dobra moie w Galicyi
zasekwestrowane zostały, w iednym dniu
ogołocony ze wszystkiego, przyszedłem
zdostatkow do ubostwa i nic mi nie
zostało—

Kiedy nie podobieństwo ratowania oyczyzny
odeymowało mi chęć powrota do niey,
w ten czas nie przytomnego [wyznaię to
z wdzięcznością] dosięgła mnie szczodro-
bliwa Wmci rękа za Granicą, przesyła-
iąc mi Przywiley na Buławę Polną [koro-
lewską]; w tym się dostoieństwie stawie za oyczy-
znę [iak należało] nie mogąc, nie spodziewa-
łem się, ani zpowrotem do niey, ani z podzięko-
waniem

z podziękowaniem Xięcia Jmci. Za powtornym Posłan
Jego, w czasie Seymu Delegacyinego xięstwa
warszawy, bytnie tego, z tak licznie zgiadaiac
cych na Delegacyi? ktoryby gorliwiey nad
mnie przy prerogatywach Majestatu tron
obstawał, kiedym ia pierwszey, i sam ze
wstrzymał i odwrocił wyznaczenie nastę
na Tron Wileński; mogłbym i tu odwołac
do Jwo Hrabi de Sztackelberg Obecnego
Delegacyi, i Godnych Senatorow Xięcia Jm
Sułkowskiego woy kaliskiego, i Jw Sam
skiego kasztelana Brzeskiego kujawskiego
gdyby wszystkim znane nie były—

Wystany ztąd z Samey Delegacyi iako Petrom
ny Poseł do Dworu Petersburgskiego
teczuję staran moich zawarcia te Ligy,
ktorych ustanowienie Rady nieustaiącey,
odrzucenia oney do woli Wielkiey zostawio
były; Fałszywy na ow czas patat wo
mnie Patryotyzm, iak tu rzeczono by
odmiennymże iak dzisiey tchnąłem Duchem
W czasie, w ktorym Rzeczpos nayszczerze poniosła wo
od Ao 1773 aż do Ao 1785. wziągnąłżem ud
do podpisu kray dzielących Traktatow? a jm
nowych zaborach ktoż zamiast? iżeli nie j
uroczysta w obecności wielkiey i Stanow Zg
madzonych Protestacya? kto radził? kto
mowił, że gdy ginie oyczyzna, ginnym
my zmią? że do tey przyszłosmy Sytuacy
iż żyć iest wstydem, a umierać powinno
I ktoż wie, możebyśmy byli nie zginęli
Dzisiey kray rozebranym, a my o hanb
żyjemy.

Bystrzy to Nayiasnieyszy Panie, Przesw: Rzpltey Stanu, n
i czyny złego Obywatela, tchnące ich nie
miała Złośliwość, o tych mnie tylko trzeb
mowić, ktorych oczernić chciała—

Głos Jm Pana Leczyckiego wczoray słyszany, może n
własney lecz cudzey zawiści narzędzie, ztąd
się,

z tym się dał słyszeć, iżem na rozmaitych własnej
Oyczyzny dogadzaiąc własnej ambicyi roz-
szerzył władzę Buławy. Nie na obalenie
Oyczyzny, ale mu ią podźwignąć. Na tey
gruncie Praw dawnych, na których wraz
z nią szczęśliwsza Rzpta od wiekow stała,
wzrosłem Jey mowię, za rodła i wiadomo-
ścią Wtmci odięte Seymem 1764 Prero-
gatywy, znaią ten wszyscy za porządni-
czy między Maiestatem a wolnością Sta-
natem powtornie przy obronie iego na pa-
miętnym 1776 R. Seymie, gdy konfede-
racya w Radzie zawiązana była, na którey
za Biletami Bozkow przez kawalerią pro-
szczano, a publiczności od tamtego wrodzu
oddaloną zostata. i to szczególnie żal
mi z mnieyszym czyniło, że przy ta-
kich gwałtach powaga Hetmanow z Pra-
wiłeyow swoich ogołocona zostata. Lecz
cóż za korzyść pytam się z odebranej
władzy Hetmanom? czy że kilkaset
głow kawaleryi narodowey, a blisko
siedmset w Buławach Przednią Straż
zwiększyło? czy że woyskowe z kasy
Setyowskiey roztrwoniono zapasy?
a Skarb nowemi obciążono wydatkami
iestże liczniey, iestże szczęśliwiey
żołnierz?

Mowiono teyże, że po odięciu władzy Buławom
wszczęły się w kraiu burzenia i niezgody,
a osobistość i małey wagi interesa gore
nad publicznemi wzięły, odpowiedz: że
w ten czas rzucono zasłonę ciągle tocza-
cych się dla Rzpltey nieszczęśliwości, na
zbiór tych wszystkich zarzutow, iedne
tylko czynię pytanie — bytże od R. 1776.
choć żaden Seym zerwany? wżdy gdy wolne
Seymy dochodziły, burzycielow ich nie
było.

Pamiętam

Pamiętam ziemi się domawiał na Seymie 1778. aby
obrocono Granaty Marbowe na powiększenie
kawalleryi Narodowey, także onych prze
Dwoiszy rozstrwonienie, i chociażem wtedy
za wspornego uchodził, nie rozumiem się
dnak abym ani mową moią, ani Kalem
Pisaniem miszał Seymowaą czynności
w Polu 1782. mowiłem za Biskupem Krakowskim, za
tym Obywatelem znanym cnotą i nie szczęś
krajowi, nie przeczę choroby, która koroną
mową dotknęła go rzekła, ale przeczę gwał
townemu sposobowi, który od kapitułą
kowskiey z pogardą Prawa Swiadkich i Do
chowych był wzięty. Odwołuię się do pr
tomania Jwey Biskupom tu przytomnym
jeżli nie iest Straszney postępkiem gdy
młodszy wyżi Starszego, a coż dopiero Sen
poprzysięgły. nie żądałem przecie nakła
pitułę kary, ale chciałem nie stychanemu
zuchwalstwu tamę położyć, lękaiąc się
ażeby zatym przykładem w teraźnieyszey
szych zepsutych Obyczaiach, i
Zdrowego nie zamknięto.
Nie byłem na Seymie Grodzieńskim 1784. i zatrud
tego. W teraźnieyszym otworzyłem nay
pierwszy vsta moie na Dźięki czynienie Wsz
ziesz nie chciałi widzieć uśmierconego Obywa
tela i Ministra
Nowiłem powtore z urzędowania moiego, na przeci
wszystemu w tym Roku Regulamentowi
Zdradliwy w nim dla Rzpltey upatrzi
Zakroy, traci nim Oyczyzna prawdzi
wych Obrońców, a ci u nas Obrońcami, da
Dzey Obywatele. W obce idąc sladv, obcym
tchnie ten Regulamento Duchem, nie nale
zy zmnieyszać Towarzystwa, aby Porzą
wych powiększać, Zwinienie po 7. głow
pod chorągwią, Zdaie mi się zmierzać do
zupełnego kawalleryi Narodowey zniszczenia
Coż za

Coż za korzyść z Poczstow, którego piérwéy trzeba w boiu, aby uię bit, w polu aby nie dezerterował, a Brat Szlachcic zagrzany piérwszą ochotą bez Dozoru się położy. Ta czyś woyska sama stanie przy wodzu w potrzebie i tak tkliwa o nią, że często i na przeciw własnych konfederowała się wodzow, czego dowody i we krwi mojey znaydziesz, gdy w Dn 1717. Dziad moy Józef Braymicki Starzelan Halicki ze stat Marszałkiem związkowym, kochaw Towarzystwo, bom z niemi był stowarzyszony, i znak pod moim Imieniem masz z Oyca i Dziada mojego—

Mowisz o Departamencie odwoływażem się do Obliczney wiary rad Rady mieyskich iako i Departamentu woyskowego, z zapytaniem czyli go sami podług Prawa 1776 in Silentio ustradali? Żadney nie odebrawszy odpowiedzi, samo mię przekonywa milczenie, iż obcy był wiązty do ustradzania Regulamentu, obcy mowię nie tylko woyskowi, ale i samemu sobie—

Wspominiałeś Juramentu Kancellarii, których odstąpienie i offiarę przez Jm Dn Świątkowskiego Regulament uwiecznia, i za przykładem Jaśnie Oświeconym Starościom stawia, Powtarzam że nikt Prawa, którego nie miał odstępować nie może, bo się zawsze lękam, aby pozor tey mniemanej offiary nie uchwycał przywłaszczania sobie nowey Pieczęci, a przeto Gabinetowego Ministra woyny—

Na szczególne odpowiedziawszy zarzuty, ogólnego przepomnienie nie mogę. Wyświetlamy że Konstytucya 1778 osobom nie znajomym Dyplomata celebrowanie nadawać pozwolita, do tego stosownie zgadzaiem mowię iest pułkownicy krolu, i upraszam J W. Posłow

aby

aby domagać się raczyć, iżby te Diplomata Jednotne iuxta tenorem przez JJPP: Brzezia-
rzow deklarowane były, niech się ten Se-
nator wypra, niech wiemy kto się zaszczy-
tym Kleynotem Szlachectwa, i kogo na-
zywać Bratem naszym —

Dobrodzieystw i Łask Wielmć na mnie wylanych
bytem zawsze wdzięczen, całuię Dobrotliwą
rękę, która mnie na tym umieściła sto-
pniu, i gdyby, przyszła pora, w którey
bym okazać mogł przywiązanie moie
Do Majestatu Wielmć, zapewniam że
nikt mnie ieszcze wdzięcznych nie uprze
Z chęcią maiątek i życie poniosę na ofi-
ę — Dowiodłem ziem nie burzyciel, że
wdzięczny, i że wdzięcznym ciągle być
pragnę, ale i to wyznać muszę, że nie w
życiu bardziey nie kocham iak wolność
i Polskę.

Znaiąc szacunek każdemu wolney Postowi, i swiętość
głosu wolnego, lubo dotkniony uszczypliwą
mową, żadney nie żądam satysfakcyi,
bo wolę zbytek wolności, niżeli ładność
niewoli —

Katechizm.

O Tajemnicach Rządu Polskiego jaki był około Roku 1795 napisany przez Pana Sterne w Języku Angielskim, potym przełożony po Francuzku a teraz nakoniec po Polsku.-

Roku 1790 Dnia 10 Stycznia.-

P: Jaka iest postać Polityczna Polskiey?
O: Polska iest Królestwem Bez-Królewiem y Rzecza-Pospolitą.
P: Kto stworzył Rzecz-Pospolitę?
O: Przywileie y nierząd.
P: Kto trzyma władzę prawodawczą y wykonawczą w Rzeczy Pospolitey
O: Król, Senat y Rycerstwo, trzy Stany a iedem Szlachcic
P: Król iestże Szlachcicem?
O: Jest.
P: Senator iestże Szlachcic?
O: I iest.
P: Poseł iestże Szlachcic?
O: I iest.
P: Więc te wszystkie trzy Stany są iednym Stanem?
O: To iest Tajemnica nigdy niepojęta rozumem, że R.P. nie maiąc tylko ieden Stan Szlacheckiego do swoiego Rządu, przecież z tego Stanu zrobiła trzy Stany tak cudownym sposobem jako y to, że z iednej Króla pośrednieyszey Osoby ma także ieden Stan zupełny.
P: Wszakże z tego daie się wnieść że cały Maiestat rządu Polskiego iest tylko R. Pospolitą Szlachecką?

O: To iest iawna pewność że w Narodzie Polskim nawet kto
iest Szlachcicem nie może być człowiekiem

P: Iakże czyli prawa Natury y własności mogą się odmieniać
przez Konstitucią Rządu Polskiego?

O: Gdzie idzie o powagę Stanu Szlacheckiego w Polszcze tam wszystkie
takie proste y drobne Prawa iako Prawa Natury y własności ustępo
wać muszą.

P: Chłop Rolnik w Polszcze nie iest człowiekiem?

O: Zapewne że nie iest.

P: A iakże kiedy on ma Duszę y ciało y iest takąż osobą z przyrodze
iak Szlachcic?

O: Chłop w Polszcze ma tylko przymioty Duszy y ciała ale zaś Oso
iego nie iest człowiekiem ale rzeczą własną Szlachcica, który będą
Panem iednowładnym Chłopa może go przedawać y kupować obr
cać na swóy pożytek, takiemi Bydło przedaie się z Folwarkami z
pisami Inwentarzow.

P: Mieszczanin czyli iest człowiekiem?

O: Mieszczanin nie iest zupełnym człowiekiem, ale iest pośrzednią
Istestwem między człowiekiem Szlachcicem a człowiekiem Chł
pem; Mieszczanin iest mocią Języków Teologii Substanti
incompleta.

P: Czymże Mieszczanin podobny do Szlachcica?

O: Co do maiątku wygody życia edukacyi iest że wszystkiem iako Sz
chcic, y Szlachcic nie rożni się w tey mierze od niego tylko Orde
rem Herbami y Mundurami Woiewodzkiemi, nawet Szlach
cic latania mu się pohrzebuiąc pieniędzy pożyczyć

P: Czymże Mieszczanin zbliża się podobieństwem do Chłopa
Człowieka w Polszcze?

O: Tym że Mieszczanin nie może posiadać wszystkich władzow
Dabiiących natury Człowieka

P: A to dla czego?

O: Bo mu prawo przeszkadza; tak na przykład: Mieszczanin na
może dostąpić

może dostąpić pewnych Stopniow powołania w Religii bo ie mu
prawo zakazuie bydź Opatem Zakonnym y Biskupem Diecezyi z
nie może mieć cnoty Męstwa bo iemu nie wolno być Officerem, nie
może radzić swoiey Oyczyznie nie może być Rospadarzem rolnicym
bo mu zakazano Dziedzictwo Ziemi, Stanem urodzenie Mieszczan
na w R.P. Polskiey nie ma ani Stanu ani iest w rzędzie Oby wa-
telstwa.

P: Iaka rzecz w Polszcze nie muszą być mieszkańcy w Polskich Mi
stach?

O: Mieszkańcy w Polskich miastach powinny się tak uważać iak
miasta krainowe, Miasta składaią się z nazwiska swoich y z gru
zow a Mieszkańcy ich są obrani za szczytami praw danych po
gardą ustawiczną od Szlachty y wciskiem od Starostow

P: Kto pierwsze potrzeby Rzemiosła Rzemiosła y Szynkow zastępu
ie w tak obszernym kraiu?

O: Żydzi ponieważ względem ich liczby ledwo dziesiąta część iest
Narodowych ludzi, coby się tym bawili.

P: Co iest przyczyną tego?

O: To że wszystkie Rzemiosła y rzemiosła są rzeczą tak zakaza
ną Szlachcie przez powagę ich Stanow iak są zakazane Przez
Przykazaniem Boskim y Prawem Natury, a że Professia życia
Mieyskiego. Ja tak wzgardzone że Żydzi maią y dowcip prze-
wrotny podłość y wytrzymałość w ohydzie zastępuią stan mie-
szki z łatwością.

P: Więc traci Szlachcic zaszczyt swoiego Stanu gdy iest użytecz-
nym Społeczeństwu przez swoie Rzemiosło albo Rzemiosło?

O: Tak iest ponieważ w Polszcze nie tak iest pomnożone Rodzicz-
stwo y Szlachectwo iak Rzemiosło albo Rzemiosło.

P: Zdaie mi się że z takich przyczyn Stan Szlachectwa powi-
nien być nayuędznieyszy?

O: Powinien by być nayubogatszy, gdy Stan Szlachectwa w Polszcze
iest to samo co iednowładny Monarcha na Tronie.

P: Obiaśnicy mi to iaśnicy?
O: W Polszcze Szlachcic to eſt Dziedzicem Ziemi eſt iednoſtadnym
nem nie maiąc nad ſobą Zwierzchnika tylko Prawo ktore ſam
Stanowi y ktorego nie ſłucha kiedy mu ſię podoba maiąc z nim
ufałość zwyczayną iak z ſwoim właśnym Dzieckiem.
P: Kto Stanowi y płaci Podatki?
O: Stan Szlachecki nakłada zuie podatki, wypłyca zaś ich Chłop M
szczanin Żyd y Xiądz bo iakże ſobie ſamemu ma Podatek nakła
wać, ieżeli co da to ſię nazywa ofiarą, aby była różnica panu
cego od poddanych.
P: Cóż więcey ma Stan Szlachecki?
O: Stan Szlachecki poſiadaczem eſt Dobr Królewſkich Dobr pu
blicznych Haduka ſpadłych, Dobr przez prawo Konfiskaty zabranych
Stowem Król panuiący przez powagę Dostoieńſtwa wſzyſtko
powinien rozdawać, a Stan iednoſtadny Szlachecki zabiera
P: Król w Polszcze iak poſiada Tron Narodu?
O: Król wolną wybrany Elekcią poczyna ſię w życiu R.P. p
zaſłoną wolności Szlacheckiey za ſprawą iakiego łańcucha
monarchiczney.
P: Co znaczy Król w ſwoim Dostoieńſtwie?
O: W Polszcze Król eſt Stanem Zupełnym, chociaż eſt w natu
tylko pojedynczą Osobą.
P: W zarządzaniu Narodu Król co znaczy?
O: Król przy ſwoiey Elekcyi znaczy wſzyſtko po obiaśnieniu zaś Pa
wania nic wiele
P: Iakże to wiele znaczy przy ſwoiey Elekcyi Król w Polszcze
bierany?
O: Bo Naród niechcąc nic czynić dla Dobra Publicznego wſzy
kie potrzeby krajowe wyznacza zaſtąpić Królowi w Paktach Kon
wentach, więc Król znaczy to co być powinno Zdaniem Narodu.
P: Po obiaśnieniu panowania dla czego nie wiele znaczy?
O: Bo możnowładztwo Panowie używaiąc rozróżnienia Szlachty
nie dopuſzcza

nie dopuszcza mu nic czynić. Rząd Woyska Sądy miast Dozor Skarbu, bezpieczeństwo nawet Maiestatu, wszystko przeniesione iest w ręce Ministrow.

P: Cóż się zostało władzy Królewskiey?

O: Zwoływanie Seymu rozdawanie Urzędow podpisywanie Jarmarkow.

P: W Sądach pod czyią powagą używaią sprawiedliwość?

O: Pod imieniem Króla oprocz pozwow Grodzkich, gdzie Starostow Namiestnikow Królewskich stoią nazwisko.

P: Wielcy Sędziowie są w Polszcze?

O: Dworscy, Dożywotni y doczesni kupni y naięci.

P: Powiedz mi którzy są Sędziowie dożywotni a którzy nie?

O: Starostowie y ich Namiestnicy Sędziowie w Ziemstwach są dożywotnimi, Sędziowie zaś w Trybunałach y Komissiach z Tytułem Jaśnie Wielmożnych Panow są Sędziami prowincyonalnimi.

P: Którzy Sędziowie są kupni a którzy naięci?

O: Starostowie Grodowi za pieniądze kupuią Starostwa z urzędem Sądowym y to są Sędziowie za Pieniądze, Sędziowie także exercytacyi na Kondescensie nie są kupni ale zapłacemi, Sędziowie zaś w Trybunale bywaią naięci za rozmaitą umowę.

P: Jak to za rozmaitą umowę?

O: Iest Deputat który w każdey sprawie powinien bydź postawiony Jw. X. Podstarości Ekonom &c. Bywa zaś czasem tylko naięty Sędzia do tey szczególney sprawy po którey odprawieniu może się znowu exercytować na nowo z kim innym.

P: Iakie są szczególnieysze zaszczyty Stanu Szlacheckiego w Polszcze?

O: Wolności y równości.

P: Także równość przez prawa powagę może zrównać rozrządzenia opatrzności.

O: Szlachta w Polszcze ponieważ są ludźmi, są iedni bogaci y ub
uczeni y nieumieiętni rozumni y głupi, owoż maią nayg
nieyszy przywiley swoiey Konstitucyi, że mimo prawdy wieczn
ospatrzności, są sobie równy rowni, a iak mędko w Polszcz
Szlachcic, iuż do niego nie należy, ani nędza, ani głupstwo,
swoista równość wynosi go nad wszystkie prawidła ospatrz
ści.

P: Kiedyż ta wydaie się Szlachecka równość w narodzie?

O: Na Seymiach.

P: Iakże długo zdarzy się być Szlachcicowi równym iednemu p
drugiemu?

O: Iak długo iak to mediantowi na Teatrum trafi się być Achil
Cezarem, Encaszem albo iakim Bohytarem.

P: Iakim że się to dzieie sposobem?

O: W każdey prowincyi inaczey.

P: W wielko-Polszcze iak się staie równość Szlachecka?

O: W wielkiey-Polszcze są Szlachta Drukowcc, siedzący w miast
a są żebracy próżniacy, piacy, a często nawet kultaie, gdy
stępuią Seymiki, mayętnieysi Obywatele, każą przemiecować swoi
Mundury, poubieraią, Drukowcow, przywieźie każdy swoią
partią na Seymiki swoi, karesuie, nazywa Panem Bratem, o
woż iuż do razu iednego policzy się równość.

P: W Prowincyach mało-Polskiey iak się dostępuie do równości?

O: Panowie maią obszerne Dzierżawy y wielkie Starostwa
ią w nich Szlachtę Czynszowa, nędzną prostotę y pozo
nościami w niczym nie różniącą się od ich poddaństwa, tym
każą iść na Seymiki tak iak na Szarwarki, y obrać determi
nowaną Osobę, za Posła lub Deputata, a gdy będzie sprzec
na strona przeciwna, tosz bic o to zwyczaynym sposobem
tak iak się dzieie w tamtym kraiu na Zaiazdach, takie mu
gminowi na Seymiku Szlachecki mu dadzą obfite mioda y
gorzałki, zapłacą iego mi nowey podatek ze dworu y nazywaią

Moiscpanowie

Mośćpanowie bracia, Vivat, rownosć y wolnosći, y znowu w tym zacie ten sam Szlachcic którego Assawuta wygania na powinnosć gruntową bałogiem, stacie się rownym swemu Panu, coż podobnego może więc można o inszym drobiazgu Szlachecliem w Woiewodztwach.

P: Jaki iest handel w Polszcze?

O: Handel w Polszcze iest dwojaki, ieden iest z płodow ziemi, znaiomy potrzebom ludzkim, drugi polityczny, pochodzący z Fantazyi Stanu Szlachecliego, własny tylko Narodowi Polskiemu.

P: Wieloraki iest ten handel?

O: Zagraniczny y wewnętrzny.

P: Jaki iest handel własny Polakow z Sąsiedzkiemi kraiami?

O: Za przedanie zdania Sąsiedzkich Państwow, a ustadowi, ten handel tylko czyni Senatorowie y Ministrowie, Urzędnicy kraiu, drobnieysza zaś Szlachta w tym handlu iest tylko iak przekupni Kramarze.

P: Jaki iest handel wewnętrzny własny Polakow?

O: Przedanie sprawiedliwości, naymowanie się na Seymiki, przedawanie dostoieństw y urzędow.

P: Przedawanie urzędow y dostoieństw, iaki robi pożytek?

O: Ten ktо przedaie urząd iakby za towar bierze pieniądze, a Polska pomnaża się w dostoieństwa, y dlatego przybyło do Senatorow Ex-Senatorow, do Urzędnikow Ex-Urzędnikow &c.

P: Procz tych zarobkow czy iest ieszcze iaki handel między Polakami?

O: Iest ustąpienie dobr wierzycielom per potioritatem.

P: A to znowu iakim sposobem?

O: Wszakże ustąpienie własności ma być zadosyć czynieniu za długi y tak ci iest na całym swiecie ale nie w Polszcze, ponieważ tam marnotrawni Panowie skworzywszy swoy maiątek na pożyczaiąc więcey iak maią, dobra swoie zbywaią wedwoyna sob więcey iak warte.

P: Potęga woienna Polski dotąd iaka była a teraz?

O: Dotąd woysko miasto tego żeby było wielkie dwoiakie było Polskiego y Cudzoziemskiego

Cudzoziemskiego Autoramentu.

P: Jaki liczne woyska Polskiego Authoramentu?

O: Jaki było liczne że każdy Senator Minister Urzędnik Koronny m
Chorągiew Husarską albo Pancerną dla noszenia Pułtrechu pr
bromi.

P: Jakie powinności Autoramentu Polskiego?

O: Towarzystwo powinno się zgromadzać na kolo generalne woyskie
Komisią Radomską y na Seymiku dla attencyi JW: Hetmana
farza Kraiu Obywatelskiey.

P: Jakie powinności Autoramentu Cudzoziemskiego?

O: W Piotrkowie y Lublinie pod czas Trybunału, Przegidia trzymać
ogniá dawać przy obiadach Wielkich pod czas zdrowia Prospe
tas Reipublicae.

P: Kto ma Zwierzchność Woyska Rzeczy Pospolitey?

O: Hetman.

P: Co to iest Hetman?

O: Hetman iest to wielki Wódz bardzo małego woyska, którego buława
przestawszy być straszną nieprzyiaciołom, za czyta być przemocą y
mnożno władztwem uciążliwa Obywatelom

P: Na czym zawisła powaga Hetmańskiey władzy?

O: Na Zwyczaiu Seymow na rozsądzaniu podczyrzenia o Królach
na obieraniu Posłow Posłow przemocą, na Seymikach, na przysła
wianiu Deputatow do Trybunału wydzierając cudzą własność, sto
wem mieszaiąc obrady y Sądy Króiowe utrzymywać pośrzednic
two, inter Maiestatem et Libertatem.

P: Rzecz-Pospolita Polska z takich Iaciemnicow przeciwnych rozumu
mi maiąc układ Rządu musi podlegać uciążliwym przypadkom?

O: Jakoż iest, ale wszystko stosowanie do swego własnego rządu y
całe innym sposobem od innych Narodow

P: Jak się to ma rozumieć?

O: Kray Polski rzadko cierpi przypadki nieszczęścia pochodzą cego
z natury, nie masz szkodliwego trzęsienia ziemi, rzadko kiedy
trafia się powietrze, głod iest nieznaiomy, Woyna zaś nie prędko
bańskwo.

bieństwo.
P: Jak to, woyna iest nie podobieństwo?
O: Bo choćby wzięto Polakom Prusy, część małey-Polskiey y część Litwy, to te wszystkie zabory stać się mogą bez woyny bez rozlania krwi y bez odwiedzenia Turka u Klinty.
P: Jakież Rzpospolita Polska ma przypadki nieszczęścia?
O: Ma swoie własne, oddzielne od Innych Narodow, iako to Bez Królewia Konfederacii Elekcie poparcie Elekcieow Rekonfederacia Pacyfikacii Amnestii, temi układami rządu swego tak się z mordzie y ostatki Rzpospolita że iey to wystarczy za Krzyżnie dziemi za powietrze y za wszystkie Slutki Szkodliwey woyny.
P: Co iest Amnestia?
O: To iest Kłozetu Storkow Punkt cierpliwości obrocony w Konstitucia Rządu Polskiego, gdy pod czas Bez-Królewia wyrządzone na buntu za boystwa Spalenie domow, y insze gwałtu uciski Rzpospolita przebacza, polażując w podwadze rządu tak słabość a w krzywdach Obywatelskich cierpliwość

Wyznanie Rządu Polskiego.—

Wierzę y wyznaię wolność Stanu Szlacheckiego w Polszcze, Stwo
rzyciel[illegible] nierządu uciskow, y obydy która wyzuła Chłopow z prawa Czło
wieka, a Mieszczan z Prawa Obywatela, z którey poczęło się mnożno
stwo Lanow, nierzgody, Podłość y Podział Szlachty na Partie, idące
za Duchem Szatbierstwa y Duchwalstwa możnych. Wierzę że Król wy
zuty z władzy należącey do Tronu cierpi przymowlii o często dare mne
Mieszczaństwa Praw, ktorych przyczyna iest możno władztwa przewodze
nie. Wierzę że woysko Stark Stroża Praw, y bespieczeństwo Stolicy po
dzielone na cztery Dostoieństwa Hrabiowe, za zasadą Duchwalstwa, wy
dzierstwa uciskow y niesprawiedliwości: Wierzę w przekupienie Sena
tu y Posłow, Wierzę w obcowanie ich z postronnemi Ministrami
za porozumieniem się ich Kalomstwa, wierzę w Smartwych wstanie
cudzey przemocy y nierządu. Wierzę w odpuszczenie Krzywoprzysię
stwa y zdrady, y ludy y przecie otrzymania lepszego Rządu w Polszcze
Amen. — — —

Odpowiedz na list Szczerego Polaka do Krola pisany.

Dopokąd nas na złe używać będą ~~wspomnienie~~ cierpliwość nasza! Toż
niemasz w 8. milionach ludzi pomszczenia obrazy narodu?
Oni zdradzili moią Ojczyznę, y iestem z własnego narodu
pośmiewisko Europy czynią. Ztorzą na nas swoie zbrod-
nie y obcą przemoc, a z nieszczęśliwych urągaią się iestem.
Upodlenie krola pcit upodleniem narodu. Ostowich gwałt
tem y niesprawiedliwością ucimiony masercie zalecu na:
braniate gdy cierpi, a milczy. nie potwarz go. wszak
musi tylko zostaie wspacz.
Od granicy do granicy, od morza aż do gor Karpatu
całą choć wszarpaną, ziemią Polaków okrywa czarny
smutek y ponure milczenie. Po miastach y polach
jęczy raniony, ale niezwyciężony Polski Rolnicy; bez
bez opatrzenia, bez sposobu życia, cnotliwa obrony
praw swoiego narodu ofiara; po polach cuchną trupy
naszych braci; po żyznych niwach chodzi, gdzie
z głowy włosy wspaniałe rolnicy widzi zniszczone
krwawe swoie prace; tam gdzie niedawno wstą y
kwitła go słodka nadzieia, zachodzi mu teraz w oczy
głod okropny. Po domach albo borach napastnika
y tupiczey gospodarze płoszy, albo ich znuszka w nich
nieprzyiaciod Ojczyzny y icy Bogow. Wszędzie znie
sione prawa, zniesiony rząd, niema bezpieczeństwa,
zakarana sprawiedliwości kto ma naymniey Boga y sumienia

Kto jnne bez zadrzenia mogł uroczyscie przysięgac y bluznic
temu zostawione sposoby ocalenia swoiey własności, Na pod.
siowych wali się złe wszystko: delikatność sumienia swo
te uszanowanie dla pierwszego z praw Boskich, cnota z
wiernośc ludziom y Bogu sięga najwyższe niebezpie
czeństwo maiątku y życia. Jak nawet Narodu przydusz
Ten głos, który odzywa się teraz, jest jeden z typicia prz
tłumionych. Tylko Bog y ciemne, od broni obcey wolne
kąty słyszą wyrzekanie zgwałconego ludu. Publiczność
cała orszem cudzym zajęta, niewidzi tylko twarze zakłop
oczy nieufności y pomięszania, żeby się nie stało obwopne znaki, że
Polakom krajem się z żalu serce. wszyscy cierpiemi, milczeniem
Zastanowcie się dręczyciele życia maiątku y sumnienia
Braci waszych. Nienatrzyiacie się z nieszczęśliwych
takimi stanie. Nieniewarzaycie duchowieństwie Boskie Tron
a w nim cierpiącego Narodu, gdyż przywiedzienie go d
ostateczności. Pamiętaycie: że nieotrzewidzenie Polaków
tylko rozpacz y przykład zemsty publiczney. Niewy
słuchała opatrzności proby tyrana Krzyżan. Macie
do tych czas iedną głowę; Narod ma ich miliony.
List Generała Artyleryi Polskiey z Modlinskim orszem w
ręku do własnego swoiego Króla pisany, nikczemni tron
do ostatniey wzgardy, a z tronem nikczemni Narod.
On jest tak złośliwy, tyle zapalczywości, grubiaństwa

przeciwności y zachwiania pełen, ir czytaiąc te obydwa pisma. list Stanisława Polockiego zdaie się być listem Króla do swoiego Generała, a list Stanisława Augusta listem Generała tłumaczącego się swoiemu Królowi. Nayod te dwa listy porównywaiąc, gdy waha się, czyli tytuł Jenerała Artyleryi, z Petersburga wypisieniony, niema znaczenia większego w Polszcze, niżeli tytuł Króla. On zadaie Królowi nam panuiącemu te same wystąpki, które poczęły go popełnić. On Króla Polaków narzuca Królowi Imperatorowey Moskiewskiey. On przykazuie Królowi Polaków mieć za Koronę wdzięczność y wierność Carowey. On stroi Króla Polaków na pieniewie z rzenie się Moskwie.

Gdy od lat kilku iak pokazuie się, że Dwor Petersburski wziął sobie za politykę, aby nas wystawić w Europie za hordę niezgodną. Świadczem wyrazy Jego o nas, w rożnych notach podawanych do innych Dworow. Dawnieyszy Polszcz, Jey od wiekow w rzędzie nayprzedszych Europeyskich Tronow miesczenie się, czyli z innych Królow Dworowi Moskiewskiemu czasem trudności do zniszczenia naszego. Dla ustatwienia robot tey trudności Imperatorowa ma tak uporządziła koronę naszą, że iak przed kilkudziesiąt lat wszystkie Dwory starały się o nią, y każdy udzielny dzisiay nie miał za honor, tak dzisiey gdy nikt o nią niestarać się, a nawet część naszych przyiaciół Jey niechce.

Od ustanowienia gwarancyi Moskiewskiey. Dwory Europeyskie przestały wysyłać do nas swoich Ministrow. Od trzech lat, zerwaniu gwarancyi, gdy zaczęliśmy cokolwiek podnosić, zponienia naszego, gdy zaczęli tron nasz nabierać cokolwiek owey swoiey świetności Jagiellow. zaczęły znowu inne Dwory nabierać dla niego powazenia. Przybyli do Warszawy wszystkich Europeyskich Mocarstw Ministrowie. W tym Carowa Moskiewska statuyiernym Woyskiem podwodzą wypodnych Polakow Krolą nastawiey dla rzeczenia wzgardy na nasz tron, przymusza Krola naszego w oczach tych nowo przybyłych Ministrow iz musi zapic stronu, poyść do swoich własnych wpływnych Obywateli. do Dowodcow Officierow, y zniemi ofiebie, o kogo y o kray trattowac. Ci ministrowie, ktory na to patrzali powrocą do swoich krajow. jakiez wyobrazenie o nas. y o naszym tronie poniesą w tamte Narody.

Obce Narody niewchodzą ani maią wyobrazenie naszych konfederacyi y Rekonfederacyow. one chociaz jedne znaią Religią przecyz nieznaią ani poymuią tych z podziwosci u nas zwodnych przysiąg wypryszy rep sigg. Jane Narody wchodzą tylko w poszpowanie innych Krolow znaszym Krolem. Uwazaią powagę tronu Polskiego, y podług tego powzeraią Naród Polakow

Tak chanicbne upodlenie naszego Krola przez samychże Polakow, przez konfederacyę pod Woyskiem Meskiem zkoia rzoną, rzuci w Europie ostatnią y jak podobno wieczną wzgardę na te dwa tak dawne, tak cnotliwe, y tak w swoim związku przyiacielskie Narody Litewski y Polskie. Ten ci to będzie na kawsze najwyższy tych ludzi występek, a dzisiay to jest, co zadaie naysilniejszą ranę w sercu kochaiącego swoią Oyczyznę Polaka. Gdyby oni byli, jak mowią, kochali swoy Narod byliby tylko usiłowali poprawić to, co sądzili będzie złe dla iego wolności, ale niebyliby, samey jak tylko osobistości na Krola dopełniaiąc, hańbili tronu, który będzie upodlonym bez upodlenia Narodu niemoże. Przeciwne sposoby oszczędzenia tey publiczney wzgardy naszego Berła y naszego Narodu: raz, przy pierwszym zgaszaniu przez Krola rozsyłane broni, a dawniey, przybyli do Petersbarga, albo nieprzodzey byli z sercem Polskim Imperatorowy o negocyacyą z Seymem y z Krolem, niżeli o miecz y ogień na swoich Rodakow.

Dopoki chęć szczęśliwości wrodzona będzie Człowiekowi, dopoki towarzystwa Ludzkie, niepowstrzymaną pragnąc połowić; jak dzień niebędzie nigdy nocą, jak trzy osoby nigdy niebędą Narodem, tak ta prawda w powszechnym zdaniu Narodow niezmieni się nigdy, za ten Generał, ten Obywatel, który na własną Krew, do własney Oyczyzny sprowadza

obcego

Obcego zołnierza, silnieyszego od siebie y od swiego Kraiu, iest
powszechnym otworzeniem y zdrayą obywatelow. Wierzayąc mi, czyn
co chcesz, gwałcenie wszystkich inaczey mowiących y piszących w
Polszcze: wykrzykuyąc iak tylko możesz, zeście wy pewnemi, prze
wy nieodmiennie zdaniem Europy osobie, za zdrayców wystawieni
potomne dzieci, za zdrayców maią, was teraźniejsze wszystkie da
Ich postawie nieprzystrimowanie w Targowicy, ale przy Seymie
y przy Królu siedzieli y siedzą w Warszawie. Jasno na zdrayców
patrzą, iż nemas w duchu wszystey cnowziemey u nas Ministro
Ta sama Imperatorowa, która użyła was nawygodne swoiemu dom
wi narzędzie, przecież nieprzestaie nie wzrzeć sercem dla was szacunku
Ona, gdyby to ieszcze Jenerał albo Feldmarszałek waynił, ciężki by zna
szarpał karatą, Wiem, że w tym momencie, żadna prawda do zacz
tego serca waszego niema wstępu. Ale gdy nasycą się Cztowiek
ma y zemsta wasza, wtenczas z zimnieyszą, nieco uwagą wnij
wte myśli, Rzucaią oczy na wasze pisma y na wasze Króla o
na tychmiast opanuie duszę waszą zgryzota, Wtenczas obia
wam się to zuchwalstwo, y to upodlenie, do którego przywiedliście
Polaków w postępowaniu sobie z ich Królem. Czyliż wam sam
dosyć skrzywdzić siebie, nasz tron, y swoy Naród, kiedy wolał
wami tracyć się, niżeli od was zginąć, Nawet zuchwałstwu się
sprzyć żal y obelgę Narodu.
O Boże w twoich rządach na tey ziemi niepojęty! czemuż naprzó
Ludu gwałt cierpiącego nietykalność, a Króla iego stałość y męstwo.
sprawa Polaków była sprawą twoią. Odwieczne ustawy piętnuią

Walerylian

walczyliśmy za niepodległość, to największe y nayprzyrodzone Narodowe prawo.
„Miłościwy nasz Królu! czyliż ten Naród Ktory ze szczęśliwym być nie może,
„tylko z Królem, chociaż pozwu, ale szczerze przekonanym się, otworzył ci
„serce, y wnayściślejszym zaufaniu, iako w ustanowionym Ojcu, powierzył
„życie y maiątek, czyliż ten dobry naród, niebędzie godzien, abyś wrocz
„z nim był musiał się na obronę, y ieżeliś gwałtu przemocy niemógł, abyś
„był stanął naczele Sześćdziesiąt tysięcy powziętych odważnych y wale-
„cznych Polaków, y albo sposoby nayswawolney zgodne z honorem Króla
„wolnego y niepodległego Narodu otrzymał, albo zginął. Bytbyś zgi-
„nął za swoy lud. Bytbyś uwiecznił sławę. Bytbyś uwolnił swoy
„Naród, ieżeli nie od podległości, to przynaymniey od hańby, a twoie życie
„nabytoby stuleciu za narzędzie formalności uprzemiaiącey gwałt
„nad nami; czym stanie się dzisiay, kiedy wparty wokoliczności
„takie, w ktorych uciekaiącym się obywatelowi do ciebie inszey radzić
„niemożesz, sam narzucaiąc się nayniezręczniey z ludzi. Bytaby
„Carowa Moskwy bez Króla Polskiego to zrobiła, co teraz Królowi Pol-
„skiemu robi. Twoia śmierć bytaby ich czarnemi skazała w Europie,
„y przyspieszyła w Polszcze zemstę zaboycow swoiego Króla y swo-
„iey Oyczyzny. Twoia krew bytaby nawszystkie wielki powstawa-
„ła przeciwko gwałtom, ktore Despoci wymądrzaią nad Narodem,
„a osobliwie nad Narodem swoim. Popioły twoie oblewałaby łzami
„wdzięczności nasza potomność, a iako świętę czciłyby ie wszystkie o-
„swiecone Narody. Odczasu Grechów niewspomnianych, ludzkie dzieie
„takiego Króla, ktoryby legł ofiarą iedynie dla obrony szczęśliwości
„y prawa swoiego ludu. Wszyscy Królowie walczyli tylko dla

szczęśliwości

„ szczęśliwości y dla dobra swoich domów. Zbiegły ją nayprędzey obiecuią
„ Tych widzieiąc naszych mogł był zastawić ten przykład wielkiego Oy
„ cnoty, rodzicowi ludzkiemu iszcze potrzebny. Ale minął tu moment...
„ Teraz tylko drżeyć będą, ostatek lat ~~trwoić~~ twoiey starości dumni sy
„ wie owych dumnych Oyców, którzy drżeyli twoią młodość, y prow
„ tek Królowania do końca, dopokąd niezginęła Kraiu posłowa.

Ich Oycowie drżeyeli także wolności y religiia Cnocież wszystkie Tyr
nały z ich przyczyny gwałtowne; Seymy przez kilka dziesiąt lat
wane, świadczą, że niewolności ale nieładu, a z nim wzgardzenia Pr
nad prawo, y Panowania nad Szlachtą chcieli. Konfederacya zaś
domska pokazała że im niechodziło o religią, tylko o to, że Poniatows
Królem.

Podobni, ale złośliwsi iszcze synowie wołaią, rownie wolności religii
Cnocież czyliż może szczerze chodzić tym ludziom o wolność, którzy
pomli szukać w Petersburgu? Którzy Seymikii y Seymy, te pierwsze to
dze wolności składaią pod bronią woysk Moskiewskich, y przymuszo
Obywateli radzić o szczęśliwości, obecnie cudzoziemskiey Kraiu, wtenczas, kiedy
osadzili u Kiiowa wdowę niebezpieczeństwo, a w całym Kraiu
przyiaciela Kraiu; kiedy każdy Polak czuie, że nieiakby chciał,
tylko iak ią uda, iak będzie można, iak powoła albo ~~iak~~ rozkaże
tak radzić o swoiey Oyczyznie będzie musiał. Obłudnicy nie myślą
że o religiy: bo sprowadzili naszą obronę tego samego Zbawiciela
który iest naszey religiy nayzaciętszym nieprzyiacielem, który
lat z cnotliwą Konfederacyą Barską woiował, aby religiyą Oyców
szych w Kraiu ostawił.

Co tym ludziom chodzi, to widzieć naylepiey ich pismach

uniwersałach

Uniwersałach nieskończonych, listach nieprzeszłych jak iest dziś,
a petnych gorzkich iak iest żołć. Jak moskwa, nie mi[ł]ość Polaków
w prowadziła do Polski, tak tych wyrodnych Polaków nieuprzeć, nie
Ogorzeny miłość, ale prawdziwa duma y nieprzezwyciężona osobistość prowa-
dziły do Peterzburga. Tak iest, musi nieprzemożone duma y złość
naśladować niemcy, kiedy Seweryn, syn Wacława sprowadził Moskalów
do Ogorzeny, y woła: że to są dobrodzieie wolności Polaków.... Jednemu
zatkwił wątrobie burdzygan niemądry, a drugiemu zawraca rozum
korona Polska, a wystrug Imperatorowey Moskiewskiey nadgroda. Je-
den zaciął się aby dopełnić osobistości przeciwko swoim Imiennikom,
aby obarał, że krnąbrny Naród źle uczynił, że iego słuchać nie-
chciał, kiedy mu doniosł, że się powrócił nawstręgi Rossyiskiego
Państwa; Drugiego trapią zwychowanie wpoione mary Het-
manstwa, gniewaią Krola: Butawa odbiera mu wstyd uczciwego
człowieka, serce Polaka, y cnotość Syna, a osobista zaciętość na
Królowi rozpuszcza go na wszystko nieczne, aby tylko udało mu się
obedrzeć Krola ze wszystkiego, chociaż by z ruiszczeniem Tronu.
Ta ostatnia myśl iest politycę dworu Peterzburskiego bardzo do-
godna. Trzeba Carom Moskwy całość nieznacznie wzgledu Krolestwa
Koronę Polskiey. Mniey obarać bydzie kiedy wprzódy się trzymać
y obchodzić się będą z Polakami iako z hordą Kozaków, których tyl-
ko nadzieią Koronowoie, a ponarzemu Hetmanowie.
Wtym to zamiane wrogami z Kozaczyzną, stada nas od lat kilku
ministrowie Imperatorowey w swoich rolach. Wtym zamiane gwa-
rancyą oddaloną, ziązte obce a zawarowaną Koronę tylko

Rodowitemu Szlacheicowi Polskiemu, ktorego nieraz Koza
Jmperatorowy batorzkami trzepią. W tym zamiane us
teernione zostało y dzisieysze upodlenie naszego Krola.

Ostrzegam. jest niegodziwy proiekt Dwor Peterburski
chce obedrzec ze wszystkiego dostoienstwa tron, y iezel
się uda zniesć nawet tytuł Krola. Chcą tego Hetm
ny konfederacyi Targowickiey. list Marszałka ich Na
rodu, pod skrzydłami potężney Carowy skwiarzoney
w Targowicy, pokazuie, czym chciano by mnieć Krola
łaskawego. Zapreczą mu tytuł Pana w Memoriale na
Rewolucyą Polską ktorytto memoryał konfederacya z
cieła napisac w Jzyku francuzkim niekoremney y spo
dayney duszy, y przrzuca go po rznych Kraiach, w ty
uscie w mowie, ze Otto Cesarz nieszczesnie nadał
tuł Krola Boleslawowi Chrobremu; ze Krolowie Pols
niepowinni się mieścic w rzędzie Krolow Europeyskic
są tylko Chefami Dozami, Gonfalonierami i t. d. Stoyc
zapamiętali w nowey dumie y zawrotosci ludzie! jus
syć waszych zbrodni. Nienaruszenie tronu, bo ruszyc
rozpacz. Poważenie Krola on dopokąd na tronie, dop
tąd jest naczelnikiem Narodu. Jego głowa w związku
politycznych Europy wystawia Polski Narod. Powaga
Krola jest powagą Narodu. kto obelży Krola, ten obe
Narod —

Czytin jus zaczyna wyrzucac wam sumienie niesty

ne

wasze kraiowe występku. Złoczyńca, od egzekucyi uwolnić się chcący winien widzieć złoczyństwa. ~~Ten~~ chciałby, aby sama cnota na szubienicy wieszano, bo wtenczas on zostałby niewinnym. Chcielibyście dla spokoyności waszey obarać zbrodniarzem cały Naród. Przeto wywołaniem współnictwa zdrady kraiowey na Krolą, na Obywateli naycnotliwszych, y gdyby można na wszystkich Polaków. Jest zbrodnią, uwaz naypilniejsze cnoty, nayniewinniejsze sprawy, myśli, wewnętrzne przekonania, rozne odwas zdanie, słowa y myśli nawet. Jest z cnoty, gwałty, ruiny maiątków, zelwestracye, delacye, proskrypcye, wywołania y wojny trapią nieszczęśliwą ziemię Polski, rownie iak trapiły Rzym niegdyś swoyści Mariuszów y Sylli, od których wy złośliwszemi iesteście? Oni przynaymniey nieprowadzili Orzła cudzego na karki swoich Braci.

Lecz prozne wasze wymysłki usiłowania. Jak niezdrowym iest Bóg, tak co iest cnotą będzie cnotą nawiekii, a co iest zbrodnią kraiową nieprzestanie być zbrodnią nigdy. Ten co chciał Naród Polski zapewnić od podległości, ten, co chciał ziemię Polaków uwarować od podobnych podziałów, iakie ią w dzisieyszym niestrudzie spotkały, y spotykać mogą, ten, gdyby nawet pomylił się, będzie zawsze cnotliwym Obywatelem, bo iak naylepiey sądził, tak dla swoiey Ojczyzny prawował... Lecz dopokąd naród Polski czyli to pod imieniem gwarancyi, czyli pod imieniem Swiązku będzie swoią podległość Carowi Moskiewskiemu, dopokąd u siebie rządnym, w Europie poważanym nie zostanie, dopokąd woyska swoiey rozległość utrzymywać niepotrafi, y dopokąd swoich Aliansów wytrwanemi, a tak

zaczowaniu niewinni; słowem, despotyzm Narod Polski mieć będzie rownie pewnosci swoiey exystencyi z innemi sąsiedz[kimi] Narody, dopoty wasz oczynek gorzey leżyć będzie, dopoty b[ędą] cy złorzeczyć będą, iak swoich zdrayców, tych wszystkich [któ]rzy w Roku 1792. sprowadzili Moskwę.

Żawrzemy co kolwiek, y wy dusze zemsty, wasza dumę; y [na]cierpiący Polacy, nasz żal. Sądzmy tę sprawę, tą uwagą z [któ]rą rozum, Europa, y potomność sądzić ią będzie.

Jakiż stan był Rzpltey Polskiey w Roku 1788?

Jakie sposoby Seymu, y iakie sposoby Konfederacya Targowic[ka] Jmieli dla ratowania Rzpltey? ——

Trzy były nayważnieysze nieszczęścia, którymi podpadała Rzplita [któ]ra Utraciła swoią niepodległość, niemiała wolności exyste[n]cyi niebyła pewną.

Niepodległość Rzpltey wydarł Dwor Moskiewski. świadki gwarancya. Rzplta, która utraciła swoią niepodległość, n[ie] miała wolności, bo Narod podległy niemoże być wolny. Bo Kray bez wolności politycznej niepodobno, aby miał wolność cywilną. Co ta jest wolność; wolnym jest ten Narod, który sam sobie obiera Krolow; który sam sobie sta[no]wi prawa, jakiemi dla swoiego bezpieczeństwa, y dla swoie[go] powszechney szczęśliwości naylepsze być rozumie; który n[a] ce potrzebne y pożyteczne swoie podatki; który, w[e] rzad u siebie tak stały, iż w każdym czasie, nawet w[y]sokaniec ma sprawiedliwość; iż w każdym czasie praw[o] wyprzan

wyhonuie niepozwala Panu Konsydrii ubogiego Szlachcica.
Tego wszystkiego nieznata Rzeplita. Jus celnich Krolow mamy
sobie nadanych przez Carow Moskiewskich. Od Kolwiek nieuro-
my, bez pozwolenia Carow Moskwy, postanowili sobie takich Pan,
ialiby uyteczne dla naszego wzrostu, pokoiu y bezpieczenstwa
bytu; ani nawet bez ich zezwolenia poprawic dawnych pra,
chociarbysmy poznali ich wade, Niewolno nam powiększac ani
zmniejszac podatkow. Niewolno bez pozwolenia Carow powie-
kszyc woyske. Wiec stolica prawodawcza Polski iest podleg-
Moskiewskiemu Dworowi. Gdzie prawodawca iest cudzy tu
niewolnictwo, tam rzad niemoze bydz cnotliwy; tam rzad
niemoze miec wzgladzenie dobra swiego Kraiu ale dobra
swoiego Protektora; tam sprawiedliwosc niemoze bydz oddana
bez odmowienia, bez ulegania musi przed tamtym
na ten czas Protektor tchorzyc. Jakoz, cnym iest religia dla
wszystkich tym tylko za prawa w Polszcze dla Panow: sturzyc
dla uprawnienia gwattu, dla wydarcia y dziewczyna wbogiego
ze Stubrzego Szlachcica, dla zlemyslzenia powinnych cielow
&c &c. Pan im wiecey zlego popelnic moze, tym wiecey wa-
zony. Officier Szlachcic odbiera za niebicie Stubie wiezienie
y kaiduszki. Pan General Commendant woyskiem granic
do Moskwy chrzczy za list do Moskwy, wktorym zapewnia
ze poswiecil sie nastugi Imperatorowey y iey Panstwa

odbiera

odbiera od Seymu y od rządu podrzędowania. Lepiey nas
rząd wystawić niżeły nastąpiącey przykład. Oficer Rudnicki
zato, iż mieszał do Moskwy, iuż w kraiu będący mogł odeb
stuszną karę, y być powieszonym na szubienicy. Hetma
y Generał. za to, iż sprowadzili tychże Moskali do Kra
karaniem być niemogą, owszem y Naród y prawodawcę
rząd wielbić y niżyć się przednim musi. Czemu? bo tak c
Carowa.

Więc Rzpta Polska niemiała wolności, exystencyi po
rodu takiey w roku 1788 niebyła prawną. Dwor Pet
Burgskii w roku 1768. gwarantował całość naszego Kraiu
w ciągu lata potym gwarancyi temu Dwor drugie
Sąsiadom powolił, y sam razem z niemi do potow
nas kray bez nas zrzebrał. Co w ciągu lata po gw
rancyi stało się, to znowu, gdy podobney okoliczności
zbiegną się pod tąż gwarancyą wkilka dziesiąt lat
tym staniesią. Więc exystencyi Narodu niebyła pewn
w roku 1788. tę exystencyą naruszył Dwor Peterzbu
gski, dzieląc w swoim domu Rzpitey Ziemie.

Dla wyratowania z tych nieszczęść Polski, Woyna P
rzecha zdawała się darzyć okoliczności. Poszlrzegł się
rod. zgromadzeń Seymu. z trzech Sąsiadow
naypierwey odezwała się Krol Pruski, ze dopomoże, aby
w tey okoliczności wyrobyli się z pod podległości Mo
skiewskiey. Jakoż Seym dla odzyskania niepodległ
ści, wolności wewnętrzney, exystencyi pewniejszey

talie

talnie przedsięwzięć szwdki. Odwołać gwarancyą jako na rzeczą przeciw woli Narodu. Daley postanowić podatek powiększyć wojsko. Dla ułatwienia podatków y ludności do otrzymania Woyska koniecznie potrzebney, rozciągnąć na wszystkich Polakow prawo nabywania własności gruntowey, nadać Miastom niektorym przywileie, w części tylko wzmacniaiące tym przywileiom, ktore w Sąsiednich Kraiach Cesarz y Król Prusski wszystkim bo y Dziedzicznym Miastom iuż dawno nadali. dobry Narod. nadto rzetelne y prawe, iak wszystkie Narody. mysleć, zawierzyć Królowi Swemu y rewanż z nim alians odnowić; warunek pobić nayrzetelniey pomoc przeciwko temu, ktoby chciał gwałtem Arbitrey, niepodległość. Po tym uważaiąc że iedynie przez Elekcye utracił Narod swoią niepodległość; że każda Elekcya daie sposobność obcym Mocarstwom mieszania się do Polakow, chciał Sejm ten uniemożliwić kray od podobnych nieszczęść, chciał zamianie Elekcyi w takie sposób. Niemniał zezwolenia wszystkich Województw tylko na wybior iednego Elektora — — — On rozciągnął przynaymniey do dwoch osob: to iest do Elektora, y do Corki Jego, ktorey Mąż wybior zostawił zno wu Narodowi. Tenże Sejm dla uchylenia sposobu, aby sobie Król przykładem Danii y Szwecyi Mieszczan nieprzywiązał stan mieyski do Wolności nadaniem mu w części praw Obywatelstwa, ktore ma w Sąsiadow na

naszych. Nakoniec prawem wykonanie zapewniaiąc, nadat rządowi dzielności takiey, jakiey zdawała mu się ster wią do wewnętrznego położenia y do wewnętrzney s ległości kraiu.

Oto sposoby które przedsięwzięli stanowy y od kilkanastu sięt lat pierwszy Seym Polski dla przywrócenia niepo dległości, wolności, y exystencyi pewniejszey

Bez ustanowienia stałego rządu, a rozciągnieniem pra wa sukcessyi do całey familii, Polska nieodzyska n gdy swoiey niepodległości, swobodności, a jak wroku 1788 do połowy, tak wzbiega podobnych obelżywości do s szły podzielony rozkazanie. Kto inaczey Polakom wykład ten ich zdradza.

Jakie sposoby dla ratowania krayney przedsięwzięli Mo wie Targowicy. Najprzód wszy dwoch tylko z swoiemu obowiązaniu, robotom Seymu przeciwnych było. C jak tylko Nasrod oświadczyli, że chcą ratować swoią niepodległość oddalili się do obcych dworow. Seym y Król razy kilkakroć wysyłali do nich prosząc, aby niezwłocznie tego momentu Ojczyznie, aby raczyli powrocić, porozumieć się razem z drugimi Braćmi ulatwić niepowinowate jey y tak nadto wielkie trudności z obcych lasu ci w radne tłumaczenia niewchodząc, odrzucili zuchwale wszelkie Seymu y Króla prozby, powtarzaiąc zawsze iedno: że Król ch się zrobił despotą, Król 60. lat maiący, bezdzietny, y niedla nas nie swoich krewnych, ale dla Elektora S

stuczy

17. Sasiego tron zapewniaiący; ze rząd dzielny y stały groźi despotyzmem, a odbiera Polakom wolności, które słowo, widzielismi, iż w dawnym rządzie Polskim, niewiącey ma istoty. jak w teraźnieyszym Kapitolium Rzymu wielkiemi złotemi literami wypyta libertas. Powtarzali dali, że te ustawy podaią exystencyą Narodu niepewności, widzielismi przeciw, że y przedtemi uspawami jeszcze w roku 1775. nasza exystencya była zabezpieczona. Skoncyli że nie powrocą do porządku Seymu tych ustaw niepotrzebnych, a ich sporo bow ratowania Ojczyzny niepotrzebnych.

Od tąd ich dwa dumni y upatrzą będzie rządzą się od całego Narodu mędrcami, a co jest pewnieyszą, obydwa od wrogów Polaków interesa dzielnieyszą maiącey; bo w jednym ręku sercu siedzieć do Hetmaństwo, a w drugiego pyszney duszy uchwyty owo słodkie Imperatorowy słowa: że po śmierci Króla nieuydzi nad niego w Polszcze dogodniey dzieży dla siebie głowy do Korony Polskiey. Ci tedy stoliccy Panowie tamie dla ratowania Polski przedzierzyli

Dla uwolnienia Narodu od podległości Carowi.

sci, w którey trzymaią go Carowie Moskiewscy, dla przywrócenia Rzpltey wolności, którą do prawodaetwa nasze go nieznaią się, odebrali ieą Carowie Moskiewscy, y dla zapewnienia Polskiey exystencyi, którą przez podzielenie w Petersburgu Krzeyą Polakow, nasuwszy Carowie Moskiewscy. Sewerynę Krzewuskiego y szczerey Polaczki powzięli do Carowey. Skoro tylko zabezpieczoną

Moskiewskich.

Wojna z Turkiem, która nieszczęściem dla Polski, skoro

exysta się

nadto prędko, Ci dwaj twardi Panowie bardzi poczęli do
Imperatorowey: Niedostempili jey przy radzie, przeto
aby niewypuszczała Narodu Polskiego z podległości, aby
mieli y ogień wypłata na niepostanny Narod ich wspo-
bracia, aby mieli z tronu wtamtego ich Króla, tylko
wiernym bydź Polakom, przeciwiwszy się Carowy.
Potrzebu zwłoczną ostateczną odpowiedz. Na koniec ta
przemowił do nich Gabinet Petersburski.
„Z niezdrowemy polityką Carowa Mość ich jest, aby
„Polska carowe była podległą, uspokoić niezdrową, y aby
„z iey ziemi przynaymniey tyle utrzymało ich, co by
„przedzielało granice Rossyi od granic innych Mo-
„carstw. Lecz przeciw Imperatorowa Mość koniecznie
„podania sobie albo zdybie dla trzymania swoiey
„podległości tego Narodu swoich Woysk do jego krainy wy-
„słać niemoże. Obrazito było y zburzyło zardzie
„w Dworach Sąsiedzkich. Ani też pod imieniem gwa-
„rancyi napaści na ziemie Rzpltey pod wtamtym swo-
„imieniem niemogą y nie mogą niemoże, tylko w
„czas gdyby ią tam z Polakow pod pozorem Narodu
„przeciwko naruszaiącym rzpltą gwarantowaną wo-
„wać. Przeto jeżeli chcecie służyć y wygodzić w
„tym przypadku polityce Imperatorowey. to potym
„Monarchini niezgni was poszczyć Narodem. a do
„piero nas warz głos, niby to na głos Narodu posła
„z wami stotrzymey Woyska. by y powrocić dawny rząd
„a zniszczyć to wszystko co wzmocniło Polskę w
ciemnego

„ ale polityce Kossyan niedogadzac. Hałamnia wprawnie Ja
„ podległość nie pod obrachowaniem gwarancyą ale pod
„ pozorniejszym słowem wiernym słowem zwate wygłagi bę-
„ dzie pewni tasli y ardzierzenia Imperatorskiey. Hetmana
„ y Generalem arroscie nadto wrzalące będzie znowu wstrotce Ko-
„ rona Polska wrękach Samodrzerzca Kossyi.

Czarnie tak oczywiste rady wtey potrzebie, chociaż wz-
ględowane mogłyby, przecież zastawiona zpowrotem. Wahali się
niemo. Posłali znowu, aby Imperatorowa radzyła wprzod pod swoim
imieniem wystać woysko do Polski, a oni potem wtrzymaią konfedera-
cyą zrobią, y przyłączą się do woysk Imperatorowey. Lecz gdy
ich odpowiedziano, że ieżeli tego uczynić nie chcą, to woysko
Moskiewskie do granic Rzpolitey nie wkroczy, że Imperatorowa
do Polski inaczey nieporuszy, swoiego woyska tylko pod pozorem
wezwaney pomocy od samego Polskiego Narodu, przysłali ne-
konie, Prawnych nadzieszta pozor woyci z tąd y dania.
Chęć pomszczenia się nad Lindau y nad Potockimi, wstyd powro
cenia z Petersburga, y ambicya przyszłego stadzenia, uczy-
niły tak zaiętemi ich serca, że nietylko ich zdradzić, ale
byliby woleli zgubić nowym podziałem Naród, niżeli
ustąpić z swoiey rozpoczętey złości, zaprzedali się więc na
usługi polityce Rossyi. Oni dwaj ofiarowali naypier-
wey zdradzić Naród, wprowadzić go w swoich Osobach y
Imieniem Narodu wprowadzić obce Woysko do Kraju.
Oni, tłumiąc duchem Moskiewskiego dworu y swoiey zemsty,
przyzwali zwołać seymiki y Sejm pod takąż przemocą, pod
którą potrafią formalnie wkontencenie to wszystko, czego poli
tyce Rossyi potrzeba. —

odtąd

Od tyd Gabinet Petersburski, y nowy Polski Kawd przez J
peratorowq w Targowicy vstrowiony, gdyby iedney matki dzie
jedne powtarzali slowa.
Imperatorowa zawolała, Niepodległości wolności trwałości y
szczęśliwości Polaków iest naymilszą chęcią mojego serca
= pełnego tey przyjaźni, ktorą zawsze okazywałam Polszcze
= ktorey daie teraz dowody posyłaiąc do niey sto tysięcy m
= ich Kolnieny. Bytaby ze obojętną na wszystko, colw
= wiek statorią w Polszcze dla mnie przeciwnego, ale gdy
= mnie zachodzą proby osob urodzenia wielkiego, tu do mn
= przybytych, ktorzy wzywaią mojey pomocy imieniem c
= go Narodu na fundamencie gwarancyi, niemoge na ich
= proby bydź obojętną, a na losy ubłaganey Ojczyzny Polsk
= nieczułą, z tych iedynie powodow wydałam rozkazy, ab
= Woyska moie, nie zadnym innym celem tylko dla po
= mocy tych wzywaiących mnie wielkiego rodu Osob, wkrot
= ty do krajow niepodległey y wolney Polski.
Natychmiast cała Polska stanęła placzem naystraszniey
szego y razem nayppiękniejszego widoku, cnoty wolnych
ludzi. podlicz ciągnienie wszystkich, z iedney
strony wolności y Ojczyzny miłość, co nigdy dokazywa
ta w Grekach y Rzymianach, takie same dzieła, ofiar
y męstwo, po tylu wiekach, pierwszy raz, powtarzaią
Polakach. Tu Obywatele bogaci y ubodzy znoszą hoj
ofiary na ratunek wspolney Ojczyzny, tam rzucaią
rodzice y krewnych a biegną na iey obronę. Byłe tam nieustras
Zołnierz, ktory w samym obozie nieprzyiaciół, swoią krwią
dę zrodzoney, nieustaie, y tam iszcze gromi z niemocy. Byli
ktorzy okazali w dowodzie, że nad wszystko miłuią Ojczyznę: co
ili

wrogha nieprzyiacioł maiątek, żonę y dzieci, zostało im ich wszego życie, chętnie ponieśli na obronę niepodległości swoiego narodu. Ich wodzowie na czele naszey tey wiernej y mężnej Polski, nie mogąc zwyciężyć, woleli zginąć, niżeli ustąpić, albo zostać niewolnikami swoiego zdraycy, lub swoiey Ojczyzny nieprzyiacioł. Z drugiey strony te wszystkie mieszczaństwa y zbrodnie, iakie tylko w dziejach ludzkich słuchamy za zdrada, gwałt, woyna na oszustwo, tchorzostwo y duma, te wszystkie przez dwoch niecnotliwych bydląt bronione y pchane na głowy własnych braci, y na całe nieszczęśliwą ziemię, którą ich rodziła.

Oto poharowali się postacią narodu; nacrele swoim mysłom teraźnieysze słowa, które Carowa Moskiewska wymieniła: wolność, niepodległość, trwałość y szczęśliwość Polaków, a wcownątrz rozdymała ich nacy pod tępa osobistość y duma. Te przednimi miotłami ogień y miecz, a zaniemi ciągną podległość niewoli y zgubę Polaków. Zapraszaią inne narody Carowey na ustawowanie ich wygnaści na ziemi Polskiey. Posel na Seym, a zarazem ministr extraordynaryny do Dworu Kopyiskiego, przeciwko instrukcyi swoiego Województwa, przeciwko wszystkim instrukcyom Seymu, przeciwko Pacta Conventa dobrowolnym przysięgom wzywa y prowadzi nawałasny Rzymu statystą tych nieprzyiacioł, którzy dop. do wielu iednego ciągle nayświętszey nawey nie podległości, wolności, całości y religij zgłodzili, utwierdzenie wszystkim te gwarancyą, czyli Rzpitey podległość Moskiey, która do tych czasów bez exekucyi była tylko na papierze. Sam się Konfederacki, sam stanowi się, iak niegdyś Adam Mickiewicz: wyprzedza do reszty wolność duszę Karabiny Moskiewskiemi: fakultatem sentiendi et dicendi wszystkim Obywatelom: Ruszy wiarę bezpieczeństwa Religią, nieprzyiaciela naszey religij naszey obronę prowadzącą: podaie wątpliwie nie bezpieczeństwo każdego obywatela maiątek y życie, poddaiąc go tak licznie zotmianowi, którego zatrzymać on nie iest w stanie. Hetmanami Polskiemi będąc wodzą, tchorzliwie Woyska przeciwko Polskim.

Polskim Woyskom, gwałcą wszystkie prawa Oyczyste; depczą wszelką przyzwoitość; Generała Moskiewskiego czynią Hetmanem Litewskim, przy którym, jeszcze w Polszcze niesłychanym y nieprzumiałego woyska ku pokarmie się osobliwość, a takie nowa szkarada w postaci dawnego: pierwszy Kapłan w Litwie publicznie y bezkarnie odrzuconą stawa na Oltarzu Boga, y kadzi Generała Moskwy y tłomaczy Hetmana Polskiego wołaią iż cudem Nieba, dwie dotąd przeciwne władze w iego bracie złączyło. Jeżeli który Obywatel przed niebezpieczeństwem y przemocą chronić się z życiem, oni bez duszy y bez czucia sami nasyłaią bezbożne hożactwo: dunczom y czarnomorcom daią na łup wszystko Obywateli dom, maiątek, y iedyno dobro kraiu niewinnego rolnika. Oszczerczy nietylko otwartego gwałtu, ale uzywaią obłudy wolności, niepodległości, miłości Oyczyzny, Boga, religiji, imion dla tych, na oszukanie y złudzenie Polaka. Wołaią, że w żyłach ich płynie krew nasza, że w zgodzie y nieodzielnie z nami chcą być niepodległemi y wolnemi. a przecię chociaż Imperatorowa niechciała swoim imieniem wyiść do Polski, oni wszystko pod imieniem, już przez Seym zniesioney gwarancyi, Moskiewskiego Kolnierza, poddali mu Krym y sami prowadzili Moskwow na zabóystwo braci swoich mężnie niepodległości tey Oyczyzny bronięcych. Oni wołaią: że daliby do ostatniey kropli krew swoią, aby y kropla krwi Polskiey rozlaną niebyła a przecię gdy król zgodą zawieszenia broni, nieczuli tey krwi w sobie, odrzucili zgodę Króla, y miley im było stąpać daley po krwi braci swoich, a przeciw, ci z Polską krwią ale z bezecną duszą Polacy, okrutniejszemi byli od samych dunczow y czarnomorcow. Oczy ten dziki nieprzyiaciel uczuł ludzkość nad niewinnym ludem, lecz oni Polakami nazywaiąc się, okazali się w wielu mnieyszemi

Strazydlew

a Uniwersał 10. Czerwca.

Serasz y tam bez serca w niszczeniu maiątkow Szlachty y wdr
czeniu Polakow. Wyznaią ie stanowienie konstytucyi 3. maia, gdzie
żaden Obywatel nierginął, było gwałtowne, a przeto niepraw[ne];
oni przecie, poniemo takiego przekonania, tyle razy więcey
gwałt popełniaią, gdy dla przywrocenia anarchyi, y dla ustano
wienia swoiego rządu, zabili około 15. tysięcy Polakow. Najpier-
wszą Narodu władzą, tylko jednym Seymem powierzyć się mogącey.
Oni sami sobie przystawiaią. Bez Seymu stanowią prawa;
zakazuią oddawać podatek na woysko Polskie; wybieraią pienią-
dze, zboże, ludzi, y dla woysk Rossyiskich, nasyłaią domy Szla-
chectwie kozakiem; sprowadzaią Obywateli kozakiem; przymu
szaią każdego Mieszkańca do przysięgania sobie kozakiem; pod-
dawaią sprowadzonym Obywatelom imieniem Narodu do podpisu
listy, nayhańbieysze dla Polaka, bo składaiące pod
nowego poddaństwa, Imperatorowey, przysięgę, aby Carowa Moskiew-
ska powróciła dawny nad y dawną władzę, Hetmanowie Polskie,
każą takie złożyć, a sobie przysięgłym urzędnikom Woiewodz-
wy radzą w publicznych pismach, iż gwarancya nie było nam nie
rzucona, ale przez nas samych proszona. Woysko z takiem kwitem
podniesione, oni zuowu niszczą. Wydzieraią Cyganii nayprzednieyszych
Officerow, wolą tą nienadgrodzoną szkodę Rzpltey wyrządzić, niżeli
ustąpić cokolwiek przez miłość Kraiu gtupiey osobistości
y niepomnieysze było walecznych mężow do przysięgi temu Hetma-
nowi y Generałowi. Ktory tak woysko nayszkaradniey zdradził, gdy
na krew Polskiego żołnierza sprowadził Moskalow, Obieraią wo-
dzem Kraiu, nibyto dla ratowania wolności, sposoby prawdziwey
wolności nayniebezpieczniejsze, a przeto wszystkich wolnych Kra-
iacb jak nayściślieyey zakazane y gwałtem karane. Sposobią Ob-
sięgą, gwałtownie Kray do nowego podziału albowiem przymu-
szaią

(a) Uniwersał 10. Czerwca

Naród do takiey podległości, w którey ten Naród żadną miarą trwać
będzie: bo Naród, z 8mi Milionow Ludzi złożony, iest wielki, aby
społeczność znosił poniżenie y zawziętość swoią od cudzego państwa, p
pchnąć go w taki stan podległości w którym on będzie znowu uznan
ją, będzie za karda, podaną okolicznością usiłował wybawiać się z pod p
ległości Moskwy, natenczas stanie się, co się iuż raz stało, że Carowie Ro
okolicznościami przyciśnieni a niepotrzeby Polakow sobie przyszłych
z nowu Rzpltey ziemie podzielą. Dni rząd stały, a zniem wrast y znow
testwa Polskiego wydarty, powiększyli nieszczęśliwe losy y tych braci n
szych, których utratę y oderwanie od Polski przyspieszyli ich dawni O
wie).

Tak gdy iuż wydarli całemu Narodowi bezpieczeństwo, każdemu Oby
telowi społeczność, majątku y życia pewność, gdy iuż niezostało się
wolności Polakowi tylko myśl skryta y przeświadczenie wewnętrzne,
si od tyrana, bo ten przynaymniey nie gwałci w swoich niewolnikach
myśl y przekonania; Oni, zaś, wszystkie domy Obywatelskie Moskal
mi osadziwszy, zapewniadaią każdemu polakowi, czyli to Szlachcic
Mieszczanin, czyli zyd, iż gwałtem nam wszelką własność, ieżeli ow
znaczony dzień nie przydzie, y nie przysięże im, chociażby przeciwko
memu przeświadczeniu.

Tu przysięga oprocz gwałtu, zawiera rzeczy wolności sumienia, y religij
przeciwne. Jest publicznym bluźnierstwem przeciw Bogu. Przez nią gw
cą to, co naydelikatnieyszego iest w wolności Obywatela, to iest wolno
sumienia. Człowiek poczciwy y wolny nie przysięga, tylko wtenczas,
swoiey woli y swoiego przeświadczenia iest pewnym. Przez tę przysięgę
muszą Obywateli z inaczey przekonanych, aby publicznie gwałcili
wsze pierwsze z przykazań Bożych, y wzywali urzędownie nadaremn
Imienia stworcy, nieygrzewaiąc się z czego wzywania iego. Przez tę prz
gę niszczą do ostatniego rzędu Charakter y sumienie w Polakach. Prze
przysięgę.

25.
60

gwałcą nayswiędszą, w towarzystwach ludzkich wszystkie nienawiści,
a nayściśnieyszą zaporę przed tak iminentnemi wystąpki. Nakazuiąc, aby Kandy przy-
sięgał, że prawo 3 Maia są grobem wolności przymuszaią tych wszystkich
Potorzy iako ludzie uwagą inaczey być przeświadczonemi, do publiczney
wzywania Bostwa na świadectwo uroczystego Vtaustwa. to iest przymu-
szaią do publicznego Krzywo przysięstwa. Tam gdzie Bóg y sama natura
niechcą mieć tylko uszanowanie y miłość, oni rzucaią wiedzą dom mię-
dzy żoną y mężą, między Oyca y dzieci, niechęć, podeyrzenie, y niezaufanie
przymuszaiąc Kandego przysięgać, że zostanie delatorem co iest rzecz
nayniebezpieczniieyszą w każdym towarzystwie, a gwałtem nayokrutniey-
szym wolności w Republikach. Oni są przeświadczeni, że Elekcya Krolow
iest szkodliwa dla Polaków, świadkiem ów zuchwały list do Krola, w któ-
rym wyrzucaią Krolowi że mu Imperatorowa Mościwsta dała Polską
Koronę, a przeciw, Polaków zdradzaiąc, a polityce Imperatorowey Mości
skiey służąc, oni sami przymuszaią wszystkim Mościwstkim Polaków
do przysięgania na utrzymanie tey Elekcyi. Niszczęśliwe doświadcze-
nie dowodzi rozkwas iak przeważaią większą część Polaków, że dla całe-
go pokoiu wzwrotu y szczęścia Narodu trzeba Sukcesyi Prawa, że prawo
Sukcesyi, im więcey iest wystawne Potrzeby, tym więcey trudności do iego
ustanowienia czynić będą trzy nieprzyiazne nam dwory, a mianowicie
Dwor Kossyski. Dzieło Kandy rycerskiey Narodowi powinien zachęcać
Polaków wszystkich do szukania sposobu, do wydźwignienia oboli-
czności, w których by udało się szczęśliwie wprowadzić Sukcesyą tronu
Ten będzie nayprawdziwszym w dziejach naszych Ojcem, ten prawdziwym
zbawicielem Narodu od zguby. Ale ten wielki zamysł usiłowanie potrze-
Oni nieczuli a zwłaszcza ich wyznania, poświęcone na usługi Imperatorowey
Mości y ich państwa dusze, nie tylko dla przekonania tey zbawiennej

myśli

stali się narzędziem Mordowy, ale jeszcze przymuszają wszystkich Polaków wyprzysiądz się tego sposobu ratowania Ojczyzny, zniedołanie Narodowi w Europie powagi, związków politycznych, a z niemi dopiero niepodległości, całości y wolności. Nakoniec przez tę bezecną przysięgę, bezbożni ci ludzie, wzruszają nawet w religii naszey Sakrament spowiedzi; przymuszają wszystkich prawowiernych Polaków do wyprzysiężenia się, że chociażby któremu wyrzucało sumienie, iż przeciwko wewnętrznemu przeświadczeniu świadectwa Boga wzywał, przysięgę publicznie, przecię będzie zaciętym y absolucyi niegodnym. Jakież obyczaie! jak skażone wypaczone religią w Polakach, kiedy gnie y duchowieństwo niemiało mocy z religiy Ducha! jeżeli cierpieli prześladowanie y niedostatek, wolało publicznie wykonać przysięgę bluźnierską, przeciwną Bogu, przeciwną nauce świętey rannie Zbawiciela, zaświadczając się tym samym Ołtarzom Zbawicielem swoim, iż tak ich [illegible] to jest, absolucyi przyimować niebędzie. Lecz jeszcze nie te koniec zbrodni krajowych.

Po zdradzeniu Rzpltey, po rozerwaniu nad nią [illegible] niepieczętnieyszych niepryiaciół ogłą; po uprowadzeniu niepodległości Narodu Polskiego Carom Moskiewskim, po wtrąceniu wszystkich obywateli w ustawiczną niespokoyność, y niebezpieczeństwo domu, dzieci, maiątku y życia; kiedy gnie Narodowi niepodległość y wolność wydarli, rzucaią się na Swiętego tronu. Usiłuią ieszcze z hańbą w Europie ten nieszczęśliwy Naród zaszczepiwszy w nim względy swoie

Króla

Tu dopiero zamyślenia się nayprzykrsze ich stworzyciela. Jeżeli trudno było tylko wyłuszczyć ich wszystkie zbrodnie przeciwko Narodowi, zgroza powiedać ich występki przeciwko Majestatowi Troie. Króla własnego biorą w ścisły areszt. od Klubow francuskich bo oblaczenia go w swoiey stolicy 40000 Kozyskiego Woyska, obdzierają go bez sądu ze wszystkiey powagi; bią nayobelżywszemi słowy, nieią go Francuzkie maxymy Jakubinskie wmawiaią w Polakow ze Król podług nadwiata Panem ze wykonanie praw nie powinno być wzięte Króla ale wzięte całey Rzeczpospolitey (b) nadaią sobie tytuł nayciemnieyszych. Nasyłaią nie przekupstwami, ale zbroynemi Korpusami Królewskich dzieci y Królewskie potwie. Zamacaią nim wystąpili podobnie do swoiey zdrady, zadaią nim, iż ustawy ś. spisek dla wydarcia narodowi wolności a dla uczynienia siebie despotą stopnia, iż złączyć się z Polakami, a przeniewierzyć się Moskwie; taią że niewdzięcznym za korzenie Imperatorowey; zadaią, iż niedotrzymał Imperatorowey Moskiewskiey tey przysięgi, którą uczynił, obłaczony iey woyskiem, w ten czas, kiedy mu koronę dała; a przysiągł narodowi wtenczas, kiedy y ten naród, y ten Król od Woysk moskiewskich był wolen, że chce się utrzymać na tronie Polskim musi drugi raz przysiągać obłaczony woyskiem Moskiewskim. et ab nieprzemyślanego ruchu złego ludzie, naprzod z wielką gwałtownością, iak we Francyi: bez sądu, bez wyroku prawodawcy narodu kładą suspensią na Króla, zabraniaią mu się mieszać do rządu kolwiek; sobie zabierają całą władzę wykonywaiącą, kassuią urzędy y nadgrody przez Króla nadane; rozdaią urzędy y nadgrody sami sobie zagarniaią dobra, przywłaszczaią sobie ustawy składaią wielką radę: czyli oni do Króla czyli Król do nich po uniach przyszli, czyli mu podwoyne, czyli pojedyncze drzwi otwarte otworzą: czyli JW. Marszałek Nayświetszey Konfederacyi pole-

(b) List Ulanowski 30 Czerwca.

wey.

albo po prawey stronie usiędzie; et cet. Komera, że oddaliwszy Króla
wszystkiego, dopiero trafią sami, maiąc stołeczney Monarchi, ale ta
dawnego rządu, który ich dumie dogodny, y który chcą mieć Imp
torowa Rossyi.

I iakoż to ów dawny rząd którego Narby nayleprey wdowie sam
prowdzie poznał godny syn Woiewody Kijowskiego? Oto ten któ
cała Europa iednomyślnie nazywa auarcheą, y na zaiedną przyc
upadłu y podzwaliu tak dawnego y tak swietnego Narodu,
sam, który trzy dawny potworzyły między innemi za powod do po
tu Polski, nazywaiąc go Anarchią y rządem ustawicznego zam
szania, przeco y między niemi Polska nieprzedna miesza polity
w którym wszystkie Seymiki były placem woien miedzy Pola
mi, Tartarami y Czartoryskiemi, a nieszczęśliwa Szlachta ofiar
tych Panów Klotni nieprzyiaciół y dumy; ten, w którym przez
st. Seym nie dozwolił, w którym Trybunały zadrżały nieszczęś
Szlachtę, nie podług prawa, ale podług przemocy Czartoryski
nad Polockiemi, albo Polockich nad Czartoryskiemi; ten a
rym Czartoryski, zwarty Woiewoda Ruski musiał uciekać
własnego domu z Rusi przed gwałtem. Actum Polock
w którym starosta Kamieńskiemu za to, że był zniewolonym
mianem między publicznie jak do Psów strzelał do ludzi;
w którym Woiewoda Kijowski Polocki między bez Kurnie
tylko
udusić żonę swoiego Syna, za to, że była Szlachcianką;
w którym z tymże Winiawski, w przemocy Woiewody Pol
skiego zaufany, napadł na dom Ostrzyckiego, zapalił go
ertery rogi, Ostrzyckiego wyniolbł y okrutnie zamordował
a za tale zbrodnie przez Polockiego na forsowanym Try
nale otrzymany odsmierci uszedł; ten, w którym niewi

Gimnazyum

za iedne słowo, przeciw Hetmanowi Polskiemu wymierzone, musiał uciekać wdzięki Pusze Litwy, kryć się kilka lat potaiemnie, bez pieczności przy stępie nadziei wolney Szlachcic w pośrzod rogach Niedźwiedzi y Zubrów, a nizeli w własnym domu w pośrzod wspot Obywateli y Braci. &c. gdy go y tam Kozactwo Hetmańskie po kilku latach odkryło y ścigać zaczęło, nieszczęśliwy ledwo podziemia kryć się przed gwałtem: opuszcza świat, odmienia stan, ucieka do Klasztoru, w dziwa Kapice y Kaptur, na resztę okrywa się świętym charakterem Kapłaństwa, rozumiejąc, że gdy niema dla niego obrony w Polszcze prawie, gdy przez dziesięć lat niemore ludzkość z mieszkaniec serca w Hetmanie, a zatim wstrzyma go od resztey zawziętości stanu Kapłańskiego, bez względu nie niema świętego na ziemi dla Hetmanów, skoro ich rozgrzeszenia albo dumna. Polskich uwiadomiony, w którym Klasztorze znayduie się Gliniecki, daie rozkaz Kozactwu, aby napadło na Klasztor, y aby bez względu na wszystko, gdyby na samym Ołtarzu, zamordowało Szlachcica, który się ozwał źle mowić o Polszczie, Nieszczęśliwy Gliniecki, widzi z swoiey celi iuż zawiązuiące się około Klasztoru Kozactwo, rozbroić sposobu iakiemu by się uchronił przed śmiercią wtarł w Beczkę, kaźe się wnieść dnem zabić, y wywieść przez Brauszka, iadącego na Vewestę. Rozstawione po drogach Kozactwo zatrzymuie wóz, rozbiia beczkę, y znayduie z wielką srogością, wypędzaią nad niewinnym Szlachcicem, za kommunikiem y Kapłaństwem rozkazy bezecnego Hetmana.

Oto nad, który nam chce powrócić Hetmana y potem kowie zabogey Glinieckiego. Sposoby ich. do wmowienia wmarod, że to iest nad wolny, że go sobie Naród dzisiay z wolnością stanowi, Są te same, iakich podomach wolnych Polaków używaią dzisiay

Kozacy.

sprowadzeni dla bronienia naszey wolności. Co tu przytaczę, nato
patrzatum. Do domu pewnego obywatela, w stanie dobrze znaczonego
iątku, przybyła Komenda Woiskowa. Stanęły wchodzi do izby,
kuzuie w mierze obfitey owsa, siana, kaszy, Gęsi, wołow y podo
a dla niego y iego Komendy zaraz wygodę. Obywatel ogłasza
nim się, że nie iest wstanie wystarczyć mu tego wszystkiego, Mat
Woiak podnosi wgóre Kanczuy y mowi: Lachu patrzay ná ty
Kanczuga mamy wszystko y owies, y kaszy, y Gęsi, y Kury
y chrustu. Na tak silny argument wolny Szlachcic Polski
miał co odpowiedzieć, wydał wszystko, co tylko miał w dom
Tak właśnie teraz Szwedzy Potocki, Stolnicy Mozkwy pohara
przekonywa całą Polskę, że oni y Szwedzy Prawosławni są wszy
si y cnotliwsi, że lepiey rycerą Ogarzyć, a nieli, Pan serc w
stkich Polaków Adam Czartoryski, Małachowski, Karnicki
Sapieha, Chreptowicz, Ignacy y Stanisław Potoccy, Wawrz
Poniatowski Kościuszko, Wielohorski, Zabiełło, Białak, Sanga
szko, Mokronowski, Kamocki, y tysiące innych Mężów iod
stawnie cnotliwych. Ci przy niepodległości Rzpolitey chc
nieśli maiątek, krew y życie. Potocki zaś tylko w zatyle
Moskiewskich chodząc dowodzi że w tych stupaiach y Kora
ou nie wszystką swoią nieuczciwość, Ogarzyny wolność, Polaków
niepodległość wolność y nad dobry.

„Zadrzey na przykład Glinieckiego śmierci każdy obywatelu ryć
„ącey wolnemu rządu, w którym prawa, bez wykonania, niemogą
„ci dać obrony, przeciwko bogatym y przemożnym. Bogdayby o
„tacz śmierć y niewinna krew Glinieckiego odzywała się (Panie) w sercu k
„Polskiego Szlachcica, kiedy mu klony Potocki zachwiała nad dow

kiedy

go zdrada y przemoc będą rządzić w rządzie tali, gdzie nie prawo nad Panami, ale Panowie nad prawem górują.

O Krasny, czuli przyrzekliście powiem, Ouissrasny Polocki, czyliż nie rodziles ji, tylko na nieszczęście samych niewinnych, ty zarai is Mlo-
dym wielu bytes przyczyną okrutnego zamordowania niewinney Ve-
ronowskiey, zato ze nie kochała, ty dzisiay iestes przyczyną naysroż-
szych niemocy niewinney Oyczyzny zato, ze nie umaybogatszym sta-
nie zrodziła, oy zawsze znadtą wielką tagodnością z tobą postępowała.
Ty, okrutny Ojcze, ty będziesz iszcze przyczyną wstydu y tey niewinney
dziesiątego dziecki, ktoryms dales zycie, a ktoryms wydzierasz honor
y nacznieyk urodzenia, zostawiasz sromotę y pogardę. Gwałtownemi
byli Polacy, ale radem iszcze obcego woyska nie sprowadzili do kra-
ju.

Nie zetrzesz tego nigdy ze Krwi twoiey, ze bytes pierwszy na Auszlu
wprowadzenia stolycznego Mostwy do własney Ojczyzny. Potomkowie, z któ-
rą twoi dzieci zyć będą musiały, nie wspomnią cię inaczey, tylko jako
zdrayce swoiego Kraiu. Te mogiły własnych Polaków, na ktorych
za boystwo sprowadziles nieprzyiaciół będą wołać na dzieci twoie:
Patrzcie: iesteśmy ofiarą niecnoty waszego Ojca. Stan Mieyski skrzy-
dzony, ubogi y bez przemysłu, stan Szlachecki nie rządowi y prze-
mocy podległy, te Kościoły podarte Sepulkrow cudzym rozdawnictwem
warowane, te sciany irby Sepulkrowey razem z stolicą woyskiem Mo-
skiewskim opasane, wydarte nadzieje przyszłych względow
utraconym przez zabory Polaków, Mężów Polskiego rozumienia zato,
ze byli wierny ze swoiey Ojczyznie, y ze iest cnotą na honor
prześladowanie, y od obywatelstwa odrzucenie, cnota Matkodawstwa
drzemna, srogość wygnanie nad Wawrzyńcem, nad tym Mężem
radnym, ktorego niepospolita miłość Ojczyzny tylko winą cnotli-
wych Krzywiczanek podobnego zdawała, okrucieństwa zdziałane

przez

„ twoich współwinow w tępieniu ver Ulisrzeczonu, wpalenin y rab
„ waniu maiątku Szlachty etc. zgoła ta cała Konfederacya Vas
„ gowicha, ktorey nie podobnego niewystawiaią ieszcze nasze dzieci,
„ za wszystkie ~~czasy~~ nayzgwałtowniieyszy rozkosz przeszyła y roz
„ itością y wielkością gwałtow; Która płodem Moskiewskiego despo
„ mu będąc, wyhowała w pół roku na Polakach wszystkie nie prawa
„ despotyzmowi znane. Wszystko będzie złożoney panięc twoią, wsz
„ stko wystawiaią ai będzie za iedyną przyczyną nieszczęść odtąd w Po
„ nastąpić mogących. O nieszczęsny mężu, obywatelu, y Oycze; ozna
„ wybierając ią tak często z dziesięciorgiem dzieci do Ameryki za mor
„ do Peterzburga trafiłes! przynaymniey nie winnie dzieci byłyby n
„ sliwsze na tamtey dzikiey ziemi, Którąby im nie do wymuczania
„ byta miała
„ Nie pochlebiay sobie, że umilniesz wszystkiego, gdy zostaniesz Kro
„ Imperatorowey Moskiewskiey. Zostaniesz tylko Koronowanym zdrayc
„ Dopełnisz reszty okrgady tronu Polskiego w Europie, przydasz
„ tylu zbrodni nową zbrodnią, y odkryiesz ieszcze nową przyczynę
„ dla Ktorey zdradziłes twoią Ojczyznę.
Ulłochcamy narodzie Polski, tępych nieroznie losów wartes n
tey ziemi, przecież niema na niey narodu, Ktoryby więcey nadciebo
wycierpiał srogości y Krzywd despotyzmu y Panów. Spełniono
tobie wszystkie gwałty, zdeptano nayuroczystsze przymierza,
warowno w Polakach to wszystko, co tylko nayświętszego iest w
wie Narodow: rozszerpano ci na szczątki, y ieszcze potym wszyst
iakby tam serce w despotach, y ieszcze potym wszystkim zost
nemu ber nadu ostatkowi nie pozwalaią uiydzieć ią sobie,
zapewnie przynaymniey iakąz kolwiek wesołość y pokoy....
Iowiem wiadome są skryte rady Boga? Ktoż wie czyli to nie wyp
z przedwiecznego ułożenia Opatrzności, aby te dwa, tak sobie prze
iednoczo

przemocy y gwałtu skutki, przytrafiły ją razem, widzimy rolnictwo w Francyi y w Polszcze.

Despotyzm francuzki niszczy ubiorem y ogniem zato, że lud rozsądnie rząd, odebrał własnemu Królowi władzę, y zniewoliwszy tron; tenże despotyzm nadrugim końcu Europy Polskę niszczy ubiorem y ogniem zato, że lud ustalił swoy rząd, nadał własnemu Królowi władzę y uprzywarzył Tron. W Francyi lud hańbi Króla y obiera Koronę; w Polszcze Despoci hańbią Króla y obiorą Koronę. W Francyi obcych despotów woyska ścigaią tych wszystkich, którzy o zuchwalili ją zelżyć y suspendować swoiego Króla, w Polszcze obcych despotów woyska wspieraią tych wszystkich, którzy bronią y suspendują swoiego Króla. Może Niebo przemawia czyli naród Polski na ofiarę, teraźniejszych y następnych Narodów, aby w niey widziały y przekonywały się wszystkie, iż z despotyzmem pokoy nałey ziemi iest niepodobnym: bo despotyzm niczym żadnych moralności, niczym żadnych pewnych praw dla sprawiedliwości, nie szanuie żadnego prawa narodów; niema miłości ludzi; ale tylko miłość nim samey samowładności y własne iego widoki.

Woyna nasza Moskiewska despotyzm zaiętą, niewoli ją przez trzy lata uśpiła do siebie, zostawiła ie na moment samemu sobie. Uczuła pierwszy raz od wielu lat swoie niepodległość y wolność. Natychmiast uchwaliła światu czyliby został Naród Polaków, gdyby go nie dusił cudzy despotyzm, że ta anarchia y ten nieład, który wyrzucaią nam z pogardą wszystkie narody, nie iest Polaków, ale obcego despotyzmu dziełem. Skoro obca przemoc do nas mieszać ią przestała, porozumieliśmy się w Kole; ustanowiliśmy sobie rząd stały, rozsądny, z powszechnym dla wszystkich światłem Europy nayrzydniejszy. Wielbiły go wszystkie Narody; wielbiły go nayboiaźliwsi w polityce y urządzeniu rządów (c.) dalekie wolnych Krajów obywatele składali ią na

iego utrzymanie

Ojczyzny. Już zaczęto zpowątpiewaniem o Polakach mowić, y stawiać ich
przykład rozsądku y ludzkości. Stało się... Jestes zdradzony... Przepadł
wszystkie nadzieie. Dwie osoby samych rodziców zniszczyły nieprzyiaciel
skim orężem wszystkie zmysły ludzkie, dziedzictwa, y pracą w krótkim cza
sie zabitadane bronią niepodległości, wolności, y szczęścia
rady. Rusinowo przebrano w przymierzu Polakowi, Sejmu Narodu, Sej
nayważniejszy, bo z podwoyonych postrzelonych obranych. z tworzo
przerwano spiskiem, a spisek Petersburski Narodem; gwałt przekrzy
wolnością; Postrzelone Sejmowych zamienione w kaidany y berecie ma
ny które uprawnieć tylko będą obcy gwałt nad sobą y nad swoią
ojczyzną, na miejscu Instrukcyi Woiewodztw przysłano Instrukcyą
burskiego gabinetu; zgoła wydarto ci, a wydarto iuż podobno ca
łe, niepodległość; zatracono w przemowy cudzey y nierządzi kraiu
wolność; ruszono słepym zbiegom okoliczności tworzą trwałość. zniszcz
zmysłów wojsko, zatracono Oyczyznie nadzieie y nayważniejszych
woiewodztw, nakoniec iuż ten bez ostatku ludzie, rucaią się na mayeg
stliwszego męża. Dla zaleczenia swoiey zbrodni chciałby zto
zaniszczyć nazwiemi cnoty. Dla dogodzenia politycznej Moskwy, pow
cone iey usługami dawne chciałyby tak mocarze w Polskie cnoty
męstwo aby w drugim podobnym przypadku ratowania Oyczy
nie odważył się żaden poczciwy y mężny iey stanąć.
Co się to stało z tą nieszczęśliwą matką Oyczyzną? iuż nawet ziemi u
miała, bezpieczeństwa, ręki, ani schrony ci wszyscy którzy dla iey szczę
ścia maiątek y zdrowie tracili; którzy dla iey obrony mężnie krew

(c.) Stawny Minister Króla Pruskiego w odezwie swoiey ogłaszaiąc w Europie
swoie Berlińskie o rewolucyi Europy, chwali rewolucyą w Polszcze iako p
Nad ludzkością, mowiąc że mogła Naród Polski mocnym bezpiecznym y
szczęśliwym

swoią tworzyli. Przeciwnie ci, przeciwnie ci Ktory na nią stolicę
pmysiacioł sprowadzili, ci teraz okrywaią się hańbą y dostoieństwy lu-
dzkiemi ich oby watelli y walecznych ich obrońców. Dzielny Kościu-
szko y cnotliwy Małachowski mogą uciekać z Polski, a nawet
ge Moskalom porwięcony Potocki, y ten przeniak Krewności, tylko
do sprowadzenia, ale niedowygenienia Moskalow Hetmanem dobry,
ktory przez kilkadziesiąt lat brat Pewną, ale woyska nie widział
y nawet w kraiu nie siedział, a teraz gdyby nayzielszy bohater z
Moskiewskim Korpusem stąpa po uciśnionej Ojczyznie bezpiecznie
y groźno. Okrutne losy tego kraiu, w ktorym cnota y męstwo na
wygnaniu nikczemność y zdrada pszy się y hula.

Nieszczęśliwi Polacy! Dawna y przemoc wydzierają nam wszystko,
kiedy nam wydzierają pocciwość y waleczność. Czujmy przynay-
mniey, co my winni komu, co my w sercu naszym tych wszy-
stkich, ktory pracowali cnotliwie koło ratowania Ojczyzny,
y tych wszystkich, ktory walczyli mężnie przy obronie niepodle-
głości naszey.

Nie ustaie się nam zwolnicy, tylko to, ktego wydrzeć ostawicielowi
ani zdrayca ani tyran nie iest mocen, to iest: nasienk cnotliwych
y mężnych. Jus wyszły porwy. Jus powołana iest cnota przeciw się
z tworzystwu. Czuli Polacy, kiedy zbrodnia y zdrada postawić się będą
nad pocciwym Małachowskim, niechay wolnemu czas okryie
zewnątrz wewnątrz serce y piersi nasze postaci, albo przynaymniey
imię Stanisława Małachowskiego cnotliwego męża, ktory za to
kolwiek cierpieć będzie. Stanie się to przynaymniey takiż kolwiek
nagroda pocciwości, ulgą sławnego zalu y postrzeżeniem
niewstydu y zuchwalstwa.

Jasnie W: Marszałku Sejmowy Koronny z Konfederowanych Re-
politey. Stanąwszy kiedy ciężki smutny los utraty dorywolnego przyia-
ciela ubolewamy, rzekłem publicznie: Jus nie nieznam na Ziemi
tylko

iedną ukochaną Oyczyznę: dla niey iedney odłąd będzie swoy
maiątek zdrowie y życie Dochowałes Narodowi słowa, pok
to ji ie tak ztączyłey bey twoie z losem Oyczyzny, ie gdy Oy
zna podnayszrozią przewocą ięcy, gdy ią naród nawiet pokaz
ji nie może, Stanisław Matuchowski pod tą samą przewocą
kał musi y niewolno mu nawet pokazać ji na swoiey Oyc
stey ziemi. Tego dokazać może gwałt y morderstwo, ale wyrzuci
z serc Polaków nieprzyiaciel nie potrafi.
Gdy zostawiłes dla potomności ten wieczny potępienia zgubie
Polski wyrok: Konfederacya z Targowicą niesie przed sobą oge
y mieczobcy, a zasobą anarchia, dependencya y zgubę Oyc
Przydałes na koniec: Że wydarto ci wnętrzności, ii nieważ naro
co zostawić, tylko trzy y wiarołomi. Cnotliwy Obywatelu, ni
darto ci wnętrzności: zostawiłes nam cnotę. Ta iedna tu wt
powszechnym niszczeniu cieszy nas y wzmacnia ji za Polaków.
im więcey ią drzeć złośliwi, tym więcey nabiera tu wzrostu
blasku; tym więcey nadaie czarności zbrodniom, y tym obr
niey rozwodzi ich sromotę y hańbę. Jak przestaią dowcipni tw
cnoty więcey im w Publicznosci krzywdy zrobią, a niech ich te
mieczobcy, którzy utopili w wnętrznościach własney Oyczy
Iza nowy czyn, nieodbierayże im nigdy Narodowi tey cnot
Niechay ona trwa, dopokąd trwać będzie twoie życie. Cno
uczyniła nieśmiertelnym.
Dziś tylko Polak poważa ią y kocha bo tylko Polak z bl
patrzałaś na twoią poczciwość. W potomności twoie imię b
zać y kochać będzie każdy który: bo pracował dla ludz
Cnotliwy iest obywatelem wszystkich narodów.
Niemoże przewieść na sobie, abyś zabawnych bez odwiedzen
zacni Rycerze Polscy, y wam tego imienia, które ma dla w
cały Naród,

ale nieszczęśliwy y umarciony dzisiey obarzeć wam go nie pozwolę w stanie. Woyna wktorey walerysiście była woyną swiętą. Tylko takie Woyny chce Bóg Narod. waleczy za nayprzewrotne prawo Narodow. Nieprzyiaciele! gdy podstępnie wydarto wam oręż z ręki, niemogliście ocalić niepodległości Narodu, do ocaliliście stanu naszych przodkow, ktora nieszczęśliwe jednego wieku zatarła. Wy rozpoczęliście nowe dzieie Polaków przeciwko Rod: nieprzyiacielowi despotyzmu. Kiedy upowszechniony rozum ludzki zaczyna sądzić występki despotyzmu na teyście, Polacków niewinnosci a wasze oręż gwarancyą męstwo powstaną niedzy nayprzewrotnemi na potępienie ich wzgardę Katarzyny: — przeciwko waszey chciwy barzyciełki ludzkiego rodzaiu. Dotąd historya powszechna na każdey prawie karcie kładzie bitnych Wojownikow, dostonatych Wodzow y wychwala wszystkich jako mężow wielkich. Lecz przesądy y immaginacya odtąd czytay, ale nay prosty rozum zastanowi się nad niemi, uważaiąc się być ludzmi nayniekorzystniey stanu. Właściwie ten człowiek niebezpiecznym nazywać się powinien, ktory własnym swoim życiem y krwią swoią handluie. Wielka część Wodzow teraźniejszey historyi była takiemi. Byli to ludzie, ktorzy dobrowolnie zaprzedawali się jakie mus Księżęciu, Monarsze. On im płacił, a oni mu zapisy sięgali, iż za to zawsze, w każdey Woynie, na każde zawołanie iego, powinni na ofiarze krwią y życiem. Lecz dzieie ludzkie niemaią jeszcze tych prawdziwie wielkich mężow, ktorzy, szanuiąc w sobie człowieka naturę, nigdy ani swoiey krwi ani swoiego życia nieposwięcili na co innego, tylko

dobro

albo na obronę ustawney swey Oyczyzny, albo na pomoc insze
Narodu, cierpiącego gwałt prawa Narodow. Takiem dopiero je
jeden Wasington. Zacny Kosciuszko drugie mieysce należy tob
Nieskazone twoie Męstwo, jak nieskalonym jest twoie życie
Ty nigdy niestawiałeś na placu krwi, dumie ambicyi albo d
spotrzmoui naiemniczey. ale tylko jako Człowiek wolny
walczyłeś w dwoch częściach świata, za niepodległość y wo
ność Narodow.
Liczą już dzieie bohatyrow Szlachty, bohatyrow despotyzmu
Ciebie będą miano wać bohatyrem Narodow. godny Mężu, p
znaczenie twoiego życia jest dotąd jedno z naypiękniejszych. Dzie
Polakow będą uwieczniać twoią pamięć jako pamięć obrony
swoiey Oyczyzny. Gdy rozpoczną się dzieie ludzi, te będą z
uszanowaniem podawać imię twoie wiekom, jako imię Ob
ey ludzkości.
Cnotliwy y waleczny Mężu, ze wszystkich swoich losow
które dręczą Polskę, ten jest w sercu Polaka nayprzykrzym
że Oyczyzna straciła Kosciuszkę. ten naszey Rzpltey nieprz
ieielem nayprzykrzym, który tego obrońcę ciągle wydarł. Prze
konanie jestem mi wszyscy, że twoiemu Narodowi służyć ni
mogł, jako przykład ojcem Polaka obetmanie ten, który się
na Obronę Oyczyzny, ale na ustugi nieprzyiaciół Oyczyzny
poruczył. Kto twoy kray zdradził w ten czas, kiedy s tę
go bronił, tym pogardzay zawsze, a niebędzie szanowali
dla niego, nawet w liście. Schoway więc nieskalony ora
na pomyślnieysze czasy, ale nie porzucay nas, ayi razem
nami chociaż w nieszczęściu. Niechay przynaymniey ma
pociechę oglądać, wielbić, y ukazywać Ci wdzięcznie na tey
ziemi

ziemi, ktorą tak mężnie broniłeś. Wszakże y to iesteś nieregulnieyszym iest twoiim darem, że chociaż jesteś bohatyrem, przeciąż niemasz nieprzyiaciół. Znak, żeś obrońca wszystkich ludzi; bo Cię wszyscy ludzie kochaią; y Ci ktoryches bronił, y ktoryches bronił. Żyi z nami kochany Kościuszko, ciebie y morskał szczęście.

Narodzie, kiedy srogie okoliczności wydarły mi broń z ręki, kiedy iuż niemasz sposobu łać krew z tonącego życie przy obronie Ołtarzy y tronu, przynaymniey tym pismem dopełniam wiernosci moiey Oyczyznie, y memu Królowi. Gdy iestem publiczna kara niemoc, niechay przynaymniey prawda wstydzi nieenotę, będzie pociechą cnoty, a iakąkolwiek ulgą żalowi serca Polskiego. Tobie zas te zostawuiąc rady:

Niemasz dzisiay innego sposobu na pomszczenie nad twoiemi zdraycami iak ześć y wielbić publicznie cnotliwych y mężnych z podpodległości domu Rossyiskiego iuż niewiedzę podobieństwa, abyś się wydobył. Więc należy do twoiey roztropności starać się, abyś twoią podległość przynaymniey porządnie y iak nayściśley z losem domu Rossyiskiego złączył, abyś wspólnie z nim ubezpieczył twoią exystencyą; i aby ta exystencya nie od przemieniaiących polityki, ale od szczęścia wspólnego zależała. Lepiey iest mieć Oyca, niżeli opiekuna. Teraz nad wszystko staray się, abyś następney Elekcyi uniknął, przeto czyń, jeżeli możesz, y co tylko możesz, abyś przynaymniey Elektora Saskiego, iuż jednomyślnie przez wszystkie Woiewodztwa obranego na tronie sobie ypewnił. Nayprzod zaś zapobiegay, aby Ci niedano Króla z Polaków. Nieprzyiacielskie od dzisieyszych czekaią cię nieszczęścia z Królem niepoważanym iakim byłby Polak.

Pod

Od nim zawsze twoia podleyszoć bydzie tym twoia wiec
trzna jednoć trudniejsza, a twoia zupełna zaguba więcey niebe
pieczną; bo w przypadku okoliczności do uchwalenia łatwiey
Jeżeli przeświadczony zdrada obcą moc, od całego kraju silniey
szą, do swoiey Ojczyzny wprowadza bez odebrania wprzod na
wyraźnego y nayuroczystszego zezwolenia całego narodu, ten
jest nayplugawszym zdraycą. Jeżeli niewątpisz, iż
żadne teraźniejsze Towarzystwo utrzymać się nie może, które
niejest pewne od zdrady; na ten czas, zastanow się. A gdy kara
niemoże, to nienawiść, y pogardę, ale niepowściągay
taką podłością zdrady, bo na potym zawsze będziesz zdradzony
Jeżeli przekonany że Kraiu żadna bez cnotliwych Obywatel
stać niemoże, broń że cnoty, a gdy ich obronić niejesteś w stanie,
czcicy ią publicznie, y uwielbiay w tenczas, kiedy ią przemoc od
ciebie wyprzeć będzie. Taka uciśniona ale nieuśmiercona cnot
wróci się znowu wprzod ciebie, y w pomyślnieyszych okoli
nościach znowu, a może szczęśliwiey, ratować się będzie. Jeżeli
jest tak jesteś złym, że nawet czci dla cnotliwych nieczujesz
jeżeli tak jesteś głupim, że nawet nieman rozumu Moskalow
od Polaków, zdrayców od podszczwych, na ten czas czyn, co rob
ochraniay się przed zdraycami. Czcicy tych, którzy obcą moc
ciebie sprowadzili. Obywatel który cnoty nieszanuie, a pl
szczy się przed zdradą może, jest niegodzien wolności. Jest o
kiedy go Moskale za tchórza trzymać będą, potrafi bez ustępu
ginąć niechcia wymawiać. Krytyka wolności. jakto czyni Szk
ony w swoich Uniwersytetach do Narodu, albo Oczaruski w
swoiey mowie o Edukacyi do Kadetow

23.

Odpowiedź na Zarzuty
podaiące od Nieiakiego czasu w
podeyrzenie Obywatelstwo
Trębickiego
Posła Inflanckiego

Daleko od zgrzebienia i pomowy od Obcych, à zbrodni i pmeku
stwa własnych Rodaków, powstaiący Naród Polski, gdy
ratunku i zbawienia swego iedyną podaiąc nadzieię w Mą
drości przeciwko Nieprzyiaciołom, à Surowey i bezwzględney
na wyrodnych synow Oyczyzny Sprawiedliwości, winien
każdy Obywatel męztwa i cnoty starać się siebie wize
nek, à całe Obywatelstwo iedyną część Jego powinno
całość. Przez co Nigdy winno być samo podeyrzenie, à
nie dość iż by wymagało na siebie dowodów, trzeba ieszcze,
aby Opinia Publiczna, ta duch nayprzekonieyszy Swiata
Władczyni, trzeba aby ta nawet powodu do podeyrzenia
i prowadzenia Obywatela nie miała. Winien zatym iesz-
cze bacznie, to w dzisieyszych okolicznościach wymaga
nie się przed Publicznością każdy Obywatel, na którego
nayprzeciwsze powzięcie, czyli to z powodów gorliwości,
czyli czasem i prywatnych nieprzyiaciół pada. A jeżeli w
każdych innych okolicznościach usprawiedliwiać się
nie zawsze jest przykro, dzisiay mieć ieszcze nawet bo
czyć się

bo ocaysoić się przed Cnotliwemi ludźmi iest poniżliwszy. Ja
dla Siebie Szacunek i miłość; niech bey tylko z prowodu
w takich, iak za teraźnieysze, chwilach, i podeszłey
potrzeby Obcowienia Oyczyzny czasem cierpieć musi.
w Takim to ja oddaley niżey podpisany Kwapiłem się
ziemi, gdy od dzieciństwa moiego ciągle powinowatym
nie, czas, i maiątek, rozmaitym powodom krajowym,
odbywszy powrocenie i nieustającie na seymie Stanisław
Mądachowskiego Woiewodztwo Bełzkiego Instygatorskiego urzą
dzenie bydź czy przez gorliwość, czy przez prywatę powszech
przed Szanowną Publicznością o Cło Obywatelskie, i
odmianę kamienicy moiey Sentymentów w czasie panowa
nia Obrodni Targowickiey poparłey przemocą Sąsiedz
Wtoholwiek iestem, coś pierwszey rzucił Nasionko tego po
wzenia przeciwko nieprzyiacielowi. i nieukaranemu Obywatelow
czyli to z tym gorliwość, czyli prywatna nie chęć, lub
dla prowadzity, raz ulżyć ciężarom, które się nie sta
raz czy publicznym, czy prywatnym Kosztem Dowodz
Zarzutow, na które ja odpowiedzieć muszę. Dla uniknienia
czytany, iżeli gorliwy, na miłość Kemuty, iżeli tylko
nie chciwy, Kalumnian Wam zaczęcie przeciwko Ulnie
nać, i przed Szanowną Publicznością, i przed Surowem
niedbałości Sądem z Zarzutami, a przez to powrócenie
tę reputacyą, na którą dziewięćdziesiąt lat pracy i moral
i całym majątkiem Karabiaise, nie chcia bym, aby mi o
niebezpieczeństwie w czasach cnoty i dzisiey Narodu wydarty
stada. Wydruty przez powagi krajowe, przemoc, i ni
szczenia Oyczyzny, z Ostatniego mego Konwoju Zagranicz
nego

nego maiątku, w powodu Ubóstwa, nie uimnoż mnie gniewaymniey mię cieszyła, á godzeniwe Obywatelstwo, i dobra reputacya była iedynym mym szczęściem. Dziś to cały mój maiątek, ale maiątek, którego w Cnotliwych czasach nikt nie uimnemu wydrzeć nie ieżd w stanie: áże takiemu nieprzystępnie do mnie.

Rozumiem, iż nie mam żadnego który by mi odmówił swą przyiaźń i dobrą radę aż do momentu powstania szczęśliwego Targowickiego Związku. Dowiadywałem w Kraiu dopiero nadzieia była Ratunku Cesarzowy. Lecz na przemiąg mieśc, iż Akcesyą mu był od króla do Konfederacyi Targowickiey uczynioną, między wszystkiemi opinią bez Cnotliwie, na którey Obrodzenia i pamięć miały przyiąć głos. Jakoż dopiero dowiadywałem się niechcąc za granicę do Pana i dworzeniem dzieci, ostrzeżony bym szczerze uchodził, przez Kometa Szymona Kossakowskiego wtedy Posła w Kraiu będącego. Przybywszy za Granicę umyśliłem tam uczynić raport Cesarzowy czekać rozkazów. Jakoż krótka Mieszczy, to ieżd prośby, abym tylko dozwolił mi fundusz, w Kaniowie i sprzedawnościach bolewałem szczególnie nad nieszczęściem Cesarzowy. w Liga tego czasu, odebrałem krótkie Ordynanse od Władzy — Wojewodzkiey Wołyńskiey, ażebym do obowiązków Urzędu mego stawał, których żadnych nie tylko nie uczyniłem, lecz położeniu na ręce Jenerał Dembowskiego dowodzącego Korpusa Komunikacyi Porządkowey Sukcesyi Rezygnacyą z tego Urzędu N. Sam odesłałem, lecz to nie pomogło. Po krótkim Mieszczy uciekł za Granicą bytności, między mi Szczęście na wszystkich funduszach zabrakło, widząc nadto cały Kraiu ulega przemocy, i Akcesyą do Konfederacyi czynić, gdy

oprócz tego na liczne do Prapiaciół i krewnych moich odezwy o pos
żadnego innego nie odebrałem Rezolucyi; oprócz tey, aby
powracał do kraju, i podobnie, jak wszyscy inni Obywatele
akcesu do konfederacyi nieczynił, powróciłem do kraju, i ak
cesu mój do konfederacyi do Brześcia Litewskiego z Wrocł
wia dnia 20. 8bris pur. datem. Lecz akcesu ten mój, którego
treść poźniey podaię. Znać, że nie mogł być podobień
znaczony cechą, kiedy miałem być za Niego sądzony w
Brześciu, iak tego oczewiste być mogą dowody, i kiedy
po Nim odebrano mi Urząd Regencyi Woyskowey Li
skiey, który przez sześć lat wypełniałem, i ieszcze nadto
za przyięciem do Awansu, drogo opłacaiąc cudzemi pieni
mi byłem przymuszony. Więc co do akcesu, rozumiem, ż
nicht mi wyrzutu naymnieyszego czynić nie może, à zaś
niech się na swóy obeyrzy.

Lecz srodze dotknięty podobnym despectem, nie pod
łem się iednak przed przykładowey mocnemi, i podług tylko
mieyscy fundusz do wydania, z nieszczęsną familią mą
stawał, w Łanicku na Nim przetrwałem. Lecz gdy za wy
ciem Domu Prota Potockiego, ostatni mi do życia wynoś
ty dostał, i gdy Biliński iuż w Bar czas w kredyta wcho
cy począł kamyczki o wydaniu gwałtownym za Wspaniał
mocy, iedyną Pociechę, która Rodzicom moim przestał
gdy żadnego nie znaydowałem Ratunku, umyśliłem iechać
Grodna, tey Krużni usłużyć moią przykładnością i mieć
aby zatrzymać się od Rezboju i ostatecznego z całym domem
upadku—

Lecz o to Gardzę, i kiem jechał do Grodna i ugiąć
przez

międ pmemocą. Lecz ktiż nie ratuie swoiey wdawnośći. Ktori w ca-
łey Sprawie dostrzeże dostatecznie pmes cięg pmemocy Targowickiey kiedy
bowiem nie starał się oney odwrócić? Łatwo dziś chlubić się
Swego Patryotyzmu temu, ktoremu albo nic nie wydarto,
albo ktory albo nic nie miał do stracenia, albo ktory co iestuie na
Targowicy zyskał, lub też nie zyskał od Niey nie zdołał.
Ktoż to więc ma być moim uprzedzeniem, kiedy się do Gro-
dna przeniosę ostatniey mey zgubie? Wydarty mi mal za
wszystkiego z całym mym domem, nadto napierany od Kredy
torow, bym Kapitał Summy na Regencyą mi dany, mowia-
łem tam powracaiąc, aby ieżeli nie Urząd nie prawnie mi wy-
darty, to prędzey, wynadziętą za Niego otrzymać opłatę
Lecz świadectwem mnie Maty do Targowickiego Kwitku podane
ktore Kapowne nie takową podawszy, wymiedlinień oczewiście
na mną mowiąc, i silne do Woią obstawanie mych Krewnych,
mowiły, iż Kosztownie przyszłoby pięniędze do Regencyi
wydarte, mi zwrócić — Lecz w jak zdradliwy uczynili to spo
sób, Zawiadczy Extrakt Sanctii na moią osobę wydanego, gdzie
nie zowyczaynie nie o wydarkey mi Regencyi, naznaczaią mi
4000 Złp./: chociaż Regencyą 35000 opłacił mowiłem, a Jaży
Kontrakt do 5000 mi wypadał:/ w nadgrodę niby za moie
dziesięć pod Tytułem = Prawo Obrony Narodow. z Warunkiem
bym do kończył tę pracę, i tym drugim, ażebym Summę tę,
albo w Naturze, albo w Exemplarzach Dzieła Skarbowi za-
dałił. Słowem robiąc tak, iżbym się nie mógł Kalić przed Ko-
lleżnowáią, i Zawsze Kurzywdę pomowił, gdyż do tych czas ani
Kontrakta do Skarbu, za tym Sanctiem nadgrodzonym mi
wydarty nadaremnie nie odebrałem, co Ty Zawiadczą Skar
bowe —

Niesuyścicem

Niefurzeciem to było dla Mnie, iż w czasie wydania tego Samidi wy-
dnie pod ów czas nie znaydowałem się, gdyż przeciwko temu w
gorliwie z tudzymi zdaniem Kamieńskim protestuję, iak to
później przed Deputacyą Woyskową uczyniłem —

Lecz idźmy do innych Kardutów, z których ten naydotkli-
wszy, iż chciałem być Posłem na Sejm nie prawy Grodzieński
i że w Brześciu iakąś książkę na Elekcyą wydałem, czy na-
słałem, wypierać się w niey, iakobym był Autorem odpowie-
miey Dyźmie Tomaszewskiemu —

A do pierwszego Kardutu, byłem w Ow czas w Brześciu, bo
dy nadchodziły Sejmiki, niżeli powiem, miał nawet rozkaz
Obrzeloff Podkomorski, zesłany na robienie Sejmików, aby
Mnie dobrem zrobił. Lecz kaźniadczas się całym tam w Ow
czas praytomnym Obywatelstwem, iż funkcyi tey mimo
kręcenia Kaźnaczych Obywateli nie przyiąłem, a gdy gwa-
łtem kazał Mnie obrać Obrzeloff, mówiąc, iż taka jego Ie
dnostayna, dałem Mu Extrakt Mieszczaństwa Warszaw
skiego, i dowód, iakim od Niego Kwestu nie zrobiłem, a zatym
że podług Uniwersału Targowickiego, nie tylko, że nie mogę
być Posłem, ale nawet, że na Sejmiku znaydować się nie
powinienem, oświadczyłem. Gdy mimo tego nie uwstrzy-
mania, krewnego mego Kaźnaczeyskiego Brzeskiego
go namówił, aby mi stawał z Obrzeloff, a tak dobrze
sam być nie chciałem, lubo zmęczony, iż na tym Sejmi-
wszystko na niegodnym kleczaniu Grodzieńskim uzyskać
=dałbym. Lecz zawsze uboczno nad podłość przewyższając
dem być kontentowanym o żebranym chlebie, niż kosztem ohy
mędaii i zdradą kraiu. W Kazaniu chociażbym i kontent
albo tylko Protestujący Obywatel nie uwstawił się choć w Grodzie
cayu

przystym obywatelstwem. Większa sława być cnotliwym pod obu-
chem, niż w tedy kiedy wolnością cnota panuje.

To co do Powietrza. Co się lat tycze mniemanego pisma
czyli Kiziecki za Elekcyą w Brzeżanach wydanego, w którey mia-
łem się wypierać mych uwag nad Dyzmą Tomaszewskim,
zamachem Obszarpiciela, iżbym chciał złożyć w Sądzie Ecem-
plarz tey Kiziecki, lub też On Mamuchnych, który On ma
mieć w Swym ręku, i w którym się Mu charakter mój pry-
widziad - Tak jest w Obliczu całey Honorowey Publiczności
której wydarłeś mi Dyzmą i Reputacyą przezemnie
nie przywłaszczoną nabytą, mam Prawo wymagać po Tobie,
abyś albo złożył ten dowód, albo wyznał, iż nie winnie Mnie
oszkalowałeś. Równie uwiedziona Publiczność, iak sama
widzenie mego charakteru nie obszczytelnego tego wymagaią.
Ecz chcesz ocenionego dowodu, bym się zmełonał, Ten nigdy
się moiey odpowiedzi Dyzmie Tomaszewskiemu nie wstydził,
ani zapierał, czytay w Nocie tu przytoczoney wierny Extrakt
protokułu, za który uiadem być w Brzeżanach sądzony, i który w
mieyscu tych kopiach od Obywatelów Kameynych attkontentowa
nie mógł być przyięty. /4 — w Rzeczi ieżby mógł być za tel tak
zacney i podłey Osoby z moy strony? maiątek? gdzież go mam,
lub kiedy posiadałem. Urząd? żadnego nie otrzymałem, owszem wy-

/4 Oto wierny Extrakt akcyi moiey do Konfederacyi Targowickiey, którey zaś
dał odszczekuię, za który winiano mię sądzić, a którego kopij ciekawie w obywa-
telstwie Brzeżańskim rozszyconey łatwo każdy dostać może.
..... „Przeciwny dotąd Rezolucyom Generalności, winieniem przed Bo-
giem, przed mą, i potomnością, wystrzegać się z moich postępków. Mie-
niałem dotąd, że iedno tylko być może, zaobiema prawdziwie wolnym, rząd:
nym i poważanym nasz Naród, to iest dążąc mu bela konstytucyą iaka
na dniu 3. Maia r. 791. utworzoną zostawia. Mieniałem nadto iż ta Con-
stytucya była iak najdogodniejszą mym współziomkom, kiedy ci iednomyśl-
nie, wolnie, i dwokrotnie, przyięli ią po wszystkich polskich zakątkach, a u-

wprzężony i kupiony pamięć mi go wydarła – A być abym i podłym mieć kaprys, to tylko temu dostawiono, kto targa się na cząstkę Reputacyą, aby swey prywatney dogodził namiętności. – Lecz dawszy na cudze Reputacyą ukryty potwarca tysiączne wynajduie obeyścia, ażeby ieżeli nie tym, to owym sposobem kogubił w Umysłach Cnotliwych tego, którego pragnie swey zdości uczynić Ofiarą. I tak do tych Czemiród, na które odpowiedziałem, dodaią, Ksiądz bym czynny pod czas Seymu Grodzieńskiego, kiem się stawił o Pisarzą Woyskowy, kiem przed Oginskiemu Projekta Fortyfikacyi.

Zwiąż tycze czynności pod czas Seymu Grodzieńskiego, ieżeli się ma rozumieć względem pomagania Cnotliwym Posłom w mowieniu śmiałey prawdy wprzestępnemu Seymowi, przyznaię się do tego, i świadkiem tylu Cnotliwych Posłow, których mianowicie wymieniam, iż dnia i nocy nie przestawałem, abym im przed obiadem wszelkie głosy, na które ich mieli, kazdy poszczegulny obecnie na bliższe Grodzieńskim mieli czasu. Wszak tylu ich przytomnych do Warszawie Cnotliwych Obywateli, i od podczymienia wolnych, a świadków mojey w Grodnie bytności, wzywam się mieli przed Publicznością, iakiem od pamięci, i zbrodni w Swoim mieyscu był uważany. Jeżeli iakie czynności mi wyrzucaną w dzie, rozumieć się na względem przeczytania się do Wakcia nie prawych Sanitetów, i Samey wprzestępney konfederacyi Targowickiey i w tym wyznaię, a wyznaię śmiało, iż co się tylko miałem, robił skryciu, abym tę zbrodniczą Władzę widział obalona, i doczekał się tego. Taka to moia czynność była w Grodnie, lecz abym do prawych Czynów tym pomagał Obywatelom, nie był mi tego [illegible] i przytomny dowieść nie ieszt w Stanie, i proszę o Dekret

[illegible] a nawet odziedziczoną. W takowym przekonaniu, a [illegible] wzywam Boga Straszliwego sprawiedliwości ludzkich sądzącego, [illegible] i od żadney nie podległym względom, byłem przyiacielem Ko[illegible] P. Maiu, byłem iey nawet najzagorzalszym obrońcą, przeciwko [illegible] i zakusom na nią a bardziey iey Fworcom wymienionym, które

życiela, jeżeli potrafi z tym Landtagiem Łaźnyć mi w oczy.
Co się tycze, iżem się starał o Swarzą Warchową Litewską, czym
dem to, bo ten Urząd Kawalerowany na Mnie tylko z Łaski
przypadał, bo mnie wszyscy radzili, iżbym od tego Stopnia
nie odstępował, a jeżeli mi go przenosić i Obrodnia wydarła, Cno-
tliwy Nazelnik Kwrócić mi go nakaże, iako od Mnie wydar-
tony. Jeżeli zaś Liard Godziwiki kompensować mi ten Urząd
Imaginowany nadgrodzi, tam Cnotliwym winien, gdyż od Szwe-
da Kawsze za Jakubina procedowany. do tego Stopnia Znała-
złem go względem siebie wymedrzonym, iż nawet tego Projektu
do Izby wprowadzić nie dozwolił, który szczególnie przez Cnotliwe
Sumienie i popartym i utrzymanym Kontad. Naganiać mi
Małym, Lem do pomniał się o moy Kwasy, iest to przyganiać
Szczytnim Walecznym Rycerzom, co walczą pod Sztandarami
Dycerskimi, i których część Znaczną różnie w Kwasach potrzy-
dzoną być nie chciała. Lecz tamtych nie dotycze przywarta, à
wiadomo Cnoty Nazelnika, oświecą każdego w prawdziwych Obo-
watelskich powinnościach.

przy approbacie iego od Całego Narodu, zdawały się być tylko przywarney niechęci
gniew. Opis moy na Liście rozumiejąc po Polsku pod Imieniem Dyzmy
Romaszewskiego, iest widzącym świadectwem, czyliż go do poniżenia
czyli do Zelżenia moich współziomków stawiłem, czyli Złym czułem do-
brać Konstytucyi 3. Maja, czyli tylko udawałem to zdanie. Juna mnie
iężkie uwagi, i to przyczynialna przyiaciela do tego opisu. Naród iest
rozsądny wtedy tylko gdy iest tylko cny, i podług Praw Nayduy-
Nayuiększe iego Wszystkę wzbawienie. Kiedyż te ciężkie rozkuciono? wtedy kiedy
Nabiad uczynił przez Dyplomacyi dozwalał. Myśl i Celowey dążności do Ju-
Sowskiey cały Naród zagrzewał. Jeżeli więc miał być tey Jusowskiey.
Kibić nie przewidywał. Kloryż Polak zdaiący, zyiący dzieci bystrznie po-
kaju, nie był w obowiązku ich tak ich odwrócić od swego Wroga? Niechcący do
Wiłego był wprzedzonym w tey dyplomacyi, złot ią Afektowniem. Pytam
gdyby się podobnego było dziś wszystkie, tyniec pióra i tyniec drzewa nie pod-
niosłoby się na Cudowa dlaczego zwalać i wprzestać Dyplomacyi, którey dzieci
na Wiele się dozwalać. Jeżeli w tymże zakwestował się przypadku, prze-
Konany będąc, iż wielu ich niezgodzi Narodu, lub iego Reprezentacyi

Kanclerz, iakoby tym przyrzekł Ogińskiemu Projekta, iaw Kanclerzem podtym a czytać i przeprzywać niemi iakąś, a ją koniecznowaś wielka to różnica. Projekt do Projektu Formy Rządu przez Ogińskiego podany, był ode Mnie czytany, ale nieli sobie Oświadczyciel przypomni, co Ogiński za ten Projekt nierzekł od przemowy. Znać, że nie mniemał być ten Projekt podty, kiedy Kanclerz po Jego podaniu, Sprawę hazard go cofnąć pod karą konfiskaty Dóbr, na co był Oryginalny Sprawa może być złożony w Kancelarii, ci co byli wtenczas Kanclerzowi, iż o Formie Rządu nikt w Grodnie nie wiedział, aż wtedy, gdy w iednym dniu Sprawę podana, i od Niego przyjęta gwałtem Kontrakt.

Do tylu pokazanych Kanclerzów na mnie Osobę przez nie nawiść, lub nie chęć, na którą nigdy iednak u niego nie zasłużyłem, rzuconych, a na które iestże w Sprawie, wyprzedzeniem przytoczonemi Osobami na piśmie odpowiedziałem, dodano w teraźniejszych czasach i ten, iakoby mnie przytoczonemi sposoby starał się dojrzeć iakiego Urzędowania w teraźniejszym Oyczyzny powstaniu. Lecz ieżeli inne były za nikczemne, ten do podłości łączy nie trzeba. Chrobry Kanclerz, ten co nie szczędził całego majątku dla Oyczyzny miał być ujęty. Nie dziw, że na Mnie rzucają pociski, kiedy i ten mąż prawy, i który obok charakteru, dzielny okazał determinacyą od nich nie wyjęty. Lecz nie dość na tym, wspomnam na Sprzysiadectwo cały mój Szanowny Kanclerz, ieżelim o iednego z Jego Kanclerzów prosił, iżby na Mnie swoią dał [illegible]

" uważa, Partykularney osobie przeciwko temu nie należy powo-
" dować, a dopiero za ogłoszeniem wolnym na władzę legalną i jedyną
" Narodu, jednemu Partykularnemu Konfederatowi obelgi, a ilu-
" w liście Dyrum Jmć Pan Jegomość pełno, zdawało mi się, i było w
" głowie zdrożnieć, a pół pułko godne przeprosić odpowiedzi."

owszem długo od ofiarowanej mi Komimendy wymawiałem się,
dopiero na wiśne, powtórzone [illegible] nalegania podziałem się
Kwizgmihowstwa, które z powodu Kargutów, na które odpowie-
działem, dołożyć ła wyżrzdnym Rozkazem mowiłem. Zawiśad
czy Mnie Setni Obywatel, iż gdy mi radzono, bym o ten sto
pień się ubiegał, insynuowałem odpowiedziałem, iż Stopień dziś
taki dy nie wymuszony, ale konferowany przez Ufność być po-
winien.

Te są moie prawie odpowiedzi na Kargumenty fałszywe, czynione
jedynie na wydarcie mi Reputacyi, o którą każdy Cnotliwy ma
prawo się ubiegać, a Cnotliwy nie traci — Baronowa Sabli
Kowści, której czyli iest uwiedziona względem rządzenia o Mnie
Kłamliwemi Skepty, bądź wymiedzionąg dla tych, którzy się
zgodzi dobrego Twego słowa, bo po luźnym dziś nie winnie, po-
ważnego, [illegible] to tylko Kontenić należy czynami,
ale w Cnotliwego Waszelmożstwa Nieśmiertelnego
Kościuszki Kader prawy Obywatel Kryminałnym być nie
powinien; a gdy się z powrzenia wymiedlimi, należy Mu
powrócić i dawać i Stopień, który Mu Kawszelnie wydano.
Obok Oskarżycielow, których widzimy publicznie, aby mi
Rzemi Kargumenty nie tylko od czasów Targowickich, ale od
początku mego nadesłania wmiyścia, nie tylko w publicz-
nych, ale i domowych czynach, Kaymaszam podczerwonych
by o mnie dali świadectwo. W Kewizcie mnie przymagro
rzeźnikie, którym Mieszczę całe poświęcidem, te wszystkie,
z bych ze mnie obecny świadek i Pisarz i Kbroder i Cnot
narodowych; da tamtej mey nie winności i obywatelstwa
Bciam Oskarżyciela, i wstam, iż w Cnotliwych dziś czasach

Kamieni

Zarumieni się, tchórzliwiek Unii krzywdzić z powodu złego
obywatelstwa, i niewierności i niezgody dla Ojczyzny kochać.

d. 27 Maja. 1794.
w Warszawie.

Antoni Jeż Bielak.

Seym Nieustaiący Zupełny i Trwały —

24.

Gdy ciągłe doświadczenie wystawia nam przed Oczy niezliczone szkody, z niedostatku trwałey, Nayważniey w kraiach Rzeczpltey władzy, która by rząd i Naród, w przynależytey utrzymowała podległości, swobód wolnego rządu, i spokoyności wewnętrzney, od powiększonego teraz regularnego Woyska troskliwie strzegła, nad całością Granic Rzeczpltey zawsze czuwała a świątobliwie Wolności, niepodległości i równości Narodu Naszego, względem obcych Mocarstw przestrzegała; gdy nadto bezpieczeństwo swobód i wolności Stanów Rzeczpltey, niedozwala tey Władzy, w czyie inne powierzać ręce; przeto My Król, za zgodą wszech Stanów, Seym nieustaiący uchwalamy, który raz będzie zgromadzony in plenis Ordinibus i wtenczas nazywać się ma Seymem zupełnem dnia gi raz będzie zgromadzony w części po zostałych Osób, i wtenczas Seymem trwałym nazwany będzie

№ Jako cała Rzeczpta, tak i Seym teraźn z trzech Stanów składać się będzie, to iest z Nas Króla, Senatu, i Stanu Rycerskiego.

2do Wtenczasie gdy My Król na czele Stanów zasiadać będziemy, a gdy Izby rozłączone zostaną, bądź dla Prawodawstwa bądź dla dawania rezolucyi rządowych wtenczas My Król, wolni będziemy od zasiadania w Senacie, ale gdy iuż zgodzone zostanie Prawo, lub rządowa rezolucya, iedna, albo kilka, i przez Deputowanych do Konstytucyi

do Konstytucyi podpisano, wten
My Król, udamy się do Senatu, gd
w złączeniu Izb obydwóch, Prawo
rezolucya uchwalona, przeczytan
dzie, po ktorey przeczytaniu, Kanc
od Tronu wyrzec powinien: Król t
chce za zgodą Stanów a od tąd wsz
ustawa z tą uroczystością ogłoszo
będzie miała moc Prawa, i wszel
rezolucya będzie miała powagę n
wyższego rozkazu.

5to Wszelkie Prawo rezolucya i rozkaz
ogłoszone będą pod Imieniem Ma
la za zgodą Stanów.

6to Wszyscy Senatorowie w czasie Sey
do Prawodawstwa przepisanym, cu
Ministerio w Senacie zasiadać
oprocz Woiewodów, ktorych Woiew
twa, i Kasztelanów, ktorych Powia
albo Miasta, Kasztelaniuw nazy
ka daiące, od Kraiów R.P.tej odpad
Ile razy zaś w Stanach Seymuiąc
Elekcya, roztrząsanie czynów Ma
stratur Ultimarum instantiarum
iakimkolwiek kształtem zachodzi
dzie, Osoby z Senatu et Ex Minist
do wspomnionych Magistratow
ne, iako Sędziami własnych Swoich
stępków, bydź niemogące, w Gronie
wyższego iedynowładztwa, zasiadu
bydą.

7mo Posłowie ze Stanu Rycerskiego na
wy Seym po Woiewodztwach, Powia
i Ziemiach wybrani, w sprawowa
Urzędu Swego, zostawać będą prze
lat cztery po ktorych upłynionym

Zmiana

zmiana Postow na Seym nieustaiący
nastąpić powinna w tanowy sposob:
nie czekaiąc wzięcy Uniwersału od Nas
Krola na Seymiki Elekcyjne, wycho-
dzić dotąd zwykłego, Wszystkie Woie-
wodztwa, Powiaty, i Ziemie, w czasie
i miejscu Prawem przepisanym —
Obiera Nowych Postow ktorzy zie chaw
szy się na Miejsce Prawem opisane
dnia 1go Października, iako na ter min
zmiany osob, Obrady Seymu zupełnego
rozpoczną

6to Seym zupełny co rok przez dwa Mie-
ce odprawuiac się będzie, począwszy od
dnia 1go Października, do dnia ostatnie-
Listopada. Roku pierwszego od Zmiany
w Miesiącu Październiku, tenże Seym zu-
pełny zabudzi się Elekcyami Kommis-
rzow, Sędziow Seymowych, i Delegowa-
nych do Examinowania, czynow Dyca-
teryi. Te zakończywszy przystąpi do
słuchania relacyi Delegowanych, o Wszy
stkich Kommissyach, po ktorych wysłu-
chaniu, Kwity i zaświadczenia, dla wie
czonych Magistratur Zasłużone, dane
będzie. W drugim zaś Roku od dnia 1go
Października, zacznie się znowu Seym
Zupełny i trwać będzie dwa miesiące
na ktorym Seymie przez cały Październik
zebrane Stany, samem Prawodawstwem
li by tego potrzeba wymagała, zabudzą
się będą, a w Miesiącu Listopadzie, odbie
rać rezolucye, o czynach i Rachunkach
wszystkich Magistratur, i te z rocznego
Ich Sprawowania się Kwitować, a oraz
zasłużone Magistraturom dawać zaswia-
czenie — W trzecim i Czwartym Roku
Seym zupełny temi Samemi co i w dru-

gim

w drugim Roku zatrudnii się robotami
iest Prawodawstwem, i Słuchaniem ve
cyi; a w Piątym roku, przy nowey po
stawy zmianie, Seym przystąpi do Ko
wey Elekcyi i wysłucha relacyi osob
Delegowanych, z dawnego Seymu ic
się przepisało na Rok pierwszy, Seymu
zupełnego

7mo Gdy w każdym roku Seym zupełny ma
czyć się ma dnia ostatniego Listopad
Seym trwały czyli w części niemo
osob pozostały, dnia pierwszego Grudn
rozpocznie się, i trwać będzie, aż do
dnia 1go Października, w Roku nad
pującym, to iest do czasu Seymu
pełnym oznaczonego, a to dla dozo
wszelkich Magistratur, Sądowych,
rządowych, dla czuwania nad całor
Rzeczpltey dla zwołania Seymu zupe
go w każdey nagłey potrzebie.

8mo Chcąc prace i zatrudnienia, rozm
między wszystkich Seymuiących rozd
lił, takowy między niemi ustanawi
my rozkład: Seym trwały między Sey
mem zupełnym będzie miał trzy ro
dy Senatorow i Posłow: pierwsze
od dnia pierwszego Grudnia, do dn
11go Marca, drugie od dnia 12go Mar
do dnia 21. Czerwca, trzecie od dnia
Czerwca do dnia ostatniego Wrze
dzie Delegowani do Examinowan
czynow Magistratur, są obowiązani
dnia 1go Września dzieło swoie rozpo
częć; przeto My Król, z Stanami
Seymie zupełnym w rozkładzie s
natorow i Posłow, do rezydencyi po
las, na Seym trwały, takowy zac
wamy porządek = ażeby Osoby do Ex
minowania czynow wszelkich Dy
kasteryow

Dykasteryów w Zmianie trzeciey umieszczone by.

9no Marszałek Stanu Rycerskiego, i Delegowánii do Konstytucyi, oraz do podpisywánia wszelkich rezolucyi, przez cate 4ry lata tak na Seymie zupełnym, iako i na Seymie trwałym, ciągle zasiadáich będą powinnii. Gdy zaś po odtrąceniu liczby Senatorow, od Państw N. Ptey odpadłych i w Senácie moc niższego Prawa mieysca więcey mieć niemogących, nie mniey tych ktorzy w Wielorakich Dykasteryach Sądowych, i rządowych umieszczeni będą, iako też i Delegowanych do Konstytucyi, ciągle bawić obowiązanych, zostánie tylko liczba 90. więc zachowuiąc rotey mierze, ile możności wagę między Prowincyami, na każdą zmianę, po 30 Senatorow wyznaczamy, z tym Warunkiem, ażeby Senatorowie iednego Woiewodztwa, lub bliskich z sobą Woiewod, razem niezasiadali.

10mo Co się zaś tycze zmiany Posłow po nieważ iest wszystkich 177 a z tych 6 do Konstytucyi Delegowanych tam na Seymie zupełnym iako i na Seymie trwałym naydować się maią obowiązek, przeto dzieląc liczbę pozostałą na trzy zmiany, na pierwszą dwie będzie Posłow po 57. a na trzeciey będzie po 56. do czego licząc Marszałka, i Delegowanych do Konstytucyi, Stan Rycerski na pierwsze dwie zmiany, będzie miał Posłow po 64. a na trzecią będzie miał 63— w tey więc liczbie Posłow na każdą zmianę warunkuiemy, iż woz kładzie całey Izby Poselskiey na trzy części zachowaniu ile możności wagę między Prowincyami i Woiewodztwa

Imo

11mo Wszystkich Magistratow, przez Seym
branych, Urząd Sztenolatnii będzie, który
Seym trwały zawsze doglądać, a Sam
ko Seym zupełny, z Wszelkich czynó
przez Delegowanych Examinowa
dzie, dla czego Delegowanii na Exam
wanie czynow, i wysłuchanie Rach
kow wszystkich Kommissyi, co rok
dnia 1go Miesiąca Września, Dzieło
bie powzięte rozpoczęć, i przed d
go Października zakończyć będą o
wiązani, a w obecności Seymu zu
nego, do kładne relacye, w Miesiącu
Listopadzie, uczynić będą powin
Gdyby zaś Seym zupełny, dostrzegł
go na Urzędzie sprawowaniu się, i
trzebę odebrania Urzędu, ktorey no
wiey osobie, zasiadającey w pomie
nych Magistraturach i w tenczas
ne Osoby na miejsce oddalonej, d
tanowey Magistratury wybierze.

12o W przypadku śmierci osoby zasiadu
cey, w ktorey kolwiek Magistraturze
Trwały, inna osobę na miejsce wa
iące obrać będzie powinien.

13tio Lubo Artykułem 11m ostrzegliśmy
nie dłuzey iak na lat cztery, Urzędu
do wszelkich Magistratur wybrani
być maią; z tym wszystkim wo
Nowey Elekcyi, dwie tylko części
wych Kommissarzow, Seymu zupe
ny wybiorą, trzecia część dawnych
sob w każdey Magistraturze zosta
ią, kto zaś lat 8. odbył, na trzec
Seymu Zmianie, ani do tey w
rey zostawał, ani do żadney Magis
tury wybranym być nie może —

14to

14to Podzieleńi na Seym Trwały, na trzy
Zmiany Prz WW Senatorowie i UU
Posłowie raz na tydzień Sessye Seymo
we mieváć powinni, na których wszy
kie rapporta od Jurysdykcyi wyższych
i Niższych roztrząsane będą, iako to
co się tycze Woyska. Kommissya Woy
skowa co Tydzień o całym Stanie Woy
ska Seymowi w części pozostałemu do
nosić będzie, niemniey, o Stanie Granic
o Stanie sprawiedliwości karności
w Woysku, a ieżeli by wypadała po
trzeba ruszenia Woyska z mieysca
na mieysce, niebędzie mogła tego czy
nić bez pozwolenia nas Króla, z Sey
mem Trwałym. Gdyby zaś ruszenie
Woyska nastąpić miało z przyczyny
Woyny odpornej, Seym Trwały może
Kommissyi nakazać, ażeby ruszyła
Woyska tam, gdzie będzie potrzeba
i natychmiast. Seym zupełny zwo
ła ruszenie iednak Woyska na Woy
nę zaczętą od Samego Seymu zu-
pełnego zależyć ma. Ustanawiamy
także mocą niniejszego Prawa, że
Kommissya Woyskowa odmieniać
Konsystencyi, i wyznaczać mieysc
na Kampamenta niebędzie mogła
bez pozwolenia, Seymu Trwałego
Którego o tey mierze zapytać się powin
na.

15to Co się tycze Skarbu, i Ekonomij pub
licznej Kommissye Skarbowe rapport
Seymowi Trwałemu oddawać będą=
Imo Względem Stanu dochodu i Wydat
ku, z przytączeniem bilansu decyzyi
i Remanentu w którym się mieyscz
[illegible] Remanentu. Do. co się tycze przed

przedsięwziętego Gospodarstwa Ekonom
publiczney, iako to naprawy dróg, czy
czenia Rzek i tym podobnych, 3tio a
się tyczi bezpieczeństwa na Celnych
morach, 4to co się tyczi Kwarantann od
ny Tureckiey. 5to co się tyczi przych
Zagranicznych, i wychodu Kraiowy
towarów, 6to co się tyczi odmian
Zagranicznych i od ktorey Strony,
nych to wyliczonych przypadków
Seym Trwały będzie mogł wydawać
lacyie, wyiąwszy następuiące potrz
1mo Gdyby potrzebabyła odmiana
wydatku, lub przyczynić nowego
tu na iaki Obiect, Etatem Seymu
zupełnego nie obięty 2do Gdyby wy
data potrzeba ktorey ziawić potencyi
Traktat Handlowny, nowinien
zwołany Seym zupełny, w innym
zas przypadku Seym Trwały; k
misiom Skarbowym zlatwienia
handlowych, i innych wszystkich
tyczących się Skarbu oraz wiadomości
zwalać może.

16to Co się tycze Interessow cudzoziem
skich Kommissya do Interessów
cudzoziemskich wyznaczone, co
dzien Seymowi Trwałemu Rapp
oddawać powinna o tym Wszyst
kim, co kolwiek mieć będzie od
nistrów Polskich rezyduiących
Dworach Zagranicznych, od Kon
sulow w Miastach handlowych
Zagranicznych, dla wygody ha
dla Polskiego umieszczonych, od
nistrow Cudzoziemskich przy
Królu, i Rzeczypltey rezyduiąc

a Seym

a Seym Trwały na takowe Rapporta Rezolucye swoie wydawać będzie, wyiąwszy Traktaty sporne, i odporne, wypowiedzenie Woyny, doczego Seym Zupełny natychmiast zwołanym być powinien.

17mo Kommissya Edukacyina Seymowi trwałemu raz w rok o Stanie Nauk i liczbie Uczniow, niemniey o liczbie Szkoł, i Nauczycielow, o przychodzie, i Wydatkach na Edukacya publiczną, o pracach, i nowych wynalazkach, o Sadach, Rapport zdawać będzie, a Seym Trwały wszystkich Kommissyi Edukacyinej potrzebach Rezolucye wydawać może;

18vo Kommissya Policyi oddawać będzie Rapporta Seymowi Trwałemu co kwatał, o Stanie Miast, o Ich porządku i Gospodarstwie Publicznym, o dochodach i wydatkach, na utrzymanie porządku każdemu Miastu wyznaczonych, o Kommissyach bońi ordinis względem czego Seym Trwały Rezolucye wydawać będzie.

19no Nad zwyz wyliczone Komissye wszystkie Jurysdykcye Sądowe primarum et ultimarum instantiarum Seymowi Trwałemu Rapporta o Odsądzonych Sprawach oddawać powinny, a gdyby od kogokolwiek zaszły skargi na Sędziow Ultimarum Instantiarum te Skargi Seym Trwały uznawszy za ważne, na Sądy Seymowe odeśle, do których Sprawy przychodzące, wpisane być maią za rezolucya Seymu trwałego. Żeby zaś i Sąd Seymowy nie był bez zwierzchności, ustanawiamy Niniejszym Prawem, ażeby Wyroki Sądu Seymowego dopiero Wydane niebyły.

niebyły gruki by przed Nami Królem
Stanami Seymuiącemi, ogłosone
zostały, ale wyroki przed Nami Kro
lem, i Stanami Seymuiącemi, prze
tane, w czymby się niezdawały, pod
wiwszy podpiszemy.

20mo Żeby zaś potrzyć Tamę niesprawied
liwym, wszystkich Sędziów wprowad
Mocą Ninieyszego Prawa ustanawia
my Protokuł rozpisowy, we Wszyst
kich Sądach Ultimarium Instantia
rum dzieby zastrzżona kara, tych ty
ko dotykała Sędziów, u których Sąd,
mowy ex iudicato winnemi nayd
dla czego Sądy Seymowe, tak ich ty
Sprawy rozsądzać będą, w których
by circa pluralitatem rozpis przy
nayminiey iednego nastąpił, wyią
wszy Kommissya Woyskowa, kto
rey rezolucye lub Decreta, nawet
Unanimiter te zapadłe, pod roztrz
nienie Sędziów Seymowych, podpadać
będą.

21mo Postrzeżonych od rezydencyi przy
Nas Królu, i Seymie Prywatym Cza
sach, w Woiewodztwach Swych mie
szkaiący, będą obowiązani co Miesiąc
każdy z Swego Powiatu, donosić Seym
owi Prywatemu o Konsystencyi lub
ruszeniu Woyska, a gdyby kiedy iaki
wy przypadek, groził niebespieczeń
stwem Woiewodztwu, o tym zaraz
go czasu donosić będzie Jak nowin
nosicie.

22o Ustanowiony Seym nieustaiący i
opatrzyony wewnętrzny, i zewnętrz
ny dozor, całego R Pltey Xięstwa, Rad
Nieustaiąca Znosiemy, a Prawa No

minacyi

Nominacyi Senatorów circa Pacta Conventa Nam Królowi zabezpieczonego do Nas Krola, i Woli Naszey za zgodą Stanów zwracamy, tak ze odtąd na Biskupstwa Woiewodztwa, i Kasztelanie Listy Nasze Sami wydawać będziemy habita ratione Meritorum et capacitatis ad Ministerya zaś, za rekomendacyą Stanów Seymu zupełnego osoby zdatne i zasłużone wybierać będziemy, iż komu dwoch urzędów, tak w Senacie et Ministerio, iako też i w Stanie Rycerskim nie dawamy, ale każdy Urząd, czy w Senacie, czy w Stanie Rycerskim wakuiący, nayprzód ieden Miesiąc Konferowac będziemy.

23. Ile kolwiek nagła okoliczność wymagać będzie, zwołania Seymu Zupełnego. My Król za zdaniem Seymu trwaiącego nietylko una unanimitate vel pluralitate na to zgodnego, ale nadto na rekwizycyą dwoch Senatorów, iednego Ministra, i 4ch Posłów, natychmiast Listy nasze do Senatorow i Posłów, dla ziechania się za Niedzil 4. na Seym Zupełny rozesłemi, a ci Senatorowie i Posłowie, na termin Seymu Zupełnego, Listem naszym oznaczony ziechać powinni będą.

24. Gdyby zaś zatrudnienia, albo choroba Nas Króla, lub inne przyczyny, niedozwolity Nam prędko Seymu zupełnego zwołać, tedy na podobną rekwizycyą iednego Ministra, dwoch Senatorów i 4ch Posłów, Marszałek Seymowy, Stanu Rycerskiego, a pierwszy ex Ordine Senator Senatorow na Seym Zupełny, Listami pod Imieniem Nas Krola, iść maiącemi zwołać powinni będą, a pomienione

Listy

Listy vekuvinuiący Seym Zupełney
podpisáć powinien.

25to Oprocz Sessyi ordynaryinych, Seym
Trwały nieiwai będzie Sessye Extraor
dynaryine, na vekuizycya ktorey ko
wiek Magistratury rządowey, lub Sąd
wey, i trafiaiące się ważne okoliczno
ści oczekaiąc Sessyi ordynaryiney vezy
wowáć, w przypadku waznych nasz
zatrudnień, lub choroby, Seym Trwały
vczoluye nagłego potrzebuiące ogłos
nia pod Imieniem Nas Króla, z pod
pisem pierwszego ex Ordine Senato
ra i Marszałka Seymowego, a ora
Delegowanych do Konstytucyi, ogło
száć mocen będzie. A wczasie Zu
Regni, Seym Zupełny aż do Koron
acyi Przyszłego Króla, nieodstępnie w
tegosamy Rzeczpltey, za przodkowa
nay prześwietlebnieyszego Prymasa K
rony Polskiey i W X-a Litewskiego, lub
w przypadku tego choroby, pierwszy
ex Ordine Biskupa zawiadywáć
wyższy rząd, i w tadzy Prawodawc
w dwoch Stanach, przy całey moc
i powadze utrzymywáć będzie.

Porządek Seymowánia

Przychylaiąc się do porządku Seym
wania, przepisanego Prawem 176
Roku, i ten w czymby niebyt moc
Seymu iii niiszego poprawny zaw
wuiąć, takowy dla nieustaiącego Se
mu Zupełnego i trwałego, ustana
my porządek.

1mo Seym Zupełny przy Zmianie Pos
w Roku pierwszym, i Wszystkie
ne, tym Samym porządkiem, ia

iest

iest dla Woiuyck Seymów Prawem ko
nu 1768. przepisany, zaczynać się po
winien.

2do Elekcye wszystkie po złożeniu się Izby Po
selskiey z Senatorami, do Dykasteryów
iako to: do Kommissyi Woyskowey Skar
bowey Koron: i Litewskiey, Trybunałów
Nadzwornych, Edukacyjney, Policyi, i
do Assessoryi, tym sposobem iakim
iest dla Kommissyi Skarbowey, Obcego
Narodów Prawem Roku 1775. przepisa
ny, odbywać się będą z zachowaniem
tych Ostrożności, które przy ustanowie
niu rzeczonych Magistratur, są opi-
sane, i z tym warunkiem, że żadne
mu z Stanu Rycerskiego, z Seymuiących
podać się za Kandydata, do Dykas
teryów niebędzie wolno, tylko tym któ
rzy lub funkcyą Poselską, na Seymie
lub Deputacką, na Trybunałach odby
li.

3tio Po wybraniu Kommissarzów do wszy
stkich Magistratur, Sądowych, i rzą
dowych, nastąpi Elekcya Sądu Seymo
wego, który z liczby Osób 72. Sekta
dać się powinien, to iest z 12. Sena
torów, 6 Ministrów, i 54. Posłów Seym
iących. Osoby te na Sąd Seymowy w na
stępuiący sposób wybierane zostaną
na środku mabyć wystawiony Wazon
tami, w którym tylko ręką można włożyć
bez sposobności zayrzenia w środek
w ten Wazon naypród dla Elekcyi licz
by Senatorów, gałek 12. Czerwonych
a reszta białych włożona bydź ma

tak-

tak aby ogolna liczba wynosiła tyle ile będzie Senatorow, zasiadaiących w Dykasteryach, nieobowiązanych, i za na Ekspedycya, od zasiadania w Senacie nieuwolnionych, do tego wzięć Warono każdy Senator przystąpiwszy, iedną g wyimie, i zaraz ią publicznie poz zé, a Sekretarz Koronny, Referendar lub Pisarz, w przytomności WW. Mar szałków Koronnych, i Litewskich, i De putowanych do Konstytucyi, nieodwłocz nie zapisywać ma, który Senator, iaki go koloru gałkę wyimie. Gdy Senatow wie wszystkie gałki wybiorą, Marsz tek Koronny, z Deputowanemi, do Konstytucyi z regestru pisanego ogło który Senatorowie, gałki szczerwone wzięli, a gdy tym porządkiem, i Mini stronie i Posłowie gałki wybiorą, wy ci którym los zdarzy wyiąć czerwo Urząd Sędziow Seymowych przez 4ro lata sprawować będą. Przysięgę kto tą w Prawie 1775 Roku przepisaną przed nami Królem, i Stanami R.P. natychmiast po wybraniu Siebie wyz naiu. Sprawy zaś wszystkie, tak bie wem Roku 1775. i 1776. swoiey Jury dykacyi poddane, iako też Sprawy z zaskarżenia na Magistratury Sądó i rządowe, nieruchomey i na Trybunały pisany wsparte, z rezolucyi Seym czyli to Zupełnego czyli Kwatego o stanu rozsądzać będą w Komplecie o 24.ch

4to Sędziowie Seymowi na Seymie pełnym w czasie przeznaczonym do Elekcyi wszystkich Dykasteryow co lat.

co lat cztery na nowo wybierani bydź
maią. Azeby zaś Sądom tym, pewniey
siy ubespieczyć Komplet, z Osob 24. zto
wany, to iest z 4. Senatorow, 2ch Minis
trow, i z 18. z Stanu Rycerskiego, trzy
Zmiany Sędziow Seymowych, tak iakie
my przepisali dla Seymu Trwaiącego naz
naczamy, z tym ostrzeżeniem, zeby się
dzy wyznaczaniem, na Zmiany Sey
mu Trwaiącego Senatorami, i Posłami
Naydowali się Sędziowie Seymowi.

5to Osobno ordynacyą dla tych Sądow Seymo
wych My Krol, z Stanami RPtey prze
pisziemy.

6to Gdy Stany Seymuiące wszystkie zupeł
nie zakończą Elekcye, i rozkład Senato
rów i Posłow na Seymie Trwaiącym prze
mieniać się maiących, w liczbie teyże
kśięgy wyżey pod osobnemi napisali
Artykułami, uskuteczniony zostanie
Delegowani do Examinowania czyno
ów Magistratur Sądowych, i Grodowych
Relacye z czynow i Rachunkow, przed
Seymuiącemi Stanami zdawać będą
a Stany Seymuiące wraz złączone: iezli
by iakie Skargi na Magistratury od Exa
minatorów zaszły: te do Sądu Seymo
go odeślą.

7mo Na tym Seymie Zupełnym na którym
tylko Sanie Elekcye ad Dignitates i Exa
mina czynow uspakaiane będą, Stany
Seymuiące, po pierwszym złączeniu się
Izb, w tym złączeniu, aż do dnia ostatniego
Listopada, Seymować maią.

8vo Na Seym Zupełny co Roku drugim, trzecim
i czwartym, w czasie przeznaczonym do
Prawodawstwa, i roztrząsania czynow
Dykasteryi, Wszyscy Posłowie z Mars[z]ał
kiem Seymowym, i Sekretarzem, tudzież
Deputowanemi z Stanu Rycerskiego

do

do Konstytucyi, na dniu pierwszym Paz,
dziernika zeichawszy się, do Izby Poselskiey
na ruby przyida, obiekuye Procesów us-
pokoia, a dnia drugiego Października
z Izba Senatorska złączyć się maią.
Po przeczytanych Punktach Konwentach i
propozycia od Tronu, Marszałek Sey-
mowy, z Stanem Rycerskim, Powraci na
zad do Izby Poselskiey, gdzie pod iedencza
obiedwie Izby, wszystkie materye, tak z
Propozycyi od Tronu, iak z podawanych
Projektow, na tym Seymie Zupełnym, tym
samem porządkiem ułatwiać będą, ja
i porządek Izbom roztaczonym być po-
pisany Prawem r. 1768. na Seymy Ord
naryine, i Extraordynaryine, z tym dod
zeniem że te Izby roztaczone, aż do osi
mego Października, Prawodawczem
trudniać się będą, i Materye Pluro
ne pluralitate votorum, za przewyższ
niem iednego in Turno głosu, decydo
maią, a w Materyach Status gdzie by
dwie trzecie części równe, in Turno prze
ważny decyzya Deputowanii do Konst
cyi podpisze, w Materyach zaś Praw
dynalnych trzy czwarte części plural
tatem oznaczać będą, i gdyby in Mat
ryia Status choć iednego głosu, dwo
trzecim częściom, a w Prawach Kard
nych trzem czwartym części, tak za
nego głosu zabrano, wtedy takie Mate
w Prawo zamienić się niemogą. W
tępuiących zaś Materyach, to iest tych
gdyby kto chciał, albo Seym nieustaią
uchylić, nowy Stan do ustawania wr
Prawodawczy przyczynić, albo z trzech
raz R Rzey Stanow, Stan który pom
szy, wtedy tamowe Materye, tylko u
minitate decydowane bydz mogą, i in
iednego Posła, per liberum veto ośpo
cyi, lub Manifescie w Aktach u
nionym

uczyniony, materya gatunku tego w ka-
wo zamienić się niemoże, i gdyby po mimo
oppozycyi iednego przez Deputowanych
podpisaną została, tey uchwał za konsty-
tucyą niepoczytuie, owszem każde Woiewod-
two swego respektywe Posła, odwołać moc
na Seymikach relacyinych, karami cią,
nie za pro crimine perduellionis wska,
zane, ondże, Posłow swoich natychmiast od
mienić powinno, a Nowo wybranym Po
słom Instrukcyami, ta nowe Propozycyi z
Konstytucyi wymazać zaleci. Li zaś Po
słowie w takim przypadku, obrani, nie
czekaiąc zmiany zwyczayney, mieysca
odwołanych przez Woiewodztwa Posłow
zastąpią, o zwołanie Seymu Extraordyna
ryinie zupełnego dopomną się, i na tym
zwołanym nayprzewey, do uskutecznie
nia Instrukcyi Woiewodzkich przystą
pią.

Xmo Dnia pierwszego Listopada, Izby znowu
się złączą, a Marszałek Seymowy czytać
każe Konstytucyą przez Deputatów pod,
pisane, konfrontuiąc one, ieżeli tego
będzie potrzeba, z oryginalnemi Proiek
tami. Po zatwierdzeniu Stany złączone Re
lacye, tak iak w pierwszym Roku od De
legowanych do Examinowania czynów
Dykasteryi, z Examinów, i Rachunków
odbiera, Kwity, i Zaświadczenia Magi
straturom dadzą, zaszłe w tey mierze Spra
wy, do Sądu Seymowego odeśle, a tym Spo
sobem Seym Zupełny, na dniu ostatniego
Listopada zakończa.

10mo Ile razy Seym Extraordynaryinie zupeł,
nią zwołany będzie, ten takim samym
porządkiem, iakim był na Seymy Ex
traordynaryine, Prawem 1768. prze
pisane, wszystkie Materye ułatwiać
będzie, z ostrzeżeniem iż przez tyle cza
su trwać powinien, poki Materye
dla których zwołany został wymagaią

będą

będą.

11mo. Na tych wszystkich Seymach zupełnych i Extraordynaryinie Zupełnych, ieżliby potrzebabyło, Instrukcye iakowe dla Posłów Nasziych, Rezydujących przy Dworach Zagranicznych ułożyć, lub relacye od nich odebrań; tychże Posłów odwołań, albo Nowych do Dworów Zagranicznych Nominowań, to Wszystko Izby wraz złączone zatwierdzić powinny.

12o. Co się tycze porządku Seymu Trwałego Wszystkie Rapporta ordynaryine, i Extraordynaryine, do Marszałka Seymowego oddawane będą, ktory o nich Izbie posselskiej donosić na Sessyach ma, i przez Sekretarzow Seymowego przeczytać rozkaże a dla przeczytania w Senacie Marszałkom Koronnym i Litewskim komunikowań będzie. Senat zaś po przeczytaniu tamowych Rapportow, Nowe Królowi przez Sekretarzow koronnego odeśle.

13. Jeśli Rapporta ordynaryine wyciągać będą rezolucyi Seymu Trwałego, tedy tamowe rezolucye na Sessyach ordynaryinych, raz w każdym Tygodniu odprawiań się maiących, decydowane będą, ieżeliby zaś Rapport Extraordynaryny wyciągał nayiego załatwienia tyle Extraordynaryinych Sessyi, Seymu Trwałego Sukcedań powinien, ile Izba na potrzebę.

14o. Sessye ordynaryine w każdą Środę, wyiąwszy Święto Uroczyste w którym by padku Sessya ordynaryina nazaiutrz odprawiań się będzie, o Godzinie 9. z rana zacznań się powinny, bez żadnego odwleczenia. Gdyby zaś Sessya Extraordynaryina być miała, Marszałek Seymowy biletami obwieścić powinien Wszystkich Posłow, i Marszałkow Koronnych i Litewskich

Litewskich, a Marszałkowie Kor: Litewscy Senatorow, na ktory dzień i godzinę, Sessya Extraordynaryjna ieśt wyznaczona.

15ᵐᵉ Materye wszystkie na Sessyach Ordynaryjnych i Extraordynaryjnych do Decyzyi przychodzące, tym samem porządkiem ma się napisało o Seymach Zupełnych Decydowane bydz maią, w tym wszystkim co wot no decydował Seymowi Trwałemu

16ᵐᵉ Gdyby zaś przyszło do Elekcyi, ktorey kolwiek osoby, ad Dignitates, na zawakowane mieysca potrzebney nawet i do Sądow Seymowych wtenczas obrędu Izby ztączyć się powinny i sposobem, iak się przepisało w porządku o Seymie Zupełnym, Kommissarza, lub Sędziego Seymowego obrać.

17 W innych Wypadkach Seym Trwały, o wszystkich Materyach w rozstrzeniu Izb Decydował będzie, a gdy obrędu Izby, iakakolwiek udecydują Materyą, wtenczas z tąd czywszy się w przytomności Nas Krola lub gdyby ważne zatrudnienia, albo choroba, niedozwalały nam znaydować się w Senacie, Decyzya pod Imieniem Naszym ogłoszona będzie, ktory wszystkie Kommissye Sądy Seymowe, Trybunały, i Wszelkie Magistratury rządowe, i Sądowe, słuchać będą powinny. a gdyby ktora kolwiek wykonawcza Magistratura, roznarzam, i rezolucyą Seyma trwałego, posłuszna być nie chciała, Wtenczas My Krol z Stanami Seymu Trwałego Seym zupełny natychmiast zwołamy, choćby też dla samego ukarania Osob, Seymowi Trwałemu nieposłusznych.

18ᵐᵉ Gdyby Marszałek Seymowy zachorował wzięł primas in ordine Senat, zktorey Marszałek na Seym wybrany będzie mieysce jego zastąpi. W przypadku zaś Smierci, tedy na Seymie Trwałym ten że Sam primas in Ordine zastępuie Marszałka zmarłego mieysce będzie aż do czasu Seymu Zupełnego, a na pierwszym Seymie Zupełnym Izba Po

sełska

Poselona z porządku Stanu Rycerskiego na
Mieysce Zmarłego Marszałka, innego wybr
powinna, z tey Samey Prowincyi.

19mo Gdyby ktory z Deputowanych do konstytu
cyi umarł, ieśli Senator, My Król, a ieśli
z Stanu Rycerskiego, Marszałek Seymow
innego na Jego mieysce Deputować bę
dą, i Przysięgi Nowo wybranego wysłucha
my.

20mo Do każdey proponowaney Materyi, tam
na Seymie zupełnym, iako i Prywatym
szałek Seymowy, porządnie Prowincyi
w każdey Prowincyi, porządnie Woie
głosy dawać powinien, i zawsze po prz
czytanym Prowicie, każdego Woiewodztw
zapytywać się będzie, zaczęwszy tak iak
Turno, od pierwszego in Ordine, czyli ia
uwag do przełożenia, na przeczytany Pro
cent niemo, ktore to Woiewodztwo, ieśli
będzie, ianie do przełożenia uwagi, Sto
ne wszczętey Materyi, tedy ieden za Wszy
mich, z wspolney między sobą umowy, u
ni przełoży, albo ieśliby w iednym Woie
twie, a przeciwnego o iedney rzeczy, by
zdania, każdy osobno myśl swoią, stanowić będzie, gdy tedy Marszałek, Se
mowy tym sposobem postępuiąc, znotowanych zdań przeciwnych, postrze
spor między Woiewodztwami, Proponuie wraz z Deputowanemi, do kon
tucyi ktorey, i ad Turnum przystąpi, a w ten czas głosow nikomu zabron
niewolno, ani interlocutorie przymawiać się, lecz każdy zdanie swoie affirm
tyve, lub negalive dawać będzie.

21mo Wzięcia Izb, raz Senatorowi drugi raz Posłowi, głosy dawane zostaną.

22o Ławki, i Ganki Arbitrow, od Ławek Poselskich, zupełnie odłączone być powin
ny, a Ławki Poselskie od Senatu, tak dziury osobne wniścia były do Senatu
osobne dla Posłow, a osobne dla Arbitrow, i żeby żaden z Arbitrow, między
stow do Ławek nie cisnął się.

23o Posłowie Ławek swoich Woiewodzkich, pilnować maią, ktorym z mieysc
na mieysca, do cudzych Ławek przechodzić się nie będzie wolno, rowno i Se
towie krzeseł swoich pilnować, do Ławek Poselskich nie zbliżać się, żadn
perswazyi, i namow żadnych, w czasie Sessyi nie robić, ale wszyscy z ca
naywiększą przystoyność, dla Maiestatu K. Pey zachować powinni.

24to Ktoby zaś głos z porządku zabrany, interlocutorie przerywał, lub hała
mi tamował ważył się, przepisanego tym Prawem Porządku, nie za
wał, tego Marszałkowie, Kor. i Litewscy, z Marszałkiem koron., i Dep
towanemi do Konstytucyi, Sądzić z processu Summario będą, i kara
ixta delictum powinni. ——"

Przywiedzenie się Podstaroścego Kochanowskiego na Sessyi Sejmowey dnia 21 grudnia 1790.

Wniesiona przez Xcia Jmci marszałka Konfed. Litt: przysięga, a przez tylu zacnych Kollegow poparta, y ia z obowiązku Jnstrukcyi popieram winienem; lubo, gdyby nie był zwarany woltą punkto instrukcya, sądziłbym takowa przysięga bydź niepotrzebna, bo kto własnemu sumieniu, y sumnienie swoie zaprzedał, kto dla podłych zysków nayświętsze potargał związki, iakie zachodzą między obywatelem a oyczyzną, ten ieszcze kraiowi przysięga, a odwracaiąc się na iedną zbrodnią, nadaie drugą powadze, a tak tylko zbrodnie pomnożemy, a nam chodzi o to abyśmy ie wytępili: Lecz iednak wolney mienem instrukcya moia zastąpić powinna miysce przekonania; Tylko niech mi wolno będzie niektóre przełożyć uwagi nad iednym wyrazem podanej przez Xcia Jmci marszałka Konf. Litt: przysięgi, na którym ia się zgodzić nie mogę: wyraz ten iest: „przysięgam &c. iako żadnych pieniędzy lub innych iakichkolwiek ofiar od zagranicznych Dworow przez siebie ani przez kogokolwiek, nie brałem nie przyimowałem &c. Co się stało, to się

25.

imię

nież nie odrobi, przysięga takowa dziedzicz
się do przestrzoże, Krzywo przysięstwa z
mnożą, złrodnice powiększy y dochodzeń
onych zabroni; Ten bowiem zdrayca k
za wzgledy Obcych potentatow brat pieniędz
zapewne się do tego nie przyzna, a Krzyw
przysięstwem, pozor winny z siebie zdeyp
z od sprawiedliwości Sędziey uniknie,
Tylko Bóg jeden skryte tości serca przenikać może, y kto się do nay wyższego Sądu Bożego odwołać? Sąd ego sądzić Sędzia nie wolno, a tak nie jeden złoczyńca p
zatrzona Przysięgi uchylywać się będzie. —
Wroc tych przytoczonych uwag mam
jeszcze silniejsza, a osobiście mnie tyczą
przysięgi, sprzeciwienia się wspomnia
nym Przysięgi wyrazom, ja sam na tych przysiądz
niegdy: gdyż publicznie tu wyznaię, ż
sam bratem pieniędze od zagranicznej Po
cyi, od tey nawet która się najwięcey do sp
dzenia hańby Narodu Polskiego przyło
Ustanowienie Nayiaś: Stany Konfed
wane, straszny zamet, rzezie wystrzecho
obrony. —
Wydziwowanym będzie w Szkole Rzy
skiey pod oyczystym przewodnictwem
N: Pana, czułem się więcey nad inny
Królo

Królowi z Deputacia Kuzmyn, tymczem
wiec zaraz datey serdeczney chwili, wtó-
rego 1 3 2 4 bym mogł sie choć wczesnie wyjechać
Deputacie y naystarszemu z Królow
z podwoionego Długu obywatelstwa y
szczegolnieyszey wdzięczności. ~~Kiedy~~ Jestem nie
wyszedłem z Korpusu Kadetow, ~~dostałem~~
~~tam się tey pory~~ ~~dekretu~~, kiedy mi
się to szczescie wydarzyło; Kazydes W.
K. Moie P. moy Nieboy dziwuie mnie
po kilkokrotnie do wystkich publicznych
a nieznownie do zadatkowania często
zdarzaiących się sporow granicznych, mię-
dzy Polska, z osiemnastu Państwami:
Starałem się iak naigorliwiey dopełnić
dane mi powierzenie, y teraz swiadom
do W. K. Mci świadectwa odwołać się
mogę — w 1780 tym Roku wyznaczony
byłem na Demarkacyą granic między
Ukraina-polska, y Nowo-Rossyą; ~~kilka~~
~~niedziel trwała Komissya, y mnie~~
~~Kazano na expens ze skarbu wypłacano~~
ze skarbu 12 Pfg
dano mi 4000 złp na expens ~~y~~ po nadziei
że tylko kilka niedziel potrwa ta robota;
Zamiast tego trwała Komissya cztery

miesiący

miesięcy, a ia nie tylko te 4000, ze Skarbu
wzięte, ale nadto 3000 Złr pmes szczodrobliwa
Łaske Nay: Pana mnie przed wyjazdem dan
z moich własnych kilka tysięcy, a rachuj
kredyt wziętych kilka tysięcy wypłacenia
miastem: Publiczney za pozwoleniem
moim po odbytey krwawey pracy nie
szukałem nadgrody, bo nayświętsza za
że w sercu własnym z wesołości Oy
żenia Oyczyzne zniewalałem, lecz bo
do ograniczonych moich dochodów, starałem
się o odzyskanie przynajmniey tego co
na własny kredyt zaciągnął: wznad sp
ziedliwość żądania mojego byłemy prze
ow pas zagranicznych interesów Sekr
ten Jw. Mniszech Marsz: W. Kor:, z
nimi radził adressował mnie do Jo. X.cia Jma
Sta: Poniatowskiego ex Podsk: Litt: a pod ow
czas marszałka Radzimieńsk: od którego o
bratem taka odpowiedź, że lubo sprawie
wa iest moia żądanie z dnia czynić musz
nie może dla niedostatku funduszu n
expensa extraordynaryine przerachowa
że iednak tak stanął z wami ich nadgr
miesiąc ta strata; nie będzie przez prezesa która dla wszystkich
członków tuteyszey Komissyi, mianej
od Imperatorowey Kors: są przerachowane: Dla

Przyzna

~~Dla tamtej, Imperatorowej Powinszowania~~

Przyznam się że nie ~~mogę ukryć~~ [illegible]
znajduje ieszcze tey dziwney Etikiety Krewie
we mnie rozburzyła, na obiecany mi
present od moskwy za wyprawę Oppy-
nicie offiarowane: naumiono mnie iednak
że taki iest zwyczay że na wzaiem
Rossyiskim demarkatorom będą dane
od Rzpltey prezenta: uległem rad nie
rad upowazinionej Etikiecie, z tysiąc
rubli od Rossyi z nie małym kosztem
przyiąć musiałem. — Taki iest nie-
przypadek który podaie pod sąd wam
Najiaś: Konfed: Stany. — może nie
ieden dobry obywatel wpodobnym przy-
padku przypuści, nie zechce przyiąć
dotąd ogulney przysięgi, a taki
który brał zapłatę za wyprawę obcym
potencyom, radbędzie ią przysiąc, aby
krzywa na czas się uchroni od zarzutów
z kary: — z tych więc powodów na
dalsze ogulnej y prezentów ciągnienia przy-
sięgę, zgodzić się nie mogę.

26. Rozmowa

Sołtyka Biskupa Krakowskiego z Garnyszem Podkanclerzym Koronnym na Polach Elizeyskich miana

Sołtyk — Jak się masz Przyjacielu, nigdym się nie spodziewał widzieć się tutay tak prędko, pewnieś ty na Warzyacyą umarł —.

Garnysz — Nie zgadłeś, żyś umarł na Warzyacyą, iż byłeś Biskupem Krakowskiem, Ja umarłem bez Warzyacyi, iż bydź nim nie mogłem; stałem się igrzyskiem obietnic tych, którzy ich nigdy nie dotrzymali; aydy na dzień mniey niektórem tam, skąd bez niey wsiąść nie mogłem, nie zostało nic mi do czynienia, jak tylko umrzeć przy dobrych zmysłach; przytym nieszczęśliwe odkrycie Ameryki. Skończyło dni życia mojego, Nolumbus iest moim Katem —.

Sołtyk — Pomnieni: Francisek pierwszy, z Ty jednakże iak widzę, miałeś przyczyny śmierci; ale moy Przyjacielu; kiedy ta choroba jeszcze iest tak niebezpieczna, ciemna ona niewinnie we wszystkich sprawach skutki, znaiąc ludzi na świecie w stanie Duchownym, pamiętam, że Wenus prześladowała wielu; przeto tamci przy życiu —

Garnysz — Przyjacielu! rzecz każda zpierwszey, lub zdrugiey nabyta lepsza iest lepsza, aniżeli stokroć nowsza; przeto y moja w Stolicy świata nabyta, posługowana w Polszcze, dokończona w Warszawie, przedtey przeczyta wątek dni moich —.

Sołtyk — Co tam u Was słychać w Warszawie, jakie Ministerium powiedz mi zapewne ciekawości nie mało: bo Sułkowskiej, Staszic, Wybicki, nie dosyć umieli mi opisać czyny Sejmu teraźnieyszego: Pierwszy mi gadał o Xięciu Oryginale, drugi o Szulerach, trzeci o Buntach

na Ukraiinie, a zaden o Rzeczy Pospolitey —

Garnysz — Seym teraznieyszy zaczął się przed dwa laty, ale
nie wie kiedy się skończy — Zniosł Gwarancyą, ale
Prezydentowi za nadto wielkie zaczął; uznał potrzebę 100 m
Woyska; ale się z Skarbem, y Podatkami nie pogo-
mial, utworzyć Generałow nie mało, ale się o Jch
zdatności nie przesiadczył, Wysłał Ministrow do wsp
Dworow; ale Jch potrzeba siedzi ie-
dzie w Warszawie, zniosł Radę Nieustaiącą, ale
jakąś Straż uchwalić zamyśla, zniszczył Kiąd
dawny, ale się na nowy zydrzić nie może, Bunty Ch
iuszie uśmierzył, ale obwinionego iedney nie ukarał;
Powinnego z kraiu wypędzić, ale spod-winnego
tknąć nie śmiał. zgoła wiele zaczął, ale nic nie skoń
czył —.

Sołtyk — Coż teraz nayistotniey zatrudnia Obrady Seymowe,

Garnysz — Sprawa Kardynalna, y Rozwiązanie tey Kwestyi,
jest lepsze, czy Elekcya, czyli też Sukcessya Tronu
Polskiego?

Sołtyk — Czy są iakie na tym Seymie Partye?

Garnysz — Bez tego Polska, biorąc ią nawet od samych początkow,
gdy nigdy nie była, iakie ly się y teraz obejść mogła;
mnieyszych kilka trzy są partye znacznieysze, z któ
rych każda para nayczęściey chodzi, bo się znowu te
trzy podług Interesu łączą, y rozdzielaią chwala, y gę
ną, ktoca, y godzą: przeciąż trzeba mieć wiele sub
tel, y znaiomości ludzi, aby ich dobrze zrozumieć
y te są: Wołowska, y Rzymaiowska, Potocka, y
Czartoryskich, Branickiego, y Sapiezyńska; Pier
wsza podobna iest do Chorążewki, która się z Wo
trem dzieli, druga do Osoby nadzwyczaynie reprezentu
iącey, na Potwierdzey wsparteey, oczy ku Stolicy wzno
szącey, trzecia do Mazinczey białą Serwetą

przykrytey, á wszystkie razem wzięte do Maszkarady —.

Sołtyk — Którąż Partyą utrzymuie Elekcyą? a Którąż Sukcessyą?

Garnysz — Partyą Potockich y Xięzi Kroleweskiey radzi Sukcessyą dowodzę Dziejami Nawdowemi, że Elekcya iest rzeczą niezrzędną wszystkich, ktorych kiedykolwiek dotrwania Rzeczi-pospolita, przypomina granice Polski, za Krolow Sukcessyi, że przy Elekcyi Xięgi Systematycznego ustanowić niemożna, że Kray ani swoiey Sytuacyi ani wewnętrzney spokoyności pewnym nie będzie, że pierwsza Elekcya zgubi Rzeczpospolitą, Partyą Przeciwną, Zapierzyńska utrzymuie Sukcessyą, dowodząc ciemnemi Dziejami, że Sukcessya Tronu Polskiego będzie Kamieniem węgielnym do absolutyzmu Tatwo powstać mogącego, że Sukcessor Tronu więcey pamiętać będzie o powiększeniu Prerogatyw swoich, iak o powszechnym Narodu, że Elekcya będzie zrenicą Wolności, utrzymuie się nie może przy Sukcessyi, że pierwszy Sukcessyonalny Krol założy Fundament absolutyzmu; na ktorym Gmach Tyranii Jego Następcy wybudować potrafią.

Sołtyk — a Ty za ktorą siedzisz Partyą powiedz mi szczerze, jako Minister w materyi tak ważney bez zdania bydź nie mogłeś, w czymże więc widziałeś więcey korzyści dla Rzeczy-pospolitey?

Garnysz — Jako Minister starałem się w tey materyi tak bydź subtelnym, żeby mnie żadna Partyia ostatecznie prowadzić nie mogła: w Sukcessyi z Elekcyi

okoliczności wskazywałem pomyślność z nieszczęścia dla Rzpltey, iako Obywatel, który do liczby Mężnowładztwa prze Przodkow nawet moich nienależał nawet, którego nad=Dniadrowie nie było w liczbie Panow, a przeto w Targu o Tron Polski wchodzić nie mogłem, który znałem cele prywatney z drugiey partyi, który nie miałem żadnych podchlebnych z tey ani z owey strony dla siebie widokow, ugi w przekonaniu moim wewnętrznym rzekłem Sąsiedzi Matuszy, bytem bardziey za Sukcessyą niż za Elekcyą.

Sołtys. A Obywatele y Szlachta po Woiewodztwach mieszkaiąca czegoby sobie życzyła bardziey?

Garnysz Szlachta: która Panowie dawniey jak Baranty na Jarmarku przed sobą, y oczyma swoiemi sprawiczyznie czynili Targi: i poznawała na nich wymiarę swoiey Edukacyi; więc Swiadomsza idzie zawsze zanym tłum gruntownemi Pismami Dobrem, niedołężna zaś za tłumem, gdzie ią Intryga lub przekupstwo prowadzi.

Sołtys. Więc Panow Kondycya nie musi być dosyć Szczęśliwa teraz?

Garnysz Seym 1773. lubo był truizną dla Rzpltey, miał iednak te własności w sobie, które arszenik posiada względem zdrowia ludzkiego, to iest w wielkiey zadaney części gubi człowieka, w pewney zaś małey ilości, leczy nie bezpieczne choroby; ztąd znienawidzony ten Seym Rzpltą; ale gubiły zacność y Panow, którzy przy możnowładztwie szczególnie odznaczaią ich od Starostw, wydarli im pierwsze przyczynę złego; y lubo Oni dawnym utrzymuią się kredytem, y obłudną Popularnością, Lecz kilkanaście, przy dobrym Rządzie zwrotu Ich do prawdziwey równowagi przez równość Majątków.

Sołtys. Którzy są Stawnieysi Patryoci Seymu teraźnieyszego?

Garnysz – Nieczyniąc różnicy między Stawą a Chwałą, między Patryotyzmem a fałszywym Entuzyazmem, między Starą polską Otwartością, a chytrością dzisieyszą, między przekonaniem a Upodobaniem, między Stałością gruntowną, a zawiklanym Uporem, Szczególnieyszemi Osobami są: Pan Marszałek z Krasinskim Biskupem Kamienieckim układaią prawidła Systemu nowego Rządu, Brzanicki z Sapiehą rzeczy kruszą pocichu, Charzewski y Suchodolski imponuią Seymowi, Zalesci y Mierzeyewski Prowincyą podaią; często Xiąże Czartoryski Generał, y Stanisław Potocki perswadują, ustawnie, Bryzewski, y Łączyński milczą zawsze, a Król cierpliwie znosi wszystko.

Sołtys

Sołtyk. Intryga Zagraniczna iesdze jaka?

Garnysz. Pruska jedna, lecz skarpa, Moskiewska Druga, ale papierowa.

Sołtyk. Jakiegoż spodziewać się końca Seymu teraźnieyszego?

Garnysz. Za nadto wielkie zapytanie na moią głowę; chociem Minister, nie miałem tyle głębokiey Nauki, żebym przyszłość R. Plitey mogł przewidzieć teraz w całey Europie co Bóg, to inne Systemma, Kaunitz błądzi, Hertzberg głupstwa wyrabia, Nekier porzucił Francyą, wszystkim myśli, więc cyfra prorokować nie umiem.

Sołtyk. Kto tam został mojm następcą?

Garnysz. Turski Biskup Łucki y R. Plita.

Sołtyk. Wytłomacz mi to jaśniey

Garnysz. Turski wziął Tytuł Xiążęcy, Infułę y krzesło, a R. Plita Xięstwo Siewierskie, y wszystkie Dobra do Biskupstwa należące, które już Sekuchin per plus offerentium Sześcioletnim wypuściła Kontraktem, Jmym zaś Biskupom tylko Dożywocie ostrzegła.

Sołtyk. A Xiąże Prymas nie byłże w Stanie obrony tey grabieży?

Garnysz. Czynił On usiłowania nie mało, ale daremnie, a widząc że Stan Duchowny chce R. Plitą zwrócić do Stanow swoich Apostolow, wyiechał do Włoch, gdzie znalazłszy do Kompanii Małżałowskiego Biskupa Wileńskiego picie Wody Bizańskie naprawiaiąc Krew, którą mu Kubliski Bosek Inflancki, y Jmi popsuli.

Sołtyk. Potocki Woiewoda Ruski co znaczy na Seymie teraźnieyszym?

Garnysz. Na Teraźnieyszym bardzo mało zato, że to Pan bardzo przy swoim widzimisię uporny, pupszczono go przez rozgi; wreszcie widząc, że R. Plita zupełnie inaczey myśli, jak On Sam ieden, wyiechał za Granicę, gdzie Swoie znalazłszy Duetto, Rzewuskiego Hetmana, rożnymi Manifestami Szymowi Seymowe; Są to mierni Żeglarze, którzy podczas burzy uciekli z Okrętu, patrząc z brzegu na nie bezpieczny Los Jego, y tak jeżeli udomią, uratowali Siebie, jeżeli szczęśliwie burzę wytrzymaią, y do zamierzonego dopłyną brzegu, pogodzą się z Stérnikami, y Maykrami, do wspolnych przeciw należeć będą Rzyści.

Sołtyk. Ciekawych bardzo dowiedziałem się Rzeczy, ale któż to nadchodzi?

Garnysz. Dexter Prezydent Miasta Skarey Warszawy, Głowa zjednoczonych Miast Polskich.

Sołtyk. Byway zdrow Podskarbiczy, idź do Exkubacyusza zbierającego Ziołka powiązane, niech się Twoią chorobą zatrudni, a ja teraz z Dexterem coś o Municypalności pomowię.

1mo

27.

93

Summaryusz Extraktow y Kopiy Praw Seymu Roku 1788 zaczętego do Kommissyi Rzeczypospolitey Skarbu Koronnego oddanych w oddzielney Xięgze.—

Roku 1788.

Akt Konfederacyi Generalney w Seymuiących Stanach Obroyga Narodow.

Nakaz Przysięgi

Matryce Woyskowe Ustanowienie Sto Tysięcy Woyska.

Propozycya ad Turnum o Kommissyi Woyskowey.

Prorogacya Seymu do dnia 15 Grudnia

Kommissya Woyskowa Wkzp.

Sub punkto primo Kommissya Woyskowa ma się zawsze w trzech bienniach według Alternaty Seymów y miysca?

Sub punkto 2do Wszystkie Osoby składaiące Kommissya wprzod nim swoie mmiysze zaczną.

Sub punkto 3tio. Harmoże, Posłuszeństwo, Mustry.

Sub punkto 7mo co się dotyczy Sądow, Kommissya Woyskowa rozsądzać będzie Forma Judiciania.

Sub punkto 8vo Co się dotycze pomocy Woyskowey.

Sub punkto 9no Płaca Woyska Obroyga Narodow.

Prorogacya Seymu bez zamiaru Czasu.

Wyznaczenie Posłow do Dworow Cudzoziemskich.

Sub punkto 11mo Kommissya Woyskowa y Osoby tey Kommissyą składaiące w wykroczeniach przeciw Obowiązkom &c.

Sub punkto 12mo Kommissya Woyskowa ma się odbywać w Miastach Seymom oznaczonych &c.

Dobrowolna Ofiara na naglące potrzeby Oyczyzny.

Deputacyá do ułożenia Justrukcyi WW. Posłom za Granicą i dozoru Negocyacyi z Dworami Zagranicznemi &c.

Sub puncto 13tio Kommissarzom po złotych Polskich Ośm Tysięcy wyznaczonych &c.

Sub puncto 13tio Gwardyi Konnej y Pieszej Oboyga Narodow &c.

Osoby za Deputatow do Ułożenia Justrukcyi WW. Posłow za Granicą y dozoru Negocyacyi z Dworami Zagranicznemi pluralitate votorum wybrane.

Zlecenie Kommissyi Skarbu Koronnego wyszukiwania Summ na pożyczenie

Osoby do Kommissyi Woyskowey Oboyga Narodow pluralitate votorum wybrane

Zlecenie Kommissyi Woyskowey Oboyga Narodow na Kaz ułożenia Etatu i Kupienia na 30000 Woyska Broni &c.

Rok 1789.ty

Zaczęcie Rekrutu.

Przysięga dla Kommissyi Woyskowey y Woyska Oboyga Narodow.

Uchylenie Rady Nieustającey.

Pozwolenie zaciągnienia Summ dla Woyska Koronnego przez Kommissyą Skarbu Koronnego.

Warunek przystąpienia niedwłocznego do ustanowienia trwałych podatkow.

Pozwolenie zaciągnienia Summ dla Woyska W.X.Lit. przez Kommissyą Skarbową W.X.Lit.

Ofiara na ten raz uczyniona.

Ofiara na pierwsze potrzeby dla Woyska W.X.Lit.

Pomnożenie dochodu z Papieru Stęplowanego.

Ustanowienie Opłaty od Przywileiow w W.X.Litt.

Zaciąg Kawaleryi Narodowey y Pułkow Pieszey Straży w Koronie

Zlecenie Deputacyi Interessow Zagranicznych uregulowania Kancellaryi y wyznaczenia Jey opłaty

Opatrzenie bezpieczeństwa Woiewodztwo Ruskich

Approbuiąc Komoreny między Kommissyą Skarbu Koronnego a W. Prokem Potockim Orderu Polskiey Kawalerem a Jmnią Panami Piotrem Tepperem Karolem Sulcem Wilhelmem Arndtem zaszłey.

Oświadczenie od nas Króla

Zaciąg Kawaleryi Narodowey y Pułkow Przednich Straży do W. X. Litt.

Oświadczenie Woiewodztwa Obuyga Narodow na powiększenie Sił Krayowych.

Zabezpieczenie Spokoyności Publiczney.

Zlecenie Kommissyi Woyskowey Obuyga Narodow zaciągnienia po 30. Głow do każdey Kompanii Pieszych Regimentow

Zlecenie WW. Marszałkom O. N. Konfederacyi Gnieznieńskiey uczynienia Rekwizycyi do Xcia Kurlandzkiego aby 800 Puhary przysłał.

Zlecenie Kommissyi Woyskowey O. N. uzycia 100000 złl. z Skarbu Koronnego na opatrzenie Woyska y potrzebną Ammunicyą, tudzież porownania płacy tych Pułkow Litt. Baranowskiego Jelenskiego y Romanowskiego z Jnnemi.

Przyspieszenie Sprawiedliwości Kryminalnych Sprawow w W. X. Litt.

Zalecenie Kommissyi Skarbu W. X. Litt. azeby nie przywięzuiąc się do Kadencyi ciągłe w Komplecie Osob. przynaymniey Pięciu czynnosci Sądow odprawiała

Zalecenie Kommissyi Woyskowey Obuyga Narodow aby połowy płacy dla Porządnego uważanego uczynila rozrządzenie Prawo względem opatrzenia Kaw. Chorągwianych y Pułkowych dostatku zaprowadziła y płacy Pułkow Przednich Straży Jenerała Maiora Bielaka y Pułkownika Bystrzyckiego z Jnnemi porownała.

Wyznaczenie Examinatorow w Sprawie obrazy ostatniey
Sposob wynalezienia Ofiary z Dobr Ziemskich y Duchownych w Koronie y W.X.Litt.
Opłata do Skarbu Publicznego z Dobr Państwa
Wymiar Sprawiedliwości.
Warunek do Konstytucyi pod tytułem Przypuszczenie Sprawiedliwości Kryminalnym Sprawom w W. X. Litt.
Opłata do Skarbu Rzeczypospolitey z Dobr Kawalerow Maltańskich.
Potwierdzenie Układu zaciągnienia Summy 10ciu Milionów.
Opłata do Skarbu Rzeczypospolitey od Kadutkow.
Wyznaczenie W. Starozakonnego Kahał. Kamienieckiego do ułatwienia wywozu Magazynow Rokyszkich
Ponieważ W.X. Adam Pomirski Podskarbi W. Kor. o wiele ważnych przeciw Rzeczypospolitey y Jey Prawom postępkow dc.
Ktory to wybrani Sędziowie Sumowi Przysięgi Roku Konstytucyi 1775 dc.
Lustracya Dymow y podanie ludności
Opłata do Skarbu Ruskiey z Dobr Kanonikom Dyssydenckim y Unickim applikowanych
Warunek dla Kommissarzow Powiatowych
Bezpieczeństwo Podatku z Dobr Królewskich
Bezpieczeństwo Listow
Zniesienie Artykułu drugiego w Konstytucyi 1776 pod Tytułem ordynacya Sądow Sumowych
Ostrzeżenie względem Importacyi Podatkow
Approbacya Fundacyi przez W.X.Lit. Opata Kawalerskiego Przemyskiego uczynionego z uwolnieniem od Podatkow Duchownych
Kortela Częstochowska

Zlecenie Kommissyi Woyskowey O N: zaciągnienia po 50 Głow do Każdey Kompanij Regimentow Pieszych

Zlecenie Kommissyi Woyskowey O N: aby dla Woyska Litt Broni Palasze sprowadzić jak nayprędzey kazała

Odesłanie Sprawy z Ur: Bonawenturą Niżyńskim

Wydanie Kommissarzów do Łomzi Bielskiey

Chęć udzielenia Kommissyonowi wymienionym do wynalezienia Ofiary 10tys Grosza z Dobr Zamkowych

Zalecenie Kommissyi Woyskiey O N: względem Fabryk Woyennych y Gospodarskich y Ludwisarni

Ubezpieczenie czasu Sejmowego

Fundusz dla Woyska

Potwierdzenie Konwencyi między Kommissyą Skarbu W: X: Litt a Ur: Piotrem Potockim Oberszt Polskich Kawalerem Orderu Jelitu Panu Piotrem Tepperem Tryderykiem Fabrycyt Karolem Schulzem Wilhelmem Arndtem zawarty

Wzgląd na zasługi Adjutantów aktualnych przy Boku Nas Króla będących

Zwrócenie się Summ Ur: Kazimierzowi Xcia Sapiezi Jenerałowi W: X Litt należących na rzecz Skarbu W: X Litt

Przyspieszenie Lustracyi Starostw Woiewodztwa Trockiego

Urządzenie Gwardyow O N: zwłaszcza Milicyi Naszey Królewskiey

Wyznaczenie Głos do Ułożenia Projektow do Formy Rządu

Batalion Skarbu Koronnego

Ofiara Obywatelska Ur Pana Potockiego

Ofiara Obywatelska JW: Xcia Radziwiłła Woiewody Wileńskiego

Powziętemi Expowego od Francuzow zagrabionych

Prudar Dobr niżey wyrażonych &c
Uwolnienie Ur Ignacego Napiorkowskiego y Antoniego Smoleńskiego
Nadgroda dla Kawalerii Narodowey
Wzgląd na Ur Bogumiła Rudnickiego y Ur Josefa Paruszewskiego.
Unądzenie Summ poniżey wyrażonych
Zapawnienie Hippotelis Długu Rzpltey
Zlecenie Ill. Marszałkom Konfederacyi Generalney O.N. aby Kommissyi Skarbu Lit. zaleciła Lustracyą Dobr, Summ y Fundiszow pod Duchowieństwo w Kordon Rossyiski wpadłych
Zlecenie Lustracyi Dobr y Spisania Summ od Nay prawielebniejszego Xcia Prymasa rozrządzonych
Unądzenie względem Generała Lieutnanta Generałow Majorów y Innych Stanu w Woysku &c.
Etat Woyska
Na Miysca nowo kreowanych Brygardyerow Vice Brygardyerow y Majorow &c.
Zlecenie Kommissyom Skarbowey y Woyskowey Obojga Narodow względem cułagu dla Kommend w Garnizonie Warszawskim zabiera na Krepach Kommendowanych, opatrzenia pozwoleń w Kosharach Warszawskich utrzymywania Więzniow w Forcie Kamienieckim y powrocenie Expensy na Aresztantow obrony Obwinionych
Pomnożenie Dochodu z Miast naszych Krolewskich w Koronie y W.X.Litt
Przedłużenie Czasu przeznaczonego dla Deputacyi Do Interesow Duchownych
Podatek z Skor

Zlecenie Deputacyi do Rozpisania Dochodow Miasta Warszawy

Zlecenie Kommissyi Skarbu Koronnego względem zakupienia Tytuniow

Zlecenie Kommissyom Skarbowym G. N. Odbiania Oyczystey z tych Woiewodztw Ziem Powiatow od ktorych nadeszły Taryfy tudzież W. Marszałkom aby uskutecznieniu Prawa Kommissyom Woiewodzkim zalecili; zaskarżenia zas w Dobrach krolewskich odstane bydz maią

Indygenat dla Xięcia Ludwika Wirtemberga

Zlecenie Kommissyi Woyskowey względem Regimentow Dragonij na Polski transformowanych

Zalecenie Exekucyi Prawa Kommissyi Woyskowey względem Rekrutu

Kommissyi Woiewodzkie y Powiatowe w W. X. Litewskim

Zalecenie Kommissyi Woyskowey G. N. względem opatrzenia Granic Litt.

Sposob dawania Rekrutow w Koronie y W. Xięstwie Litewskim

Przyięcie Oyczyzny y zalecenie Kommissyi Woyskowey Narodow względem umieszczenia w Dywizyi Podolskiey lub Ukraynskiey tych lat Gymnazyow Umundurowanych przez Joachima Potockiego Starostę uformowanych

Kommissyi Porządkowe Cywilno Woyskowe Woiewodzkie Ziem y Powiatow w Koronie

Wyznaczenie Deputacyi do Miast Naszych krolewskich

Zalecenie W. Prezydentom Koronnym y Deputacyi do ułożenia Projektu Podatku na Miasto Nasze Warszaw

wyznaczoney.

Ustawa tym czasem Podatku 400000 na Miasto Warszawę z furyditami.

Zalecenie Kommissyi Skarbowey W.X.Lit. Użycia Summy 300000 na Założenie Fabryki Tabaczney.

Zasady do poprawy Formy Rządu.

Rok 1790.

Awans w Woysku dla Rodaków z Służby obcey powracaiących Officyerów Korpusu Kadetów Officerów Gwardyi Koronney y Pułku 6N. y Kadetów, tudzież ummieszczenie Synów Naszych Królewskich.

Wyiątek Kommissyi Cywilno Woyskowey dla Ziemi Mielnickiey.

Lokacya Kommissyi Cywilno Woyskowey Powiatu Rzeczyckiego.

Opisanie Rang Kawaleryi Narodowey y Awansów.

Rezolucya względem Szymików Żmuydzkich.

Przystąpienie do potrzeb Rzpltey przez Żydow w Koronie y W.Xięstwie Litewskim.

Ofiara Klejnotow przez Króla Jmć y podwoionego Podymnego.

Miasta y Miasteczka Królewskie Duchowne y Dziedziczne w Koronie y W.Lit. obowiązane bez dz. płacić podymne.

Zalecenie Kommissyi Woyskowey Obrony Narodowey Wystawienia y opatrzenia Woyska do liczby Głow tymczasowego urządzenia 65074.

Rezolucya na prozby Ziemi Bielskiey.

Rezolucya na prozby Woiewodztwa Krakowskiego.

Wyznaczenie Deputacyi do Porownania Ofiary y Podatkow.

Deputacya do Kommissyi Woyskowey.

Zlecenie Kommissyi Woyskowey Obrony Narodowey y Kommissyi Skarbu Koronnego względem

Magazynow y Wielkich Reluizytow na Opatrzenie Woyska

Zalecenie Kommissyi Woyskowey O.N. przez wzgląd na zasługi P. Bielaka

Ustanowienie Kommissyonatu Woyskowego

Deklaracya względem aliansu z Królem Jmć Ruskim

Ofiara Obywatelska z Czterech Starostw

Starostwo za Kowelskie W. nigdy Wacławowi Ruszkiemu Woiewodzie Krakowskiemu nadane

Tłumacz do Expedycyi Ruskich

Wzgląd na Ur. Bernarda Jabłockiego

Wyznaczenie Kosta do Starów Hollenderskich

Zaleceniu Kommissyi Woyskowey O.N. względem Generałow Lieutnantów

Zleceniu Kommissyom Cywilno Woyskowym

Dopełnieniu Lustracyi Dymów

Ustanowieniu hudrosci Praw względem Starających się o Funkcye Deputackie a niesktadaiących Kommissyi Cywilno Woyskowych w Koronie

Sejmiku Deputackie dla Woiewodztwa Wileńskiego

Ofiara W.o Walickiego Wdy Rawskiego y pozwolenie Kapitule Sandomirskiey zamiany Dobr

Wyznaczenie Ur. Jabłonowskiego na Szambelana do Dworu Berlińskiego

Ustanowienie Ziemskiey y Grodzkiey Kancellaryi w Telszach y dla Powiatu Xięstwa Zmudzkiego Telszewskiego y Polongowskiego

Dodanie Majora do Korpusu Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

Przedłużenie Czasu dla Deputacyi Kockowskiey

Duchowieństwo Obrządku Wschodniego w Koronie y W Xięstwie Litewskim

Uskutecznianie dawne Poprzednikow naszych przyrzeczenia

Oznaczeniu Czasu Sejmikom Koronnim y Przysłaniu Sejmowi

Zaleceniu Deputacyi Interesow Cudzoziemskich z dozwoleniem uzycia 300000 Summy na Wydatki Extraordynaryine

Zaleceniu Kommissyi Skarbu Koronnego Alleviacyi Podatku dla Miast Lipska y Kijowa

Zaleceniu Kommissyi Skarbu W. X. Litt. Alleviacyi Podatku dla Miasta Brzescia Litewskiego

Warunek dla Miasta Lipska

Ustanowieniu z Sejmiki

Wyznaczeniu Deputacyi do rozrzadzenia Projektu Reformy Zydow

Zabezpieczeniu Chorągwi Trybunału Koronnego Lit.

Zaleceniu Pisarzom Polskim O. N.

Zaleceniu Kommissyi Skarbu Koronnego względem tych Ust za Rzeką Dniestrem y tuteyszych ad do Biskupstwa Kamienieckiego należących

Zaleceniu Kommissyi Skarbu Koronnego dubo Miasta Warszawa do

Zaleceniu Deputacyom do Examinowania Stanow Obojga Narodow wyznaczonym

Zaleceniu Kommissyi Woyskowey Obojga Narodow Ustanowieniu Smalcow

Wyznaczeniu Deputacyi do ułożenia Projektu względem Ekonomikii wewnętrzney Krajowey

Zaleceniu W. W. Biskupom O. N.

Zabezpieczeniu Fundusu Mansyonarzy Swoich

Fundusz Alumnatu na Edukacyą Kleryków

Porządku Prackiego y Cyrkularskiego

Opatrzeni Cerkwi S.t Jana w Kamieńcu

Zalecenie Kommissyi Woyskowey O.N. względem Likwidacyi Kass Regimentowych

Zalecenie Kommissyi Woyskowey y Pisarom Pol. nym 3 N: Aby Pisarze Polni cum voce Informativa w Kommissyi Woyskowey zasiadali

Zalecenie Deputacyi do examinowania bytności Departamentu Woyskowego

Przedłużenie Czasu dla Deputacyi Kockwacyjney

Zalecenie Kommissyi Woyskowey Ill. względem odsunięcia Likwidacyi Brygad Korpusowych do ostatnich dni Nowembra

Zalecenie Sądowi Seymowemu

Zalecenie na ten raz Sądom Assessoryi Kor.

Deklaracya względem rzędu Kmiotków Senatorskich y Ministeryów

Warunek zmuszenia Ministeryów

Wyznaczenie Posłow do Dworow Francuzkiego y Hiszpańskiego

Zalecenie Ill Marszałkom Seymowemu y Konfederacyi ON. względem Elekcyi Następcy na Tron za życia Nayiś Pana

Przedłużenie Czasu dla Deputacyi do porownania Ofiary y Podatkow wyznaczoney

Czas Seymikow.

Wyznaczenie Miejsca Sądow y Seymikom Powiatu Rzeczyckiego

Warunek względem Prorogacyi Konfederacyi

Ostrzeżenie aby Instrukcye przed Elekcyą Posłow na Seymikach decydowane były

Wzgląd na Ill Kommissarzow do wynalezienia Ofiary y Podatkow wyznaczonych

Warunek o Suspensach

Dozwolenie odroczenia na Raz iden Sądow Ziemskich y Grodzkich

Rozgrzenie z Sypkiey zbożowey w Koronie y W. X. Litewskim

Warunek dla Kommissarow Cywilno Woyskowych w WXdztwie

Potwierdzenie układu zaciągnienia Summy 10 Milionow Złp Polsk

Oznaczenie Scymitow Relacyinych

Zalecenie Marszałkom Sejmowemu y Konfederacyi Obojga Narodow względem Sekretarza y Kanellaryi Sejmowey

Wzgląd dla Osob niżey wyrażonych

Nobilitacya Osob niżey wyrażonych

Nadgroda uczynoni Damie Szembiny Atamanowey Kozakow Koronnych

Oznaczenie względem Indygenatow y Nobilitacyi

Indygenat dla Hr Barona de Cerny Girard Szlachcica Lotaryńskiego

Nobilitacya Osob niżey wyrażonych

Zalecenie Kommissyi Skarbu Koronnego względem uwolnienia Hr. de Vany od zapłaty Szpla

Objaśnienie względem nastąpiony Nobilitacyi Osob Cywilnych

Zalecenie Kommissyi Skarbu Koronnego zbycia Jedney opłatnie a Dyplomatu dwoch Braci Ernesta y Jędrzeja Sartoryuszow przysłała

Rehabilitacya Hr. Jana Michałowskiego y Sukcessorow Jana de Owale Minasa

Indygenat dla Hr. Barona de Minigerode

Indygenat dla Hr. Karola Glawe

Odpowiedz na Hołd Kommissyi Woyskowey O. N.

Sądy Grodzkie Woiewodztwa Nowogrodzkiego

Approbacya Szpitalu pod tytułem Dziewięciu Jezior w Mieście Wilnie

Pozwolenie Fundowania Wlo XX Bazylianów w Dobrach Dudziennych Hermanowiczach tudzież Panien Miłosiernych w Krocku Sumiatyczach

Dozwolenie Fundacyi dla Szpitala Putnwskiego pod dozorem Sioster Miłosierdzia będącego

Deklaracya względem Długów Nobilitacya Osob Woyskowych niżey wyrażonych

Nobilitacya Osob Woyskowych

Uwarpienie Fundusu XX Bazylianów

Uwolnienie a Scatabellatu Ill. Fryderyka Cornemana y Jana Augusta Cichockiego

Zlecenie Kommissyi Skarbu Koronnego względem Prowentu z Miasta

Pozwolenie Funduszu Ur. Bogusza na Szkoły y Alumnat w Bielsku Podlaskim

Wyznaczenie Deputacyi do wymienia w Rachunki y Długi na Kopary Warszawskie

Deputacya do ułożenia Projektow względem Grecko Oryentalnych Dysydentow

Rok 1791.

Przystąpienie do Aktu Generalnego Konfederacyi

Utwierdzenie Porządku w Izbie na Teraźniejszym Seymie

Deklaracya względem biorących od Potencyi pie-

Prawa Kardynalne Naruszone

Zlecenie Urodz Seymowemu y Konfederacyi OO. Marszałkom względem Examinu Departamentu Woyskowego y Kommissyi Woyskowey

Rozkład Materyi y Czasu na teraźnieyszym Seymie

Wdzięczność N. Zamoyskiemu Za Ofiarę 200000 Złp

Wyznaczenie Assessorów do Sądow Materyalnych Zadwornych W. X. Lit.

Zalecenie Kommissyom Skarbowym y Woyskowey OO.

Zalecenie Deputacyi do Examinu Kommissyi Skarbu Kor. wyznaczonej

Rezolucya względem Pałacu Rzeczypltey Bywałego zwanego

Ochrona Czasu Seymowego

Uchylenie Konstytucyi 1760 Tytułu Porządku Seymowania do punktu decydowania Projektow Kategoryami opisuiącego

Przyspieszenie Diuiów Deputacyi Kodyfikacyinej

Zlecenie Kommissyi Rzeczypospolitey Skarbu Kor.

Zlecenie Ur. Seymowemu y Konfederacyi OO Marszałkom

Wyznaczenie Assessorów do Sądow Assessoryi Koronnej

Zalecenie Deputacyi Examinuiącey Kommissya
Skarbu Koronnego
Ubezpieczenie Taboru Woiska
Wyznaczenie Deputacyi dla Ujścia Kwitancyi
y Assygnatty
Zalecenie Deputacyi Examinuiącey Kommissya
Skarbu W. X. Lit.
Wyznaczenie Kommissarzow Rzpltey na Kongressa
cyą Prelio Cryptentabuych
Sprzysiężenie Sprawiedliwości
Zalecenie Deputacyi Konstytucyjney
Odmiana Podatku Szarowego
Vzgląd na Szpitale Publiczne y Kapitany Mes
dianitow y inszy wyrazone
Zabezpieczenie Vbg Zrzebnowskiego Starostwie
Solecznim Summy Ogolney 300000 Zł P.
Vbytek Summy 40000 na Vsi Jeziorowiach
warowaney
Miasta Nasze Krolewskie wolne w Państwach
Rzpltey
Vrzędnicy Sprawiedliwości
Dozwolenie Vbg Gorzenskiemu w Grodzie War=
szawskim na Vrząd Podkomorski Warszaw
Delikatnaya względem Rodowitości Vbg Grudzińskich
Zalecenie Vbg Seymowemu y Konfederacyi Gen
Marszałkow
Vstawa Rządowa
Zniesienie Summy 100000 Zł Pol. na Starostwie
Vlichnowskim
Zalecenie Kommissyom Woyskowey y Skarbowey

Zalecenie Kommissyi Woyskowey &c.
Zalecenie Ur. Seymowemu y Konfederacyi &c.
Marszałkow
Sposobienie Officyerow nayprzych do wiadomości woyen
ney
Przedłużenie Czasu Deputacyi dla Xięstw Kurlan=
dyi y Semigalley wyznaczoney
Przydanie Osob do Deputacyi Konstytucyiney od
tąd Seymowa zwaney
Warunek wspol Dziedzicow Czynszu
Umieszczeniu w Straży Ur. Xcia Sapiehy Jenerała
Artyllery Litt. i Marszałka Konfederacyi WXLitt.
Nominacya Kommissarow Rzeczypltey na Kon
gregacyą Gelio Bygdgoskiey
Przyznanie Summy niżey wyrażoney oraz z Po=
wrzyą na Rzecz Ur. Zamoyskiego
Wyznaczeniu Summy 300000 Złt Polt na Dobrach
Gonigcayn czyli Goltyn zwanych
Zabespieczeniu Summy 350000 Złt Polt na Sta
rostwie Lubelskim
Uchyleniu Summy 38000 Złt Polt na Skarbie Skarb
szynskim
Upewnieniu Summy na Starostwie Ostrowskim
Złt Polt 70000
Uchyleniu Konstytucyi 1775 R. niżey wyrażoney
Odestaniu ochotniczey Dobr Sawulickich do Sądow
Assessoryi Koronney
Dobra Ordynacyi Sulkowskiey
Zaleceniu Kommissyi Skarbu Koronnego
Podniesieniu Sprawy w Sądach Assessorskich
o Ur. Sandomierskiey
Zaleceniu do Kommissyi Skarbu Koronnego

Uchylenie Summy 154.367 Złt Pol na Starostwie Słoń-
skim zostaiącey

Sejmiki

Sejmy

Deklaracya tymczasowa względem Processów y Sądów

Deklaracya tymczasowa względem Kommissyów Cyrk-
na Woyskowych Obojga Narodów y Urzędow Ziem-
skich y Podsiadich w WXlitt

Warunek tymczasowy dla Kancellaryi Sądowych w Xię-
stwie Mazowieckim

Sądy Sejmowe

Jus aggratiandi na Smierć wskazanych

Straż

Przysięga dla Posłow Zagranicznych

Wyznaczenie Summy 1500000 Złt Pol. na Jnteressa Repki
Zagraniczne y 300000 Złt Pol na nieprzewidziane
Repki potrzeby

Zaświadczenie dla Deputacyi Jnteressow Zagranicznych
wyznaczony

Zalecenie Ubt Sejmowemu y Konfederacyi Ort. Marszałkow
względem Subalternow zpisy Rady.

Przedłużenie Czasu Spisywania Xięgi Ziemiańskiey

Zalecenie Kommissyi Skarbu WoXstwa dittto

Wyznaczenie Czasu do ułożenia Stanu Długu y Ex-
pensy w Skarbach Ort y Ułożenia Projektow do
napełnienia dostatecznego Skarbu Publicznego

Utwierdzenie Zamiany z Xiężnosci na Ordynacyc w Łopatynie

Utwierdzenie Summy Sto Sześćdz Złt Pol na Starostwie
Wrzesnieńskim

Zabezpieczenie Summy 200000 Złt Pol na Stanie By-
- strzyckim

Deklaracya w Interessie Ill Ozarowskich względem Dóbr Byszewa

Zalecenie do Kommissyi Skarbu Koronnego względem Prochu

Odesłanie do Assessoryi W. X. Litt. dobrowolnie wyrażoney

Warunek względem dziedzicznośći W. X. Litt.

Zlecenie Kommissyi Skarbu W. X. Litt względem Summ na Starostwach

Odesłanie Sprawy Sukt Stroińskiego z W. Kapitułą Kasztelanem Sandomirz do Kommy Skarb Kor.

Zalecenie do Kommissyi Skarbu Koronnego względem Skarżewa

Względ dla Miasta Bojanowa

Zalecenie do Deputacyi wyznaczoney do Interessow Kupiectwa

Deputowanie Sprawiedliwości

Zalecenie Ill. Pijarom O. N.

Wyłączenie Posłow od Kandydacyi do Kommissyow Rządowych y Assessoryi

Indygenat dla Ur. Wawrzyńca de Engestrom

Deklaracya względem Jurysdykcyi Sądu Hyporecznego

Kommissya Policyi

Osoby wybrane za Kommissarzow do Kommissyi Policyi

Ubezpieczenie Sprawiedliwości dla Prowincyi Kor.

Wyznaczenie Summy 200000 Zł. Pol. na raz na Kampamenta

Zalecenie Kommissyi Skarb. Kor. względem Fabryki Kosy

Urządzenie Prowizyczne Miast Cłownych Rzeczy w Koronie y W. X. Litt.

Oznaczenie względem Exekucyi Prawa o Miastach Nakrzyc

dawnuy Krolewskich a krai Rzeczypospolitey Wolnych

Deklaracya względem Akt Mieyskich

Deklaracya względem Miasta Sandomirza

Oznaczenie Deputacyi do napisania Codicis Civilis et Criminalis dla W.W. X. Litt.

Approbacya Kościoła Farnego Ozwanskiego w Krowi ai Rzeczeliwie XX. Kanoników Regularnych

Wdzięczność

Limita Sejmu

Zalecenie Deputacyom do Examinowania Skarbow M. wyznaczonym

Ubezpieczenie Dziedzicznych Czci Obywatelow Krolestwa Polskiego w Paragrafie Dawid Godebskiego

Podziat Plenipotentow od Miast Wolnych Uprzywilejowanych do Magistratow Rządowych niżey wyrażonych na Sejmach Prowincyonalnych respective Swych Prowincyi zmocy Prawa Sporządzony

Deklaracya względem Uniwersałow Kommissyi Skarbu Koronnego niżey wyrażonych

Deklaracya tymczasowa względem Assessoryi

Zalecenie Sądom Naszym Ziemskim Assessorskim Obojga Narodow

Pozwolenie tymczasowe W. Prezydyi Ziemy Czerskiemu Urządzenie Sądow Mieyskich y Assessoryi

Osoby Wybrane pluralitate Votow na Assessorow do Assessoryi Kor.y W.W. X. Litt.

Przedłużenie Czasu rozpoczęcia Assessoryi W.W. X. Litt.

Rezolucya względem tymczasowego Kompletu Kommissyi

Woyskowy

Porownanie Gatunkow Podatkow w Koronie
y W. X. Lit.

Deklaracya względem wartości Kursu Złotego

Wyznaczenie Sądow Sejmowych w Stolicznosci niemi wyrażoney

Zalecenie WW Sejmowemu y Konfederacyi OO Marszałkom względem Ur. Hanbusa Sekretarza Lit.

Zaleceni WW Sejmowemu y Konfederacyi OO Marszałkom względem Ur. Sianczynskiego Sekretarza Koronnego

Zalecenie Sądom Naprym Asesorskim

Deklaracya tymczasowa względem Exekucyi Dekretow Sądowych Grodzkich Woiewodztwa Łęczyckiego

Przyspieszenie Dnia Deputacyi dla Xięstw Kurlandyi y Semigallij wyznaczonej

Przedtemi Gotowości Xiąg Ziemianskich

Zaręczenie wzajemne Obojga Narodow

Approbacya Fundusziow Szpitalow Ziemskiego y Mieyskiego w Woiewodztwie Podolskim

Zaleceni WW Sejmowemu y Konf. OO Marszałkom

Zaleceni WW Sejmowemu y Konfederacyi OO. Marszałkow względem Ministrow

Rządowych y Officyrowza Granicą znay
dniących się aby wyłonali Dnyugę
na Ustawę Rządową
Kommissya Skarbowa Koplicy Obuyga Nas
rodow
Podział Woiewodztw Ziem y Powiatow
Zapisywaniu Xiąg Ziemiańskich w Koronie
y w Xięstwie Litewskim
Dozwoleniu pomnożenia Fundacyi dla Szpi
tala w Miastecku Opatowku
Deklaracya względem Osob podaiących się do Ma
gistratur Rządowych
Deklaracya względem następuiących przez
Kommissyą Skarbową Urzędow
Wyznaczeniu Deputacyi Woiewodztw Kijow
skiego y Bracławskiego
Dozwoleniu Weryfikacyi Dymow
Zaleceniu Kommissyom Skarbowym O.N.
Warunek do Prawa pod Tytułem Dopusz
nie Sprawiedliwości
Warunek względem Xięstwa Siewierskiego
Sprawiedliwość dla Szlachty niżey wyrażonych
Przyspieszeniu Obrania Kommissarzow Skarbo
wych O.N.
Zaleceniu Kommissyom Skarbowym O.N.
Rozgraniczenie Normalne z W.X.Litt
Rozgraniczenie Dóbr wspulnych natury Pro=

w Prowincyach Koronnych

Deklaracya względem Manifestów

Zasady do Urządzenia na Sneban Urzędnika Królewskiego

Zalecenie Ut Sejmowemu y Konfederacyi On Marszałkom względem przeznaczonej Summy 45000 Złt Pol. dla Kosciuszki Orłowskiego y Brodowskiego

Roku 1792go

Sąd Jurniański

Deklaracya o Sądach Jurnianskich w Prowincyach Koronnych

Deklaracya o Sądach Jurnianskich w Wielkim X. Litewskim

Deklaracya względem Konstytucyi 1764. Roku Sejmu Konwokacyinego pod Tytułem o Popowiezach

Deklaracya o Kommissyach Cywilno Woyskowych W. X Litt.

Deklaracya względem Podzamcza w Obrębie Miasta Wchowy leżącego

Deklaracya tymczasowa względem Sędziow Jurnskich y Kommissarzow Granicznych

Dozwolenie WW OO. Bazylianom Włodzymirskim Prowincyi W. X Litt Kupna Dobr za Summę 300000 Złt Pol. na Utrzymywanie dalsze Szkoł Włodzimirskich

Approbacya Inkorporacyi Proboszcza Parafialnego Rawskiego XX Kanonikow Regularnych Sacri Sepulchri Christi

Zalecenie III. Sejmowemu y Konfederacyi On Marszałkom względem Porządkowania y Exportowania Dyplomatow

Wzgląd dla Ubz do Pichelkuyn

Sąd Trybunalski Koronny

Sąd Trybunalski w W X Lit

Deklaracya względem Porządnego odbycia Sejmikow w Dniu 14 Lutego przypadaiących dla Prowincyi Koronnych

Deklaracya względem Porządnego odbycia Sejmikow na Dniu 14 Lutego przypadaiących dla W X Lit

Prorogacya dla Deputacyi do Interessow Kurlandzkich

Exekucyia Remisy w Dobrach na Taszy y Birby uwizyą oddanych

Deklaracya względem Deputatow Trybunału Głównego W X Lit

Approbacya Fundushow Wizyy wyrażonych

Zmnieyszenie Ceny Skypla do Kart Krayowych

Warunki tymczasowy dla Woiewodztwa Kijowskiego Wołynskiego y Czernihowskiego

Rewizya Sanktow Sekretnych

Redakcya Praw Sejmu teraźniejszego

Wyznaczenie Funduszu dla Kancellaryi Straży

Wyznaczenie Funduszu dla Officyalistow Le-
gacyi

Wyznaczenie Funduszu dla Kancellaryi Mar-
szałkowskiey

Porownanie Pensyi Muzykanta dett. z Pen-
syą Muzykanta Koronnego

Zalecenie Sądom Ziemiańskim względem dłu-
gow Żydowskich

Deklaracya względem Osob Woyskowych
Nieprzysięgłych

Objaśnienie Prawa pod tytułem Sądy Try-
bunalskie w Xięstwie Litt.

Zalecenie WW Sejmowemu y Konfederacyi
OO. Marszałkom względem drukowania
Dyaryuszu kosztem Publicznym

Limita Sejmu

Wyznaczenie Czasu na przyięcie Delega-
cyi od Woiewodztw Ziem y Powiatow
nieprzybyłych dopełnienie votum Kościoła
Opatrzności

Dogodzenie prozbom Obywatelow Prowin-
cyi Małopolskiey z Sejmikow 14.
Lutego zamiejscowych

Dogodzenie Prozbom Obywatelow Prowin-
cyi Wielkopolskiey z Sejmikow 14.
Lutego odbytych zamiejscowych

Zalecenie Ull: Pisarzom Aktowym Poznańskiemu y Kaliskiemu

Deklaracya o Szymiahach Powiatu Pinskiego Zaniemieńskiego

Deklaracya względem Szymiliów na dniu 14 Lutego 1792 odbytych w Prowincyi Wo X Litt

Wzgląd na Geometrow

Deklaracya o Sądach Trybunalskich w Prowincyach Koronnych

Odłożenie na ten Raz Elekcyi Woydziałowych

Warunek dla Powiatu Czerskiego

Deklaracya na Rzecz Mo Tymana

Deklaracya o Sądach Trybunalskich WW X Litt

Ocalenie Fundusu WW Panien Wizytek Klasztoru Krakowskiego

Przeniesienie Szymików Polskich Powiatów Brzeskiego y Inowłodzkiego do Miasta Zgierza

Zapewnienie WWXX Benedyktynów Sulkowskich

Wypłacenie należytości za Wybudowanie Koszar zaległey

Wyznaczenie Pensyi dla Sędziow Assessorow M.

Gotowość do Obrony pospolitey

Wdzięczność dla Mo Xcia Adama Czartoryskiego

Warunek dla Mo Daniela Skowrońskiego

Wyznaczenie Deputacyi do Ułożenia Projektu Wypraw Obronnych

Deklaracya doczesna

Umocnienie 20 Officyerow w Woysku Rzeczy-

pltey

Rozrzyptky z Służby Zagranicznej

Oznaczenie Summy dla Kommissarzow w Komissyi Sołtyczyi Obl.

Zniesienie Nayiaśnieyszego Pana we Wsiach Dobr Krolewskich zwanych Kollacyi

Koscioły Parafialne Łacinskie w Dyecezyi Kijowskiey

Urządzenie Ordynacyi Krolewszczyzn

Deklaracya względem Sessyi Obrączkowey na Dniu 3. Maja 1792go

Uformowanie Dwoch Pułkow Konnych, Dwoch Tatarskich y 4. Batalionow Chorągwiowych

Opatrzenie Gmin Kommenderuiących y nadanie Im mocy approbowania Chrzestnych y Świadectw

Porcye Chlebowe y Racye Furażowe na Konie Ich dne Junii y Powozowe

Odkazanie 111. Delegowanym od Woiewodztw Ziem y Powiatow

Objasnienie Hippoteki na Pożyczce Summy 30 Miliionow Złotych Polskich

Wymiar Obywatelskiey Sprawiedliwości Ku Powszechney Woiny Obronie

Wyprawy Obronne

Odkazanie dla Ur. Zboinskiego Pocztą Ziemi Dobrzenskiey

Wydanie Papierow Obywatelom Powinnych Lit

Uwagi z Składu Monasterskiego Jaco Nie
ruchomości

Nadgroda dla Wo Adama Mężnickiego

Wdzięczność dla Wo Xcia Józefa Lubomirskiego
Kasztelana Kijowskiego

Zalecenie Kommissyi Skarbu Rzeczypltey Ow
względem użycia Summ na Magazyny
Składanych

Wdzięczność dla Wo Karola de Mauteufel

Postanowienie dla Nayiaśnieyszey Maryi Xżny
niemki Polskiey Ow Karola Krolewicza
y Francyszki z Krasinskich Krolewiczo=
wey Polskiey

Kommissya Cywilowa

Zalatwienie żądań Obywatelow Polskich Grec
Nieunitow y Dyssydentow

Kommenda JKMci nad Cywilnym Rzeczypltey

Dopełnienie Deklaracyi o Sądach Trybunalskich
w Prowincyach Koronnych

Zawarowanie Statu Cywilowego tudzież Ma
istratow y Towarzystwa w Caley
Kawaleryi

Stat Cywilowy

Deklaracya względem Stanu trzeciego Rze
czypospolitey

Pobor Generalny

Nadgroda Dzieł Walecznych

W dzięczność dla Xiąząt Macieja Kasztellana Wileńskiego y Dominika Podkomorzyca W W. X Lit. Radziwiłłow
Objaśnienie Prawa Sądow Ziemy dla W. X Lit.
Xięstwa Kurlandyi y Semigalley
Wsparcie Obrony krajowey
Składka Dobrowolna na Powszechną Obronę
O czynsz
Pomnożenie Obrony krajowey
Opatrzenie Króla Jmć na Wyprawę Woienną
Deklaracya względem Kassy Obozowey
Sąd Sejmowy Extraordynaryjny
Zalecenie WW. Referendarzom Koronnym
W dzięczność dla Miast Xięstwa Kurlandyi y Semigalley
Zapisanie Obywatelskiego Bezpieczeństwa
Względ dla W. Antoniego Oskierki
Urządzenie Archiwum Skarbowego Nieświeskiego
Deklaracya względem Ssob o Bunty skazanych
Oznaczenie Pensyi dla Kommissarzow Skarbowych Plenipotentow Wielkich y porownanie Pensyi Podskarbiego Nadwornego Kor. z Pensyą Podskarbiego Nadwornego Lit.

Nadgroda dla Kancellaryi Sejmowey
Limita Sejmu

Jan Dzianowski Chor Sprawk
Pisarz Kome Rzpltey Hrabki

Summaryusz Uniwersałow JWW. y JJOO. Marszałkow Sejmowych i Konfederacyi Obrzyga Nawodów od Roku 1788. aż do końca Sejmu tego wydawanych, z Xiąg Kommissyi Skarbowey Koronney wypisany. —

Uniwersał do Woiewodztw Ruskich, tak o Kommissyach Porządkowych, iako y o nieznaney ostrożności, względem powstać maiącego Pospolstwa, i zniesienia dla Obywatelow z Kommissyami y Kommendami Woyskowemi. — 23 Lutego 1789 Roku

Uniwersał nakazuiący ustąpienie z Państw Rzpltey Dissidentom nie osiadłym, a Chrześcijanom sposob Modlitwy wzięcia, obrazuiący nie pozwolenie Rzpltey. — 18 Kwietnia 1789. Roku

Uniwersał oznaiamiaiący nadgrody wynosiciom, donoszącym o Buntach, tudzież zalecaiący aby o skarżeniu o cospolstwie tylko Buntow, nie przed swoym Sędzią, iako tylko Ekonomskim lub Grodzkim odprawiali. — 13. Maia 1789.

Uniwersał obwieszczaiący Kommissye o Porządkowe, do odbierania wyznaczone, aby do stada wszystkie uczynky doniesienie z czego się Sztrata Dóbr stada, do Ks. Kommissyi Skarbowych, nie mniey skargi iakiey być mogą do tychże Kommissyow Skarbowych Powiatowych, i na czasie aby do Marszałkow Konfederacyi Obrzyga Narodowo doniesienie zostały. — 17. Listopada 1789. Roku

Uniwersał obwieszczaiący i nakazuiący Kommissyom porządkowym, aby Officyi stosowanie, na Dwory wszystkie wsie, Dziedzice wsiami Swoich, do tychże officyi nie wzgliili, a przez to do niezgody i zaburzenia nie wystawiali. — 14 Kwietnia 1790. Roku

Dn. 2. Sierpnia 1790. R.
Uniwersał zalecający doniesienie o Klerykach Seminaryo
y Szpitalnych, na opatrzenie ich postanowieb.

Dn. 20. Października 1790. R.
Uniwersał do Całego Narodu wyiaśniaiący czynny
Sejmu, i donoszący o przedsięwziętych, przedsięwzi
ranych Czynnościach.—

Dn. 27. Maia 1791. R.
Uniwersał, donoszący Obywatelom Całego narodu, o
Straży na Sejmie postanowionej.—

Jan Ostrowski Chor. Sand
P.K.K.

Summaryusz Rezolucyi Komissyi Skarbowey, in Sequelam Praw Sejmu, 1788 Roku zaczętego.

Roku 1788.

Dn. 3. Październ. Delegowanie e medio vel do Izby Seymowey JMWch Czackiego i Lanckorońskiego.

17 Grudnia. Odpowiedz na Notę JMo Marszałka Seymowego z załączeniem Paszportow dla Lwarantow y Kommend. N. Króla Stnęci Polskiego.

19. — " — " Odpowiedz na Notę JMo Marszałka Seymowego z załączeniem Paszportu dla Kommendy Polskiey

23 — " —. Wydanie Uniwersału in Sequelam Prawa pod tyt. Dobrowolna Ofiara.

29 — " — " Kommunikowanie Uniwersału pod tytułem Dobrowolna Ofiara JMu Marszałkowi Seymowemu

Roku 1789.

Dn. 2. Stycznia. Listy do JMrch Superintendentow Ruskich Ukraińskich o pożyczenie od Obywatelow na kontraktach w Dubnie, dla Rzpltey Summ, na mocy Prawa zalecaiącego Kommissyi.

— " — " Nota do JMo Marszałka Seymowego w okolicznościach maiących zaciągać się Summ.

17. — " — " Odpowiedz na Notę JP. Kommissyi Woyskowey z Załączeniem Assygnacyi na zaciąg Rekrutu dla Regimentow 14stu Pszyszłe

1789.

Q 24 Stycznia Wypłacenie Asygnacyi JWyJO Małpatkow Posłu Pana Dworu Gatwicza JW Bukatemu Bostowi w Londynie ℔ 2000.

— " — " Zatakąż Asygnacya wypłacenie Pensyi poroczney ℔ 3000. W Bukatemu Sekrd: Leg:

— " — " Za Asygnacya JWyJO Małpatkow Seymowych wypłacenie Pensyi za 4 Miesiące ℔ 1414. g 15 JW Bukatemu Bostowi w Londynie

— " — " Zatakąż Asygnacya wypłacenie Pensyi za 4 Miesiące ℔ 2400. W Bukatemu Sekrd: w Londynie

— " — " Listy do WWgo Superintendentow per Provincias, względem traktowania z Obywatelami o pożyczenie Pieniędzy dla Skarbu na mocy Prawa

— " — " Nota do JWo Małpatka Seymowego Wzatapzeniem Extraktu z Raportu Ukrainskiego

28. — " — Nota do Komissyi Woyskowey względem domienia owyszukaniu Strzelby, stosownie do Prawa

31 — " — " Według Asygnacyi JWyJO Małpatkow Seymowych JOE Czartoryi Starosty Sokalskiego Ekstr: Lib, dla Posłu składaiących do Berlina ℔ 10000 wypłacenie

Q 3 Lutego Universał in sequelam Prawa Seymu teraźniejszego pod tytułem = Offiara na ten raz

4 — " — Zawarcie Konwencyi z Jmc: Cesarzem o pożyczenie Summy i tey podanie Stanom do Approbaty

— — — Doniesienie JWW Małpatkom ozawartey Konwencyi z Jmc: Cesarzem —

— 6 — " — Wypłacenie JW Woynie Bat: w Wiedniu nadesłaney Ekwipaz. ℔ 2500, podług Asygn: JWyJO Małp

Q 7.

1789.

21 Lutego Wypłacenie Gostom y Rezydentom Interessow zagranicznych ℔ 10,000, do Noty Deputacyi Interes: Cudzoziemcy, y Tabelli

— 9 — " — " Odpowiedz na Notę B. Deputacyi Interesow Cudzoz: z załączeniem Assygnacyi na Brisye dla Posłow u Dworow zagranicznych

— " — Nota do B. Deputacyi Inter: Cudzoz: względem N: Michel Masz z Wrocławia Kupca Polskiego Patrzącego

— 16 — " Uniwersał in Sequelam Prawa sejmu ter: względem pomnożenia Dochodu z Kapic: Sędziow

— 28 — " Uniwersał względem brania Paszportow na sprowadzenie Broni, do Kommissyi, stosownie do Prawa pod tyt: Opatrzenie Bezpieczeństwa

3 Marca. Zlecenie Jchmć B. Jepperowi, Gołockiemu y Szultzowi ℔ 86,000 do Kassy złożenia, podług Konwencyi Prawem Sejmu stwierdzonej

— " — Wypłacenie na Chorągiew JW Rzewuskiego Hetm: P: Kr ℔ 27,000 stosow: do Prawa i Rekwizycyi

— " — Podług Prawa y Rekwizycyi Komm: Woyskowey wypłacenie na Chorągiew W Ad: Rzewusk ℔ 27,000.

— " — Podobnież na Chorągiew JW Lubieńs ℔ 27,000.

— " — " Ditto na Chorągiew JW Podoskiego ℔ 27,000.

— " — " Ditto na Chorągiew JW Byszewskiego ℔ 27,000

— " — " Ditto na Chorągiew W Nosarzewsk ℔ 27,000.

— " — " Ditto na Pułk Straży JW Bykowę ℔ 131,200

— " — " Ditto na Chorągiew JKMci — " ℔ 27,000.

— " — " Ditto na Chorągiew JW Grochol ℔ 27,000.

— " — " Ditto na Chorągiew JW Grochol Sz. ℔ 27,000.

— " — " Ditto na Chorągiew JW Lipskiego Gn ℔ 27,000.

— " — " Ditto na Pułk Straży JW Lubomir ℔ 131,200

— " — " Ditto na Chorągiew JW Matachowsk ℔ 27,000

3

1789.

Dec. 31 Marca Podług Prawa y Rekwizycyi Koronę Woysk wypłacenie na Chorągiew JW. Mierzeiewskiego Straż: Polnych — ł. 27,000. —

Dec. 4 — Stosownie do konwencyi Praw: zatwierdzoney Zlecenie Bankierom złożenia do kassy ł. 242,000.

— " — Stosownie do Prawa y Rekwiz: Koronę Woysk wypłacenie na Chorągiew JW. Chackiego Pk. ł. 27,000.

— " — " Nota do JW. Marszałka Sejmu z doniesieniem o przestępnych Uniwersałach do Woiew. Ruskich

— " — Uczynienie Exekucyi na Osoby JW. Dobrzyckiego Jeppera y Schultza do Pożyczki Summ za Granicą według konwencyi Praw: zatwierdzoney

— 5 — " Do Prawa y Rekwiz: Koronę Woysk wypłacenie na Chorągiew JW. Walewskiego ł. 27,000.

— " — Dito na Chorągiew JW. Worcell ł. 27000.

— " — Dito na Chorągiew JW. Przyrzyckiego ł. 27,000.

— 6 — " — Dito na Chorągiew JW. Potockiego ł. 27,000

— " — Dito na Chorągiew JW. Chackiego Pk. ł. 27,000.

— " — Dito na Chorągiew JW. Brzuskiego ł. 27,000

— " — Dito na Chorągiew JW. Sołtyka ł. 27,000.

— " — Dito na Chorągiew W. Łochockiego 27,000.

— " — Dito na Chorągiew JW. Jabłonow. 27,000.

— " — Dito na Chorągiew JW. Krasinskiego 27,000.

— " — Stosownie do konwencyi Praw: złożenie Zlecenie Bankierom złożenia do kass: ł. 300,000.

— " — Do Rekwizycyi Koronę Woyskę y Prawa, wypłacenie JW. Bielakowi dla Furazu ł. 40,000.

— 9 — " Do Prawa y Rekwiz: wypłacenie na Chorągiew JW. Branickiego Hetm. Wielk. Kor. ł. 27,000.

— " — Dito na Chorągiew JW. Grochowskiego ł. 27,000.

— " — Dito na Chorągiew JW. Karwickiego ł. 27,000.

— " — Nota do JW. Marszałka Sejmu względem rozkazu oddania Summ z dobr w Sługach Ofiar uczynionych

Deppera

1789 Depesza złożonych

D 10 Marca. Stosownie do Prawa y Rekwizycyi Komissyi Woyskowey wypłacenie na Pułk Szefostwa JW Branickiego ℔ 107,050. gr 26. d 12.

— " — Noty do JW Marszałka Seymu, Komissyi Woyskowey, P. Deputacyi Inter Cadzoziemc y Kommunikacya Rapportow Prowincyalnych

— " — Stosownie do Prawa y Rekwiz: Komissyi wypłacenie na Chorągiew W Swidzinskiego ℔ 27,000.

D 11 — " — Ditto na Chorągiew JW Czartoryskiego ℔ 27,000.

— " — Ditto na Chorągiew W. Mnuskiego ℔ 27,000.

— " — Ditto na Chorągiew W Krzyżewicz ℔ 27,000

— " — " Ditto na Chorągiew W Króla Jmci ℔ 27,000.

— " — " Paszport na przeprowadzenie 100 koni dla Remonty W Elektora Saskiey P Deputacyi Interessow Cudzoziemc przesłany

— 13. — " Stosownie do Prawa y Rekwizycyi Komissyi Woyskiey wypłacenie na Chorągiew W Dolskiego ℔ 27,000.

— " — Ditto na Chorągiew W Turno ℔ 27,000.

— " — Ditto na Chorągiew JW Czerskiego 27,000.

— 14 — " Ditto na Chorągiew W Szczuckiego 27,000.

— " — Ditto na Chorągiew JW Bierzynskiego 27,000.

— 16. — " Uczenie JMW Sołockiemu, Deputowanemu y Stanu Stanowienia do kassy ℔ 100000. podług Konwencyi z Nimi zawartey, a Prawem Seymu stwierdzonej.

— 17. — Wypłacenie na Chorągiew JW Sołockiego ℔ 27,000. podług Prawa y Rekwizycyi komissyi

— " — Ditto na Chorągiew JW Czetwertyńskiego ℔ 27,000.

— " — Ditto na Chorągiew JW Gorczynskiego ℔ 27,000.

— " — Ditto na Chorągiew W Butawskiego ℔ 27,000.

— " — Ditto na Chorągiew JW Sołockiego ℔ 27,000

— " — Ditto na Pułk Brzostowskiego JW Krzywickiego ℔ 27,000.

Noty

Woły do JW. Woyt. Mazowieckiego Komissyi Woyskowey y Deputacyi Interessowanych z kommunikacyą Rossyiskiego Dworu
1785 Woiny Vkraińskiey.

Dz. 8 Marca Wypłacenie podług Prawa y Rekwizycyi Komissyi Woysk. na Chorągiew JW. Mrozowieckiego złot. 27,000.
" —— " Dito na Chorągiew JW. Wołpiela L. 27,000.
" —— " Dito na Chorągiew JW. Krasickiego 27,000.
" —— " Dito na Chorągiew JW. Skorzewskiego 27,000.
" —— " Dito na Chorągiew W. Wilgi 27,000.
" —— " Dito na Chorągiew W. Rostkowskiego 27,000.
" —— " Paszport na sprowadzenie Woiny Szw. Szadel stosownie do Uniwers. na mocy Prawa wydany
10 —— " Wypłacenie na Chorągiew JW. Dowiedy 27,000.
" —— Wypłacenie na Prezenta dla Sułtana y Ministrom Otom. stosownie do Assygnacyi JW. JW. Marszałkow Sejmu JW. Potockiego złot. 3,500.
" —— Na Chorągiew W. Czarnieckiego 27,000.
20 —— Na Bat. Przed Straży JW. Karnicki 107,650.
21 —— " Dito na Chorągiew W. Kotlaia 27,000.
" —— " Dito na Chorągiew JW. Grotowskiego 27,000.
" —— " Dito na Chorągiew JX. Jabłonowskiego 27,000.
" —— " Dito na Chorągiew W. Łazinskiego 27,000.
23. —— " Dito na Chorągiew W. Wydzgi —— " 27,000.
" —— " Na Donifikacyą Wydatkow Ministrom za Granicą będących 21,330. dotyczy Deputacyi Cudzoziemskiey
24 —— " Wypłacenie Woyskom na Ratę Marcowey podług Dyspozycyi Kommissyi Woyskowey w summie 3,880,415.
" —— Wypłacenie podług Prawa y Rekwizycyi Komissyi Woysk. na Chorągiew W. Swięcickiego 27,000.
" —— Dito na Chorągiew JW. Łokitnickiego 27,000.

Wypł.

Marca 27 Wypłacenie Pensyi W. Jeziorkowskiemu
Kwatermistrzowi Komm. Woysk podług Prawa y
Rekwizycyi Kommissyi tey że
26 — " Podług Prawa y Rekwizycyi Komm. Woysk
wypłacenie na Chorągiew JW. Suchodolskiego 27,000
— " — Ditto na Chorągiew W. Brinskiego — 27,000
— " — Ditto na Chorągiew JW. Brzytuskiego — 27,000.
— " — Nota do JW. Marszałka Sejmowe względem
rozkładania na Poddanych Podatku Drelunku
27 — " Stanowie do Prawa, y Rekwizycyi Kom-
missyi Woysk wypłacenie na Chorągiew JW.
Męcinskiego Pułk. Kijowych 27,000.
— " — Ditto Regimentowi JW. Raczyńskiego dla Zaw-
wartowanych — 10800.
— " — Ditto Regimentowi JW. Wodzickiego 8610.
— " — Ditto na Chorągiew W. Grodzickiego 27,000.
28. — Ditto na Chorągiew W. Garczyńskiego 27,000.
— " — Ditto na Chorągiew JW. Cieleckiego 27,000.
— " — Ditto na Chorągiew W. Mielżyńskiego 27,000.
— " — Ditto na Chorągiew W. Kadziewicza 27,000.
— " — Odpowiedz na Notę JW. Marszałka Sejmowe
względem Monety Koronney JP. Ces. Kr. Mosci
Komunikowanie Rapportu Ukraińskiego Ex-
cessu P. Deputacyi Inter Cudzoziemey
Zlecenie Summy 200,000. ad rationem Sum-
my podług Konwencyi z Bankierami przez
Prawo stwierdzoney do Kassy złożenia
— " " Na Chorągiew JW. Lubowidzkiego 27,000.
— " — " Na Chorągiew JW. Mniewskiego 27,000.
— " — Passport na Sprowadzenie Koni dla JW. Cza-
rnowskiego Kłb. przez JW. Reyten podług Prawa

1780

1789

21 Kwietnia Wydanie Uniwersału o nieprzekładaniu Sta
tu Sejmującego

— " Podług Prawa y Rekwizycyi Komisyi Woyskowey
płacenie na Chorągiew JW Kossowskiego ℔ 27,000.
— " Dito na Chorągiew JW Cieleckiego ℔ 27,000
3 — " Dito na Chorągiew JW Walewskiego ℔ 27,000.
— " Nota do JWyss Marszałkow Sejmu z Ratyfi
kacyą Uniwersału o nieprzekładaniu Sta Tu Sej
1 — " Według Rekwizycyi Marszałkow wypłacenie
Pensyi JW Luszczewskiego Pensyi ℔ 6666 ℊ 20.
— " Dyspozycyą na Fundusze Długu Rządowego
traiącego stosownie do Prawa
— " Regimentowi JW Czapskiego na zaległości podług
Prawa y Rekwiz: Komisyi Woysk wypłacenie 1756.
6 — " Na Chorągiew 2 JW Byszewskiego ℔ 10,000.
8 — " Dito na Chorągiew JW Zielonki ℔ 27,000.
— " Dito na Chorągiew JW Stadnickiego ℔ 27,000
— " Dito na Chorągiew JW Rzewuskiego ℔ 27,000
— " Paszport na sprowadzenie broni dla JPana Gastel, sto
sownie do Uniwersału swego na mocy Prawa
— " Dito dla JPana Grebera
— " Dito dla JPana Iraps.
11 — Do Rekwizycyi JWyss Marszałkow Sejmu
na Ammunicyą dla Woyska na Wołyń y Ukra
inę kommenderowanego ℔ 20,000.
— " Dito do Rekwiz: Komisyi Woyska wypłacenie na
Chorągiew JW Lanckorońskiego ℔ 27,000.
— " Odpowiedź na Notę JW Komisyi Woyskowey Assy
gnacyą na dostarczenie Ammunicyi
— " Nota do JWyss Marszałkow Sejmu zdanie
nienie się Woyska na Ammunicyą Assygnacyi
— " Kommunikowanie Raportu JW Marszał Sejmu

D 14

Z 14 kwietnia. Uniwersał względem Summy y Dobr na Sessyi Rzpltej w Gr. 1775 odpadłych do Sowinie do Prawa

— " — Podług Prawa y Rekwizycyi Konnemu Woysku wypisanie na Chorągiew JW Kwasniewskiego £ 27,000.

— 15 — Dito na Chorągiew JW Kwasnodębskiego 27,000.

— " — Passport na sprowadzenie Broni dla Pułku Rastatowicza według Prawa

— " — Na Chorągiew JW Slinskiego " — £ 27,000

— 16 — Dito na Chorągiew JW Kamieńskiego £ 27,000.

— 17. — Passport na Bron dla Pułku Kocklera y Kreybicha podług Prawa

— " — Dito dla Pułku Rastatowicza

— 18. — Dito Dla Pułku Jenny

— " — Dito dla Pułku Siechanowicza

— " — Dito dla Pułku Sickla

— " — Wystawienie podług Prawa y Rekwizycyi Konnemu Woysku na Chorągiew JW Dulskiego £ 27,000.

— " — Dito na Chorągiew JW Bledowskiego £ 27,000.

— 20 — Podług Rekwizycyi JW Woyskiego Marszałkow wypisanie Subalternom bydź Rady £ 40,000.

— 21 — Podług Prawa y Rekwizycyi konnemu Woysku na Chorągiew JW Starzenskiego 27,000.

— " — Podług Prawa Delegowanie do wystuchania Przysięgi Milicyi Cieszey Skarbu Koronnego

— " — Nota do JW Woyskiego Marszałkow Doniesieniem stey do Przysięgi Delegacyi

— 22. — Do Prawa y Rekwizycyi Konnemu Woysku wystawienie na Chorągiew JW Bninskiego £ 27,000.

— " — Dito na Chorągiew JW Kwileckiego £ 27,000.

— " — Podług Prawa Passport na Bron dla Pułku Zielinskiego

Dito

1789.

Aº 22 Kwietnia Podług Prawa Paszport na Sprowadzenie Broni dla Szlt. Roesler y Kurtzig.
— " — Dito dla Szlt. Kassakowicza
— " — Podług Prawa y Rekwizycyi Komme Woysk Stałe na Chorągiew W. Kickiego ℔ 27,000
— 23 — Stosownie do Rekwizycyi JW. y JO Marszałkowskiey Sejmik na wysłanie Kuryera do Berlina ℔ 1080.
— " Uniwersał względem Optaly Stepla od Dzierwileiow lub Expedycyi na Kadjutorya Duchowne, stosownie do Prawa
— 24. Paszport na Sprowadzenie Broni dla Szlt. Gusse Stosownie do Uniwersału na mocy Prawa wyd.
— " — Uniwersał względem brania Zaświadczeń przez Kupcow Moskiew podług Prawa:
— 25. — Podług Prawa y Rekwizycyi Komme Woysk wypłacenie na Chorągiew JW. Rzewuskiego ℔ 27,000.
— " — Dito na Chorągiew W. Czarnieckiego 27,000.
— " — Nota do JW. W. Pieczętarzow, o szukanie Dowodow w Aktach Metryki Kor. na Summy y Dobra Leune, w skutecznieniu Prawa
— 27. " Communikowanie Raportu Superintendanta Ukrainy JW. Marszałkowi Sejmowemu
— 28. Podług Prawa y Rekwizycyi Kom. Woysk wypłacenie na Chorągiew W. Szuyskiego ℔ 27,000.
— " — Stosownie do Prawa Paszport na Sprowadzenie Broni dla Szlt. Graces.
Aº 2 Maja Stosownie do Prawa y Rekwizycyi Kom. Woysk wypłacenie Karowi Artyll: nalezionych ℔ 10,000.
— " — Communikowanie Raportu Ukr. JW. Marsz. Sejm.
— 6 — " — Stosownie do Prawa na Ammunicya Woyska Kor. wypłacenie ℔ 100,000. —
— " Dito Koroli Artyll. nalezionych ℔ 10,000.

Pasz

1789

6 Maia. Podług Univers: na mocy Prawa wyd: Pa-
szport na sprowadzenie Broni dla Pttwo Jenny.
7 — Złożenie z Bankierami o zapłacenie Bro-
ni w Berlinie dla Woyska Rzpltey —
9 — „ Wypłacenie na Chorągiew JW Komorowskiego
podług Prawa i Rek: Kom: Woysk: ℔ 27,000.
— „ — Diab Regimentowi JW Potockiego — 9372.
11 — „ Nota do JW Marszałka Sejmu, o zabespie-
czenie wychodu Ludu na Pieczary Kijowskie
18 — Paszport na sprowadzenie Broni Pttwo Zadel.
20 Wypłacenie do Rekwizycyi Kom: Woysk Re-
gimentowi JW Zapolskiego na Lenung ℔ 9360.
— „ — Podług Assygnacyi JW Woyso Marszałkow Sejmu
na wysłanie Kurjera do JW Debolego ℔ 1680.
— „ — Nota do Deputacyi Interkadrzy z załączeniem
Assygnacyi na wysłanie tegoż kurjera —
— „ — Kommunikowanie Rapportu Ukr JW Marsz: Sejmu
23 — „ Wypłacenie na Chorągiew JW Walickiego sto-
sownie do Prawa y Rekwizycyi Kom: Woysk ℔ 27,000
— „ — Paszport na sprowadzenie Broni Pttwo Bilyskiewicz
— „ — Nota do Kommisyi Woysk stosownie do Re-
kwizycyi JW Woyso Marszałkow z sprzedawa-
niu względem wychodzącego Gminu z kraiu
26 — Zapozwanie Kanclarzow mających Re-
gestrow czyniących Osob officiany podług Uni
wersału na mocy Prawa wydanego
Według Rekwizycyi Kom: Woysk wypłacenie
na Zawiązowanego Regimentu JW Raczyń-
skiego Złtych 7144. gro 12.
28 Paszport na sprowadzenie broni dla Pttwo Gastel.
3 Czerwca. Nota do JW Marszałka Sejmu z załączeniem
Sumy

1789 Seminaryuszu Ofiar dobrowolnych
23 Czerwca Podług Rekwizycyi Kom: Woysk: wypłacenie dla zaciągnionych na Lenung: P. Borowskiego Złtych — 8000. —
— " — " Paszport na prowadzenie Broni Szlt. Munckenberg podług Uniwers: nadanego Prawa.
— " Odpowiedź na Notę Kom: Woysk: względem żądanego Paszportu na Bron.
— " Dito Paszport na Bron dla P. Schillera.
— " Obligowanie Bankierow do zapłacenia Broni w Berlinie zakontraktowanej
1 — " Stosownie do Noty JMCP. Ministra Saxonskiego na wydatki do Dworu Stambulskiego wypłacenie Złt. 3000.
5. — Według Rekwizycyi Kom: Woysk: wypłacenie Regimentowi Ordyn: Ostrogskiego dla nowo zaciągnionych Złt. 11,135.
— " — Dito Batalionowi Strzelców Złt. 8000.
— " — Według Departamentu Kom: Długu Rzpltey uznaiącego na mocy Prawa, wypłacenie JW. Xiążąt Radziwiłłow na Dług, Złt. 215,000
8. — " Nota do D. Deputacyi Jnter Cudzoz: względem Zapisow Summ w Kassie Lucbownych, Skarbowi Rzpltey Prawem powierzonych.
9. — " Do Prawa y Rekwizycyi Kommy Woyskowey wypłacenie na Chorągiew Wielkorzeckie po Złt. 27,000.
— " — Dito 8. Chorągwiom Kaw: Narod. Złt. 248868.
— " — Dito Regimentom zaciągnionym Lenung. 35000.
— " — Stosownie do Prawa Wydanie Uniwersału względem Podatku Lipinskiego.
15. — Stosownie do Prawa y Rekwizycyi Kommy

Woy

1789. ji Woyskowey dla 16 Chorągwi Brygady
Wielkopolskiey Złtᵉ 497,736 —

Czerwca. 16 Nota do JW y JO Marszałkow Sejmowych względem Wychodu Mieszkańcow do Prezarkyjowskiche

— 18. — Stosownie do Uniwersału na mocy Prawa wydanego, Paszport na sprowadzenie z Zagranicy Talarow, dla Szłᵗᵉ Roesler y Sturtig.

— " — Podług Prawa y Rekwizycyi Komisyi Woyskowey wypłacenie na Chorągiew W Łazmińskiego Złtᵉ 27,000. —

— " — Dito Pułkom Wrzesińskiey Straży na Rate płotowy Żołdu Złtᵉ 458,575.

19. Dito Kawaleryi Narodowey conto połowy Placu na nowy Zaciąg Złtᵉ 112,000. —

20 — " Na mocy Uniwersału podług Prawa wydanego Paszport na sprowadzenie Klingera dla Szłᵗᵉ Juszek

— " — Doniesienie Ekspedycyi Układu względem pożyczenia Summ za Granicą JW Potockiego Jesper: y Schulz

— " — Odpowiedź na Notę JW y JO Marszałkow Sejmowych względem niebrania Pułtaty do Łodzi o Magazynach Rossyiskiche

— 23. Stosownie do Prawa y Rekwizycyi Komisyi Woyskowey, wypłacenie Regimentow Dzierżyn na Umundurowanie, y porządzenie nowego Zaciągu Złtᵉ 512,713.

— " — Dito Chorągwiom Kawal: Narod nadwerężonych Żołdu Złtᵉ 1,416,208 —

— " — Dito Chorągwiom Kaw: Narod Złtᵉ 462,052.

" — Dito Chorągwiom Kaw: Narod Złtᵉ 219,552.

— " — Stosownie do Noty Deputacyi Interes: Cudzoziemcy, wypłacenie Decyzyi Ministerium

1789. Ministrom ad Dworow Zagranicznych Złł 63,000.
23 Czerwca Ditto na Wydatki Kancellaryi P. Deputacyi Sejmowey Złł 1671.
— " Odpowiedz na Notę P. Kom. Woysk. względem Wydziały Assygnacyi, oraz względem Broni 15000. Karabinow dla Regimentow
— " Nota do P. Kom. Woysk. względem Starostw Włodzkiego y Brzezinskiego stanowiących Prawa
— 25. — Podług Uniwersału na mocy Prawa Paszport na sprowadzenie 600 Funtow Prochu
— " Ditto na sprowadzenie Broni z Berlina dla Regimentow Pieszych
— " Wyznaczenie podług Prawa do Lustracyi Starostw Włodzkiego y Brzezinskiego
— 27 — Uniwersał o zapadłych Prawach Dodatkowych obwieszczaiący
— " Odpowiedz na Notę P. Deputacyi Sprawy Zagr. względem Broni w Berlinie zakontrakt.
— 30. — Rezolucya względem awansowanych przez Sum. P. Włodzkiego P. Jespera, Schultza y Arendta podług Konwencyi z nimi Prawo stanowiących
— " Podług Prawa y Rekwizycyi Kommy Woyskowey na opłacenie dla nowo zaciągnionych na Lotaringi do Regim. P. Wodzickiego Złł 12,000.
— " Ditto Regimentowi Imienia Włodzkiego 16,000.
— " Ditto na umundurowanie y opatrzenie nowego zaciągu Woyska drugą połowę 512,713.
— " Sey Assygnacyi przesłanie Kommissyi Woyskowey
— " Uczynienie rozesłania Ekstraktow Dymu i Ludwisarni
— 27 Lipca. Podług Assygnacyi P. Woyskiego Starostwa Łęczyckiego wypłacenie Pensyi Sekretarza Legacyi

Legacyi do Dworu Saskiego, na wydatki kancel.

1789.

Dn 27 Lipca Ditto wyssłanie Pensyi do Sztokholmu Sekretarzowi, y Kapelanowi — ℔ 1850

— " — Ditto JW Bukatemu Post: do Dworu Londyńskiego ℔ 2000.

— " — Ditto JW Woynie Post: do Dworu Wiedn ℔ 1500.

— " — Ditto dla Osob Legac: Berlińskiey — ℔ 11,000.

— " — Ditto Na Opłatę Listow y wydanie Sztafet Złtr 1,814. gr 20.

— " — Ditto JW Stolbergowi Post: do Porty ℔ 12,500

— " — Do Noty JW Sekred: Sejmikow Kor za Druki Sejmowe, y Expens Kancellar Złtr 1,200 gr 15.

— " — Podług Rekwizycyi Woyska wyssłanie Regimentom na Zaciąg nowy ℔ 64,000.

— " — Ditto Na Datki przy Straży Szczęstwa JW Dyszewskiego ℔ 1417,850.

— " — Do Uniwersału na mocy Instrukcyi, Paszport na sprowadzenie Prussii Szlt Roesler y Hartig

— " — Ditto Paszport Synize

— " — Ditto Paszport Szlt Larogue y Hennig

— " — Ditto Paszport Szlt Georgiung.

— " — Ditto Paszport Szlt Münkenberg

— " — Odpowiedz na Notę P. Deputacyi Spraw Lag względem Paszportow dla Koni na Lemontę Krola Pruskiego —

— " — Obligowanie Bankierow o zapłacenie za 7000 Talarow Kusad w Berlinie zakontrakt. podług Rekwizycyi JW Woyskiego Mauszatkow.

— " — Nota do P. P. Posłow Sejmu o zapytanie 8mu

Dn 4 Sierpnia Paszport na sprowadzenie Broni dla JW Moskiewskiego podług Uniwersału na mocy Instr.

Do

1789

1 Sierpnia Według Prawa y Rekwizycyi Komme
Woysk wypłacenie na Chorągiew Wkono
rowskiego złtch 27,000.
— " — Paszport na sprowadzenie Broni Sztr. Ska
del według Uniwersału y Prawa
— " — Dano Paszport dla Sztr. Kassalowicza
8 — " — Według Rekwizycyi Komme Woysko
wey wypłacenie na Lemungi dla Nowego
Zaciągu Piechoty złtr 14,000.
— " — Noty do JP. Stanow Sejmu względem
Milicyi Skarbowey, y Administr. Szabaki.
21 — " — Nota do JW y JC Marszałkow Sejmu wzgl
dem wstrzymywania wychodu Podwod.
— " — Nota do Bankierow o zaliczenie Summ kor
wencyi, z niemi zawarta, przyrzeczonych
— " — Do Noty P. Deput: Inter Cuzey Paszpor
na przeprowadzenie Koni Admiralty Ruskiey.
— " — Dyspozycya przepuszczenia Pułaszow
dla Pułku Xcia Lubomirskiego do Noty Komm Woy
— " — Pozwolenie Remisy dla Sztr. Nicolaus
prowadzącego z Wiednia Klingi y Krzyże
do szabel, do Uniwers: na mocy Prawa wyd.
— " — Nota do Komy Woysk z doniesieniem owey da
nym Paszporcie na sprowadz. Pułaszow
dla Pułku Xcia poz: Lubomir, podług Uniwers
— " — Nota do Komy Woysk względem Wypłaty
Kwartalney Woyskukoronnemu
26 — " — Stosownie do Uniwersału swego, Paszport
na sprowadzenie Broni, Sztr. Iwasa, y Spiedel.
— " — Odpowiedz na Notę P Komy Woysk względem
Wysyłacyi na Brygadę JW Lubowidzkiey
— " — Dyspozycya kas. dopłacenia Brygadzie

JW

JW Lubowidzkiego Summy f. 305,460.

1789

Dr 2 Września Z Stosownd do Uniwersału na mocy Prawa wyd. Paszport na sprowadzenie do Kraiu Salarzow Złt Dziesięć
10 — " — Dito na sprowadzenie Broni rożney stałego
" — Dito dla JWa Lelińskiego. —
11 — Dito dla Jana y Józef Guzeł, tudzież Gastlow.
14. — " Assygnacya do Bankierow dla Woyska na Złt 1,110,932. podług konwenc. Zwiemi zawad.
15. — Wypłacenie z Kassy Pułkowi Butawy 9K. podług Rezolucyi Kom. Woyskowey Złt 155,862.
" — Dito ad rationem Należytości Raty Woiewody Woysku Kor. Złt. 4,414,727. gr 21.
" — Do Uniwersału swego Trzy Paszporta na sprowadzenie Broni. Złt Kehler, Piechowi Złt
17. — Podług Rekwizycyi Kom. Woysk wypłacenie Regimentom JWW Bolzkiego i Czapskiego Złt 10,000
18. Nota do PP Stanow w okoliczności Zaciągu Summy za Granica.
19. Do Uniwersału swego, Paszport na sprowadzenie Broni dla JPtte Fickla
" — Nota do Komissyi Woyskowey w okoliczności Starostw Brzezińskiego y Kłobuckiego
23. — Wypłacenie z kassy dla Chorągwi JW Rokossowskiego, podług Roty Kom. Woysk Złt 27,000.
24. — Nota do JWyss. Marszałkow Sejmu w okoliczności nieprzepuszczania Ludzi z kraiu zagranicznych
" Post wolęzie Okoliczności do Superintendentow Pruskiey y Ukraińskiey podług woli Stanow.
25. — Do Uniwersału Stosownie, Paszport na sprowadzenie Broni dla JPtte Rafalowicza
26. — Podług Tabelli P Kom. Woysk należytość Sztabowi Generalnemu Złt Pol. 1,365,084. 5.

Dr 8 Z

1789.

28 Września Nota do JWy JO Marszałkow Seym z Regestrem Podwod za Granice Tureckie zeszłoroczem wypadłych

" — Dito względem Ratyfikacyi na Zaciąg Dywizyi Milionowo.

29. — Paszport na sprowadzenie Broni Sł. Francuz.

" — Dito dla Sztu Jana Nikole

30 " Nota do P. Deputacyi Jutro Lagr względem Paszportu dla Kommend Truskiej

" — Instrukcya względem pozyczenia w Gamisonie Pieniędzy, y Ratyfikacya tego przez JWysso Marszałkow Seym.

2 Październ. Według Rekwizycyi komisyi Woyskowey na koszta Rekrutom w Regimencie Dillona wyszłych wypłacenie złr 24,000

3 " Nota do Urzędu Biskupiego Wrakowania Doniesienie Rozrządzenia Summarii y Zebrania po Duchowien Galicyjskich przez Xcia Prymasa stosownie do Prawa

" Instrukcya Ur Spendera Wrake względem spisania Dobr Summ po Duchowy Galicyi.

5 " Uniwersał względem tychże Summ

" — Do Rekwizycyi Komisyi Woyskowey wypłacenie Pensyi Ur Jeziorkowskiemu Sekr Komisyi Woyskowey

" — Stosownie do Prawa Uniwersał obwieszczaiący o podniesieniu Czopowego na Trunki Zagr

6. Nota do JWy JO Marszałkow Seymu względem przedłużenia Raty, y zdoniesieniem na ktorych okolicznosci

" Dito z kommunikacyą Noty Woiewodzkiey Kommissyi Powiatu Zwinogrodzkiego

8. Podług Uniwersału, Paszport na sprowadzenie Broni dla Sztu Rassalowicza

9. Odebranie do Kassy złr 30,107. z dobrowolnych

1789 Ossar, stosownie do Noty JW. Marszałka Sejmu
Aug. 10 Dito Paszport na sprowadzenie Broni, według
Uniwersału, dla Sztabu
— 12. — Stosownie do Assygnacyi JW. y JO. Marszałkowo wypłacenie z Kassy, Sekretarzowi Legacyi do Dworu Duńskiego, ℔ 200.
— " — Nota do JW. Marszałka Sejmu z załączeniem Assygnacyi na odebranie Summy Ossiary na Woysko.
— 13. — " — Nota do Stanow względem uczynionej Dyspozycyi Lustrujących Starostwa do Sortecy Częstochowskiey należącego
— 17. — Podług Uniwersału, Paszport na sprowadzenie Broni dla Sztabu Szlachty Dalbowo
— 19. — Stosownie do Noty Deputacyi Woyskowey wypłacenie ℔ 16,000. na Kancellaryą Sejmową
— " — Stosownie do Noty Deputacyi Woyskowey dla Commendanta Pułku JMC. Sapieżyńskiego wypłacenie Złtych 12,000.
— " — Dito dla Garnizonu Warszawskiego, y dla Więźniow w Kamieńcu Podolskim Złtych 30,000.
— 20. — Podług Uniwers. Paszport na sprowadzenie Broni dla JP. Karoly.
— 21 — Nota do JP. Stanow Sejmowo pozwolenie wzięcia większey Summy na Manipulacyą Tabaczną
— 23. — Nota do JP. Stanow względem Żądania Pozwolenia wywozu Skor do Saxonii Prussk.
— 24. — Paszport na sprowadzenie Broni, dla JMC. Jerzego Stipke namocy Prawa y Uniwersału
— " — Dito dla JMC. Jana Sadel.
— " — Dito na skupowanie koni na Remontes
Kopia Listu Xcia Brunświckiego do Noty Deputacyi Sztabowey.

1789.

Q31 Xbrzier Paszport na sprowadzenie Broni podług Universału dla Sztt Sędz: Kossakowskiego

Q2. Listopada. Dito dla Sztt Münckenberg

— " — Nota do NN Stanow w okolicznościach mających się potrącać Podatku Podymkowego z Ofiary wieczystey

— 4. — Dito z Załączeniem Tabelli Dochodow y Expens od 1mo Grudnia, do ostatniego Lutego.

— 12. Odpowiedz na Notę JW Kasztelka Sędziowskiego względem przesłania skargi przeciwko Kommissyonie

— 14. Podług Rekwizycyi Komm: Woysk wypłacenie na Lejbung nowego Zaciągu w Regimencie Fizylierow Złt 6106

— " Wypłacenie in vim Pensyi Ministrom y Rezydentom u Dworow Zagr, stosownie do Noty P Deput: Inter Zagr. Q 31,500.

— " Dito ad Complementum Pensyi Mr Sęgobonskiemu Sekr Deput: Jud Cud Q 3,000.

— " Dito na Naiem Domu na Kancellaryą P Deput: Int: Zagr Q 130.

— " Dito na Expensa teyże Deput: Kancellaryi Złtz 7,726.

— " Uniwersał względem Licytacyi Dobr po Duchown na skarb prawem oddanych

— " Wypłacenie na Expensa Kancellaryi Sejmowey y P Deputacyi Złt 2672 gr 20.

16. — Uniwersał względem Podatku Szorowego

— " Nota do JW Małachowskiego Sędziego względem złożenia Taxy na mięso, y publikacyi Uniwersału o Skorach

Q 10

1789

10 Listopada. Wyznaczenie do Exekucyi Dodatku Skor po niektorych Miastach Officyalistow z oznaczeniem Pensyi

21. — Przepisanie Obowiązkow Ubr Officyalistom do Administracyi Skor w Warszawie y Prądzewizytyme

" — Znaczenie Pensyi Officyalistow Prowincyi Wielkopolskiey do Dozoru Skor ustanowionych

" — Nominacya Officyalistow do Dozoru Folkusowego w Mieście Warszawie y Prądze.

" — Dito w Mieście Krakowie y Kazimierzu

" — Dito w Miastach Prywatnych Prowincyi Wielkopolskiey

26 — Dito do Prowincyi Mazowieckiey

" — Dito do Prowincyi Krakowskiey

27. — Odpowiedz na Note P. Deputacyi Fiskalney Cudzoziemskości Skor

2 Grudnia Uniwersał do Miast względem Manipulacyi Skor, podług Prawa

" — Podług Uniwersału, Paszport dla Sztt° Dahlen na Sprowadzenie do Kraiu Krowi

" — Dito dla Sztt° Muckenberga

" — Dito dla Nieo: Leyby Dawidowicza

" — Nota do Stanow Sejmu z załączeniem Billansu Przychodow y Rozchodkow Skad Kod

3 — " Uniwersał do Miast mniejszych y Mirow względem Podatku ze Skor

5 — " Paszport dla Sztt° Kesler y Kuhlig na Sprowadzenie Krowi, podług Uniwersału

" — Zgłoszenie się do JW Potockiego JW. Jeszpur Hulbey y Krendla względem Zaciągu Ludzi do Gwardii za Skutkowaniem Pisma Stanow

Ds

1789

28 Grudnia Nominacya reszty Officyalistow do Bogatku skod w Prowincie Ruskiey i Ukrainskiey

14 — „ Znaczenie Summie Pensyie —

— „ — Podług Noty Kommissyi Woyskowey wypłacenie z Kassy Głuy na Potrzeby Woyska Koronnego Złpol 1,135,200

15. — Odpowiedz na Notę Rekwizycyonalną Konnemu Woysku z załączeniem Assygnacyi na potrzeby Woyska —

19. — Paszport na sprowadzenie Broni dla Regimentu Krolowey Jadwigi

21. — Noty do JJ. Kommissyow Dwiatowskiego Lubelskiego Stockiego, Sieradzkiego Krasnostawskiego względem odebrania Lustracyi

23. — Zlecenie Kassie, uczynienia Kontraktu z Bankierami podług konwencyi wziętych od nich na wzgl Skarbu Pieniędzy —

30. — Wydanie Kontraktu na Lasy Starostwa Bzinskiego y Lyczynskiego podług Prawa

— „ — Paszport dla Sztt Dziamottego na sprowadzenie Broni, podług swego Universału

— „ — Urządzenie względem Administracyi Salaki na skarb Koronny z mocy Prawa oddanej

— „ — Ustanowienie Officyalistow do Administracyi Dochodu Tabacznego potrzebnych —

— „ — Listy do Ill Superintendentow Ruskiego y Ukrainskiego takze Mazowieckiego względem Wypłaty awansowanej Summy Kalbowi przez Bawiącego, z ktorem Konwencya stanęła y Prawem zatwierdzona —

Ao 1790

Roku
1790

Dn 25. Stycznia Stosownie do Rekwizycyi JJWyso: Marszałkow Sejmu powrócenie Expensyi Ministrom Dworow Berlińskiego i Londyńskiego

— " — Uniwersał względem płacenia Złotego od Dymu, y przypadaiących Szelągow 1: do 3 ziarn podług Prawa

— " — Stosownie do Uniwersału swego Paszport na sprowadzenie Winni dla Jtte Kassatowicza

— " — Dito dla Jtte Zadek

— " — Dito dla Jtte Stroyce

— " — Dito dla Jtte Resler y Kuntzy

— " — Kontrakt na Lasy Wsi Lubin JW Brzostowskiemu Kasztel: Brzezińs: stosow: do Prawa.

— " — Paszport na sprowadzenie Klingow dla Jtte Nicolai podług Uniwersału

— 26 — " Nota odpowiednia do Kom: Woysk względem Paszportu na Szlasze dla Pułku Pieszego Straży

— " — Dito z Kopią Listu Obywat: Polskich w Woysku Zagranicznym będących

— " — Dito względem uskutecznienia Assygnacyi dla Pułku Pieszego Straży

— " — Podanie Noty do Marszałkow Sejmowych z kommunikacyą Tabelli Dymow Effektywy 10 y 20 Groszy

— " — Podług Zlecenia Stanow Nota do Kommissyi Woyskowey względem Konferencyi o Expens na obwinionych o Bunty

— 28. — Nota do JJW y JO Marszałkow Sejmowych z przytaczeniem Urządzen o Magazynach y Paszportow względem wyprzedaży zboża w Lerdony nadesłanych

Dn 8

1790

28 Lutego. Do Noty X. Kommissyi Woyskowey na Stacyednie Dutku Strzedz Straży Bataw. 6. K. D. za Straty w Zołtsie ... 2,455

— " Do Noty X. Deput: Sprtes Cudzoz. na Wydatki Kancellaryi, Skyie Złt. 1716.

— " Kontrakt na Lasy Starostwo Marakowskie y Nesterowickiego JW Stawzynskiemu Prot. Podolsk. stosownie do Prawa

— 9. — " Nota odpowiednia do Kommissyi Woyskowey z załączonym Listem do Sprzedania Ukraińc) o zaspokojenie Zołdu Decembrowego Woysku

— " — List otoż do Superintendenta Ukraińsk.

— 11 — " Uniwersał względem Licytacyi Dobr. dwor. do Biskupstwa Krakow. należących podług Prawa

— " — Przesłanie Noty odpowiedniey do Marszałkowskiego względem dopełnienia Wypłaty Woyska

— " — Uniwersał oznaczaiący Raty do wypłacania Podatkow

— 13. Kontrakt na Lasy Ruszczy Kapinowskiey JP Gutakowskiemu na mocy Prawa.

— 15. Stosowne do Noty y Tabelli X. Deput. Sprtes Cudzoz. Ministrom y Rezydentom u Dworu Sąsiedzkiego odpowiedzenie Sprawy ad Ultm. Febr.

— 23. Nota do X. Deputacyi Sprtes Cudzoz. względem pożyczenia Summy Złt. Miliona Pod. z Banku Berlińsk.

— 24 — Paszport na Wprowadzenie Koni dla Komendy Woysk Króla Jm. Pruskiego

— " Stosowanie do Prawa Uniwersał o zaciągnienie Summy na Skarb Kor. do Utrzymania Woysk.

Nota

1790

Lutego Nota do P. Deputacyi Jntes Cudzoz. z przytaczonym Paszportem dla Remonty Pruskiey

— 27. — Nota do JW y JO Marszałkow załatwczoną Assygnacyą na Zł. 75,074.

— " — Stosownie do Rekwizycyi JW JJ Marszałkow Sejmu ustanowienie Doktora Kwarantann w Mudzinie Podolskim.

— 1 Marca. Nota odpowiedzenia do Kommissyi Woyskowey co do wypłacenia z Miesięczney Summy trzeciey części

— " — Nota do JW y JO Marszałkow Sejmu uważliwość Opłaty należącey się Ofiarodawcy z Miast y Miasteczek oraz Dobr Koronnego

— 2 — " Paszport na skupienie Koni dla Kommend Woysk N. Elektora Saskiego.

— " — Nota do P. Deput: Jnt: Cudzoziemc z załączeniem tegoż Paszportu

— " — Uniwersał przedłużający Ratę Marcowa do 15 Kwietnia

— 4. Nota do Kommissyi Woyskowey z załączonym Dysspartymentem Miesięczney Summy

— " — Zakwitowanie Kommissyi Skarbowey z oddanych Brylantow przez JKMć na potrzeby Rzpltey ofiarowanych.

— 6. Dysspozycya do Superintendentow względem wyszukiwania Dowodow po Kancelaryach co do Funduszow Gallicy

— " — Nota do Marszałkow Sejmu z załączeniem na odebranie Klejnotow.

Nota

1790

Dy 6 Marca. Nota do P. Deputacyi Inter Cidroze względem porzestania Wypisow z Ducsalerji Lwowskiey obiasniaiacyeh Fundusze Gallicy

– 8 Marca. Wyznaczenie Ulr. Ostaszewskiego Regenta Komy y Mikorskiego Dyrektora Lotery do utrzymywania Korrespondencyi z Kommissyami Cywilno-Woyskowemi

– " Stosownie do Rekwizycyi JWy JO Marszałka Seymowe wypłacenie na wspraw Kuryera do Berlina # 80.

– " Dito na Pensya Posta przy Dworze Szlo kolinskim Sekret. Kapel. # 1850. zas dla konsyarza y Sekretarza Legacyi w Berlinie # 61

– " Do Noty P. Deput. Inter Cidrozp. Ur Cruk Komaczowi Czerw # 100. –

Dito JW Bukatemu Debolemu, y Sm. Rok biało na wydatki Extraord. Zł 12,433.

– " Dito Xiędz Jabłonowskiemu Bibl: w Berlinie y JW Woynie Post: w Wiedniu Pensye a Feb.

– " Dyspozycya Kasse Glowey zapłacenia z Pen syi Kwartalney Xiędz Sirinskiego P. W. Ulr de Breer # 6712.

9 " – Do Noty P. Deput. Komme Woyskowa Zlot Kwartalny Woysku Zł 5,618,332. gr 23 d.

16. – Stosownie do Uniwersału swego, Paszport na wiadzenie do kraiu Brand dla Szlo Kassatowe

17. – Nota do JWy JO Marszałkow, względem dan Instrukcyi do ułożenia Budymu

20. – Naimocy Prawa Ligatacya Dobr po Dy wieństwie Gallicyiskim w Bolszce porostały

– Dito Kontrakt na Lasy Kozyna Wola Zuro Dzierzawy

22 Marca Złożenie Listy taxacyi Dóbr po Duchowieństwie Gallicyiskich w Bolszeze pozostałych
— " — Odsłanie takowey tak trzech
— 26 — List Skarbny do Kommissyono Porządko z mocy Prawa o Magazynach
— 6 Kwietnia Podług Rekwizycyi y Tabelli Kommissyi Woyskowey wysłanie Korpusom Artyllerii Szkół, y Regimentom Bieżącym na umundurowanie, y osprzątanie 635,201.
— " — Stosownie do Uniwersału, Paszport na sprowadzenie Broni, dla N. Leyby Kupca Gdańs.
— " — Nota do E. Deputacyi Inter Cudzoz z Maszportem na koni 200 dla Kawal. Woysk Cesarsk.
— 7 — " — Stosownie do Jaśnie. Xcia y Stanowiący Delegowanie JW Czackiego do Deputacyi poroznych Sprawy
— " — Nota do JW Woyss Marszałkow Sejmy rozgłoszenia zostania Zaskarżeń od Obywatelow podawanych
— " — Nota do Stanow Sejmy z wychodzie za Granice Oddanych z Kraiu
— 8 — Stosownie do Uniwersału Paszport na sprowadzenie Broni, dla Sekt. Nicolai
— " — Do Noty Deput. Inter Cudzoz Paszport na Komorne Kawaleryi saskiey
— " — Stosownie do Prawa Uniwersał do Summ Gallicyiskich podług Prawa
— 9 — Stosownie do Uniwersału Paszport na sprowadzenie Broni, dla Sekt. Bieckowicza
— 12 — Stosownie do Rekwizycyi JW Marszałkow wysłanie Sumy JW Przewuskiemu Stolnikowi z Dany

Dnio

1790

12. Kwietnia Stosownie do Assygnacyi JW. y JO Marszałkow Sejmy na Wurferod do Dorfu

11. — „ W Wykonaniu Zlecenia NN Stanow Sejmu Ziemie Lityaccyi Dobr Biskupstwa Inflantkowskiego do dnia 20 Maja

— „ — Powrot Podatku Prolunkow Miastom Kolianow y Bolusławiu stosownie do Prawa.

— „ — Stosownie do Uniwersału, Paszport na sprowadzenie Broni z Zagranicy JKM Gautier.

— 19. Dano do Rekwizycyi Kome Woysk na kupnie Prochu, wypłaceniu Zł 36,000.

— „ Podług Assygnacyi JW y JO Marszałkow wypłacenie JW Janskiemu Sekret: 12,00

— „ Do Noty B. Kom: Woysk na sporządzenie Saperow y JKM wypłacenie 8129.

— „ Dano na Cudagi Komendom 2,828.

— „ Powrot Podatku Prolunkowego z starostwa Salnickiego podług Prawa y Uniwersału

— „ Dano z Dzierzawy Kunilowice

— „ Dano z Wsi Czerwonka

— „ Dano z Radomyśla

21. — Dano z Miasta Kowna

23. — Wydanie Kontraktow na Dobra Ostrogoy Klimontow JW Sołtyk t. J. Stanow: do Brau

24. Oddanie Starosty Grakowskiego Woiewodztwa z Warszawy Summy 100,000.

— „ Nota do Komme Woysk w odpowiedzeniu Zlecenia Stanow, względem Emigracyi Poddanych

— „ Urządzenie względem Emigracyi Poddanych z nakazu Stanow

— „ Nota do Marszałkow Sejmy o tym że podług Prawa y Uniwersału Powrot Podatku Potulic ze starostwa Krawskiego

Dano

1790.

24. Kwietnia. Zwrot Podatku Sztumkowego z Sta
rostwa Dybowskiego; stosownie do Prawa y Unia
— " — Ditto z Dzierżawy Czerniackiey
- 26. — Stosownie do Noty P. Deputacyi Inter[ed]
wystawienie na Jey Kancellaryą 18185.-
— " — Wydanie Skryptaw JW Matachowskiemu
Marszałk. Sejmu na Summę 360,000.
— " — Wzięcie Kassie przyięcia Summy 360,000.
od JW. Marszałka Sejmu pozwolona
— " — Rezolucya względem podpisywania Skryptow
na rzecz Skarbu przez Konsylet zasiadaiący
— " — Stosownie do Rekwizycyi Summy Woysk
wystawienie na skory, y wyprawę Artyllerii
Summy 79,100.
— " — Odpowiedź na Notę P. Kommissyi Sprzedaż
mi Kamienieckiey względem Mylet. wsi Dym
— " — Ditto na Notę Kommissyi Porządkuiącey Lat[yczewsk]
— " — Ditto na Notę Kommissyi Porządkuiącey Wdztwa Kaliskiego
— " — Ditto na Notę Kommissyi Porządkuiącey Woiewodztwa Mockiego
— " — Stosownie do Rekwizycyi Kommissyi Woysk wystawienie
Summy 324,000 za Bron w Berlinskiey
— " — Ditto na powiększenie Chorągwi w Pułkach
Przednich Straży Nro 252,783.
- 26. - Stosownie do Prawa, wydanie Kontraktu na
Wieś Strzegimia JW Chwalibogowi Woyskim
28 — " Oznaczenie Granic między Strzegimia
nowa Wsią, stosownie do Prawa
— " — Nota do JM Panow względem Villanu
Seraskier y Expens.
- 29. - Rezolucya względem odebrania Summ Galli
cyiskich podług Prawa Unii od JM Lubienieckiego
— " — Do Prawa y Uniwersału stosownie Resig[nacya]
na sprowadzenie Straży dla Nro Straży
- 30. - Kontrakt Rezygnat. na Wieś Radowy
stosownie do Prawa.

[illegible]

1790.

1° Maias do Exekucyi Prawa, Uniwersał względem ponowienia Lustracyi Dymow.

3. — Stosownie do Noty Komm. Woysk na powo kszenie Pułkow Strzedniey Straży wypłacenia

6. — Nota do JJM. Stanow względem Szacunku Dz sięcin

— " — Dito o potrącenie Podatku Protunkowego z Miasta Warszawy

10. Stosownie do Prawa y Uniwersału Powrot Po datku Protunk ze Wsi Cyrkowce.

— " — Dito Pakłaki y Berezanka

— " — Dito z Wsi Lubien

14. — Dito JW Mieczkowskiemu Sdzie Sądowy

15. Stosownie do Noty Komm. Woysk wypłace nie na Sortyfikacyą Kamienca Podolskiego y Zamku Krakowskiego Summy złtą 76,000.

17. Powrot Podatku Protunku z Dobr JW Bu rzewskiego stosownie do Prawa y Uniwersału

— " — Delegowanie do Stanow na miejsce JW Lan chorońskiego, JW Gorskiego Chor. Ciechan

— " — Stosownie do Prawa y Uniwersału, Raport na sprowadzenie Broni, dla Pułku Szadek Kaw.

19. — Dito Powrot Podatku Protunkowego ze Wsi Stara Pilica

20 — Powrot Dito JMa Bru Janowskiego Dzierz

— " — Podług Zalecenia NN. Stanow odroczenia exekucyi Arędy Dobr Biskup Krak.

22. Wypłacenie Bankierom złp 45,000 podług Konwencyi z niemi zawartey, a brak. Stwierdz

— " — Podług Rekwizycy Komm. Woysk, na Konie Artyleryjskie, Namioty, Siurare, wypada cząc złtą 126,653.

— " — Dito JW Woiew. Polock. na Wiedz y Na mioty złp 6518. ℔ 12. ℔ 18.

25ty

1790.

25 Maia. Powrot Podatku Protunkowego JW. Mleńskiemu Sołcie Wielkiey podług Prawa Ludzi
— 26. — Dito JW Sotockiemu Gmitur Szlyttleryi
— 27. Stosownie do Prawa y Uniwersału, kontrad na Lasy Dzierżawy &Rocki
29 — Do Noty Komun. Woysk zapisanie między Wydatki Extraord. — ℔ 1808,731. za Rok
— " — Dito ℔ 1808,731 zapisanie do Percepty Summ pożyczonych
— " — Dito na Reparacya Zamku Kat. wypłacenie Summ.
— " — Dito na Rekwizyta JO Lubomirskiemu
— " — Do Prawa y Uniwersału Powrot Podatku Protunkowego JW Bielińskiemu
31. — Oddanie Subpodymne Miastu Krakow podług nowego Prawa 1788.
— " — Do Noty P. Deput: Inter. Cudzoz. na Wydatki Jey Kancellaryi, wypłacenie ℔ 1740.
— " — Dito na żywność Załuku Krakow. i Fortecy Częstochowskiey ℔ 10,700.
— " — Powrot Podatku Protunk. JW Sołcie Makow
— " — Dito z Wsi Chadkowice
— " — Do Prawa, Urządzenie względem Licytacyi Arędy Biskupstwa Krakowsk.
— 1 Czerwca. Stosownie do Assygnacyi JW. JO. Marszałkowskiey summę wypłacenie Pensyi JW Ogińskiemu Posłowi w Hollandyi
— " — Powrot Podatku Protunkowego z Woyt: Lipnickiey
— " — Dito ze Wsi Chodowicze
— " — Dito ze Starostwa Lowelskiego
— 1 — " Dito JW Radziszewskiemu
— " — Dito z Dzierżawy Korczyna
— " — Podpisanie Kontraktu na Wieś Mikitycze podług Prawa

Powoz

1790

Czerwca. Stosownie do Prawa, y Uniwersału
Powrot Podatku Protunk. ze Wsi Skwira
" Ditto ze Wsi Regentowka
" Ditto z Dobr W. Krajewskiego
" Odbycie Licytacyi Arędy Dobr Biskupstwa Krakowskie Stosownie do Prawa
7. Do Noty Komm. Woysk wypłacenie Summy ℔ 6,353. na potrzeby Woyskowe.
" Powrot Podatku Protunkowego W. Jaszyńs
" Ditto W. Cichockiemu
" Dyspartyment Funduszu Długi Rzeczypltey umarzaiącego stosownie do Prawa
" Złożenie nato Summy ℔ 250,000.
" Powrot Podatku Protunk. W. Koziorowskiemu
9. Ditto W. Kopseckiemu
" Ditto W. Stanisławskiemu
" Nota do N.N. Starow względem Dobr za Rzeką Przemszą
" Uniwersał względem Zamian y Summ na Dobrach Królewskich będących stosownie do Pra
12. Powrot Podatku Protunk. P. W. Buttlerowey
14. Stosownie do Prawa Uniwersał względem Manipulacyi Podatku Gorowego
15. Stosownie do Prawa oddanie Dobr Biskupstwa Krak. P. Xiędzu Nominatowi Krak.
" Złożenie 4ch Koni dla N. Imperatorowey sprowadzonych
" Czynsz na sprowadzenie Koni dla W. Xiędza
" Powrot Podatku Protunkowego ze Starostwa Kostockiego
16. Ditto P. W. Krosnerze Powrot Podatku Protu
" Ditto P. Od. Potemkinowey
" Stosownie do Noty P. Deput: Interludze za Prezenta Kostow Zagr. ℔ 4,650.

Q 19.

Czerwca 19. Do Noty Komm: Woysk: wyssdanie na Expens JOt Wirtemberg f 500
— " — Dito Expedycyzenie Braci z Berlina dla Woyskae.
— 21. Do Noty JP Deput: Jm8: Cudzoz: wystawienie Pensyi Ministrom y Rezydentom u Dworow Zagranicznych
— " — Oswiadczenie wydania Dożywotniego Kontraktu JOt Nominatowi Lyak na Klucz Kozieglowski
— " — Odzial Dobr na Fundusz Biskupstwa Krakowskiego stosownie do Prawa
— " — Podpisanie Kontraktu o Wies Węgrzynowice na mocy Praw —
— " — Stosownie do Prawa wyznaczenie Lustracyi Biskupstwa Luckiego y Chelmskiego.
— 28. Nota do P Komm: Woysk o zakwitowanie Pieniędzy za Broń.
— " — Stosownie do Noty P Komm: Woysk wyssdanie na wydatki Artylleryi f 20000.
— " — Stosownie do Praw, podpisanie Kontraktu na Dobra Gallicyjskie
Lipca 6. Kontrakt na Lasy Państwa Lalyerowskiego stosownie do Prawa —
— 13. — Nota do NN Posłow z przytaczeniem Villansie Decret y Expens Expeditye
— 22 — " Dito względem Klucza Kozieglowskiego
— 23. — Stosownie do Prawa y Uniwer: Gaskiego na sprowadzenie Braci dla Szk: Radel
— 27. Dito Kuchcinskiemu Krakowskiemu
— " — Notadg P Komm: Woysk o kwit za Bron y Magazyny

Lipca 29.

1790.

Lipca 29 Stosowanie do Noty Deputacyi Sztabu Generalnego wypłacenie na Expensa JO Xcia Jabłonowskiemu podróży do Kalisza

" Przesłanie Paszportów na konie dla Komend Woysk N. Elektora saskiego

31 Skrypt do JW Marszałkowi Sejmu na Czerwonych złtych 1200

Sierpnia 27 Nota do Kommissyi Woysk w Skoligowiach Woyska

Września 1 Stosowanie do Rekwizycyi do Komm. Woyskowey wypłacenie 72000 dla Sotkey Kamienia

24 Universał, czyli List Szkolny do kommissyi woyskowo-Woysk względem noszenia Kos. pięści tymże przez Krakow

Października 2 Stosowanie do Prawa y Universału Raport na sporządzenie broni Sztabu Szultzyi

16 Wydanie Skryptu na Sz. Złt Polen 2,100000 Pałom do Szmelt y inne

18 Stosowanie do Noty JW Marszałka Sejmu, odebranie dobrowolnych Ofiar 19829 y Klynotow

" Dito do Noty Marszałkow Konfederacya Wydatkow do sprawie Xcia Sapiehy

" Paszport na sprowadzenie broni Sztabu Krzysp.

" Dito do Sztabu Prawa

19 Do Noty K. Komm. Woysk wypłacenie na sporządzenie Woyska 200,000

" Dito Skutym trzeba

Listopada 5 Odpowiedz na Noty JW Marszałka Sejmu z załączeniem Summaryuszu Assygnacyi

" Stosowanie do Instrukcyi JW Marszałkowy

1790 Kow Seymowych wypłacenie Ł 70,000
W. Luszczewskiemu Sekrd: Seymowe
12 Listopada Oświadczenie do Stanow Dokumentow do sporu Dalbczeskiego należących
1 Grudnia Potwierdzenie Sedymine y Podpore Starostwy Bystrowey i stosownie do Prawa
3. — Stosownie do Prawa Obwieszczenie Nadgrody dla Mr Dan: Szczerbiny
18. — Stosownie do Prawa Kontraktu na Lasy Dermictwa Dronowskiego

1791.
4 Styczniae Nota do P. Deputacyi Spraw Zagranicznych z 2ma Paszportami dla Xiąząt Saxonskich
7. — Stosownie do Noty JW. y JO Marszałkow wypłacenie JW Bostoni do Danij Ł 1,500.
— " — Do Noty P. Kommissyi Woyskowey wypłacenie JW Brot: Potockiemu Ł 9130.
— " — Dito za bron do Arsenalow JP. Kultzowi wypłacenie Ł 183,800. —
— " — Dito na opłacanie Lemingow Woznicom Dozorcom, żywność koni przy Artyllerji — złotych 24,000. —
19. Do Noty JW y JO Marszałkow Seymu wypłacenie Ł 28,800. Kotlow do Kancelaryi y Sekretarzy:
12 Lutego Do Noty y Tabelli Kommissyi Woyskowey wypłacenie Żołdu Woysku na Kwart: Styczney
18. Z Uchwały N N Stanow Rezolucya względem Zapłaty Sług JW Potockiego
— " — Dito Przychodzenie do Skutku Prawa względem porzychodow z Mostu. —
25. — Do Noty JW y JP Marszałkow Seymowych wypłacenie

1791. wypłacenie JW Radziwiłłowi za transport
Turków z Niewoli Ross: do Bilki wesłanej do Stan
bułu złtych 2,400.

Lutego 24 Stosownie do Prawa, podanie do Ga
zet o sprzedaniu Pałacu Xżąt Birbla
- 25 - Paszporta A na Remonte 3 koni dla JW
Krola Jmci Pruskiego
- 28. Do Noty JWy JC Marszałkow Sejmo
wypłacenie Ministrom u Dwod Kaz Pols
Marca 23 Odesłanie Opinij do JW Starosto
względem Starostw w Dziedzicwo zamie
nionych
Kwietnia 1. Uczynienie Remisy broni złt 1,080.
do koni: Waisi: przez X Kurlandz ofiarow.
- 18. Kontrakt na Lasy Starostwa Inowłodzkie
go stosownie do Prawa Sejmu teraz.
Maia 4 Przysięga na Konstytucyą 3 Maia
JWW Kommissarzow Skarbowych
- 7 Przysięga JW Podskarbiego WK: natoż
- " Kontrakt na Lasy Stwa Kazimierskiego sto
sownie do Prawa
- 9. Wystuchanie Przysięgi przez JW Gisiera
Pułkownika Batalionu skarbowego
14. W Dopełnieniu Prawa Instrukcya dla
maiących uymierzać Dobra Bisk Krakow
- 16. Wypłata złotu Czerwcowego Woyskow
wsumie złp 3,671,691. Adowanie do Noty Rzy
Kommissyi Woysk
- " Dwie wypłaty dla Artyllerji na Wołyn
niu złp 21,000.
- " Wydanie Kategaiacey w Skarbie Pruskiey
Koninskiego, Jmci Labrenza

Stosow

1791.

16 Maia Stosownie do Noty P. Komisarza Woy
skowey wypłacenie na umundurowanie y
opatrzenie Woyska £ 79885.4.
17. Kontrakt na Lasy Wsi Buczniowce stosownie do Prawa
20. Paszport na Remonte, koni Ukraska bułe
31. Pozwanie do WM Starost Tabelli Percepty
Expens.

1 Czerwca. Nota do WWy JO Marszałkow z za
łączeniem takowey Tabelli
6. Stosownie do Prawa, obwieszczenie Loteryi
na Pałac Kribłowski
" Dano Uniwersał względem Podatku konsumpcyinego
8. Kontrakt na Lasy Starostwa Korsuńskiego
stosownie do Prawa
10. Nota do Straży względem Dobr Lisowy
Dzisięcin po Duchowieństwie Galicyjskim
16 " Paszport dla JP. Nagiera Porucz. Woysk
Cesarsk. na prześladowanie Dezerterow
" Wypłacenie £ 6181. dla Kancellaryi Seymo
wey podług Noty JWyss JO Marszałkow
Seymowych
" Kontrakt na Lasy Wsi Krzywy Rog Mikoł
skiemu stosownie do Prawa
21 " Stosownie do Insynuacyi WWy JO Mar
szałkow Seymk wypłacenie Pensyi
Subalternom Izby Rady
" Doniesienie do WM Starost względem
Fundułow Duchowieństwa Galicyjskiego
przez JO Xcia Seymowe rozsyłanych
28. Nota do Straży z załączeniem Insynuacyi
na Interessa Zagrabione

£ 26 Lip

1791.

26. Lipca. Stosownie do Zalecenia JW. Mci
w Straży Paszport na Remonte ko
ni dla Kawalerji Saskiego
— " — Do Noty Komme Woysko wypłacenie
£ 10000. na Reparacya Fortecy Kamie
— " — Dito na utrzymanie Parku Artyle
ryczney £ 21,000.
— " — Do Decyzyi JW. w Straży na żywie
nie Jatarow, wypłacenie £ 4000.
— " — Nota do JW. Mci w Straży względem re
kwestrowania Ur. Kraicowskiego w Brusach
— " — Nota do P. Komme Woyskowey o na
desłanie Tabelli Zołdu dla Woyska

1. Sierpnia Uniwersał względem podatku Konsum
— 8. Nota do P. Komme Woysk względem
wydanych Assygnacyi na Zoł dla Woyska
— " — Teczenie Kasie Summy wypłacenia Zołdu Sy
stemisowego Do Noty Komme Woysk
— " — Dito na Obóz exercycyiny Komendy
JW. Xcia Wirtemberka £ 10000.
— " — Dito na Dodatek Cudzey gwarzowego,
wypłacenie £ 54,800.
— 10 — Dito wypłacenie £ 30,915. na wypłacenie
nie strzelcow w Regimencie Xcia Wirt.
29. Nota do JW. Mci w Straży z załączeniem
summaryuszow Czynności Ekonomicznych

14. Września. Kontrakt na Lasy Wsi Zebrzy JW.
Starzyńskiemu Podkomorzyny, stos. do Prawa
— 15. — Oppisy w Interesie Xstwa Płomieńskiego
z nakazu Prawa

1791.
d. 11 Września Nota do NN Stanow względem
Ordynacyi Kommissyi Skarbowey —
30 — „ Odpowiedź na Notę JKMci w Straży
względem uskutecznienia Prawa o Monecie

Jan Dwarowski Chir Pras W —
P W K Sk

do powyższey Daty kontynuacya nastąpnie tegoż
Summaryuszu, litera wtentee wygotowana, y
wdana będzie —

/wyrwky czyste papier/

Summaryusz Dekretow z mocy Prawa Seyma Roku 1788 zapadłych. między innemi Dekretami Obywatelskiemi w Grodzkich znaydujących się.

Dnia 10. Maja 1790 R:. Między Wielmożnemi Officialistami Skarbu Koronnego a JW. Jmcią Xiędzem Sierakowskim Kanonikiem Krakowskim względem Wsi Kościelny po Opatach Tynieckich należyć na rzecz Skarbu podług Prawa pod Tytułem = Powiększenie Sił krajowych = pretendowaney, zapadły na Komportacya Dokumentow; Dekret.

Dnia 14. Września 1791. R:. Między temiż Stronami, Przypowanie Wtnego Jmci X:. Damiana Sadowskiego Proboszcza Kościeleckiego nakazuiący, Zapadły, Dekret.

Dnia 23 Listopada 1791. R:. Między temiż Stronami w teyże Sprawie, nieprzyzwoitą Czynność WW. Officialistow uznaiący, i Jmcią X:. Sadowskiego od Jnpetycyi uwalniaiący, Zapadły Dekret.

Dnia 29 Listopada 1790. R:. Między WW. Officialistami, a JW. Starzyńskim Urocą Szultzem, i Jnnemi o Zamianę Wsi Woli, za Wieś Mtociny JW. Brühla byłszego Generała Artyleryi Koronney Przypozwanie, na Kazuiący, Zapadły, Dekret.

ia 21. Lutego 1791. R:. W tey Sprawie z powodu zaszłey na Fortunie Adama byłszego Soninskiego początkowo Zamieniaiącego Potioritatis, Zamianę utwierdzaiący Dekret.

a 29 Listopada 1790. R:. Między WW. Officialistami Skarbu Kor, a Sukcessorami W. Ostrowskiego Podsędka Łęczyckiego o Zamianę Gruntow Modlny za Grunta w Wsi Kombach, przypowania W. Balbiny z Czarneckich Ostrowski Dekret.

ia 21. Lutego 1791. W porządku dayscia Ekwiwalencyi między temiż Stronami Kondescensya, nakazuiący Dekret.

W tey Sprawie.

Wtey Sprawie odbyta Kondescensya, w ktorey iest Remissa do Kommis
z gotowemi Jnkwizycyami i Indagacyami.

Dnia 29 Listopada 1790. R:= Między WW. Officyalistami, a W. Janem Chlapows
Podsędkiem Poznańskim Dóbr Wsi Modrza Prawem Solioritatis
Possessora, Przypozwania Possessora Wsi Rumianek i Sukcessorow
Twardowskiego w Sprawie o Zamianę Wsi Królewskiey Modrza, za
Wieś Rumianek nastąpiona. Dnia zaś 30 Maja 1791. R:= na Suk
cessorach Twardowskich Kondemnata, a Dnia 14. Września 1792. w
z powodu zaszłey na Fortunie niegdy JW. Twardowskiego Solioritat
Zamianę utwierdzaiący, i Kredytorów przy Possessyi tychże Dóbr z
chowuiący Dekret.

Dnia i Roku tegoż Między temiż, a JW. Ciarowskim Kasztelanem Woynickim, w
Sprawie o Zamianę Dóbr Brzozy Królewskiey, za Kępę, Nowa
Wieś, i Fallennice, złożenie Kontraktu Resignationis Dóbr Brzo
zy, nakazuiący Dekret.

Dnia 14. Lutego 1791. R:= Między temiż Stronami w Sprawie tegoż, w porząd
dociecznia, czyli Dobra Fallennice, Nowa Wieś i Kępa za Wieś Br
za, Zamienione, są wyrownywaiące Cenie za Dobra Brzozą, wi
ley, lub nie. Kondescensya wyznaczaiący Dekret.

Dnia 14. Lutego 1791. R:= Między temiż, a JW. Teodorem Potockim Woiewodą K
kim, Zamianę Starostwa Smolryckiego za Dobra dziedziczne Ja
gę nastąpioną, uchylaiący, i względem rozrządzenia tegoż Starostwa
Smolryckiego okoliczność do Interessow Ekonomicznych odnosząc
zapadły Dekret.

Dnia 15 Lutego 1791. R:= Między temiż, a W. Dzdzyną Starościną Romanowską
o Wieś Rumanowice; Przypozwanie Posiadaczow Wsi Rumanowic, n
Kazuiący, Dekret.

Dnia zaś.

Dnia zaś 14. Maja 1792. za przypowaniem WW Kumanowskich, i zapuszcza przez Nich Komparycyą z stawaiącemi do przyszłego terminu odłożenia Dekret, a na niestawaiącey W. Ozdzynie otrzymana Voudemnata.

Dnia Mca i R^u tychże Między temiż, a W. Marcinem Goiszewskim Chorążym Mszczonowskim w Sprawie o Zamianę Części Królewskich w Wsi Czerwonce, za Wieś dziedziczną Dębowkę Zamianę utwierdzaiący, a w porządku dayscia Ekwiwalencyi Kondescensyą Naznaczaiący, Dekret.

Dnia zaś 13. Września tegoż Roku Zamianę utwierdzaiący, i Ekwiwalencyą na Terminie Kondescensyi wynaleziona uznaiący, a W. Goiszewskiego od impetycyi WW Officyalistów uwalniaiący, Dekret.

Dnia 21. Lutego 1791. R^u Między temiż, a Sukcessorami niegdy JW. Szymona Dzierzbickiego Woiewody Łęczyckiego, w Sprawie o Zamianę Włoki dziedzicznych w Wsi Królewskiey Jeziorna, za Wieś Chylice Królewską z gruntem Jastrzębia, tęż Zamianę utwierdzaiący, Wieś zaś Chylice opłacie 30 Procentu podlegać uznaiący, Dekret.

Tegoż dnia Mca i R^u Między temiż, a JW. Radzickim Podkomorzym Zakroczymskim, o Zamianę Gruntów Lendy Królewskich, za grunta Lewice Dziedziczne, a w porządku Ekwiwalencyi wynalezienia Kondescensyą, wyznaczaiący Zapadły Dekret.

Z Kondescensyi dotąd nieprzyszła na powrót Sprawa.

Dnia 21. Lutego 1791. R^u Między temiż, a JW. Konstancyą z Czapskich niegdy JW. Tomasza Czapskiego Starosty Knyszyńskiego i Maryi z Czapskich Małżonków Corką, w Sprawie o wytrzymanie Dożywocia na Starostwie Knyszyńskim im służących; Że toż Starostwo w czwartym dopiero Dożywociu zostaie, uznaiący Dekret.

Dnia 2. Maja 1791. R^u Między temiż, a JWW. Karnkowskim, Lasockim Kasztelanem Sochaczewskim z Sukcessorami niegdy JW. Augustyna Dąbskiego Staro.

Sty.

Starosty Jostyńskiego o Zamianę Dobr Wsi Młodzieszyna Królewskiey, [illegible] Wieś Piotrkowek dziedziczną, w porządku doyścia Ekwiwalencyi Kon[illegible] descensyą wymaczaiący, Dekret.

Na Kondescensyi stanęły Rozpisy, Appellacyè do Kommissyi Skarbow[illegible] założone zostały, i na tym Sprawa dotąd zawisła.

Dnia 2. Maja 1791. R[illegible] Między temiż, a JW. Modlińską Podkomorzyną Kuiawsk[illegible], Sukcessorami niegdy JW. Modlińskiego, o Zamianę Wsi Brodzaw[illegible] Królewskiey, za Wieś Przywieczerzyn dziedziczną, Przypowanie JW[illegible] Modlińskiego nakazuiący Dekret.

Dnia zaś 22. Września tegoż R[illegible] Zamianę wspomnioną, utwierdza[illegible]y, a w porządku doyścia Ekwiwalencyi czyli istotnego Szacunku Dóbr Przywieczerzyna Kondescensyą wymaczaiący, Dekret.

Dnia 2. Maja 1791. R[illegible] Między temiż, a Sukcessorami niegdy W. Kaietana Łopuskiego Szambelana JKMci, o Dobra Wieś Serebryszcze Dekret, w którym Zapatrzywszy się na Dekret Sądu Seymowego dnia 5. Listopada Ro[illegible]ku 1746 zapadły, lecz Dobra w Woiewództwie Ruskim, Ziemi Chełmskiey leżące za Ziemskie uznaiący, i Konstytucyą R[illegible] 1768. temże D[illegible] Zyet utwierdzaiącą, nieprzywiła czynność W. Officyalistom uznaw[illegible]

Dnia tegoż Miesiąca i R[illegible] z Strony Officyalistow na W. Antonim Domaszewskim o Wieś Niemcową Wolą, otrzymana Kondemnata —

Dnia 2. Maja 1791. R[illegible] Między temiż a W. Stanisławem Radzymińskim Starosta Janowskim o Woyłostwo w Starostwie Janowskim Dekret, w którym ponieważ złożonego Przywileiu R[illegible] 1754. dnia 5 mcą Grudnia otrzymanego [skazie] że prawnie takowey Woyłostwo posiada skazie, więc nieprzywiła czynność Officyalistow uznana —

Dnia 2. Maja 1791. R[illegible] Między temiż, a W. Szymonem Zawistowskim o grunt Zasianek zwany pod Widowem Dekret, którym to się tycze Natu[illegible]

Gruntu.

Gruntu, Sprawa do Sądu Assessoryi Koronney po rozpoznanie odesłana.
A co się tycze Sprawy względem Possessyi tegoż gruntu, zważaiąc, że ten grunt w Lustracyi 1765. za Dobra Królewskie był podany, i z niego Kwarta do Roku 1789 była opłacana, okoliczność ta do Interessów Ekonomicznych odesłana.

Dnia 2. Maja tegoż R^u Między temiż, a W. Piechowskim względem Wsi Skolska Królewskiey do Interessów Ekonomicznych odsyłaiący Dekret.

Dnia 3. Maja 1791. Roku. Między temiż, a JW. Krasińskim Cześnym Koronnym JW. Radzickim Podkomorzym Zakroczymskim, i Sukcessorami niegdy JW. Krasińskiego Starosty Opinogórskiego, względem Dożywocia na Starostwach Prasnyskim, Nowomieyskim i Opinogorskim, Dekret Którym co się tycze Starostwa Prasnyskiego z Woytostwem Dobrzankowo z Przyległościami, One w trzecim Dożywociu JW. Krasińskiego Cześnego Wielkiego Koronnego, podobnież i Starostwo Nowomieyskie także w trzecim Dożywociu zostawać uznano. Summy zaś na tych Starostwach będące w następnym czwartym Dożywociu zgasić się maiące bez potrącenia Prowizyi z Prowentów, bydź deklarowano; A co do Starostwa Opinogórskiego złożenie Oryginalnych Przywileiów i Dokumentów na przyszłą Sądow swoich Kadencyą nakazano.

Dnia zaś 25 Września tegoż R^u na Sukcessorach niegdy JW. Jana Krasińskiego Starosty Opinogórskiego otrzymana Kondemnata.

Dnia 10. Maja 1791. Roku Między temiż, a JW. Tadeuszem Błociszewskim względem Wsi Spędow Królewskiey w Woiewodztwie Łęczyckim leżącey złożenie Dokumentów na przyszłą Sądow swoich Kadencyą na Kazuiący Dekret.

Dnia 24. Maja 1791. R^u Między temiż, a JW. Piotrem Bilińskim i Teodorą z Rogalińskich

z Rogalińskich Małżonkami, niegdy JW. Rogalińskiego Woiewody
Mantskiego Sukcessorami, o Zamianę Dóbr Starostwa Obornic
go, za Wieś Kadzew Dekret, Którym Zamiana pomieniona uchy
ma, a względem rozrządzenia tegoż Starostwa Obornickiego, okoli
ność ta do Ekonomiki odesłana.

Dnia 30 Maja 1791. R= Między temiż, a W. Janem Gozimierskim o Wieś Pos
gowko Dekret, którym W. Gozimierski do opłacania puttory kwa
za Rat dwie i puł, i Kontynuowania na dal tęże Opłaty obo
zanym został.

Dnia Mcā i R= tychże. Między Officyalistami Skarbu Koronnego, a JXiem
Imcią, Michałem Poniatowskim Prymasem Korony Polskiey o P
lendę w Uniejowie, i Wieś Chruscinek po Benedyktynach Tyni
kich do Skarbu należącą, Kondescensyą w porządku Komportacyi
Dokumentów Nazmaczaiący Dekret.
Na tey Kondescensyi Stanęły Rozpisy, które dotąd rozwiązanem
nie są.

Dnia 31. Mcā Maja tegoż R=. Między temiż, a JW. Stanisławem Szczesnym
Potockim Generałem Artyleryi Koronney o Dobra Wieś Sere
bryą Królewską, złożenie Dokumentów nakazuiący Dekret.

Dnia 5 Września 1791. R= Między temiż a W. Floryanem Garto Staroste
Skalskim o dożywocie na tymże Starostwie, Złożenie Dokume
tów nakazuiący Dekret.

Dnia 12. Września tegoż R= Między WW. Officyalistami Skarbu Koronn
a W. Ryxem Starostą Piaseczyńskim, względem Wsi Male
Chylice, złożenie Dokumentów nakazuiący Dekret.

Dnia 13 Września tegoż Roku. Z Strony WW. Officyalistów Skarbu Koronneg

na Wielmożnym

na Wielmożnym Michale Wielowieyskim względem Wsi Dubrice otrzymana Kondemnata.

Dnia 13 Września 1791. R^{o}. Między ww. Officyalistami Skarbu Koronnego, a W. Jackowskim Possessorem Wsi Królewskiey Kownatek w Sprawie o wyimanie Lasu Ziazd in Contumaciam Nazmaczaiący Dekret.

Dnia 15. Listopada 1791 Roku. Między temiż, a W. Ignacym Kuzeniewskim Dzierżawy Czernik w Woiewodztwie Mazowieckim leżącey Possessorem, złożenie Dokumentow, za ialuemi te Wies posiada, nakazuiący Dekret.

Dnia Mca i Roku tychże. Między temiż, a JW. Stanislawem Szczesnym Potockim Jenerałem Artyleryi Koronney, Zamianę Dobr Serebrzi za Wieś Kuzeniowkę, utwierdzaiący, i od Impetycyi ww officyalistow, tegoż JW. Potockiego uwalniaiący Dekret.

Dnia 21. Listopada tegoż Roku. Między temiż, a W Michałem Lutosławskim o wioskę Młynarską zwaną w Miescie Chonelach leżącą Dekret, którym, ponieważ W. Lutosławski do tey Wioski żadnego Prawa nie okazał, więc od niey odsądzonym został, a w porządku rozrządzenia leżie Wioski; ta okoliczność do Interessow Ekonomicznych odesłana.

Dnia 8 Maja 1792. Roku. Między ww. Officyalistami Skarbu Kor. a W. Kiełczewskim Zapłacenie dwóch Rat w Summie Zł 34550. z Dóbr Kluczewskim Dobrowodzkiego i Zborowskiego w possessyą arędowną wziętych, do Bisktupstwa Krakowskiego należących, Zaległych, nakazuiący, a z powodu nieopłacenia Skarbowi ugodzoney Summy, odpadać tego od Possessyi uznaiący, w porządku zaś weryfikacyi Stanu Dóbr Kondescensyą wyznaczaiący, Zapadły, Dekret.

Dnia zaś 29. Mca Września tegoż Roku. Między temiż a Wrocławskim względem pomienionej Summy Executionis Dekret.

Dnia 14. Maja tegoż R^{o}. Między ww. Officyalistami Skarbu Koronnego, a JWW^{mi} Starowieyskim.

Starowieyskim i Branickim względem Dóbr Sułkow w Woiewodztw
Krakowskim leżących, Kommunikacyą nakazuiący Dokumentow z
padły, Dekret.

Dnia 15. Maja 1791. R^a Między WW. Officyalistami Skarbu Koronnego, a J.
Iuslynem Jastrzębskim, M. Franciszkiem Bartoszewskim, o Kamie
w Krakowie po Benedyktynach Tynieckich pozostałe, Dekret, k
rym takowe Kamienice na rzecz Skarbu przysądzone, a wponad
odebrania Kalkulacyi Kondescensya wyznaczona.—

Co do Summ po Gallicyiskich takóż z Prawa Seymu 1788. R^a Zamian
Roku 1786. uczynioną stwierdzaiącego, Dekreta następu
-ce.

1mo. Dnia 15 Lutego 1790. Roku. Między WW. Officyalistami Skarbu Ko
a JCXciem Czetwertyńskim Podkomorzym Bracławskim, Jk
Michałem Lubomierskim i Innemi Wierzycielami Summ Duc
wieństwu Gallicyiskiemu należących Dekret, Którym Summy
niektóre za dowodami autentycznemi i od nich Prowizye na w
Skarbu Koronnego są przysądzone, a względem dayścia wielo
pozostałych u Obywateli Summ na Dobrach zapisanych
Kondescensya wyznaczona została.
Ta Kondescensya dotąd nieukończona, ze wszystkim nie iest.

2do Dnia 19 Mcā Listopada 1792. R^a. Między Iemi; a Wielebną Pan
ną Kamińską Reguły Swiętego Dominika Konwentu Lwo
wskiego względem Summy 10,000. Złł^t Polł^t Posagowey na
Dobrach Ludwiszcze dziedzicznych W. Kamińskiego Podczasze
go Krzemienieckiego, Zapisanej, i od niey przez leż Wielebną Pannę
Kamińską

Kaminska żądaney Prowizyi, Dekret, którym Prowizya od pomienioney Summy na rzecz Skarbu przyznana, i W. Kaminski Dóbr Ludwiszcze Possessor do opłacania tey Skarbowi obowiązanym oraz od Impetycyi rzeczoney Wdney Panny Kaminski uwolnionym został. —

Jan Ostrzewski Chr Pnam.

P K K

Summarjusz Not JW. y JO. Marszałkow Seymowych, i Konfederacyi w Latach 1788, 1789, 1790, 1791 y 1792. do Kommissyi Skarbowey podawanych

w Roku 1788 w oddzielney Xięgie –

Dy 15 Grudnia	Nota	JW. Marszałka Konfederacyi Koronney z doniesieniem o woli Seymu wydania Paszportow dla Lieutantow y Kommend Pruskich podług przy łączoney Specyfikacyi.
17 — " —	Nota	Tegoż JW. Marszałka Seymowych Kon. o wydanie Paszportow dla Kommendy Pruskiey po Konie do Remonty w Ukrainie idącey podług przytączoney Specyfikacyi.
1789.		
3 Marca	Nota	JW y JO Marszałkow Seymowych i Konfed. Ob. zasygnowania zapłacenie Subalternom raszty Rady na Remonty przytączonya.
7 — " — "	Nota	JW Marszałka Seym Konfed. z przytączeniem Monety Cesarskiey z Rubli Moskiewskich przerobionej.
13 — "	Nota	JW y JO Marszałkow Seymowych Kon. Ob. o odesłanie Universałow do Woiewodztw Ruskich przez Expedycyą.
31 — "	Nota	JW y JO Marszałkow Seymowych Kon. Ob. o odroczenie Universałem Obywatelow zrzucaiących Kominowe na Chłopow: Ich karze zaprzestaiących Statutow Seymowych pod Sądem, oraz o wypłacenie Sekretarzow Seymowych Pensyi Prawem oznaczonej.
21 Maia	Nota	JW y JO Marszałkow Seymowych Kon. Ob. o zakazanie tamuiącym wychodzenia Chłopstwa dla uczczenia Świąt Świętych w Tydzień Święty.

1785

23 Czerwca. Nota JW. y JO. Marszałkow Sejmu y Kon. C
względem nieżądania Opłaty Cła od Lnu z M
Lnow Rossyiskich w Polszcze, za Granicę wyprz
adzić się mianych, podług uwolnienia od
przez Stany Sejmuiące

1 Lipca. Nota JW. y JO. Marszałkow Cc o zapłacenie
Sy. 170,625, za 7000 Talarow Rossyiskich

5 Sierpnia. Nota JW. y JO. Marszałkow Cc o ustanowie
nie Kwarantanny, i utrzymywanie Doktorow
od strony Południowey dla zagrażaiącego Powie

13 — " — Nota JW. y JO. Marszałkow Cc o utrzymywan
Godwod za Granice Tureckie wychodzących

— " — " Nota Tychże z załączeniem Extraktu Obyw
teli Woiewodztwa i Ziemi Sendomirskiego czynszu
ty, do zapisania Onychże

19 Sierpnia. Nota JW. y JO. Marszałkow o podanie Kon
traktu wieczystey Summy na Administracyą Podatku
Tabacznego przez Stany Kommissyi nakazanej

1 Listopada. Nota JW. y JO. Marszałkow Cc z zapytaniem
czyli wystawcza Dochody na zapłacenie Woy
powiększonemu, w Kwartale 1mo Anno zaczyna

9 — " — " Nota JW. Marszałka Sejmuiącego y Kon. Kor. o przy
nie Uniwersałow do Kommissyi, nieograniczaią
co Protokułach, i Lustracyach szczegółowo Inte
y zrobienie Excerptu kwestyi y skarg tyczących
się Ofiary z Dobr różney Natury —

18 — " — " Nota Tegoż JW. Marszałka Cc o odebranie Ins
krypcyi do Szlacht w Lublinie przez JW. Pod
czego Pieczęć Prywatowicz, na potrzeby Woyska złożo

— " — " Nota JW. y JO. Marszałkow Cc o przysłanie Bill

Billansu Przychodowy Wydatkow a 1a 1790 Roku przeszłego do Daty niniejszey

1790.

Q 18 Stycznia Nota JW Marszałka Seymowe do o porzesłanie ad Oblatam Prawa o Kommissyach Porządkowych wmieyscach odprawiania się tychże!

28 — " — " Nota JW Marszałka Seymowe Konfederackie z przestaniem Bryllantow przez JW Mość ofiarowanych w Sztukach Q. do zapisania w liczbie Ofiar, y Kroku na te Kamerze dostania

1° Marca Nota JW y JO Marszałkow Konfed Kor. z obiaśnieniem Prawa pod tytułem Ofiarowania y względem zrobienia nowey Listy Żydowskiey Lustracyi

10 — " — Nota JW y JO Marszałkow o wyznaczenie 4ro Osob do Kommissyow iedney Osoby do Deputacyi do porownania Dodatkow wyznaczonej. —

13. Kwietn Nota JW Marszałka Seymowe z zawiadomieniem: Ze wszelkie Skargi od rożnych Obywateli do Stanow podawane Kommissyi dostane, Kancellaryiney zalecaiące

" — " Nota JW y JO Marszałkow Konfed W. z doniesieniem o odroczeniu Licytacyi Dobr Biskupstwa Krakowskiego do 20 Maja, Izby takowa do dnia tegoż ustrzymała

14. — " " Nota JW. Marszałka Seymowe względem rozesłania Listu Okolnego do Kommissyow Cywilnych Skarbowych, y uskutecznienia ostrzeżenia w tymże zawartego względem Dekat

16. — " " Nota JW y JO. Marszałkow Konfed. W. względem Zapobieżenia Emigracyi Poddanych z Państwa

Rzhk

1790. Rzpltey

21 Kwietnia Nota JWyss. Marszatkow Konfed. W.
z Zaleceniem przesłania Dillansu Porachu Ex-
pens od Daty ostatnich Rachunkow, inclusive do
ty Marcowey y Ofiar Obywatelskich

19 Maia Nota JWyss. Marszatkow Ce uwiado-
mieniem o woli Stanow, odłożenia Licytacyi Do-
Biskupstwa Krakowskiego do 31 Maja

1. Sierpnia. Nota JWyss Marszatkow Ce przygotowa-
Projektu zmiany Podatku Skorowego, y podan
Onego do Decyzyi Stanow.

9. Października Nota JW Marszatka Seymu z prozba Apro-
bowania przysłanych Uniwersałow o miejsca
Seymikow

26 - " - " Nota JWyss. Marszatkow Seym. y konfed.
z Zaleceniem pozwolenia wychodu Podwod
Granicę ze Zbożem

30 - " - " Nota JWyss Marszatkow Seymu Ce z Za-
leceniem wypłacenia Zł 10000. za kwitem
Leszczeńskiego Sekretarza Seymowego.

7. Listopada Nota JWo Marszatka Seymu Co wyspro-
nie Assygnacyow przez Marszatkow Seymo-
listanow, z wyrażeniem Summ do Skarbu wyda

5. - " - " Nota JWyss Marszatkow Seymu Co wyspro-
cenie Zł 18000. JP Woyciech Turskiemu
zakonta y trudy w sprawie o Sąd: Seymu Podol

9 - " - " Nota JWyss Marszatkow Ce z Insynu-
acya Izby JMP. Franciszek Bars, y Toma-
Czech przyzastępowaniu Dyplomatow Ex-
weja zwykłey Opłaty, po uprzywilejowanych do-

[illegible]

1790 w Latach Exii złożyli

15 Listopada Nota JWy JO Marszałkow Sejmowy o zapłacenie ℔ 9000 dla Ur Daniela Szczerbiny, y podanie Jego onottiwego postępku przez Uniwersał doniesionej, y odebranie także ℔ 500 Ofiary przez Ur Marci: Nowinskiego Sow: Kaw: Nad, i zapisania Onayże

10 Grudnia Nota JW Marszałka Sejmu z przestaniem wyszczególnienia Exob Woiskowych dla uwolnienia Ich od Opłaty Stępla Patentow Nobilitacyi

20 " " Nota JWy JO Marszałkow zawiadomienie: Iż Asses: Ur Comeman Gnd Major y Cichocki Bukowinik od Opłaty Stępla Ich Patentow Nobilitacyi są uwolnieni

1791.

Q 11 Stycznia Nota JW Marszałka Sejmu z przełożeniem: Iż Officerom Laski WK. Stępel gratis od Indygenatu, służy, na podanie Noty JW Wnijskiego

16 Lutego Nota JWy JO Marszałkow o wypłacenie ℔ 2400. JP. Radziewiczowi Konduktorowi dobrego portu Pinkow, z niewoli Roby do Polski uszłychy Kalembekowi Stolnikowi ℔ 720 do Stambułu transportuiącym

" " Nota JWy JO Marszałkow. o zapłacenie Deputacyi pułtorakroney a Jebr: Al: Posłowi w Szwecyi, Chargé, d'affaires w Dreźnie, y Sekretarzowi Legacyi w Berlinie

23 Marca Nota JW Marszałka Sejmu, o porozumienie się z JP Paschalisem opiatuiącym za Podatek Złotowny 12 Milionow, y Opinij o tym nadesłanie

nie do Stanow Sejmuiących

1791

28 Kwietnia Nota JW. Marszałka Ze Zawiadomieniem uczynionej Ofiary ℔ 50000. przez W. Świętey pamięci Rogalinską, dla dopomienia się Onej

30 " " Nota JW. JO. Marszałkow z przytączeniem Noty JO. Skarszewskiego Bisk: Chełm: oznaymienie Expensy na Druki

Kota Przysięgi na Konstytucyą 3. Maja przez Kommissyą wykonaney

Czerwca. Assygnacya JW. JO. Marszałkow Sejmu na Summę ℔ 35,275. dla Subalternow Zasztey Rady za trzy Kwartały od 1. Stycznia 93. do 1. Czerwca A. Cti.

13 Październ Rekwizycya JW. JO. Marszałkow o zapłacenie dla JPa Siarczyńskiego Sekret: Sejmowy i Kancellaryi ℔ 38,000.—

1792

21 Maja. Nota JW. JO. Marszałkow z Rekomendacyą z woli Stanow, JP. Jak: Schulskiego

15 Czerwca Nota JW. JO. Marszałkow zalecaiąca na mocy Prawa, pracuiących w Kancellaryi Sejmowey, umieszczenia na otwartych Placach

Jan Ostrowski Chrd Sraw

31a.

N° 41a.

Summarjusz Nott. Jasnie Wielmożnego i JOO. Marszałkowskich Sejmowych z Deputacyi Interessów Zagranicznych do Komissyi Skarbowey podawanych, w Latach 1789. 1790. y 1791mo. w oddzielney Xięgce —

1789. Roku.
Dnia 14 Stycznia Notta JWo. i JOO. Marszałkowskich Sejmowych, o wydaniu Assygnacyi do Komendanta Sejmowego na ℔ 800. dla JWo Jana Gothowskiego Porucznika do Szambelanii wystanego.

Roku Tegoż
Dnia 21. Stycznia Notta Tychże względem zapłacenia ℔ 4000. Pensyi JWo Bukentenna Posłowi w Anglii. —

Roku Tegoż
Dnia 24. Stycznia Nota Tychże o zapłacenie Złp Pols. 22000. Dla Legacyi u Dworu Berlińskiego przy Nim Czartoryskim Podskarbim Litewskim i Posłe do Tegoż Dworu wystanego, będącey. —

Roku Tegoż
Dnia 30. Stycznia Notta Tychże, o zapłacenie ℔ 3000. JWo Woynie Posłowi u Dworu Wiedeńskiego. —

Roku Tegoż
Dnia 17. Lutego Notta Tychże o wypłacenie ℔ 1500. JWo Potockiemu Sawoyskiemu Szambelanowi Posłowi do Szambelanii wystanemu —.

Roku Tegoż
Dnia 18 Marca Notta Tychże, o wypłacenie ℔ 5500. dla Posła do Szambelanii, na Pensyą dla Pottawa i Jego Dworu. —

Roku Tegoż
Dnia 9. Kwietnia Notta Tychże, o wydanie Assygnacyi na Złp Pols. 20000 dla Dywizyi na Podolu i Ukrainie wystanych. —

Roku Tegoż
Dnia 23. Kwietnia Notta Tychże, o wypłacenie Złp Pols. 1080. dla Kuryera do Dworu Berlińskiego wystanego. —

Dnia 20 Maia Roku 1789. Notta Tychże, o wypłacenie Złt 4680. dla Kuryera do Petersburga. —

Dnia 3. Czerwca Roku Tegoż Notta Tychże o wypłacenie # 3000. na dalsze Expensa dla Posła do Porty Ottomańskiey. —

Dnia 9. Czerwca Roku Tegoż Notta Tychże, z zlecenia Panów, na wypłacenie Expens Extraordynaryinych, dla Jchmć Xięży Lubieńskich i Arcymiszewskiego, Pierwszemu Złt. 2000. Drugiemu Złt 1200 wypłacić Zalecającą. —

Dnia 15 Lipca Roku Tegoż Notta Tychże, o wypłacenie, Jw. Bukatemu w Anglii # 2000. Woynie w Wiedniu # 1500. Posłom u wzniesionych Dworów, iako też dla Legacyi przy Dworze Berlińskim Złt Pol. 11,000, za Jch Kwitami. —

Dnia 17. Lipca Roku Tegoż Notta Tychże o wypłacenie # 12,500. Summy rezydencyi dla Jw. Potockiego Kasztelana Kijowskiego Posła do Porty wysłanego, wyznaczonej. —

Dnia Tegoż Mca i Roku. Notta Tychże. o wypłacenie Pocztmistrzowi warszawskiemu za Expedycye Deputacyi do Interessów Zagranicznych. Złt Polskich 1814. gr 24. p. —

Dnia 19. Lipca Roku Tegoż Notta Tychże, o wypłacenie # 2000. Jw. Matuchowskiemu Sekretarzowi Ambasady do Dworu Saskiego wyznaczonemu. —

Dnia Tegoż Mca i Roku Notta Tychże, o wypłacenie Summy Dwóch iednej # 1500. drugiey # 350. Na Posła i Legacyi przy Niemu w Sztokholmie będących. —

Dnia 17. Września Roku Tegoż Notta Tychże. o wypłacenie # 1800. Jw. Rzewuskiemu Posłowi u Dworu Duńskiego będącemu

Dnia 24. 7bra Roku Tegoż Notta Tychże z rozkazu Stanów Sejmuiących aby Ludzi z Państw Rzeczypospolitey na Granicach Wołoskich, przepuszczali Komissyi Zalużata Kommissyą. —

Dnia 8 Lut: Dziennika Nro 1789. Notta JWo Marszałka Sejmowego i Konfederacyi Koronney, donoszaca Kommissyi, iż z Officiow dobrowol. nych przez Obywateli na Woysko składanych, znayduiąca się u Siebie summe Złt 8406. gr 1. do Kassy Generalney oddał, uwiadomiaiąca oraz iż u JMci Pana Karola Schultza, z podanych ze Officiow złożona iest Summa Złt 21701. gr 23. która Kommissya Deleguie, zaleca vacuy. —

Dnia Pierwszego Miesiąca i Roku Notta JWo i Exo Marszałkowa Sejmowych, o zapłacenie Ex 200. na Jm. Kochanowskiego Sekretarza Legacyi przy Poście do Dworu Duńskiego. —

Dnia 12 Stycznia Roku 1790. Notta Tychże, o zalecenie wydania Assygnacyi Sześcsetney na f. 9131. gr 4. powrotu Expensy JMci Panu Gothowskiemu Goncowi do Stambułu, Drugiey Ex 2000. Pensyi Stworzney Na JW. Bukatego Posła w Londynie, Trzeciey na Złt. 2987. gr 18. Poczthaltowi Koszczowskiemu, za Expedycye Dyecyi Interessow Zagranicznych. —

Dn. 31. Grudnia Roku 1789. Notta Tychże o zapłacenie Złt 20,000 Sekretarzowi Sejmowemu Mr. Łuszczewskiemu. —

Dn. 10. Lutego 1790. Roku Notta Tychże, o wypłacenie Gazy nieboszczyk Dyecezyom Woyskim i o powroceniu Kommissyi Woyskowey Złt 75,074. na otrzymanie Recepissow uyszczonych. —

Dn. 1. Marca Roku Tegoż Notta Tychże o wypłacenie Ex 80. Na Kurzera do Dworu Berlińskiego wysłanego. —

Dn. 22. Lutego Roku Tegoż Notta Tychże, o wypłacenie Posyłek Pocztowych do Zagranicznych Dworów będących, JWo Potockiemu do Stokholmu Ex 1500. y na Sekretarza Legacyi Tamże Ex 350. Drugiey Ex 611. gr 2. dla Konsyliarza i Sekretarza Legacyi a Dworu Berlińskiego przy Poście Sobie będących. —

Dnia 31. Marca Roku 1790. — Notta Tychże, o wypłacenie ℔ 1800. Jm^ci Rzeczywistemu Posłowi do Danii wyżej wyrażonemu —

Dnia 6. Kwietnia Roku Tegoż — Notta Tychże, o zapłacenie reszty ℔ 3000. Gothowskiemu Goniecowi do Szambelana wyżej wyrażonego. —

Dnia 9. Marca Roku Tegoż — Notta Tychże, o wypłacenie Summy ℔ 160. Dworu Kurlandzkiemu do Berlina wyżej wyrażonego. —

Dnia 31. Marca Roku Tegoż — Notta Tychże o wypłacenie Summy ℔ 2473. gr 12 ½ Sowz Autowi Warszawskiemu, za Expedycye Deputacyi Interesów Zagranicznych. —

Dnia 30 Marca Roku Tegoż — Notta Tychże z zalecenia Stanów, o wypłacenie Wr: Tamtejszemu, Szwedzkiemu Deputacyi, Sprawę o Bunty Zagranicznemi czyniącey ℔ 12,000.

Dnia 6. Kwietnia Roku Tegoż — Assygnacya Tychże, na wypłacenie Pensyi Subalternom Zeszłey Rady Nieustającey za Rok 1788. podług Sprawy 1776 Roku —

Dnia 31. Marca Roku Tegoż — Notta Tychże, o wypłacenie ℔ 1500. Jm^ci Cyganskiemu Marszałkowi W^ci X^ca Litewskiego Posłowi w Hollandyi i Szwedzkiemu Legacyi Tamże ℔ 350.

Dnia 15 Junii 1790. R^ku — Notta Jm^ci Matachowskiego Kanclerza W: Koronnego od Deputacyi Interesów Zagranicznych, względem wypłacenia Summy ℔ 4450. na Prezenta przy Zawarciu Traktatu z Dworem Berlinskim, dla Posła i Ministerium Najiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego, rozdać mianc, z przyłączeniem w tymże Liście Jaśnie Wielmożnego i Jaśnie Grzecznego Marszałkow Seymowych i Konfederacyi Obojga Narodów Dnia 10. Miesiąca Maia datowanego. —

Dnia 18 Junii Roku Tegoż — Notta Jm^ci i J^cgo Marszałkow Seymowych i Konfederacyi Obojga Narodów o powrocenie podatku Prowincyonalnego, przez Miasto Warszawę dobrowolnie przyiętego, dwurocznie dotychczas opłacaiącego tymczasowy powrotu

tym Listowy powrotu tegoż Sekretarza Zgodzi Expedycyi, Kommissyi
exercencie tegoż Sekretarza Zalecaiącey.—

d. 21. Maia Rolin Tegoż — Notta Tychże zgadzaiąca się Kommissyi wypłacenia na Margi o złoty Woyskim należney, listowy też kwitu Depozytowego, tudzież o złożenie tak nazwanych Bilansów Remept. i Expens Sukcessorskich, od dnia 1. Września Roku 1788. do Roku Marcowego 1790.

d. 30 Junii Rolin Tegoż — Rewers na odebranie # 1000. na zapłacenie Sekretarzowi Jmci Frankenberga z Kassy Stanów Seymuiących, w Prezencie mu danego, przy wyiezdzie tego z Polski.—

d. 20 Lipca Rolin tegoż — Notta Tychże, o wypłacenie Summy, pierwszey na Złotego po Czerwcu Złot. Pol. 4657. gr. 18. Srebrney # 2000. Posłowi przy Dworze Wiedeńskim Jmci Woynie, tudzież Trzeciey Sukcessyi Jmci Sekretarzowskiemu Posłowi w Berlinie na Summę # 1500. podobneyże Pensyi.—

d. 10 Augusti Rolin Tegoż — Notta Jmci Marszałka Seymowego i Konfederacyi Koronney, o przesłanie Listów przytaczonych, do Kommissyi Cywilno Woyskowych, pisanych.

d. 11. Augusti Rolin Tegoż — Notta Jmci i Jegci Marszałkow Seymowych o wypłacenie nazwanych Summ, w Czystym Złot. Pol. 35,275. gr. 18. wynoszących, dla Subalternów i pracuiących w Deputacyi Kochowanyiney.—

d. 13. Aug. Rolin Tegoż — Notta Tychże, o wypłacenie Jmci Sam Golichowskiemu, w Drezznie Rezyduiącemu Posłowi Rzpltey sprawuiącemu # 500. Pensyi powtorney Temuż wyznaczonej.

d. 20 Września Rolin Tegoż. — Notta Tychże, o wypłacenie Jmci Sam Kochanowskiemu Rezydentowi Rzpltey w Kopenhadze sprawuiącemu # 500. Pensyi Potroynej Temuż wyznaczonej.—

Dnia 29. Września Roku 1790. Nota Tychże o powrocenie Expens Sądowi Sejmowemu, iako Spisu Sztabek Rachunków po sobie następuiących, pod rzeczoną datami, które te Rachunki Zaświadczeniami JW.ᵒ Jgnacego Potockiego Marszałka Nadwornego Litewskiego, w czasie Tegoż Sądu w Roku 1790. Ayktuiącego się, są oznaczone. i Pieczęcią Jego własną po podpisywane. —

Dnia 12 Października Roku 1790. Nota JW.ᵒ Marszałka Sejmowego i Konfederacyi Koronney, z zaświadczeniem Kommissyi, iakie Układy względem Offiar dobrowolnych, na nie przewidziane potrzeby Rzpltey liczne dawanych, podczas, uwiadomiaiąc Kommissyą z Obowiązek przyięty na Siebie odbierania tych Offiar Kommissyi powtrzą i Regesto z kilkudziesiąt Arkuszy złożony, Swym stwierdzony podpisem Kommissyi oddaie. —

Dnia 22. Listopada 1790. R.ᵒ Nota JW.ᵒ Marszałka Sejmowego i Konfederacyi Koronney, względem rozesłania Uniwersałów, po Miastach na Sejmikii wyznaczonych. —

Dnia 20. Listopada 1789 R.ᵒ Nota JW.ᵒ i JOO.ᵒ Marszałków Sejmowych Obojga Narodów a zaytaczenie Zł. 4753. gr. 11½ Pocztamtowi Warszawskiemu za rożne Expedycye Deputacyi do Jntervsorów Zagranicznych wyznaczoney. —

Dnia 13. Stycznia R.ᵒ 1791. Kopia Noty JW.ᵒ Metachowskiego Kanclerza Wielkiego Koronnego względem postania Listu kredytowego od Bankierów Warszawskich do Kantoru na Dukatów 20000 dla JW.ᵒ Potockiego Starosty Szczyrzeckiego Posła u Dworu Tegoż, będącego na przewidziane, w Jntervsach Kraiu potrzeby y wydatki. —

Dnia 16 Lutego

d. 16 Lutego 1791 Roku Tegoż — Kotta Jw.go i Jo.go Manszattów Sekretarzów exped. i Konfederacyi Obozu Narodowego, o wypłacenie # 2000 Pensyi potrzebnej, iako też zwrocenie # 341. f. 11. gr. 21. na Expensa extraordynaryine.

d. 16 Lutego 1791 Roku Tegoż — Kotta Tytlowa o wypłacenie Jw.go Bukatemu Pastorowi u Dworu Angielskiego # 2000. y Jmu Jabłonowskiemu Pastorowi w Berlinie # 1500. pensyi potrzebnych. —

d. 3. Marca R.o 1791. — Kotta Tytlowa o wypłacenie Jw.go Ogińskiemu Pastorowi w Hadze wraz z Expensą na Kancellaryą # 1850. —

Dnia 16 Lutego 1791. R.o — Kotta Tytlowa o wypłacenie Złr 30.572. gr. 22. za woine wydatki Deputacyi do Jutrzespów Zagranicznych przy którey Kopie in Annexo rachunek. —

d. 30. Go Marca 1790. R.o — Kotta Tytlowa o wypłacenie # 3300. Jw.go Morskiemu Pastorowi w Madrycie. będącemu.

d. 21. Marca 1791. R.o — Kotta Tytlowa o przesłanie Expensy Extraordynaryi Agentowi Anticcemu Pastorowi w Rzymie # 124. —

d. 29 Marca R.o Tegoż — Kotta Tytlowa o wypłacenie # 1000. dla Matuchowskiego Starosty Opatowskiego Posła w Dreznie. —

d. 21. Marca Roku Tegoż — Kotta Tytlowa, o wypłacenie # 1000. za Tabulicę dla Prezydenta Francuzkiego. —

d. 16 Kwietnia 1791. R.o — Kotta Tytlowa o wypłacenie # 500, Jp.o Kochanowskiemu Sekretarzowi Legacyi w Hadze. —

d. 16. Maia 1791. R.o — Kotta Tytlowa o zwrocenie Jw.go Potockiemu Woiewodzie Kijowskiemu # 2202. f. 12. gr. 7. ktora ta Summa zastępuie Expensa Extraordynaryine, Deputacyi Jutrzespów Zagranicznych, wyexpensowana. —

d. 16. Maia 1791. R.o — Kotta Tytlowa, o wypłacenie Podskarbiemu Złr 2652. gr. 14. za wydatki woyskowe Deputacyi do Jutrzespów Zagranicznych wyznaczonej. —

Dnia 14 Xbr
Roku 1790. Notta Tyklże, o zapłacenie Jw. Ankwiczowi
Postowi w Danii # 1500.

Dnia 11 Januarii
1791. Notta Tyklże o zapłacenie Jw. Brzezowskiemu
Postowi we Francyi # 2000.

Q 30 Julii
1790. Q. Notta Tyklże i wypłacenie Pensyi Postow. Zagranicznych będących. Jw. Woynie Wiedeńskiemu # 2000.
Potockiemu w Sztokholmie # 1850. i Jo. Xiu Jabłonowskiemu w Berlinie # 4150.

Q 19. Listopada
1791. Q. Notta Tyklże z woli Sejmu, o wstrzymanie
Listowi Starostw walniących.

Q 8 Sierpnia
1791. Q. Notta Króla Jmci o wypłacenie Zł. Pol. 375000.
z funduszu na Interesa Zagraniczne przeznaczonego za Kwitem Jp. Chrzptowicza Posłanieczego 10. Xięstwa Litewskiego. —

Jan Ostrowski Chrd Sraw

Summaryusz Praw przy Notach Kommissyi Woyskowey do Kommissyi Skarbowey podanych od Roku 1788. w Protokułach Kommissyi znayduiących się. —

1mo Do Artykułu Czternastego o Ustanowieniu Kommissyi Woyskowey — o treści — względem utrzymania Officyalistów w poprzedniczym Stanowisku Tey że Magistratury będących — Artykuł ten żadną nie oznaczony datą, przytoczony iest do Noty Kommissyi Woyskowey pod dniem 18 Marca 1789. Roku. —

2do Prawo pod Tytułem — Złożenie Kommissyi Woyskowey Obowiązku Nadwornego — o Treści. — Aby prócz nowo nadawanego Komplementu do każdey Kompanii tak w Korpusach Artyllerii, iako i Regimentów Pieszych Polskich Woysk Litewskich i Koronnych, po Sto Pięćdziesiąt nowo Zaciągnąć, Prawo to pod datą d. 22 Czerwca R. 1789. —

3tio Prawo pod Tytułem — Zalecenie Kommissyom Skarbowym i Woyskowey O. Nadw. o Treści. — Zalecaiące uczynienie Układów, między sobą Tymże Magistratorom, względem Długów na Kommendzie Narodowey, w nieistniejących Konsystorzach, gdzie na drogości Ważących Płacą Etatem wyznaczona, wystarczać im nie może. —

Jan Ostrowski Ch. Pram. 1mo Kl.

Summaryusz Decyzyi Jego Królewskiey Mości w Radzie do Kommissyi w Latach 1791 y 1792 podawanych w oddzielney Xięgdze.

w Roku 1791.

Dnia 29 Czerwca. Decyzya względem przesyłania Paszportow do Kommissyi.

12 Lipca. Decyzya względem wypłacenia Summy złp. 1000. Tatarom z Kraiow Rossyiskich do Kraiow Rzpltey schronionym.

13. Września Decyzya zalecaiąca Kommissyi wypłacenie złp. 1000. na Żywność Tatarom z Kraiow Rossyiskich do Kraiow Rzpltey schronionych.

28 — " — " Decyzya zalecaiąca Exekucyą Prawa Szlacheckiego na Monet Zagranicznych, y Złotey Monety wagi niemaiącey zapadłego.

15 Listopada. Decyzya zalecaiąca wypłacenie złp. 1000. na Żywność dla Tatarow z Kraiow Rossyiskich do Kraiow Rzpltey schronionych.

Dito — Decyzya względem wypłacenia złp. 375,000 na Gabinet Interesow Zagranicznych.

24 Dito. Decyzya względem Zasiadania Plenipotentow do Miast Woiewodzkich, y wstrzymania Licytacyi zawiązkowanych Królewszczyzn.

2. Grudnia Decyzya z Kommunikacyą Prawa na dn. 29. Xbris 1791 zapadłych do Kommissyi Skarbowey należących.

— " — " Decyzya Exekucyą Prawa pod tytułem = Manifest względem Xięstwa Siewierskiego, Kommissyi Skarbowey zalecaiąca.

— " — " Decyzya względem Transportu Xiąg Ziemiańskich z Komornicyi odbywaiących się Kommissyi.

Cyroit

w Ao. 1791.

Cywilno Woyskowych

D. 4 Grudnia. Decyzya względem wypłacenia Złt. 5000 na
poszczęście Tatarow do Granicy

w Ao. 1792.

D. 9. Stycznia. Decyzya Zalecaiąca Expedycyą Passportu dla Jmć. Kleinest na wolne przeprowadzenie przez Kraie Rzpltey 15 Ogierow, na Staynia Króla Jmci Pruskiego do Turczech zakupionych.

19. — " — " Decyzya względem wypłacenia ℔ 375,000 na Gabinet Interessow Zagranicznych na kwartał a/a Stbris 1791. ad Ultim Januar 1792.

21 — " — " Decyzya in Ordine Deputacyi do Urządzenia Narodu Żydowskiego wyznaczonej

26 — " — " Decyzya z kommunikacyą Prawa względem Prorogacyi Czasu do asportowania Cyfrowanatow na teraźniejszym Sejmie nobilitowanych z Zaleceniem Exekucyi Onego

— " — Decyzya względem wypłacenia Złt. 4000 na Tatarow z Funduszu Extraord.y

— " — Decyzya z kommunikacyą Noty JJ. Lukesini go Posła Króla Jmci Pruskiego względem Interesu Mr. Jerowskiego z Dyrekcyą Banku Pruskiego

— " — Decyzya względem donieścienia, czyli od Jmci z kraiow Carskich do kraiow Rzpltey wyprowadzonych opłaca się taniaki Procent

— " — Decyzya w okoliczności wczesnego zaradzenia zarazie Morowego powietrzu od strony Tureckiey

29. — Decyzya o Paszport na przeprowadzenie kraiem Rzpltey Partyi Koni Węgierskich na potrzebę N. Jmperatorowey zakupionych.

D. 4. Lutego. Decyzya z kommunikacyą Noty JJ. de Luchesini Posła Króla Jmci Pruskiego względem

względem zbiegłego Sukcesika z Miasta Goldberk

Dn 14 Lutego. Nota od JW Ostrowskiego Podsk NK Mini
stra skarbu straży z komunikacyą Praw, wzglę
dem wyznaczenia Funduszu na kancellaryą
straży i druku Dyaryuszu Seymowego

20 — „ — „ Decyzya względem Redakcyi Prawa na tem
żnieyszym Seymie zapadłych

— „ — „ Decyzya owypłacenie Summy ℔ 178,000 na
kancellaryą Straży Ratuszi Kwartalnemi.

Dn 8 Marca Decyzya z okoliczności zachodzących Spo
rów między Wzią Czacznionem co Polszczeallzią
Kipczackiem w Gallicyi, tudzież między JW Steckim
Dziedzicem Siedliszcza Bramowego w Galli
cyi, a JW Chołoniewskim Sędą Dubieckiem,
nakoniec z powodu Noty JW de Lache Spra
wuiącego Interesa Cesarskie względem Wło
scian Wsi Wyżnowatyńce w Gallicyi

13. — „ — „ Decyzya z kommunikacyą Noty JW de
Lache w okoliczności Sprawy na Rzece
Bugu

— „ — „ Nota JW Ostrowskiego Podsk NKtw Mini
stra skarb w straży z kommunikacyą Odpowie
dzi Ministeryi Pruskiego na Notę JW Zabło
ckiego Rezydenta Polskiego w Berlinie z oko
liczności powiększenia Cła w Szląsku od Skopow.

15. — „ Nota od JW Ostrowskiego Podsk NKtw Mi
nistra skarb w straży z kommunikacyą 2ch Memo
ryałow Sędziow Pograniczn z powodu otrzymanej in
Cenzyi za 2 Raty, i kommissyi Ces Król Łckiego

24 — „ — „ Nota od JW Matachowskiego kanclist: wpisuie
się wypłaty dla Sędziow Pograniczn Województwa Bracław
skiego

31 — „ — Decyzya w Interesie Xcia Sułkowskiego Woy kaliskt

— „ — „ Decyzya względem wypłacenia ℔ 375,000 z Jan

Dalszy

duszu na Interesa Zagrane za Kwartał 2gi Ko
arij od 1go Maij 1792. —

Q 4 Kwietnia. Nota od JW Ostrowskiego Pos. Pol. do Kor
nistra skad w Straży z komunikacyą Prawa względ
opłacenia Pensyi dla Assessorow &c., i zapłacen
należących Długow za wybudowanie koszar
16. — " — " Decyzya względem zapłacenia Tatarom Zł
łych 4000. z Funduszu Expens Extraordynar
18 — " — Decyzya komunikuiąca Prawa względem za
ciągnienia 30,000,000. Rzpltey, i doniesienia
o aktualnym stanie kassy —
20. — " Decyzya zalecaiąca wydanie Paszportow dla
JP de Gottz —
— " — " Decyzya zalecaiąca wydanie Paszportow d
JPo Hailler Posła Angielskiego —
23. — " Decyzya wypłacenia £ 500,000. na Potrzeby
Woyska za kwitem Komissyi Woyskowey
28. — " Decyzya o Pożyczkę 30 Milionow Zł Polsk
— " — Decyzya o oddzielne wypłacanie Summ ze
Rekwizycyami Komissyi Woysk mietącey
wtorą co Assygnacye ze Straży, stosowne do
Praw 16° y 21° zapadłych wychodzić będą.
— " — " Decyzya o wypłacenie £ 24,255. gr 8
z Funduszu Extraord° na satysfakcyą Liczby
Obywatelom poczynionych przez Tatarow
w kray Rzpltey schronionych —
30. — " Nota od JW Ostrowskiego Pos. Pol. do Kor. Mi
nistra Skarbowego w Straży, z komunikacyą Pra
na £ 23 zapadłego Memoryału JP Hussarzyńskiego
względem zmnieyszenia Ofiary 20 na 10 Fra
XX Benedyktynom w Stężycy, Noty JW do
Lache w Interesie Szlachty na Elblągu pod Opatowe

Em

y względem przystania Panu Pałacu Artyll.

25 Maja Decyzya o wypłacenie Summy Złp. 21000. za kwitem Komissyi Woyskowey Ost.

Decyzya względem cofnienia Kas skarbowych w głąb kraiu od Granicy Rossyiskiey

9 — " — " — Decyzya względem opłacania Złp. 5000 co Miesiąc na Druk Dyaryuszu Sejmu teraźnieyszego.

11. — " — Decyzya o wypłacenie Złp. 24,000 dla Parku Artyleryczney.

— " — Nota od JW Matachowskiego Kancl: Woj. względem przyięcia wiadomości o Pretensyi Samuela Krebsa Sukiennika z Miasta Goldberg do Żydow Miasta Rawicza Jurmowancy

— " — " — Decyzya Zalecaiąca wyrobienia u Bankierow Listu kredytowego na 30 tys. Złp. na kupno Broni za Granicą.

16. — " — Nota od JW Ostrowskiego Podsk. Woj. Ministra Skarbowy w Straży z komunikacya Prawa pod tytułem = Urządzenie Królewskiego

— " — " — Decyzya o wypłacenie Summy Złp. 4000. dla Xcia Wirtembergskiego na Dobra Kwiatowy

— " — " — Nota od JW. Matachowskiego Kancl: Woj. z komunikacya Memorialu W. Dobrzyckiego o pozwolenie miejsca na Tamy Graniczne, Archiwum, y Kancellaya w Pałacu Kieleckim.

17. — " — Decyzya o wypłacenie Summy Złp. 375,000 z Funduszu na Interesa Zagraniczne na Kwartał 1. Maij ad primam Augusti Ost.

18 — " — " — Nota od JW. Ostrowskiego Ministra Skarbowy z komunikacya Praw w liczbie Dwu.

19. — " — Decyzya o wypłacenie Złp. 100,000 za kwitem

Summy

Kommissyiata Woyskowego.

22 Maja Nota od JW Ostrowskiego Podsk. Ukr. Ministra Skarbu w Straży z Kommunikacyą Praw Memoryału Sztto Jana Kuglera

26. — „ Decyzya o zapłaceniu ℔ 10,000. dla Cudzoziemców przybywaiących z Zagranicy

— „ — „ Decyzya o zapłaceniu ℔ 216,000 na Gołdzy Woienne za kwitem Ukr. Gorzenskiego Cyta Maja

29 — „ — „ Decyzya na wypłacenie ℔ 806,200. na Ekw Bitkow Kozackich, Tatarskich, y Batalionow Strzelcow za kwitem Kommissyi Woyskowey.

30 — „ — „ Nota od JW. Ostrowskiego Podsk. Ukr. Ministra Skarbu w Straży z Kommunikacyą Praw

Dnia Czerwca. Decyzya względem wypłacenia ℔ 300,000 na Rekwizyta y Kommissaryatow Polowych za kwitem Kommissyi Woyskowey

2 — „ — „ Decyzya w okoliczności pożyczki 30 Milionow

— „ — „ Nota od JW Ostrowskiego Ministra Skarbu w Straży z Kommunikacyą Praw.

— „ — Decyzya o wypłacenie ℔ 9000 na wydrukowanie Statu Woyskowego

3 — „ — „ Decyzya o wypłacenie Summy ℔ 1000 dla JO Xcia Józefa Poniatowskiego na stol: Elwiro

5. — „ — „ Decyzya względem Opłaty i Poboru Gleby

— „ — „ Nota od JW Ostrowskiego Podsk. Ukr. Ministra Skarbowego w Straży z Kommunikacyą y Excerptem Noty K. W. Wołynskiego y Noty Kommissyi Woyskowey do W.

11. — „ — „ Decyzya o wydanie Assygnacyi do Kom: Gen: Ziemi Kamienieckiey, aby ta z kassy woiewodzkiey summy ℔ 30,000 zapłaciła za kwitem

Jenerał

Generała Komenderuiącego w Kamieńcu

11. Czerwca. Decyzya zalecaiąca wypłacenie ℔ 300,000. dla Woyska za kwitem Komissyi Woyskowey

" " Nota od JW. Ostrowskiego Podk. Nok. Ministra Skarbowy w Straży z kommunikacyą Noty P. Komissyi W. Xięstwa Dobrzyńskiey, y Memoryału Lydowo Miasta Brzescia Litewskiego

12. " " Decyzya zalecaiąca złożenie Konferencyi z Komissyą Woyskową o wypłacenie Summ potrzebnych na Ekwipaż Pułków Tatarskich Kozackich, y Batalionow Ochotników

" " Decyzya owypłacenie trzech Summ, iedney ℔ 1620, drugiey ℔ 2100. trzeciey ℔ 6000, na potrzeby od Deputacyi Judaycznyey in Consequencie Prawa przekazane

14. " " Decyzya owypłacenie ℔ 540,000. do Kassy Obozowey JW. Xcia Józefa Poniatowskiego Gnta Leutnanta kommenderuiącego

" " Decyzya owypłacenie Zł 211,287. gr: 15. na Wyprawę trzech Gwardyow

" " Decyzya owypłacenie ℔ 180,000 JW. Xciu Michałowi Lubomirskiemu Gnłowi Leutnantowi

15. " " Nota od JW Katachowskiego Kanclerza W. Kor z kommunikacyą Prawa podtykaiącym Limitacyi Seymu

19 " " Decyzya względem założenia Magazynow na Ukrainie

20 " " Nota od JW Ostrowskiego Podk. Nok. Ministra Skarbu w Straży z kommunikacyą Not od Dworow Cesarskiego y Pruskiego podanych

23 " " Decyzya owypłacenie Summy ℔ 100,000. na potrzeby y uprowidowanie Obozu Naszego

23

Q 23 Czerwca Decyzya Zalecaiąca, aby Miastom Wol
nym Rzpltey, wyimowanie Extraktami ostat
niey Lustracyi było dozwolone
— " — " Nota od JW Ostrowskiego Podsk: N.K. Mini
stra Skarbu w Straży z kommunikacyą Noty od
P. Kommissyi Policyi N. w interesie po
gorzałego Miasta Milanowicz
27. — " — Decyzya względem pozwolenia Lasu na zbu
dowanie pogorzałego Miasta Milanowicz
28. — " — " Decyzya o wypłacenie Summy £ 200,000.
na potrzeby Woyska Litewskiego
— " — " Decyzya względem Pensyi po odeszłych Kom
missarzach Skarbowych
29 — " — Nota od JW Ostrowskiego Podsk: N.K. Mi
nistra Skarbu w Straży, z kommunikacyą M
morjału JO. Sułkowskiego W.K. —
Q 2 Lipca Decyzya względem Expedycyi dwoch Pa
szportow, iednego dla Sułkownika Cavallar, d
giego dla Doktora Klinday Officyerow Austr
ackich dla skupowania koni dla Króla Jmci Węg
— " — " Decyzya względem Expedycyi 4ch Paszpu
tow dla Kommend Kawaleryi Lekkiey Prus
kraiem Polskim do Moldawij dla Skupowa
nia Koni przechodzic maiących
6 — " — " Decyzya o wypłacenie Summy £ 50,000
na Fortyfikacya Zamku Warszawskiego
11 — " — " Decyzya względem Offiar Obywatelskich
do Kommissyi Cywilno Woyskowych do Kommissyi
Skarbowey nadsyłanych
13. — " — " Decyzya o wypłacenie Summy £ 200,000
Drugą

drugiey ℔ 31,725. gro 28. trzeciey ℔ 33,170. gr 22.
na Potrzeby Woyskowe za kwitami Kommis-
syi Woyskowey.

D. 16 Lipca. Decyzya o nadesłanie Objaśnienia In-
teresu między W. Xciem Suttonskim Antonim
a Bankiem Królewskim w Berlinie.

19. — " — Decyzya o wypłacenie ℔ 18,000. dla Ur.
Batowskiego Kommissarza do Kurlandyi.

Jan Ostrowski Sekretarz

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.